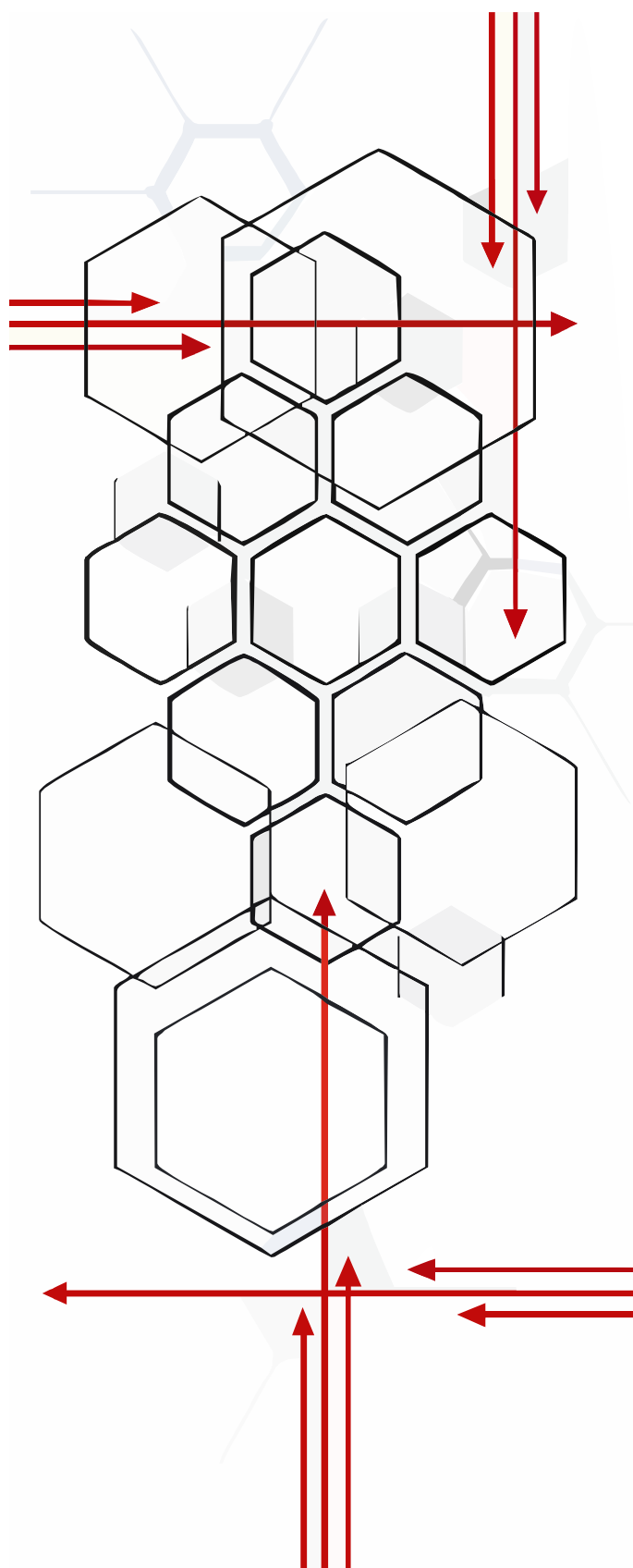

MF Opracowania i Analizy

Wybrane aspekty
systemu podatkowo-
składkowego na
podstawie danych
administracyjnych 2022

Paweł Chrostek

968a6f98
2022-v4225M
2025-11-17
10:04:29.142771

Spis treści

Wprowadzenie	4
Zmiany w systemie podatkowo-składkowym w 2022	6
Podstawowe agregaty danych PIT i ZUS	8
Podstawowe informacje o danych PIT	8
Podstawowe informacje o danych ZUS	12
Zróżnicowanie dochodów	16
Rozkład dochodów	16
Umowy o pracę	30
Podstawowe informacje o umowach o pracę	30
Wynagrodzenia miesięczne z umów o pracę	33
Płaca minimalna	40
Obciążenie podatkowo-składkowe umów o pracę	43
Umowy cywilnoprawne	46
Podstawowe informacje o umowach cywilnoprawnych	46
Umowy cywilnoprawne w danych PIT	47
Umowy cywilnoprawne w danych ZUS	48
Obciążenie podatkowo-składkowe umów cywilnoprawnych	49
Działalność gospodarcza	52
Podstawowe informacje o działalności gospodarczej	52
Działalność gospodarcza w danych PIT	53
Działalność gospodarcza w danych ZUS	55
Obciążenie podatkowo-składkowe działalności gospodarczej	58
Emeryci i renciści	61
Emeryci i renciści w danych PIT	61
Obciążenie podatkowo-składkowe	63
Służby mundurowe	65
Służby mundurowe w danych ZUS	65
Obciążenie podatkowo-składkowe służb mundurowych	67
Obciążenie podatkowo-składkowe	69
Struktura obciążenia podatkowo-składkowego	69
Wspólne rozliczenie podatku	86
Wspólne rozliczenie podatku z małżonkiem	86
Wspólne rozliczenie podatku z dzieckiem	87
Załączniki	88
Definicje dochodów/przychodów oraz ich populacji	88
Definicje źródeł dochodów/przychodów	91
Definicje kategorii ubezpieczonych	92
Spis populacji tabel i rysunków	108

Wprowadzenie

Celem opracowania jest przedstawienie w ujęciu statystycznym wybranych zagadnień systemu podatkowego i składkowego osób fizycznych. Opracowanie zostało przygotowane w ramach *środowiska analitycznego Apod*, w skład którego wchodzi: (1) piaskownica analityczna, (2) systemy zarządzania danymi, (3) system raportowania wraz z raportami oraz (4) modele mikrosymulacyjne. Podstawowym zadaniem *środowiska analitycznego Apod* jest integracja danych administracyjnych dotyczących przepływów pieniężnych pomiędzy obywatelami a państwem. Pozyskane i przetworzone dane wykorzystywane są jako źródło informacji o systemie podatkowo-składkowo-transferowym oraz jako wsad do symulacji skutków fiskalnych i redystrybucyjnych polityk publicznych.

W opracowaniu podstawowymi źródłami danych są deklaracje podatkowe gromadzone przez Ministerstwo Finansów oraz informacje o zadeklarowanych składkach na ubezpieczenia społeczne i ubezpieczenie zdrowotne udostępniane przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych. Integracja tych dwóch zbiorów danych w ramach *środowiska analitycznego Apod* umożliwia połączenie informacji z systemu podatkowego oraz składkowego. Są trzy główne powody, dla których połączenie informacji z systemu podatkowego i składkowego jest istotne z punktu widzenia Ministerstwa Finansów. Po pierwsze, oba systemy stanowią podstawowe źródło danin publicznych pobieranych od osób fizycznych. Po drugie, dane ubezpieczeniowe dają możliwość Ministerstwu Finansów lepszego, opartego na danych, zrozumienia systemu składkowego i jego relacji z systemem podatkowym. Po trzecie, informacje zbierane przez system podatkowy oraz ubezpieczeniowy uzupełniają się nawzajem. W rezultacie połączone dane umożliwiają uzyskanie efektu synergii i uchwycenie zjawisk niemożliwych do analizy przy wykorzystaniu każdego zbioru oddzielnie. Pomimo szerokiego zakresu wykorzystywanych danych opracowanie nie uwzględnia: (1) składek na Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych, (2) podatków pośrednich, (3) nieopodatkowanych transferów społecznych, (4) dochodów i obciążeń podatkowo-składkowego działalności rolniczej oraz (5) wartości dostarczanych usług publicznych.

Rokiem bazowym opracowania jest rok 2022. W przypadku braku informacji o roku, dla którego obliczona została dana wartość statystyki, przyjmuje się dla całego opracowania, że jest to rok 2022. Dla celów porównawczych w opracowaniu uwzględniono także statystyki dla roku 2021. Warto podkreślić, że opracowanie ma charakter *żywego dokumentu* i ze względu na zmiany w zakresie oraz sposobie wyliczania statystyki w tej edycji opracowania mogą nie być porównywalne ze statystykami zawartymi w poprzednich edycjach. Jest to spowodowane tym, że celem pośrednim przygotowywania opracowania jest wypracowanie jak najlepszego podejścia do przedstawiania zagadnień związanych z systemem podatkowo-składkowy. Stąd też do momentu wypracowania ostatecznego podejścia spójność pomiędzy kolejnymi edycjami opracowania nie jest gwarantowana.

Ze względu na mnogość i rozległość potencjalnych zagadnień związanych z systemem podatkowym oraz ubezpieczeniowym w opracowaniu uwzględniono jedynie wybrane tematy. Ich wybór podyktowany jest potrzebami Ministerstwa Finansów w zakresie prac analitycznych. W opracowaniu uwzględniono następujące obszary: (1) podstawowe statystyki zbiorów danych, (2) zróżnicowanie dochodów, (3) poszczególne źródła dochodów, (4) obciążenie podatkowo-składkowe oraz (5) wybrane szczegółowe aspekty systemu podatkowego i składkowego. Każdemu obszarowi można przypisać konkretne rozdziały. Pierwszy rozdział prezentuje podstawowe statystyki zbiorów danych. Rozdział drugi porusza kwestie związane ze zróżnicowaniem dochodów. Następnie w rozdziałach o umowie o pracę, umowach cywilnoprawnych, działalności gospodarczej, emerytach i rencistach oraz służbach mundurowych przedstawiono bardziej szczegółowe informacje o poszczególnych źródłach dochodu. Czwarty obszar odpowiada rozdziałowi o obciążeniu podatkowo-składkowym. Ostatni obszar porusza temat wspólnego rozliczania podatków w dwóch wariantach: (1) wspólnie przez małżonków oraz (2) przez samotnego rodzica z dzieckiem.

Ostatni rozdział stanowią załączniki. W załącznikach zawarto informacje o wykorzystywanych w opracowaniu definicjach zmiennych, populacji oraz kategorii agregujących. Dodatkowo w podrozdziale *Spis populacji tabel i rysunków* znaleźć można dokładny opis populacji, dla których zostały obliczone statystyki dla danej tabeli lub rysunku.

Należy podkreślić, że materiał ten jest opracowaniem analitycznym. Nie stanowi on wykładni prawa ani nie jest statystyką publiczną w rozumieniu ustawy o statystyce publicznej.

Autor pragnie podziękować za cenne uwagi oraz pomoc w przygotowaniu danych wykorzystywanych w opracowaniu pracownikom Departamentu Polityki Makroekonomicznej w Ministerstwie Finansów, osobom pracującym nad hurtownią danych SPR w Centrum Informatyki Resortu Finansów oraz pracownikom Zakładu Ubezpieczeń Społecznych.

Zmiany w systemie podatkowo-składkowym w 2022

W roku 2022 wszedł w życie tzw. Polski Ład – program społeczno-gospodarczy obejmujący szeroki zakres zagadnień. Jednym z jego kluczowych elementów była reforma zasad opodatkowania dochodów osób fizycznych oraz sposobu naliczania składki zdrowotnej. W obszarze zmian dotyczących podatku PIT najistotniejsze były:

- zwiększenie kwoty wolnej od podatku do 30 000 zł rocznie,
- podwyższenie progu podatkowego – drugi próg zaczynał obowiązywać od 120 000 zł rocznie,
- obniżenie podstawowej stawki podatku z 17% do 12%,
- wprowadzenie ulg z 0% PIT do kwoty 85 528 zł rocznie dla wybranych grup:
 - rodziców lub opiekunów wychowujących co najmniej czworo dzieci,
 - osób w wieku emerytalnym (kobiety 60+, mężczyźni 65+), które pracują zamiast pobierać emeryturę,
 - osób powracających z zagranicy, które przez co najmniej 3 lata miały tam rezydencję podatkową,
- rozszerzenie możliwości korzystania z ryczału od przychodów ewidencjonowanych na nowe grupy zawodowe,
- likwidacja karty podatkowej dla nowych podatników (z możliwością pozostania przy tej formie opodatkowania dla osób, które już ją stosowały).

W ramach Polskiego Ładu zmodyfikowano stawki i progi w skali podatkowej. Od 1 stycznia 2022 r. podniesiono kwotę wolną do 30 000 zł, natomiast kluczowa zmiana stawek weszła w życie 1 lipca 2022 r.: podstawowa stawka w pierwszym przedziale została obniżona z 17% do 12%, a próg, od którego stosuje się stawkę 32%, ustalono na 120 000 zł. W efekcie obowiązywała struktura: do 30 000 zł — 0% (kwota wolna), od 30 000 zł do 120 000 zł — 12%, powyżej 120 000 zł — 32%. Dla porównania: przed reformą (stan na 2021 r.): do 8 000 zł — 0% (kwota wolna), od 8 000 zł do 85 528 zł — 17%, powyżej 85 528 zł — 32%. W pierwszej połowie 2022 r. obowiązywały jeszcze rozwiązania przejściowe, które następnie uchylono wraz z wprowadzeniem pakietu Niskie Podatki. Reforma ta, wdrożona w połowie roku, miała na celu korektę wcześniejszych zmian, m.in. w zakresie tzw. ulgi dla klasy średniej oraz mechanizmu rolowania zaliczek podatkowych.

Polski Ład wprowadził również trzy nowe ulgi podatkowe typu PIT-0: dla rodzin 4+, dla seniorów oraz na powrót. Ulga dla rodzin 4+ przewiduje zwolnienie z podatku dochodowego dla rodziców lub opiekunów wychowujących co najmniej czworo dzieci. Każdy z rodziców ma prawo do zwolnienia do kwoty 85 528 zł rocznie, a jeśli oboje pracują, limit przysługuje każdemu z nich oddzielnie. Ulga dla seniorów obejmuje kobiety po ukończeniu 60 lat oraz mężczyzn po ukończeniu 65 lat, którzy zrezygnowali z pobierania emerytury i kontynuują pracę zawodową. W ich przypadku przychody do wysokości 85 528 zł rocznie również są zwolnione z PIT. Z kolei ulga na powrót przysługuje osobom, które przez co najmniej trzy lata posiadały rezydencję podatkową za granicą, a następnie przeniosły ośrodek interesów życiowych do Polski. Dzięki niej mogą korzystać ze zwolnienia z PIT do kwoty 85 528 zł rocznie przez cztery kolejne lata podatkowe.

Zmiany wprowadzone w ramach Polskiego Ładu objęły także ryczałt od przychodów ewidencjonowanych. Wprowadzono dwie nowe stawki — 12% (m.in. dla wybranych usług informatycznych) oraz 14% (m.in. dla usług w ochronie zdrowia oraz usług architektonicznych i inżynierskich) — przy jednoczesnym zachowaniu niższych poziomów opodatkowania, takich jak 8,5% (usługi edukacyjne) i 5,5% (wytwórczość). Zmiana definicji tzw. wolnych zawodów — wykreślenie z katalogu m.in. lekarzy, fizjoterapeutów, architektów, inżynierów budownictwa oraz nauczycieli udzielających prywatnych lekcji — umożliwiła przedstawicielom tych zawodów korzystanie z niższych stawek podatkowych.

Jedną z kluczowych zmian wprowadzonych przez Polski Ład były nowe zasady naliczania składki zdrowotnej. Zniesiono możliwość jej odliczenia od podatku, a wysokość składki dla przedsiębiorców została uzależniona od formy opodatkowania:

- skala podatkowa – składka wynosi 9% dochodu (bez prawa do odliczenia),
- podatek liniowy – składka wynosi 4,9% dochodu,
- ryczałt od przychodów ewidencjonowanych – składka zależy od wysokości rocznych przychodów,
- karta podatkowa – składka ustalana jest jako 9% minimalnego wynagrodzenia.

Minimalna składka zdrowotna dla przedsiębiorców wynosiła 9% wynagrodzenia minimalnego.

W przypadku ryczałtu składka zdrowotna rozliczana była według trzech progów:

- do 60 000 zł przychodu rocznie – składka liczona jako 9% od podstawy wynoszącej 60% przeciętnego wynagrodzenia w IV kwartale roku poprzedniego,
- od 60 000 zł do 300 000 zł przychodu rocznie – podstawą było 100% przeciętnego wynagrodzenia,
- powyżej 300 000 zł przychodu rocznie – podstawę stanowiło 180% przeciętnego wynagrodzenia.

Oznaczało to, że składka na ryczałcie była stała w obrębie danego progu, a jej wysokość zmieniała się dopiero po przekroczeniu określonego limitu przychodów.

Dla podatku liniowego, ryczałtu od przychodów ewidencjonowanych oraz karty podatkowej istnieje możliwość częściowego odliczenia składki na ubezpieczenie zdrowotne. W przypadku podatku liniowego składkę można odliczyć od dochodu lub zaliczyć do kosztów uzyskania przychodu — limit odliczenia wynosił 8 700 zł w roku 2022. Limit ten jest corocznie waloryzowany. Dla karty podatkowej możliwe jest pomniejszenie podatku o 19% wartości zapłaconych składek zdrowotnych. Natomiast podatnicy opodatkowani ryczałtem mogą pomniejszyć przychód o 50% zapłaconych składek (jest to odliczenie od przychodu, a nie od podatku).

Polski Ład wprowadził także inne zmiany, m.in. w zakresie poboru zaliczek na podatek dochodowy i systemu rozliczeń. W niniejszym opracowaniu skupiono się jednak wyłącznie na zmianach bezpośrednio wpływających na wysokość obciążeń podatkowych i składkowych w ujęciu rocznym.

Podstawowe agregaty danych PIT i ZUS

Podstawowe informacje o danych PIT

Przy obliczaniu statystyk na podstawie danych PIT oraz przy łączeniu z bazą danych ZUS uwzględniono informacje z następujących formularzy: PIT-11, PIT-16, PIT-28, PIT-36, PIT-36L, PIT-37, PIT-38, PIT-39, PIT-40A oraz PIT-IP. Tabela 1 przedstawia uproszczony opis poszczególnych formularzy wykorzystywanych w opracowaniu. Uproszczony opis przedstawiony w tabeli zawiera podstawowe informacje dotyczące źródeł przychodu/dochodu, które są rozliczane na danym formularzu¹.

Tabela 1: Uproszczona charakterystyka formularzy PIT

Formularz	Opis
PIT-11	Przychody zwolnione z podatku nieuwzględnione na deklaracjach podatnika ¹
PIT-16	Działalność gospodarcza - karta podatkowa
PIT-28	Najem lub działalność gospodarcza poniżej 2000 tys. euro przychodu - podatek ryczałtowy
PIT-36	Działalność gospodarcza, najem oraz przychody z zagranicy - skala podatkowa
PIT-36L	Działalność gospodarcza - podatek liniowy 19%
PIT-37	Przychody uzyskane za pośrednictwem płatnika - skala podatkowa
PIT-38	Przychody z papierów wartościowych, instrumentów finansowych lub udziałów w spółkach
PIT-39	Sprzedaż nieruchomości i praw majątkowych
PIT-40A	Roczne obliczenie podatku dochodowego sporządzane i przedkładane przez ZUS/KRUS
PIT-IP	Przychody objęte ulgą IP-Box - dodane do PIT-36/PIT-36L

¹ W opracowaniu uwzględniono tylko te deklaracje PIT-11, które posiadały informację o przychodach zwolnionych z podatku i nieuwzględnionych na deklaracjach podatników.

Formularz PIT-11 w opracowaniu stanowi uzupełniające źródło informacji względem formularzy PIT-36/PIT-37. Jest on wypełniany przez płatników i zawiera informacje podatników mogące służyć do rozliczenia na PIT-36/PIT-37. W większości przypadku PIT-11 zawiera informacje tożsame z tymi zawartymi w PIT-36/PIT-37. Wyjątkiem jest przychód zwolniony z opodatkowania np. w związku z ulgą dla młodych, którzy w przypadku zmniejszenia się poniżej limitu ulgi oraz nieposiadania innych źródeł dochodu, nie muszą rozliczyć podatku przy użyciu deklaracji rocznej. Z tego względu informacja z PIT-11 jest wykorzystywana w przypadku przychodów zwolnionych z opodatkowania i nieraportowanych w zeznaniu rocznym jako uzupełnienie danych dostępnych z formularza PIT-37.

Dla osób rozliczających się kartą podatkową przyjęto oznaczenie PIT-16. Jest to uproszczenie, ponieważ PIT-16 to wniosek o opodatkowanie kartą podatkową. Natomiast w opracowaniu analizujemy tylko podatników którzy faktycznie rozliczają się kartą podatkową, w szczególności ich działalność nie jest zawieszona przez cały czas działalności w danym roku.

Formularze PIT-28S, PIT-36S oraz PIT-36LS traktowane są w opracowaniu odpowiednio jako PIT-28, PIT-36 oraz PIT-36L. Formularze z końcówką S dotyczą przedsiębiorstw w spadku i mogą być złożone w przypadku śmierci przedsiębiorcy. Pod względem informacyjnym tożsame są z odpowiednimi numerami formularzy bez końcówki S.

W tabeli jako PIT-IP określany jest załącznik do formularzy PIT-36 oraz PIT-36L zawierający informacje o dochodach objętych ulgą IP-BOX. Załącznik PIT-IP został uwzględniany w zestawieniu jako osobny formularz, ponieważ wprowadza odrębny sposób opodatkowania dochodu. Dochody objęte ulgą IP-BOX zostały dodane w opracowaniu do formularzy głównych PIT-36 oraz PIT-36L.

¹ Przedstawione statystyki z powodu innej daty pobrania danych oraz różnic definicyjnych mogą różnić się od tych zawartych w publikacji Ministerstwa Finansów „Informacja dotycząca rozliczenia podatku dochodowego od osób fizycznych”.

Podstawowe informacje dotyczące liczby podatników oraz deklaracji można odnaleźć w tabeli 2. Deklaracje wspólne odnoszą się do wspólnego rozliczenia małżonków lub samotnego rodzica z dzieckiem. Na każdą deklarację wspólnie rozliczaną przez małżonków przypada dwóch podatników, natomiast w przypadku samotnego rodzica jest tylko jeden podatnik - zmienia się jedynie sposób rozliczania.

Tabela 2: Podstawowe statystyki wykorzystanych w analizie formularzy PIT

Formularz	Podatnicy		Deklaracje ogółem		Deklaracje wspólne	
	2021	2022	2021	2022	2021	2022
PIT-11	1 021 195	1 155 880	1 404 549	1 638 333	-	-
PIT-16	97 899	77 510	97 899	77 510	-	-
PIT-28	1 493 448	1 704 093	1 493 471	1 704 123	-	-
PIT-36	2 642 322	2 886 938	1 936 391	2 131 159	754 066	809 508
PIT-37	20 190 104	19 001 082	16 829 140	15 574 563	3 847 167	3 917 865
PIT-38	446 797	409 322	446 800	409 326	-	-
PIT-39	82 166	65 768	82 168	65 769	-	-
PIT-36L	802 787	526 617	802 822	526 633	-	-
PIT-40A	2 384 195	3 686 522	2 384 219	3 686 638	-	-
Ogółem	27 069 893	27 492 699	25 477 459	25 814 054	4 601 233	4 727 271

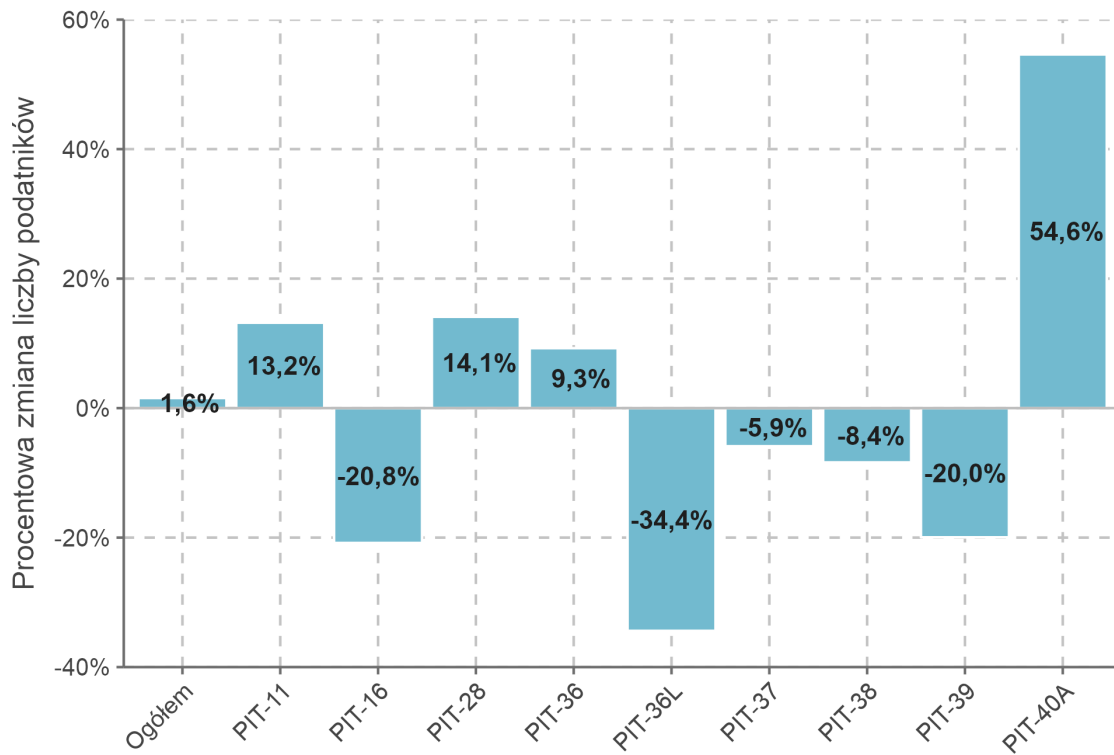
Łączna suma podatku należnego, suma przychodów oraz suma dochodów brutto według formularzy zostały zaprezentowane w tabeli 3. Do przychodu oraz dochodu na formularzach PIT-36, PIT-37 oraz PIT-40A dodano szacowany przychód/dochód z tytułu trzynastej i czternastej emerytury w 2022, kiedy to oba świadczenia zwolnione były z podatku.

Tabela 3: Podstawowe agregaty wykorzystanych w analizie formularzy PIT

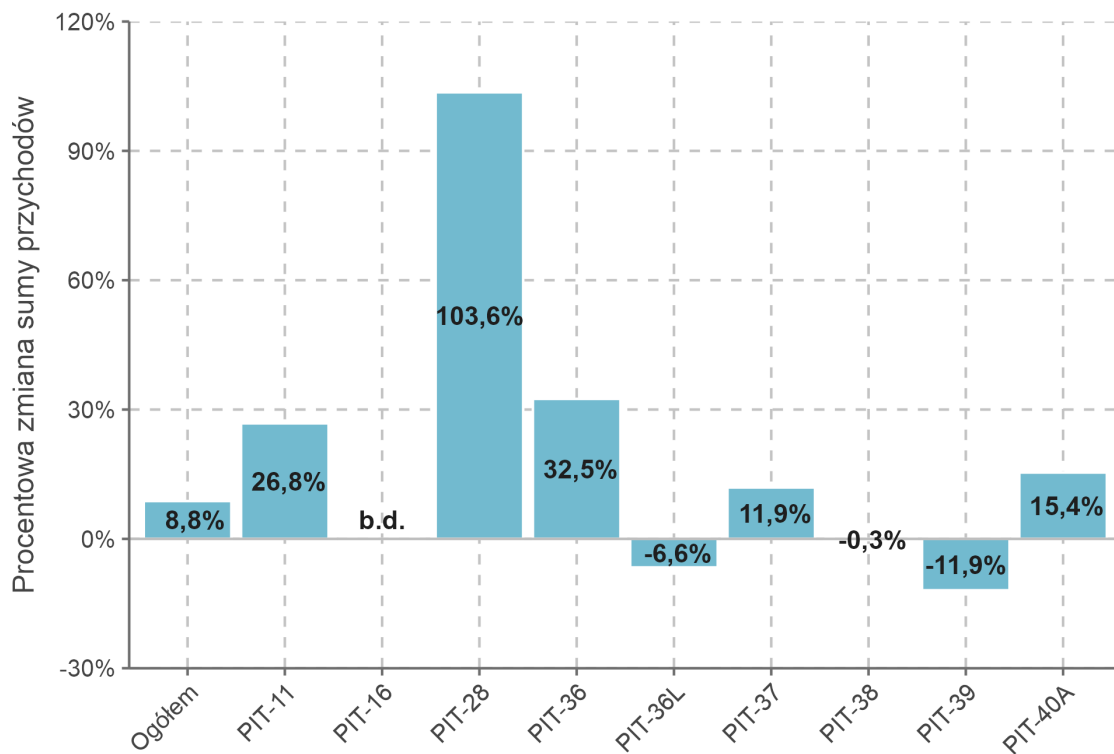
Formularz	Suma przychodu		Suma dochodu		Suma podatku	
	2021	2022	2021	2022	2021	2022
PIT-11	19,2 mld	24,3 mld	19,2 mld	24,3 mld	-	-
PIT-16	-	-	-	-	0,3 mld	0,2 mld
PIT-28	107,8 mld	219,5 mld	-	-	5,5 mld	17,3 mld
PIT-36	390,5 mld	517,3 mld	150,6 mld	181,6 mld	12,1 mld	11,4 mld
PIT-37	989,0 mld	1 106,9 mld	942,2 mld	1 056,2 mld	68,6 mld	53,3 mld
PIT-38	168,8 mld	168,4 mld	19,0 mld	14,5 mld	3,4 mld	2,7 mld
PIT-39	17,8 mld	15,7 mld	9,3 mld	8,3 mld	0,2 mld	0,2 mld
PIT-36L	1 398,5 mld	1 306,0 mld	231,6 mld	168,6 mld	39,2 mld	30,7 mld
PIT-40A	72,9 mld	84,2 mld	72,9 mld	84,2 mld	5,6 mld	0,0 mld
Ogółem	3 164,6 mld	3 442,2 mld	1 444,7 mld	1 537,7 mld	134,7 mld	115,7 mld

Rysunki 1-4 przedstawiają zmiany pomiędzy rokiem 2021 a rokiem 2022 następujących agregatów: liczby podatników, sumy podatków, sumy dochodów brutto oraz sumy przychodów. Zmiany zostały zaprezentowane z uwzględnieniem podziału na poszczególne formularze.

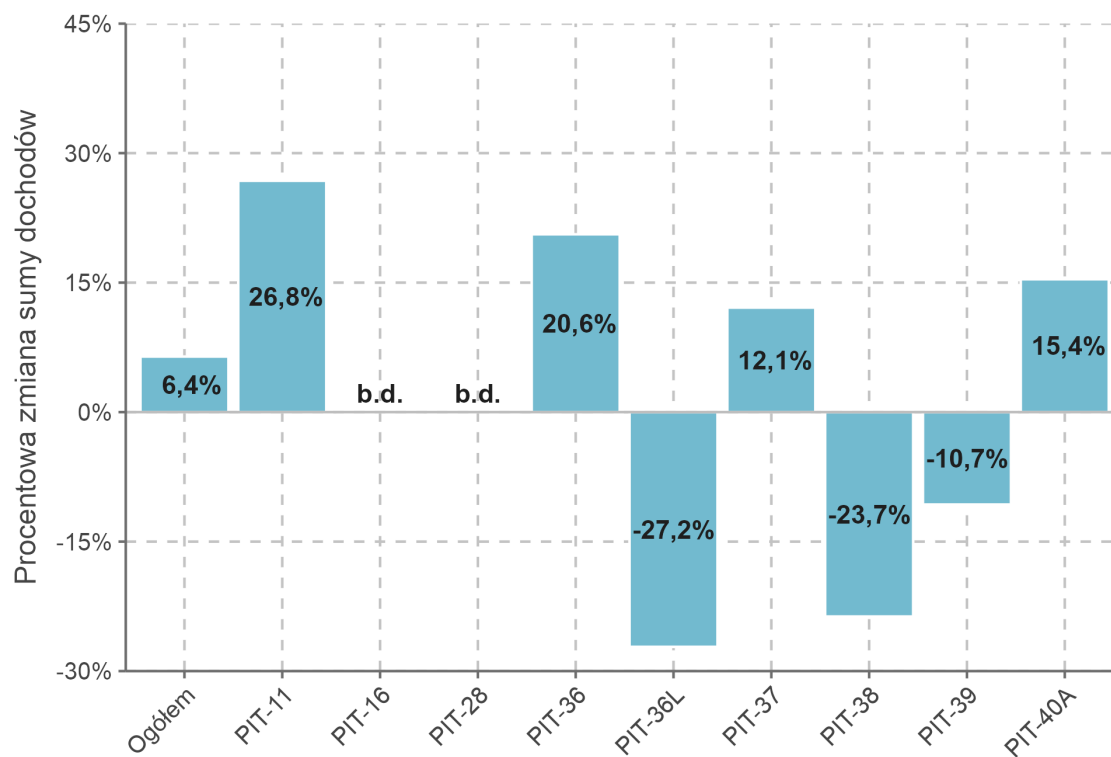
Rysunek 1: Roczna zmiana liczby podatników według formularzy

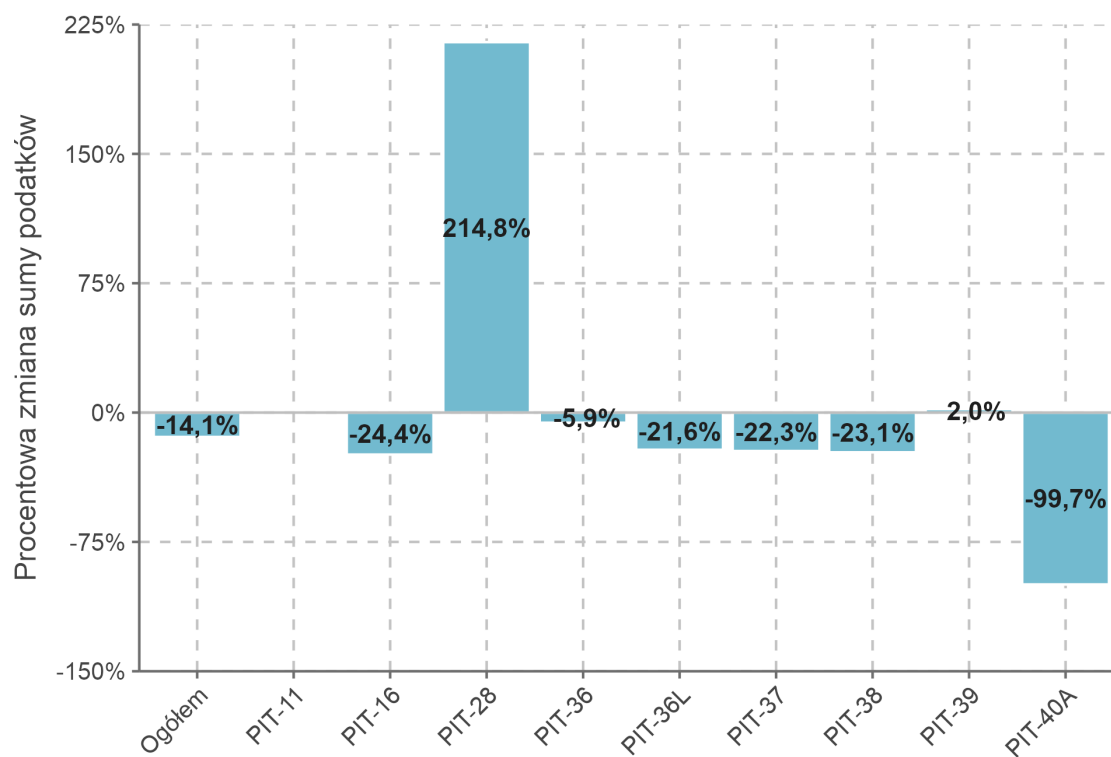
Rysunek 2: Roczna zmiana sumy przychodów według formularzy

Rysunek 3: Roczna zmiana sumy dochodów brutto według formularzy

Rysunek 4: Roczna zmiana sumy podatków według formularzy

W przypadku niektórych źródeł dochodu (np. działalność gospodarcza) podatnik może wybrać sposób opodatkowania i co za tym idzie formularz podatkowy. Ponadto w ramach jednego formularza rozliczane są różne źródła dochodów. Stąd też tabela 4 przedstawia sumy dochodów brutto z podziałem na wybrane źródła dochodu. Warto podkreślić, że przychód/dochód z emerytury w 2022 roku został powiększony o szacowany przychód/dochód z trzynastej i czternastej emerytury, gdyż świadczenia te zwolnione były w tym roku z opodatkowania.

Tabela 4: Suma dochodów brutto według wybranych źródeł

Źródło dochodu	Suma dochodu		Udział dochodu	
	2021	2022	2021	2022
Ogółem	1 423,7 mld	1 511,3 mld	100,0%	100,0%
Działalność gospodarcza	274,7 mld	226,3 mld	19,3%	15,0%
Umowa o pracę	731,2 mld	830,9 mld	51,4%	55,0%
Umowy cywilnoprawne	61,9 mld	71,8 mld	4,3%	4,8%
Emerytury i renty	291,9 mld	320,9 mld	20,5%	21,2%
Najem	1,0 mld	1,4 mld	0,1%	0,1%
Papiery wartościowe	19,0 mld	14,5 mld	1,3%	1,0%

Nie uwzględnia PIT-16 oraz PIT-28.

Udziały dochodów zawarte w tabeli 4 nie uwzględniają działalności gospodarczych opodatkowanych ryczałtem od przychodów ewidencjonowanych oraz kartą podatkową. W przypadku przychodów zwolnionych z podatku, dla których nie podaje się kosztów uzyskania przychodu, przychody potraktowane zostały jako dochody i zostały dodane do poszczególnych źródeł.

Podstawowe informacje o danych ZUS

Składki

W publicznym systemie ubezpieczeniowym można wyróżnić składki na ubezpieczenia społeczne i składki na ubezpieczenie zdrowotne. W ramach ubezpieczenia społecznego uwzględnione jest ubezpieczenie emerytalne, rentowe, wypadkowe oraz chorobowe. Zasady opłacania składek na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne zależą głównie od rodzaju i wysokości dochodu, ale także m.in. od ulg i preferencji składkowych.

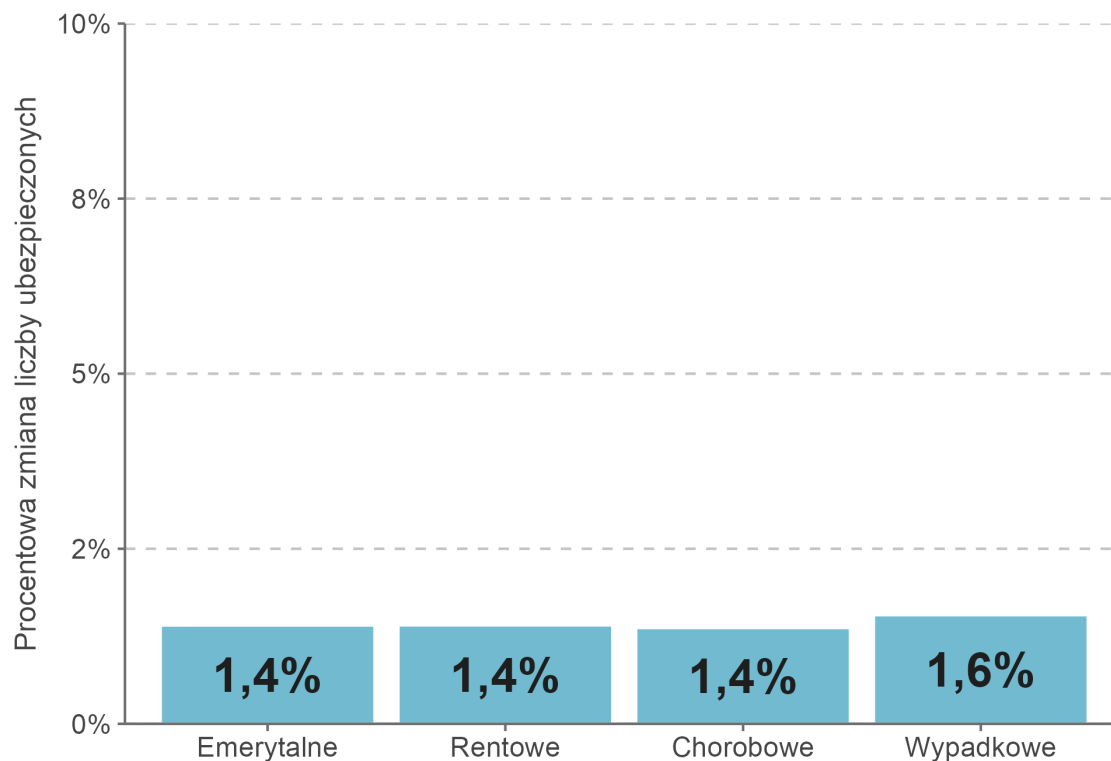
Tabela 5: Podstawowe statystyki według składek ZUS i NFZ

Ubezpieczenie	Liczebność		Suma podstaw		Suma składek	
	2021	2022	2021	2022	2021	2022
Chorobowe	14 912 762	15 116 951	749,4 mld	849,2 mld	18,4 mld	20,8 mld
Emerytalne	16 957 077	17 195 385	760,9 mld	864,6 mld	148,5 mld	168,8 mld
Rentowe	16 955 138	17 193 715	-	-	60,9 mld	69,2 mld
Wypadkowe	16 501 856	16 758 090	781,1 mld	885,9 mld	9,5 mld	10,6 mld
Zdrowotne	18 513 158	18 753 370	855,6 mld	1 115,8 mld	76,6 mld	93,5 mld

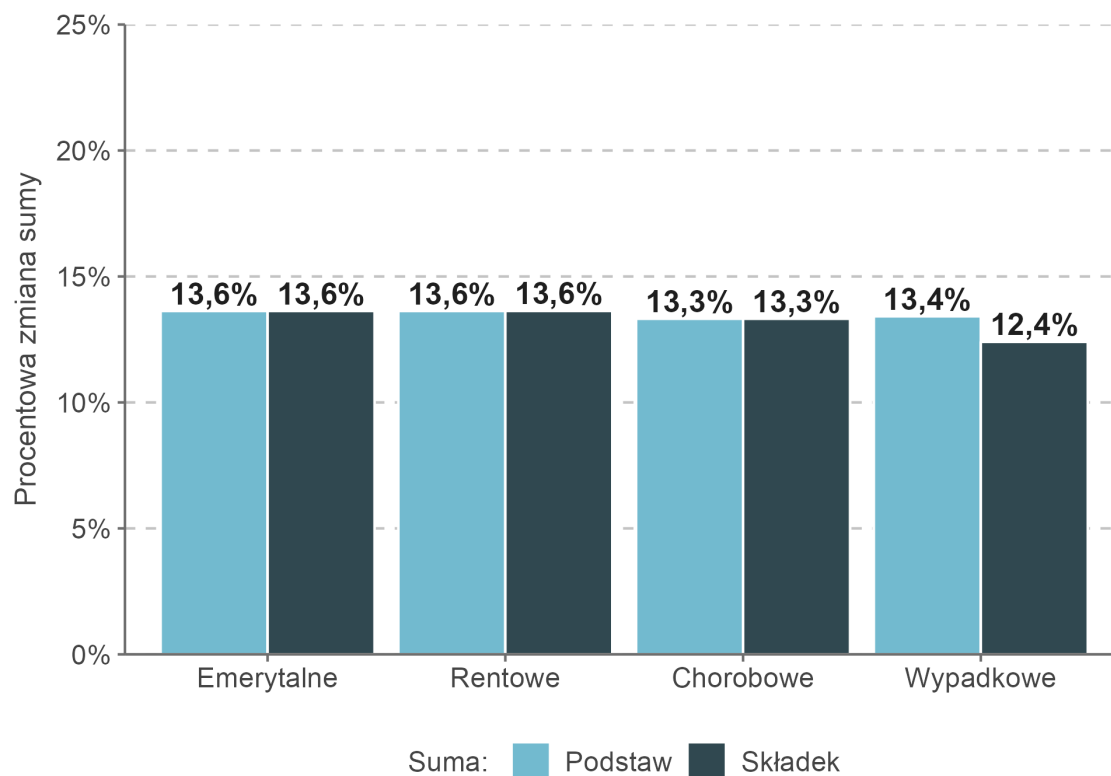
Nie uwzględnia wszystkich składek zdrowotnych z emerytur i rent.

Podstawowe agregaty dotyczące systemu składkowego zostały zaprezentowane w tabeli 5. Tabela 5 zawiera informacje o liczbie ubezpieczonych, sumie podstaw i składek według poszczególnych typów ubezpieczenia. Warto podkreślić, że agregaty składki zdrowotnej uwzględniają rozliczenie roczne dla działalności gospodarczych. W przypadku emerytów i rencistów informacja o wysokości składki zdrowotnej jest niepełna i występuje tylko dla kodów ubezpieczenia 25XX. W dalszej części rysunek 5 oraz 6 pokazują roczną zmianę podstawowych agregatów względem roku 2021.

Rysunek 5: Roczna zmiana liczby ubezpieczonych według rodzaju ubezpieczenia

Rysunek 6: Roczna zmiana sumy składek i podstaw według rodzaju ubezpieczenia

Kategorie ubezpieczonych

Na podstawie kodu ubezpieczenia można zaklasyfikować ubezpieczonych według rodzaju aktywności ekonomicznej. Tabele 6-8 prezentują poszczególne kategorie ubezpieczonych oraz podstawowe agregaty.

Tabela 6: Liczba ubezpieczonych w ZUS według kategorii

Kategoria ubezpieczonego	Liczba ubezpieczonych	
	2021	2022
Bezrobotni	1 947 580	1 864 206
Duchowni	36 017	35 378
Działalność gospodarcza	2 392 989	2 444 664
Działalność gospodarcza - eir	326 529	330 214
Inni	1 202 431	1 213 799
Mundurowi	343 553	350 783
Rada nadzorcza	65 353	193 715
Umowa cywilnoprawna	3 643 247	3 791 259
Umowa o pracę	13 122 678	13 272 190
Urlop macierzyński	682 360	651 852
Wymiar sprawiedliwości	17 760	17 732
Zaległe	3 084 359	3 227 266

Tabela 7: Suma składek według kategorii ubezpieczonych w ZUS

Kategoria ubezpieczonego	Suma składek na ubezpieczenie					Ogółem
	emer.	rent.	wyp.	chor.	zdr.	
2021						
Bezrobotni	0,5 mld	0,2 mld	0,0 mld	-	1,1 mld	1,7 mld
Duchowni	0,1 mld	0,1 mld	0,0 mld	0,0 mld	0,1 mld	0,3 mld
Działalność gospodarcza	9,0 mld	3,7 mld	0,8 mld	0,8 mld	10,2 mld	24,4 mld
Działalność gospodarcza - eir	0,0 mld	0,0 mld	0,0 mld	0,0 mld	1,3 mld	1,3 mld
Inni	1,5 mld	0,6 mld	0,0 mld	0,0 mld	2,3 mld	4,5 mld
Mundurowi	-	-	-	-	2,0 mld	2,0 mld
Rada nadzorcza	0,2 mld	0,1 mld	-	-	0,1 mld	0,4 mld
Umowa cywilnoprawna	5,1 mld	2,1 mld	0,3 mld	0,3 mld	3,4 mld	11,1 mld
Umowa o pracę	128,8 mld	52,8 mld	8,3 mld	17,1 mld	55,1 mld	262,0 mld
Urlop macierzyński	1,7 mld	0,7 mld	-	-	-	2,4 mld
Wymiar sprawiedliwości	-	-	-	-	0,3 mld	0,3 mld
Zaległe	1,6 mld	0,7 mld	0,1 mld	0,2 mld	0,8 mld	3,4 mld
2022						
Bezrobotni	0,5 mld	0,2 mld	0,0 mld	-	0,9 mld	1,6 mld
Duchowni	0,1 mld	0,1 mld	0,0 mld	0,0 mld	0,1 mld	0,3 mld
Działalność gospodarcza	10,7 mld	4,4 mld	0,9 mld	1,0 mld	17,4 mld	34,4 mld
Działalność gospodarcza - eir	0,0 mld	0,0 mld	0,0 mld	0,0 mld	2,2 mld	2,2 mld
Inni	1,7 mld	0,7 mld	0,0 mld	0,0 mld	2,6 mld	5,0 mld
Mundurowi	-	-	-	-	2,3 mld	2,3 mld
Rada nadzorcza	0,2 mld	0,1 mld	-	-	0,8 mld	1,1 mld
Umowa cywilnoprawna	6,0 mld	2,5 mld	0,4 mld	0,3 mld	3,9 mld	13,0 mld
Umowa o pracę	145,9 mld	59,8 mld	9,2 mld	19,3 mld	62,2 mld	296,3 mld
Urlop macierzyński	1,7 mld	0,7 mld	-	-	-	2,5 mld
Wymiar sprawiedliwości	-	-	-	-	0,3 mld	0,3 mld
Zaległe	1,9 mld	0,8 mld	0,1 mld	0,2 mld	0,9 mld	3,9 mld

Skrót *eir* - emeryci i renciści

Tabela 8: Suma podstaw według kategorii ubezpieczonych w ZUS

Kategoria ubezpieczonego	Suma podstaw ubezpieczenia			
	emer./rent.	wyp.	chor.	zdr.
2021				
Bezrobotni	2,5 mld	0,8 mld	-	12,5 mld
Duchowni	0,7 mld	0,7 mld	0,1 mld	0,7 mld
Działalność gospodarcza	45,9 mld	46,0 mld	34,6 mld	113,1 mld
Działalność gospodarcza - eir	0,1 mld	0,1 mld	0,0 mld	14,8 mld
Inni	7,8 mld	0,8 mld	0,2 mld	25,7 mld
Mundurowi	-	-	-	22,6 mld
Rada nadzorcza	0,9 mld	-	-	1,2 mld
Umowa cywilnoprawna	26,1 mld	27,2 mld	10,3 mld	37,5 mld
Umowa o pracę	659,6 mld	696,9 mld	696,9 mld	615,4 mld
Urlop macierzyński	8,8 mld	-	-	-
Wymiar sprawiedliwości	-	-	-	3,2 mld
Zaległe	8,5 mld	8,7 mld	7,2 mld	8,9 mld
2022				
Bezrobotni	2,3 mld	0,9 mld	-	11,4 mld
Duchowni	0,8 mld	0,8 mld	0,1 mld	0,7 mld
Działalność gospodarcza	54,8 mld	54,8 mld	42,1 mld	255,2 mld
Działalność gospodarcza - eir	0,1 mld	0,1 mld	0,0 mld	34,2 mld
Inni	8,9 mld	1,1 mld	0,2 mld	28,7 mld
Mundurowi	-	-	-	25,4 mld
Rada nadzorcza	1,0 mld	-	-	9,2 mld
Umowa cywilnoprawna	30,7 mld	31,9 mld	11,9 mld	43,1 mld
Umowa o pracę	747,3 mld	786,5 mld	786,4 mld	694,1 mld
Urlop macierzyński	8,9 mld	-	-	-
Wymiar sprawiedliwości	-	-	-	3,4 mld
Zaległe	9,9 mld	10,1 mld	8,4 mld	10,3 mld

Skrót *eir* - emeryci i renciści

Zastosowana klasyfikacja ma charakter umowny i przypisanie poszczególnych kodów ubezpieczenia do danej kategorii przedstawiono w załączniku. Każdemu tytułowi ubezpieczenia przyporządkowano dokładnie jedną kategorię. Przypisane kategorie różnią się pod względem rodzaju aktywności/statusu ubezpieczonego oraz zobowiązań składkowych. Ze względu na możliwość zmiany charakteru oskładkowania kategorie ubezpieczonych mogą ulegać zmianie wraz ze zmianami systemu ubezpieczeń społecznych. Przykładem takim jest objęcie w 2018 statusem służb mundurowych funkcjonariuszy służby celno-skarbowej, co skutkuje przesunięciem kodów tytułów ubezpieczeń tej grupy z kategorii *Umowa o pracę* do kategorii *Mundurowi*.

Warto zauważyć, że jeżeli ubezpieczony płaci składki z więcej niż jednego tytułu, to może zostać zaklasyfikowany do więcej niż jednej kategorii. Z tego wynika, że zaproponowana klasyfikacja nie dzieli zbioru wszystkich ubezpieczonych na zbiory rozłączne.

Klasyfikacja nie uwzględnia składek zdrowotnych emerytów i rencistów. Wyjątek stanowią składki zdrowotne emerytów z kodem tytułu ubezpieczenia 25XX, które zaszeregowano do kategorii *Inne*.

Zróżnicowanie dochodów

Rozkład dochodów

W rozdziale przyjęto trzy definicje dochodów²:

- dochody brutto,
- dochody skorygowane brutto,
- dochody skorygowane netto.

Dochód brutto zdefiniowany jest jako nieujemna różnica pomiędzy przychodem a kosztami uzyskania przychodu z następujących formularzy podatkowych: PIT-11, PIT-36, PIT-36L, PIT-37, PIT-38, PIT-39, PIT-40A oraz PIT-IP. W przypadku PIT-IP oraz PIT-11 uwzględniono jedynie te dochody, które nie zostały zadeklarowane na formularzu PIT-36 lub PIT-37. Dla przychodów zwolnionych z podatku raportowanych na PIT-11 nie jest podawana informacja o kosztach uzyskania przychodu. Stąd też dla tych przychodów przyjęto zerowe koszty uzyskania przychodu. Ponadto dla roku 2022 w ramach dochodu brutto uwzględniono szacowaną wartość trzynastej i czternastej emerytury, gdyż nie były one w tym roku opodatkowane i tym samym dochód z nich nie znalazł się na deklaracjach podatkowych. Trzynastą emeryturę w wysokości 1338,44 zł przypisano wszystkim osobom mającym dodatni przychód z emerytury lub renty w 2022 roku. Czternastą emeryturę równą 1338,44 zł dodano osobom, których roczny przychód z emerytury lub renty podzielony przez 12 przekroczył 50 zł oraz nie przekroczył 2900 zł. Powyżej progu 2900 zł zastosowano mechanizm złotówka za złotówkę.

Tabela 9: Podstawowe statystyki dochodu brutto i przychodu według formularzy

Formularz	Średnia		Mediana	
	2021	2022	2021	2022
Dochód brutto				
Ogółem	55 752	58 161	35 310	38 877
PIT-11	18 824	21 078	10 962	12 650
PIT-36	63 724	69 571	46 119	51 567
PIT-36L	297 525	335 334	142 329	157 857
PIT-37	47 576	56 403	36 300	45 268
PIT-38	47 705	40 233	406	0
PIT-39	114 172	127 370	58 000	63 558
PIT-40A	30 591	22 829	27 493	22 320
Przychód				
Ogółem	121 040	129 070	38 968	43 200
PIT-11	18 824	21 078	10 962	12 650
PIT-28	77 655	136 124	21 500	30 014
PIT-36	165 785	199 108	73 000	81 624
PIT-36L	1 794 561	2 597 006	393 145	623 621
PIT-37	49 978	59 156	38 200	47 332
PIT-38	424 802	468 129	19 040	14 744
PIT-39	218 955	240 936	147 500	160 000
PIT-40A	30 591	22 829	27 493	22 319

W tabeli 9 oraz 10 przedstawione zostały podstawowe statystyki dochodu brutto i przychodu według formularzy. Jeżeli podatnik odnotowuje stratę na danym formularzu, to dochód brutto ustalany jest na poziomie zero dla tego formularza. Należy także podkreślić, że w przypadku działalności gospodarczej składki na ubezpieczenia społeczne mogą być odliczone od przychodu/dochodu lub doliczone do kosztów uzyskania przychodu, co może wpływać na wysokość dochodu lub straty. Dla umów o pracę oraz cywilnoprawnych składki na ubezpieczenia

²Szczegółowy opis definicji dochodów zawarto w załączniku: *Definicje dochodów/przychodów oraz ich populacji*

społeczne odliczane są od dochodu. Natomiast koszty uzyskania przychodu dla większości umów o pracę naliczane są ryczałtowo zgodnie z regulacją ustawową. W przypadku umów cywilnoprawnych koszty uzyskania przychodu naliczane są najczęściej jako procent przychodu. Oznacza to, że dla umów o pracę i umów cywilnoprawnych koszty uzyskania przychodu nie odzwierciedlają faktycznie poniesionych kosztów związanych z działalnością zarobkową.

Dla każdej definicji dochodu populacja, dla której obliczane są statystyki, definiowana jest odrębnie. Stąd też statystyki policzone dla poszczególnych definicji nie muszą odnosić się do tych samych populacji i ich porównywalność może być ograniczona.

Populacja dochodu brutto obejmuje podatników, którym można przypisać dochód brutto. Przy wyznaczaniu populacji dochodu brutto pominięto podatników wyłącznie z deklaracjami zerowymi, czyli takimi dla których występują braki danych lub wartość zerowa jednocześnie dla przychodu, dochodu brutto, kosztów uzyskania przychodów oraz podatku należnego. Deklaracji zerowych w roku 2022 było 234 tys., a w roku 2021 liczba ta wynosiła 236 tys. Większość zerowych deklaracji dotyczyła skali podatkowej - 76% wszystkich deklaracji zerowych. W szczególności w populacji dochodu brutto nie uwzględniono wspólnie rozliczających się małżonków o zerowych przychodach, dochodach brutto, kosztach uzyskania przychodu oraz podatku należnym. Osób takich było 0,78 mln w 2022 oraz 0,87 mln w 2021. Z powodu powyższych wyłączeń statystyki dla dochodu brutto obliczono dla podatników deklarujących dodatni przychód, dochód brutto, koszt uzyskania przychodu lub podatek należny.

Tabela 10: Decyle dochodu brutto według formularzy

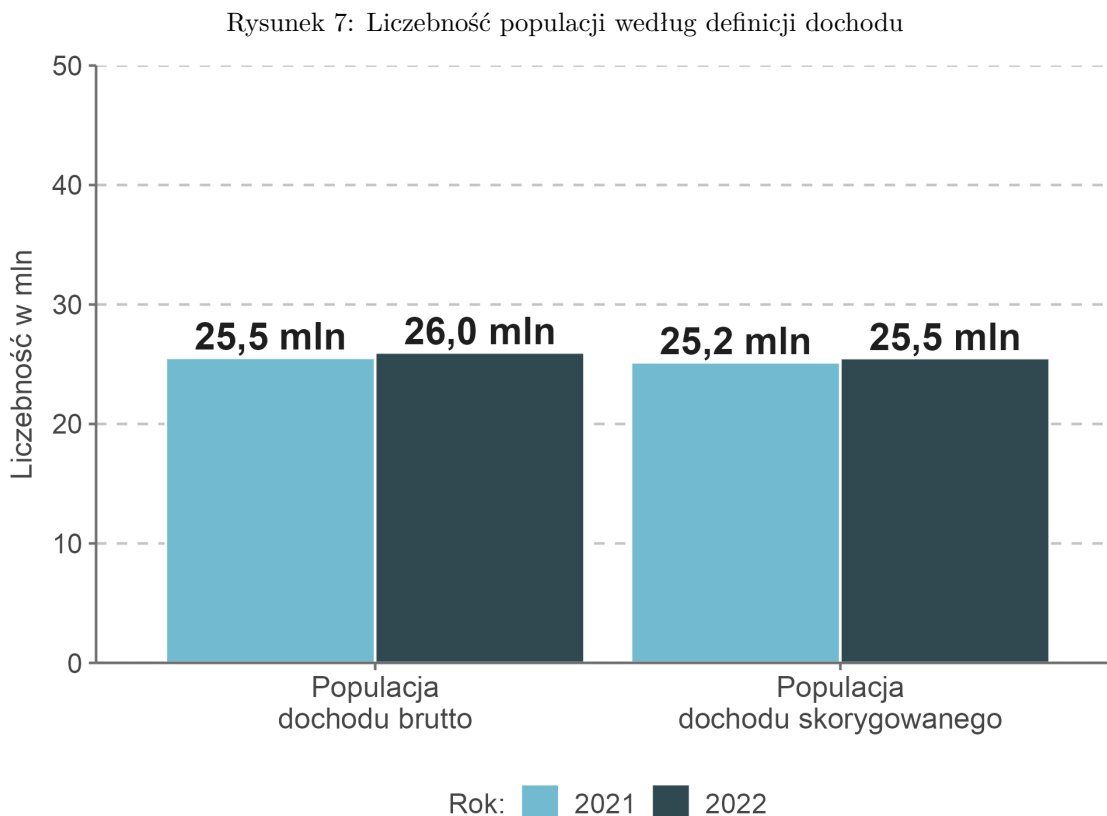
Decyl	Ogółem	Formularz						
		PIT-11	PIT-36	PIT-36L	PIT-37	PIT-38	PIT-39	PIT-40A
2021								
Pierwszy	9 964	1 109	5 258	5 169	11 141	0	1 063	17 827
Drugi	17 936	2 900	16 827	37 962	18 147	0	10 250	19 799
Trzeci	24 390	4 177	26 788	72 211	25 431	0	23 421	22 590
Czwarty	30 000	6 900	35 574	106 624	30 600	16	39 500	24 960
Piąty	35 310	10 962	46 119	142 329	36 300	406	58 000	27 493
Szósty	43 215	16 871	58 491	185 327	44 085	1 566	81 917	30 484
Siódmy	53 564	26 246	73 609	245 961	53 865	4 258	115 000	34 311
Ósmy	69 141	35 000	93 128	350 208	67 702	10 761	166 500	39 404
Dziewiąty	98 181	48 004	129 386	593 051	91 103	33 423	266 211	47 197
2022								
Pierwszy	10 532	1 247	6 708	0	11 896	0	1 104	18 563
Drugi	18 896	3 087	19 234	26 187	25 669	0	11 280	18 563
Trzeci	26 394	4 627	30 210	66 637	33 120	0	25 000	18 632
Czwarty	32 604	7 931	39 923	111 292	38 452	0	42 026	19 928
Piąty	38 877	12 650	51 567	157 857	45 268	0	63 558	22 320
Szósty	47 818	19 630	65 134	210 171	53 359	280	90 000	24 394
Siódmy	59 349	30 100	81 634	285 780	64 032	1 511	128 500	26 258
Ósmy	76 130	39 601	103 318	411 049	79 122	5 144	185 000	28 121
Dziewiąty	106 228	53 726	141 036	703 781	104 622	19 485	300 000	30 105

Dochód skorygowany brutto zdefiniowano jako zdefiniowany powyżej dochód brutto pomniejszony o: (1) koszty uzyskania przychodu oraz (2) kwotę dochodu zwolnionego na podstawie art. 21 ust. 1 pkt 131. Tak obliczoną wartość następnie powiększono o: (1) składki na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne opłacane przez płatnika, budżet państwa lub Fundusz Kościelny, (2) koszty uzyskania przychodu dla umów o pracę i umów cywilnoprawnych oraz (3) składki na ubezpieczenia społeczne uwzględnione w kosztach działalności gospodarczej. Podkreślić należy, że dane nie obejmują składek na rzecz KRUS. Wartościom ujemnym dochodu skorygowanego brutto przypisano wartość zerową.

Dochód skorygowany netto zdefiniowano jako zdefiniowany powyżej dochód brutto pomniejszony o: (1) koszty uzyskania przychodu, (2) kwotę dochodu zwolnionego na podstawie art. 21 ust. 1 pkt 131 - sprzedaż nieruchomości, (3) składki na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne opłacane przez ubezpieczonego oraz (4) podatek należny. Natomiast powiększono o: (1) koszty uzyskania przychodu dla umów o pracę i umów cywilnoprawnych, (2) składki na ubezpieczenia społeczne uwzględnione w kosztach działalności gospodarczej oraz (3) zwroty niewykorzystanej ulgi na dzieci. W przypadku emerytów i rencistów składka zdrowotna oszacowana jest na podstawie danych podatkowych. Wartości ujemne dochodu skorygowanego netto zastąpiono zerami.

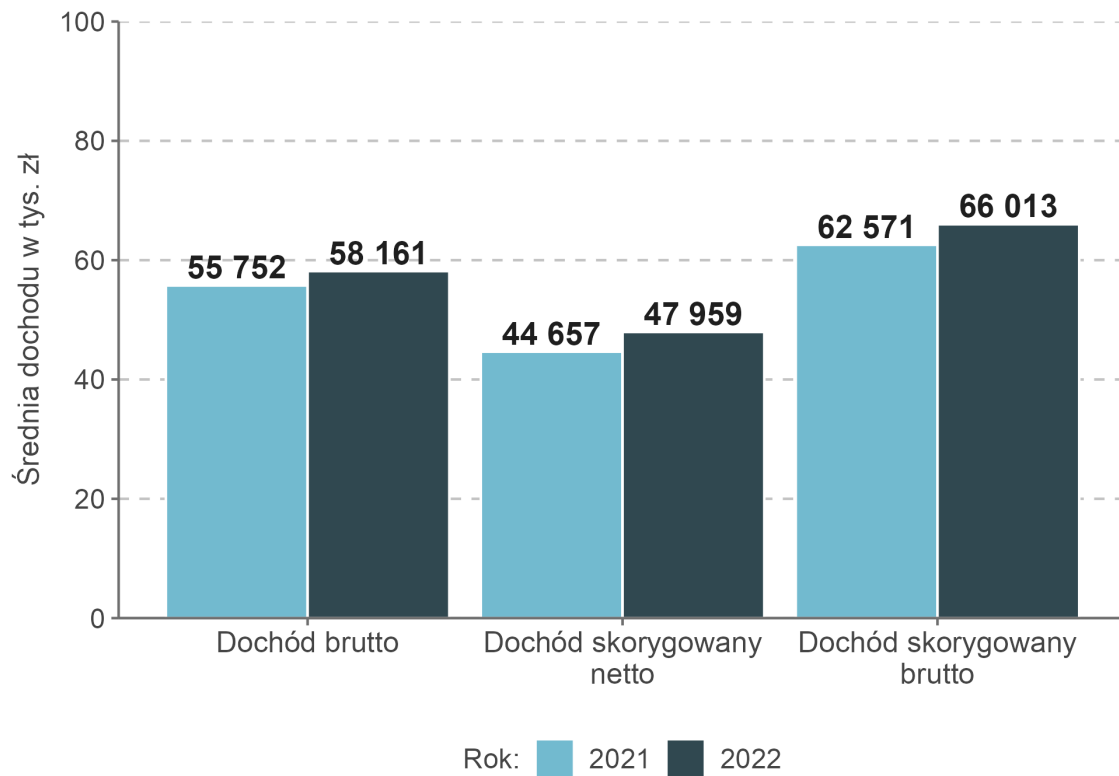
Punktem wyjścia do określenia **populacji dochodu skorygowanego netto/brutto** jest populacja dochodu brutto, przy czym wyznaczając populację dochodu skorygowanego netto/brutto uwzględniono jedynie te deklaracje PIT-39, dla który dochód brutto jest większy niż kwota dochodu zwolnionego na podstawie art. 21 ust. 1 pkt 131. Z populacji dochodu skorygowanego netto/brutto wyłączone są także osoby, które rozliczają się kartą podatkową lub osiągają przychód z działalności gospodarczej opodatkowany ryczałtem od przychodów ewidencjonowanych. Wyłączenie nie zależy od przychodów/dochodów otrzymywanych z innych źródeł lub rozliczanych innymi formularzami.

Rysunek 7 przedstawia liczebności populacji, dla których zdefiniowano dochód brutto oraz dochód skorygowany netto/brutto. Dla dochodu skorygowanego netto i brutto zdefiniowano identyczne populacje.

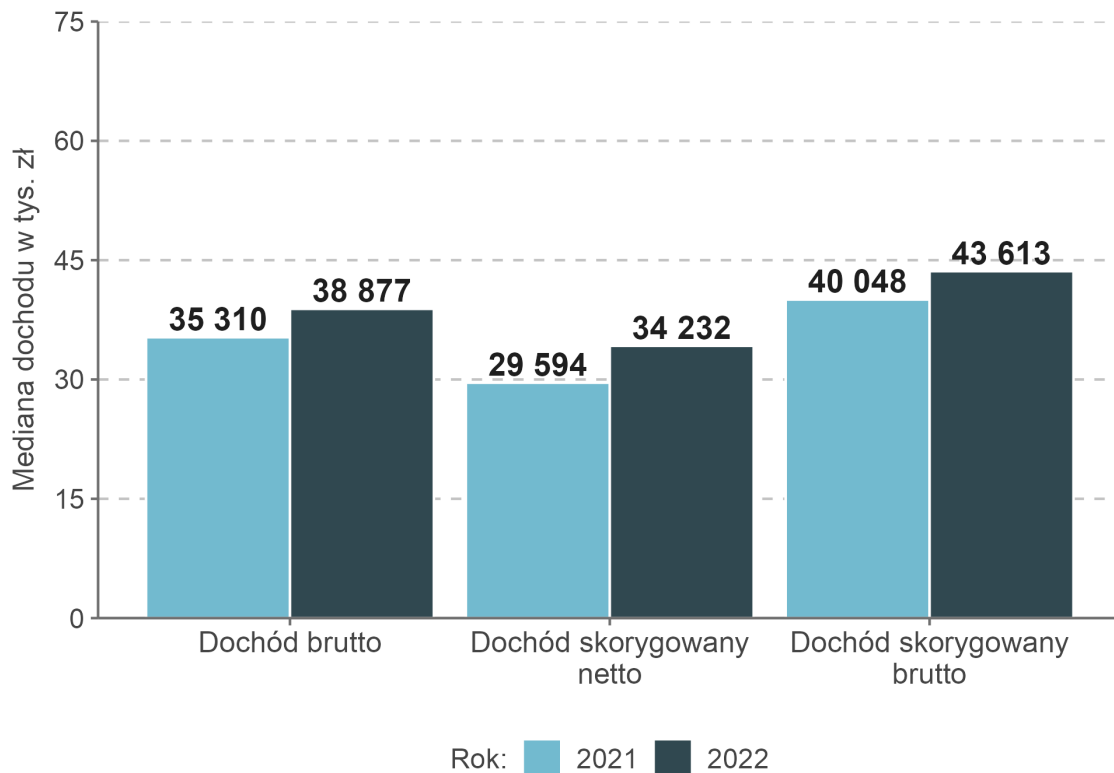

Rysunek 8 przedstawia średnią dla poszczególnych definicji dochodów. Jako uzupełnienie rysunek 9 prezentuje medianę dochodów według trzech definicji. Rysunki 10 oraz 11 przedstawiają informacje o strukturze dochodach brutto z podziałem na poszczególne formularze w grupach decylowych dochodu. Rysunek 12 oraz 13 przedstawiają analogiczną informację dla dziesięciu grup centylowych o najwyższych dochodach. W przypadku wszystkich statystyk z rozbiem na poszczególne formularze lub źródła zastosowano definicję dochodu brutto bez dodatkowych korekt.

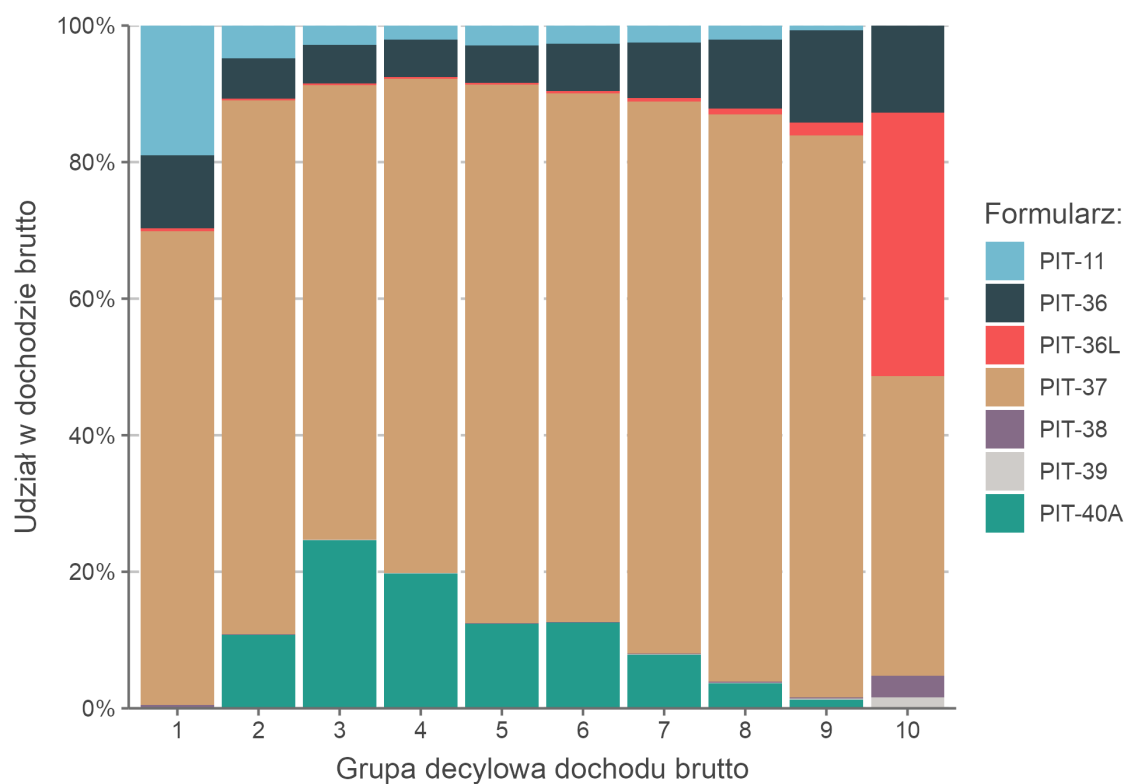
Rysunek 8: Średnia dochodów według definicji dochodu

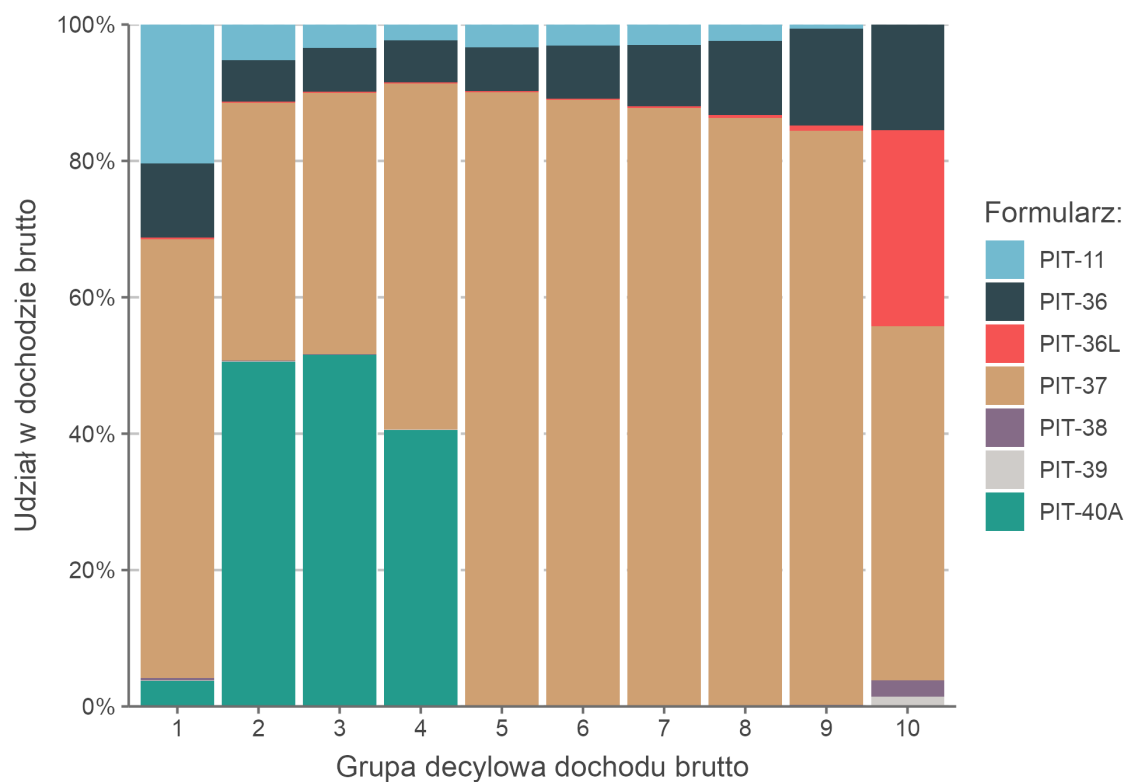
Rysunek 9: Mediana dochodów według definicji dochodu

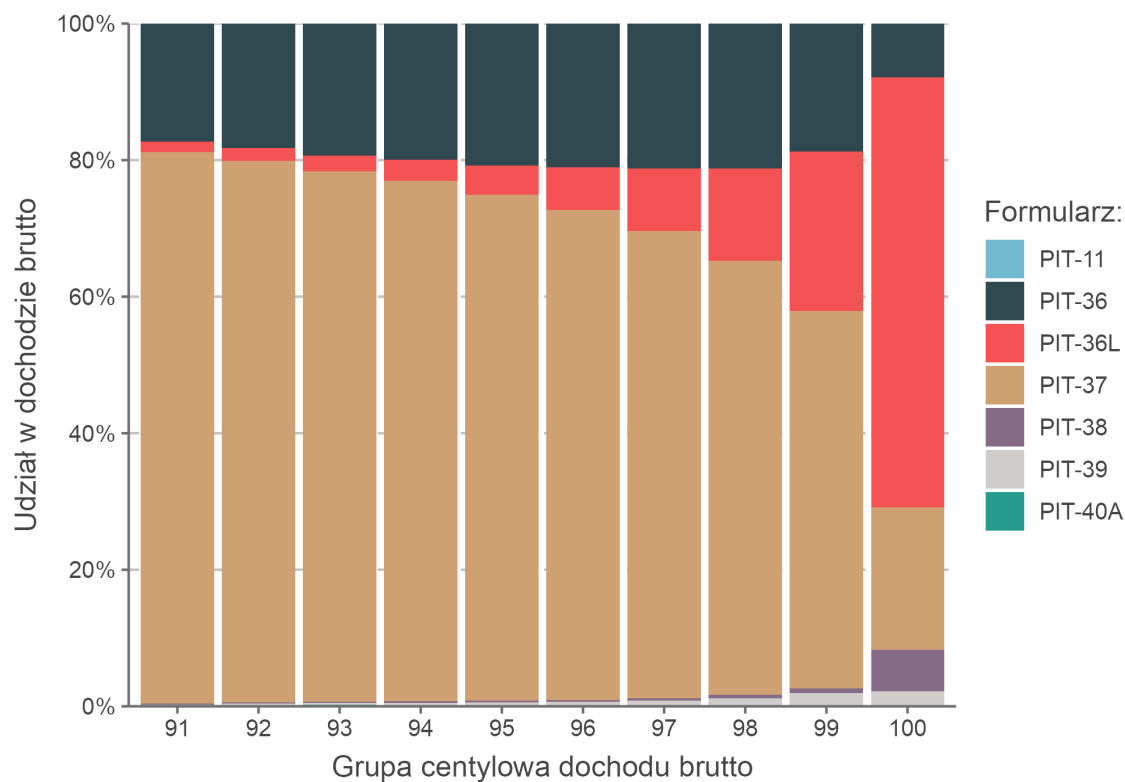
Rysunek 10: Udział dochodów w poszczególnych formularzach w grupach decylowych w 2021

Rysunek 11: Udział dochodów w poszczególnych formularzach w grupach decylowych 2022

Rysunek 12: Udział dochodów w poszczególnych formularzach w dziesiątej grupie decylowej 2021

Rysunek 13: Udział dochodów w poszczególnych formularzach w dziesiątej grupie decylowej 2022

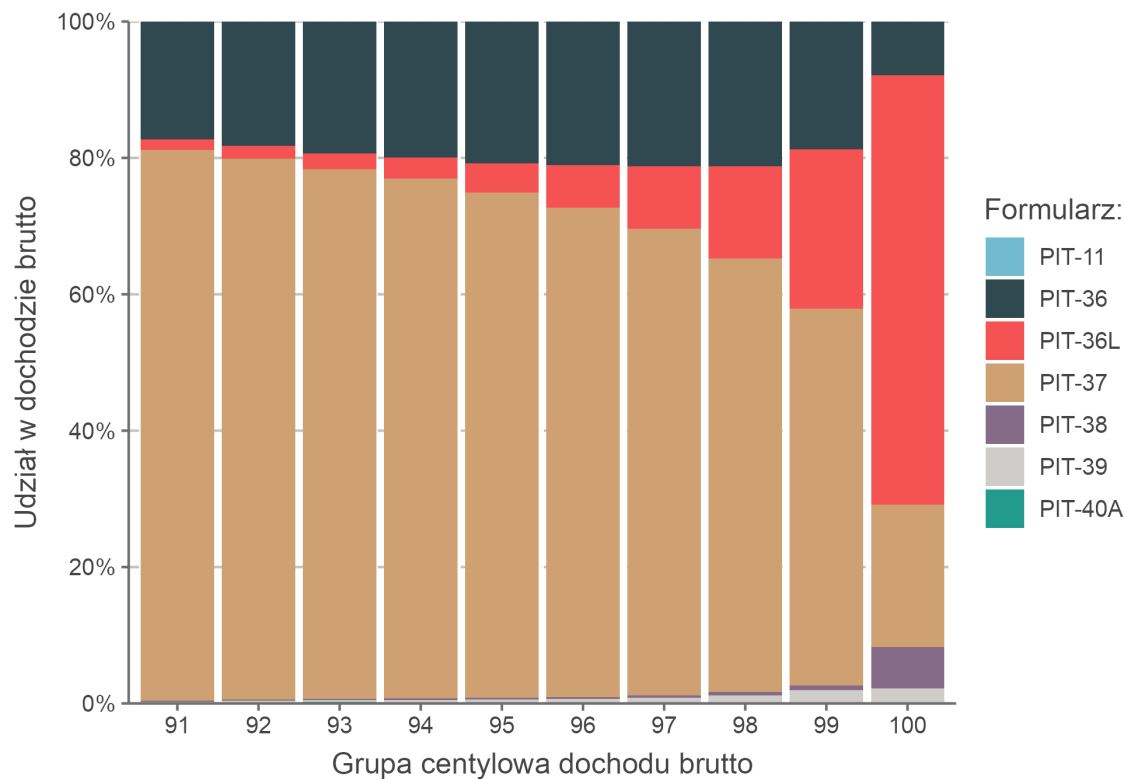

Tabela 11 przedstawia udział dochodów brutto wybranego procenta podatników o najwyższym dochodzie w sumie dochodów brutto podatników. Warto podkreślić, że podane poniżej oraz w dalszej części rozdziału miary nierówności nie są porównywalne z tym publikowanym przez GUS na podstawie Badania Budżetów Gospodarstw Domowych ze względu m.in. na różnice w: (1) badanej grupie (populacja podatników/próba losowa gospodarstw domowych), (2) zakresie czasowym (ujęcie roczne/ujęcie miesięczne), (3) objętych źródłach dochodu (wybrane źródła opodatkowane indywidualnie/wszystkie źródła dochodu gospodarstw domowych), (4) definicji dochodu (dochód brutto/dochód rozporządzalny) oraz (5) metody zbierania danych (deklaracje podatkowe/metoda ankietowa).

Tabela 11: Udział dochodu brutto osób o najwyższym dochodzie w sumie dochodów brutto

Procent	Liczebność		Próg dochodu		Udział dochodu	
	2021	2022	2021	2022	2021	2022
1%	255 tys.	260 tys.	348 907	326 387	16,2%	13,7%
2%	511 tys.	520 tys.	230 958	226 897	21,2%	18,3%
3%	766 tys.	780 tys.	184 097	185 795	24,9%	21,8%
4%	1 021 tys.	1 039 tys.	157 214	161 536	27,9%	24,8%
5%	1 277 tys.	1 299 tys.	139 423	145 310	30,6%	27,4%
6%	1 532 tys.	1 559 tys.	126 741	133 525	32,9%	29,8%
7%	1 788 tys.	1 819 tys.	117 098	124 610	35,1%	32,0%
8%	2 043 tys.	2 079 tys.	109 530	117 402	37,2%	34,1%
9%	2 298 tys.	2 339 tys.	103 318	111 390	39,1%	36,1%
10%	2 554 tys.	2 598 tys.	98 181	106 228	40,9%	37,9%
15%	3 830 tys.	3 898 tys.	80 751	88 132	48,8%	46,2%
20%	5 107 tys.	5 197 tys.	69 141	76 130	55,5%	53,3%
25%	6 384 tys.	6 496 tys.	60 452	66 851	61,3%	59,4%
50%	12 768 tys.	12 992 tys.	35 310	38 877	82,1%	81,4%

Tabele 12 oraz 13 porównują udziały dochodów osób o najwyższych dochodach w sumie całkowitych dochodów dla dochodu skorygowanego netto i brutto. Wyniki różnią się od tych dla dochodu brutto ze względu na definicję populacji i dochodu.

Tabela 12: Udział dochodów skorygowanych brutto osób o najwyższym dochodzie w sumie dochodów

Procent	Liczebność		Próg dochodu		Udział dochodu	
	2021	2022	2021	2022	2021	2022
1%	251 579	255 148	363 494	347 069	14,5%	13,0%
2%	503 158	510 295	251 475	252 614	19,3%	17,4%
3%	754 736	765 442	206 312	211 671	22,9%	20,9%
4%	1 006 315	1 020 589	179 262	185 640	26,0%	23,9%
5%	1 257 893	1 275 735	160 283	167 694	28,7%	26,6%
6%	1 509 472	1 530 883	146 457	154 556	31,1%	29,0%
7%	1 761 048	1 786 030	135 953	144 436	33,4%	31,3%
8%	2 012 629	2 041 178	127 556	136 303	35,5%	33,4%
9%	2 264 208	2 296 325	120 635	129 495	37,5%	35,4%
10%	2 515 786	2 551 472	114 854	123 654	39,3%	37,4%
15%	3 773 679	3 827 207	94 676	102 974	47,6%	45,9%
20%	5 031 572	5 102 943	81 300	89 075	54,6%	53,1%
25%	6 289 463	6 378 679	71 119	78 344	60,7%	59,4%
50%	12 578 800	12 757 357	40 048	43 613	82,2%	81,9%

Tabela 13: Udział dochodów skorygowanych netto osób o najwyższym dochodzie w sumie dochodów

Procent	Liczebność		Próg dochodu		Udział dochodu	
	2021	2022	2021	2022	2021	2022
1%	251 579	255 148	263 520	238 413	15,6%	13,2%
2%	503 158	510 295	175 404	171 785	20,3%	17,4%
3%	754 736	765 442	140 655	142 339	23,8%	20,6%
4%	1 006 315	1 020 589	120 460	124 950	26,7%	23,4%
5%	1 257 893	1 275 736	107 414	113 674	29,3%	25,9%
6%	1 509 472	1 530 883	98 178	105 410	31,5%	28,1%
7%	1 761 050	1 786 030	91 247	98 860	33,7%	30,3%
8%	2 012 629	2 041 178	85 782	93 409	35,6%	32,3%
9%	2 264 208	2 296 325	81 392	88 879	37,5%	34,2%
10%	2 515 785	2 551 470	77 682	85 030	39,3%	36,0%
15%	3 773 676	3 827 205	64 274	71 289	47,2%	44,1%
20%	5 031 568	5 102 943	55 351	62 085	53,9%	51,0%
25%	6 289 464	6 378 679	48 707	55 027	59,7%	57,1%
50%	12 578 926	12 757 357	29 594	34 232	80,9%	79,7%

Tabele 14 przedstawia udział dochodów brutto osób o najwyższych dochodach, które mają zerowy przychód z emerytury lub renty, w sumie dochodów populacji z pominięciem osób posiadających przychód z emerytury lub renty. Tabele 15 oraz 16 pokazują udziały dochodów osób o najwyższych dochodach w dochodach skorygowanych nie uwzględniając emerytów i rencistów.

Tabela 14: Udział dochodu brutto osób o najwyższym dochodzie bez emerytów/rencistów

Procent	Liczebność		Próg dochodu		Udział dochodu	
	2021	2022	2021	2022	2021	2022
1%	159 tys.	163 tys.	431 137	393 992	16,8%	14,2%
2%	318 tys.	325 tys.	283 488	269 816	22,1%	18,9%
3%	476 tys.	488 tys.	224 249	220 143	25,9%	22,5%
4%	635 tys.	651 tys.	190 902	191 078	29,0%	25,5%
5%	794 tys.	813 tys.	168 705	171 147	31,7%	28,1%
6%	953 tys.	976 tys.	152 503	156 550	34,2%	30,5%
7%	1 112 tys.	1 139 tys.	140 200	145 369	36,4%	32,8%
8%	1 270 tys.	1 301 tys.	130 461	136 412	38,4%	34,8%
9%	1 429 tys.	1 464 tys.	122 534	129 183	40,4%	36,8%
10%	1 588 tys.	1 626 tys.	115 978	123 051	42,2%	38,6%
15%	2 382 tys.	2 440 tys.	94 500	102 121	50,1%	46,9%
20%	3 176 tys.	3 253 tys.	81 997	89 224	56,8%	53,9%
25%	3 970 tys.	4 066 tys.	72 637	79 692	62,6%	60,1%
30%	4 764 tys.	4 879 tys.	64 925	71 691	67,8%	65,7%
35%	5 558 tys.	5 693 tys.	58 471	64 798	72,5%	70,7%
40%	6 352 tys.	6 506 tys.	52 830	58 707	76,7%	75,2%
45%	7 146 tys.	7 319 tys.	47 748	53 242	80,6%	79,4%
50%	7 940 tys.	8 132 tys.	43 195	48 129	84,0%	83,1%

Tabela 15: Udział dochodów skorygowanych brutto osób o najwyższym dochodzie bez emerytów/rencistów

Procent	Liczebność		Próg dochodu		Udział dochodu	
	2021	2022	2021	2022	2021	2022
1%	155 973	159 022	443 796	411 760	14,6%	13,2%
2%	311 946	318 043	302 408	295 468	19,3%	17,5%
3%	467 919	477 064	246 125	247 493	22,9%	20,8%
4%	623 891	636 085	214 098	218 783	25,9%	23,7%
5%	779 864	795 107	192 490	197 905	28,6%	26,3%
6%	935 837	954 128	175 836	181 992	31,0%	28,7%
7%	1 091 810	1 113 149	162 624	169 563	33,2%	30,9%
8%	1 247 782	1 272 170	152 120	159 528	35,2%	33,0%
9%	1 403 755	1 431 190	143 466	151 317	37,2%	34,9%
10%	1 559 728	1 590 213	136 253	144 403	39,0%	36,7%
15%	2 339 591	2 385 319	112 169	120 666	47,1%	45,0%
20%	3 119 454	3 180 423	97 709	105 903	53,9%	52,0%
25%	3 899 318	3 975 531	87 016	94 955	60,0%	58,3%
30%	4 679 182	4 770 637	78 405	85 939	65,4%	63,9%
35%	5 459 046	5 565 743	71 023	78 272	70,3%	69,1%
40%	6 238 907	6 360 847	64 618	71 415	74,7%	73,7%
45%	7 018 772	7 155 954	58 830	65 126	78,8%	78,0%
50%	7 798 636	7 951 060	53 515	59 189	82,4%	81,9%

Tabela 16: Udział dochodów skorygowanych netto osób o najwyższym dochodzie bez emerytów/rencistów

Procent	Liczebność		Próg dochodu		Udział dochodu	
	2021	2022	2021	2022	2021	2022
1%	155 973	159 022	326 522	282 524	16,4%	14,2%
2%	311 946	318 043	213 945	200 780	21,4%	18,5%
3%	467 919	477 064	170 159	166 444	25,0%	21,8%
4%	623 891	636 085	145 505	145 516	28,0%	24,6%
5%	779 864	795 107	128 653	131 201	30,6%	27,1%
6%	935 837	954 128	116 564	120 912	33,0%	29,4%
7%	1 091 810	1 113 149	107 570	113 147	35,1%	31,5%
8%	1 247 782	1 272 170	100 500	106 897	37,1%	33,5%
9%	1 403 755	1 431 191	94 755	101 678	39,0%	35,4%
10%	1 559 727	1 590 211	89 991	97 104	40,8%	37,2%
15%	2 339 591	2 385 318	74 583	81 460	48,6%	45,2%
20%	3 119 455	3 180 425	64 833	71 636	55,2%	52,2%
25%	3 899 317	3 975 530	57 577	64 259	61,1%	58,3%
30%	4 679 179	4 770 635	51 700	58 157	66,3%	63,9%
35%	5 459 046	5 565 741	46 786	52 921	71,0%	68,9%
40%	6 238 909	6 360 846	42 544	48 444	75,3%	73,5%
45%	7 018 772	7 155 955	38 782	44 398	79,2%	77,7%
50%	7 798 635	7 951 061	35 398	40 665	82,8%	81,6%

W tabeli 17 zawarte zostały wartości wybranych miar zróżnicowania dochodów według różnych definicji dochodów z podziałem na wszystkich podatników oraz z wykluczeniem podatników deklarujących dochód z emerytury lub renty w danym roku. Zaprezentowano cztery rodzaje miar: (1) udziały dochodów podatników o najwyższym dochodzie w sumie dochodów, (2) ilorazy dwóch wybranych centyli, (3) wskaźniki uogólnionej entropii oraz (4) współczynnik Giniego. Wskaźniki entropii zostały obliczone dla dochodów dodatnich. Parametr przy wskaźniku entropii (np. zero przy GE0) wskazuje na wrażliwość względem wysokich dochodów. Im wyższy parametr tym większa waga przypisana wysokim dochodom. Warto podkreślić, że populacje różnią się nie tylko pomiędzy definicjami dochodów, ale także pomiędzy poszczególnymi latami.

Tabela 17: Wybrane miary zróżnicowania dochodów według definicji dochodu

Miary	Brutto		Skorygowany brutto		Skorygowany netto	
	2021	2022	2021	2022	2021	2022
Podatnicy						
Udział 1%	16,2%	13,7%	14,5%	13,0%	15,6%	13,2%
Udział 10%	40,9%	37,9%	39,3%	37,4%	39,3%	36,0%
Udział 25%	61,3%	59,4%	60,7%	59,4%	59,7%	57,1%
Udział 50%	82,1%	81,4%	82,2%	81,9%	80,9%	79,7%
Centyle 75/25	2,87	2,93	3,16	3,23	2,70	2,66
Centyle 80/20	3,85	4,03	4,27	4,35	3,59	3,60
Centyle 90/10	9,85	10,09	9,12	9,37	8,57	8,79
Centyle 90/50	2,78	2,73	2,87	2,84	2,62	2,48
Centyle 95/50	3,95	3,74	4,00	3,85	3,63	3,32
Centyle 99/50	9,88	8,40	9,08	7,96	8,90	6,96
Wsk. GE0	0,552	0,522	0,514	0,489	0,492	0,445
Wsk. GE1	0,675	0,577	0,618	0,535	0,626	0,495
Wsk. GE2	10,534	6,906	8,027	7,109	9,551	9,590
Wsp. Giniego	0,513	0,492	0,506	0,493	0,493	0,465
Bez emerytów/rencistów						
Udział 1%	16,8%	14,2%	14,6%	13,2%	16,4%	14,2%
Udział 10%	42,2%	38,6%	39,0%	36,7%	40,8%	37,2%
Udział 25%	62,6%	60,1%	60,0%	58,3%	61,1%	58,3%
Udział 50%	84,0%	83,1%	82,4%	81,9%	82,8%	81,6%
Centyle 75/25	3,14	3,21	2,96	3,03	2,81	2,82
Centyle 80/20	5,25	5,39	4,79	4,91	4,55	4,63
Centyle 90/10	23,32	24,36	18,95	19,79	19,77	20,76
Centyle 90/50	2,69	2,56	2,55	2,44	2,54	2,39
Centyle 95/50	3,91	3,56	3,60	3,34	3,63	3,23
Centyle 99/50	9,98	8,19	8,29	6,96	9,22	6,95
Wsk. GE0	0,688	0,654	0,596	0,570	0,608	0,560
Wsk. GE1	0,732	0,622	0,626	0,535	0,683	0,543
Wsk. GE2	10,449	7,018	7,401	6,835	9,621	10,483
Wsp. Giniego	0,541	0,515	0,510	0,493	0,522	0,494

Tabela 18 przedstawiają podstawowe statystyki dla dochodów brutto i przychodów z poszczególnych źródeł. Statystyki zostały obliczone dla dodatnich dochodów brutto z danego źródła. Z tego względu statystyki dochodu brutto działalności gospodarczej nie uwzględniają podatników odnotowujących stratę oraz rozliczających się kartą podatkową lub ryczałtem od przychodów ewidencjonowanych. W przypadku najmu dochód brutto nie uwzględnia rozliczających się ryczałtem od przychodów ewidencjonowanych.

Tabela 18: Podstawowe statystyki dochodu brutto i przychodu według źródeł

Źródło	Średnia		Mediana	
	2021	2022	2021	2022
Dochód brutto				
Działalność gosp.	166 948	145 961	60 840	53 905
Umowa o pracę	54 567	61 274	43 623	50 025
Emerytura lub renta	30 225	33 016	26 764	29 062
Najem	10 717	14 203	5 600	7 924
Nieruchomości	124 351	138 680	67 271	73 420
Papiery wartościowe	77 589	83 167	3 972	3 086
Umowy cywilnoprawne	13 824	15 139	5 666	6 519
Przychód				
Działalność gosp.	708 314	739 046	127 177	139 513
Umowa o pracę	57 513	64 297	46 542	52 976
Emerytura lub renta	30 225	33 016	26 764	29 062
Najem	23 029	26 835	13 200	15 400
Nieruchomości	219 027	241 039	147 500	160 000
Papiery wartościowe	429 975	479 083	19 800	15 900
Umowy cywilnoprawne	16 000	17 773	6 606	7 600

Tabela 19 oraz 20 pokazują decyle dochodu brutto i przychodu dla poszczególnych źródeł. Dla danego źródła uwzględniono tylko podatników z odpowiednio dodatnim dochodem brutto i przychodem.

Tabela 19: Decyle dochodu brutto i przychodu według źródeł w 2021

Decyl	Źródło						
	dz. gosp.	um. o pr.	um. cyw.	emer./rent.	najem	nier.	p. wart.
Dochód brutto							
Pierwszy	7 673	8 023	573	17 411	767	7 667	128
Drugi	17 380	20 952	1 347	17 717	1 612	18 898	466
Trzeci	28 635	30 272	2 398	20 418	2 657	32 013	1 088
Czwarty	42 539	35 727	3 732	23 759	3 961	48 235	2 179
Piąty	60 840	43 623	5 666	26 764	5 600	67 271	3 972
Szósty	85 114	52 381	8 418	30 198	7 462	91 464	6 958
Siódmy	121 046	63 069	12 534	34 199	10 052	125 000	12 500
Ósmy	184 634	77 449	19 267	39 993	14 400	178 798	24 717
Dziewiąty	338 542	102 045	31 656	49 572	24 025	280 000	63 980
Przychód							
Pierwszy	16 175	8 599	700	17 411	3 000	18 333	510
Drugi	35 239	22 527	1 601	17 717	6 000	45 000	2 058
Trzeci	59 035	33 400	2 818	20 418	8 400	75 000	5 049
Czwarty	88 360	38 450	4 392	23 759	10 800	110 000	10 345
Piąty	127 177	46 542	6 606	26 764	13 200	147 500	19 800
Szósty	184 057	55 488	9 804	30 198	16 700	190 000	37 249
Siódmy	278 396	66 467	14 608	34 199	20 790	240 000	71 730
Ósmy	498 648	81 239	22 492	39 993	28 290	317 500	154 915
Dziewiąty	1 182 480	106 597	36 963	49 572	47 208	450 000	444 951

Tabela 20: Decyle dochodu brutto i przychodu według źródeł w 2022

Decyl	Źródło						
	dz. gosp.	um. o pr.	um. cyw.	emer./rent.	najem	nier.	p. wart.
Dochód brutto							
Pierwszy	7 409	9 010	642	18 563	1 035	8 240	107
Drugi	16 661	24 115	1 523	18 681	2 277	20 000	370
Trzeci	27 143	33 120	2 700	22 273	3 741	35 000	873
Czwarty	38 883	41 118	4 275	25 804	5 740	51 426	1 715
Piąty	53 905	50 025	6 519	29 062	7 924	73 420	3 086
Szósty	74 054	59 757	9 714	32 848	10 800	100 000	5 550
Siódmy	102 491	71 456	14 515	37 408	14 535	140 000	10 108
Ósmy	150 646	86 765	22 238	43 679	20 458	200 000	20 532
Dziewiąty	287 908	114 131	35 913	54 346	32 000	310 986	55 821
Przychód							
Pierwszy	18 000	9 602	784	18 563	3 600	20 000	408
Drugi	39 478	25 871	1 808	18 681	6 800	47 500	1 678
Trzeci	64 603	36 120	3 168	22 273	9 600	80 000	4 068
Czwarty	97 626	43 865	5 000	25 804	12 128	120 000	8 320
Piąty	139 513	52 976	7 600	29 062	15 400	160 000	15 900
Szósty	196 800	62 930	11 308	32 848	18 900	205 000	29 936
Siódmy	295 330	74 889	16 878	37 408	24 000	268 000	57 935
Ósmy	520 199	90 549	25 816	43 679	32 650	350 000	126 009
Dziewiąty	1 228 630	118 679	41 581	54 346	54 806	500 000	369 767

W tabelach 21 oraz 22 zaprezentowano udziały sumy dochodów osób o najwyższych dochodach brutto z danego źródła w sumie dochodu danego źródła. Górne procenty oraz progi dla poszczególnych źródeł ustalone zostały w oparciu o dodatnie dochody brutto z poszczególnych źródeł. Dochody brutto nie uwzględniają formularzy dla rozliczających się ryczałtem od przychodów ewidencjonowanych oraz kartą podatkową.

Tabela 21: Udział dochodu podatników o najwyższym dochodzie ze źródła w sumie dochodów źródła w 2021

Procent	Dochód brutto						
	dz. gosp.	um. o pr.	um. cyw.	emer./rent.	najem	nier.	p. wart.
Udział							
1%	23,8%	7,2%	19,0%	3,3%	12,9%	14,1%	66,3%
5%	45,3%	19,8%	37,0%	12,4%	32,7%	30,7%	83,8%
10%	58,3%	30,4%	50,5%	21,3%	46,5%	43,8%	90,0%
25%	78,1%	53,2%	74,7%	42,3%	69,2%	68,4%	96,4%
50%	92,5%	78,6%	92,2%	68,2%	89,0%	88,9%	99,3%
Próg							
1%	1 659 941	246 234	100 000	84 099	83 717	764 793	918 580
5%	572 552	133 938	44 850	59 913	37 105	395 000	147 481
10%	338 542	102 045	31 656	49 572	24 025	280 000	63 980
25%	147 833	69 609	15 424	36 905	12 000	149 848	17 335
50%	60 840	43 623	5 666	26 764	5 600	67 271	3 972
Liczebność							
	1 645 272	13 400 320	4 477 326	9 656 081	95 806	74 696	244 348

* Skróty: nier. = nieruchomości; p. wart. = papiery wartościowe

Tabela 22: Udział dochodu podatników o najwyższym dochodzie ze źródła w sumie dochodów źródła w 2022

Procent	Dochód brutto						
	dz. gosp.	um. o pr.	um. cyw.	emer./rent.	najem	nier.	p. wart.
Udział							
1%	23,9%	6,9%	16,1%	3,4%	10,8%	14,4%	69,8%
5%	46,2%	19,3%	34,2%	12,6%	29,2%	31,2%	87,0%
10%	59,2%	29,8%	48,1%	21,6%	42,7%	44,4%	92,3%
25%	77,9%	52,6%	73,4%	42,6%	67,4%	68,8%	97,3%
50%	92,1%	78,3%	91,9%	68,4%	88,4%	89,2%	99,5%
Próg							
1%	1 506 474	269 559	108 849	92 764	98 354	887 895	1 015 269
5%	511 813	149 405	50 470	65 821	47 863	437 978	141 428
10%	287 908	114 131	35 913	54 345	32 000	310 986	55 821
25%	122 005	78 532	17 859	40 231	17 227	165 000	14 101
50%	53 905	50 025	6 519	29 061	7 924	73 420	3 086
Liczebność							
	1 550 499	13 560 910	4 742 062	9 719 366	101 723	59 808	173 988

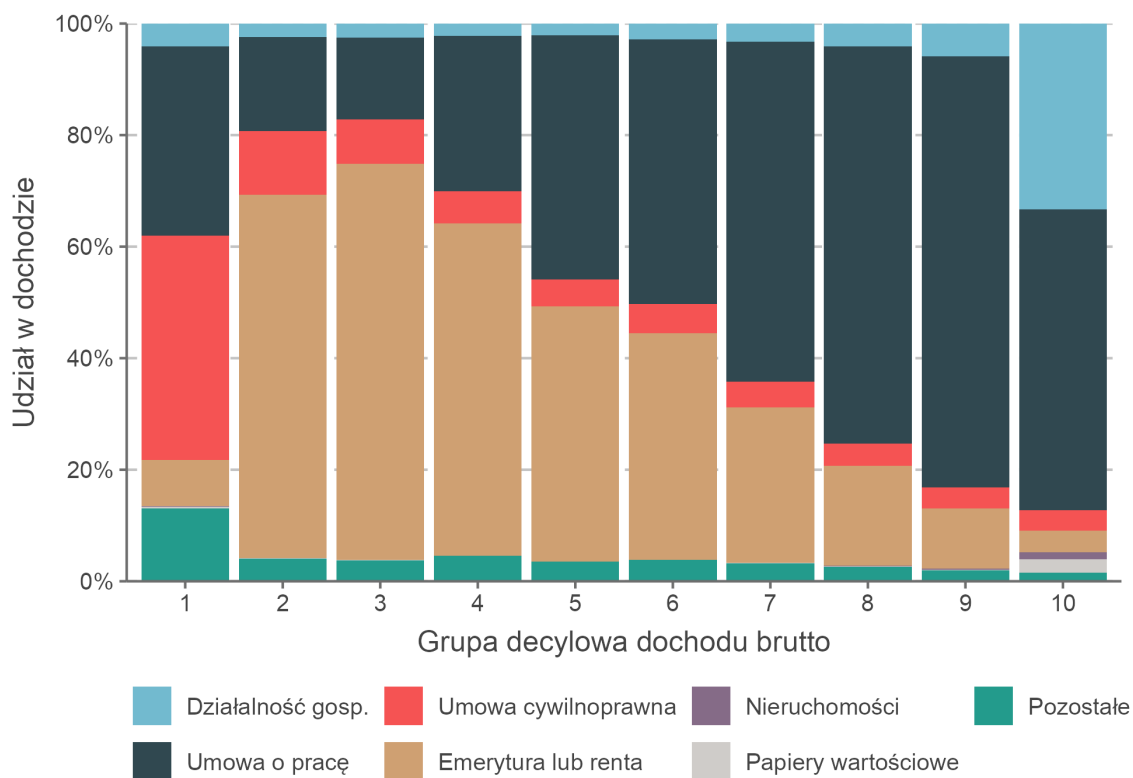
* Skróty: nier. = nieruchomości; p. wart. = papiery wartościowe

Tabela 23 pokazuje jaki udział sumy dochodów dla górnych procentów pochodzi z danego źródła. Liczebność wskazuje liczbę osób w danym procencie mających dodatni dochód z danego źródła. Z powodu łączenia źródeł dochodu liczebność po źródłach jest większa od liczby podatników w danym procencie. Źródło *pozostałe* jest zdefiniowane jako różnica między całkowitym dochodem brutto a dochodem ze źródeł wymienionych w tabeli.

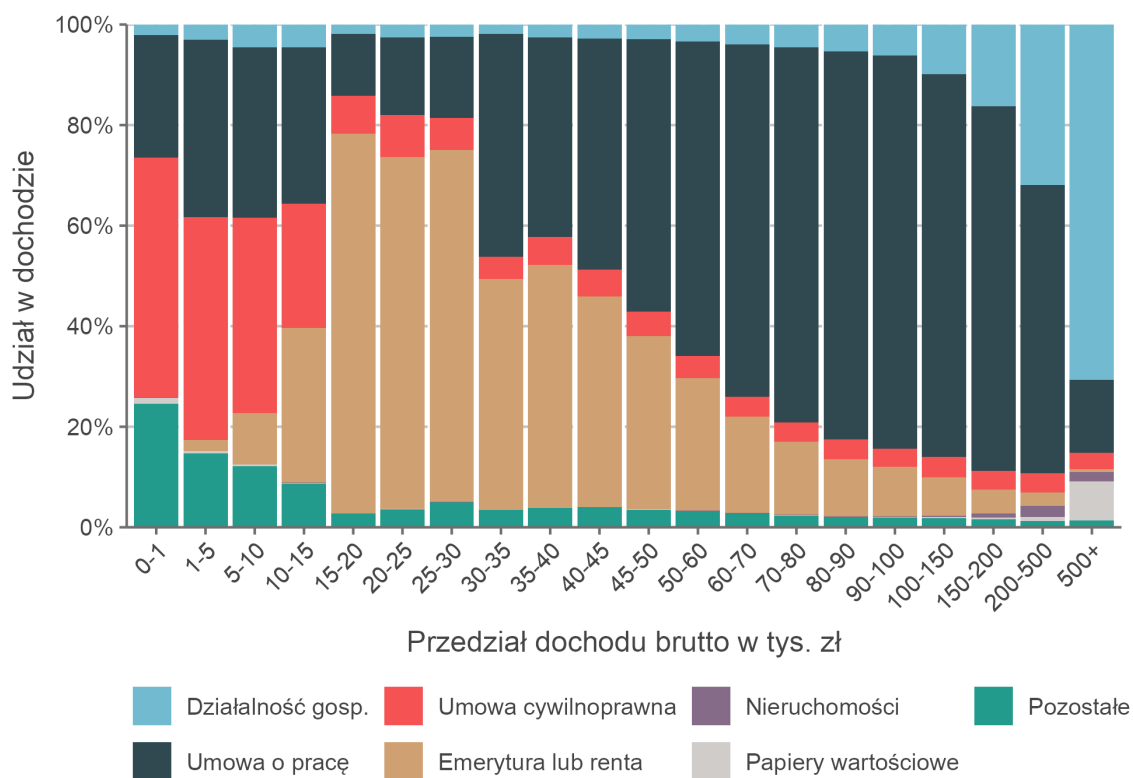
Tabela 23: Udział dochodu brutto z danego źródła dla podatników o najwyższych dochodach

Źródło dochodu	Liczebność		Udział dochodu	
	2021	2022	2021	2022
Górne 1%				
Działalność gospodarcza	186 373	157 310	71,1%	63,6%
Umowa o pracę	101 032	124 082	15,3%	22,5%
Umowy cywilnoprawne	47 193	43 645	3,5%	3,5%
Emerytury i renty	30 498	32 300	0,6%	0,9%
Nieruchomości	10 941	10 894	1,9%	2,2%
Papiery wartościowe	27 103	19 850	6,9%	6,0%
Pozostałe	-	-	0,8%	1,3%
Górne 10%				
Działalność gospodarcza	759 152	604 219	42,0%	33,4%
Umowa o pracę	1 929 224	2 072 725	45,4%	53,9%
Umowy cywilnoprawne	528 769	532 446	3,6%	3,7%
Emerytury i renty	350 787	357 105	3,3%	3,8%
Nieruchomości	47 922	38 224	1,5%	1,3%
Papiery wartościowe	116 963	77 702	3,1%	2,4%
Pozostałe	-	-	1,3%	1,5%

Rysunek 14: Udział dochodów z poszczególnych źródeł - grupy decylowe

Rysunek 15: Udział dochodów z poszczególnych źródeł - przedziały dochodu

Umowy o pracę

Podstawowe informacje o umowach o pracę

Liczba osób pracujących na umowie o pracę w roku 2022 według danych PIT wyniosła 13,6 mln. Przy czym umowa o pracę stanowiła jedyne źródło przychodu dla 7,0 mln podatników. Tabela 24 przedstawia liczbę podatników według udziału przychodu uzyskanego w ramach umów o pracę w całkowitym przychodzie. Przychód oraz dochód brutto z umów o pracę powiększony został o przychód z umów o pracę zwolniony z podatku dochodowego od osób fizycznych.

Tabela 24: Liczba podatników według udziału przychodu z umów o pracę

Liczebność	Przychód		Dochód brutto	
	2021	2022	2021	2022
Powyżej 0%	13,4 mln	13,6 mln	13,4 mln	13,6 mln
100%	6,9 mln	7,0 mln	7,2 mln	7,4 mln
Przedziały				
0% - 10%	356 tys.	334 tys.	319 tys.	286 tys.
10% - 20%	271 tys.	260 tys.	224 tys.	206 tys.
20% - 30%	270 tys.	260 tys.	234 tys.	219 tys.
30% - 40%	296 tys.	284 tys.	265 tys.	246 tys.
40% - 50%	338 tys.	324 tys.	307 tys.	288 tys.
50% - 60%	399 tys.	389 tys.	366 tys.	349 tys.
60% - 70%	488 tys.	480 tys.	446 tys.	435 tys.
70% - 80%	567 tys.	584 tys.	508 tys.	516 tys.
80% - 90%	832 tys.	838 tys.	758 tys.	750 tys.
90% - 100%	9 631 tys.	9 845 tys.	10 021 tys.	10 304 tys.

Tabela 25 zawiera podstawowe statystyki dotyczące umów o pracę na podstawie deklaracji podatkowych. W przypadku przychodu zwolnionego z podatku koszty uzyskania przychodu są nieznane. Stąd też takich kosztów uzyskania przychodu nie uwzględniono w statystykach.

Tabela 25: Podstawowe statystyki - umowy o pracę

Statystyki	Przychód		Dochód brutto		Koszty	
	2021	2022	2021	2022	2021	2022
Podstawowe						
Średnia	57 463	64 252	54 392	61 103	3 210	3 297
Dominanta	33 600	36 120	30 600	33 120	3 000	3 000
Suma	772,8 mld	873,8 mld	731,5 mld	830,9 mld	41,3 mld	42,8 mld
Decyle						
Pierwszy	8 530	9 548	7 698	8 712	500	500
Drugi	22 411	25 754	20 554	23 816	1 800	1 800
Trzeci	33 400	36 120	30 173	33 120	3 000	3 000
Czwarty	38 400	43 813	35 560	40 942	3 000	3 000
Piąty	46 499	52 935	43 486	49 889	3 000	3 000
Szósty	55 444	62 892	52 248	59 630	3 000	3 000
Siódmy	66 428	74 856	62 947	71 343	3 600	3 600
Ósmy	81 198	90 522	77 328	86 663	3 600	3 600
Dziewiąty	106 550	118 646	101 906	114 005	3 600	3 600

Tabela 26 prezentuje rozkład oraz skumulowane wartości przychodu z umów o pracę. Próg górny określa maksymalną wartość przedziału. W przypadku wartości skumulowanych minimalną wartość przedziału stanowi zero, natomiast dla wartości nieskumulowanych minimalną wartością przedziału jest próg górny przedziału z wiersza powyżej.

Tabela 26: Skumulowany przychód z umów o pracę

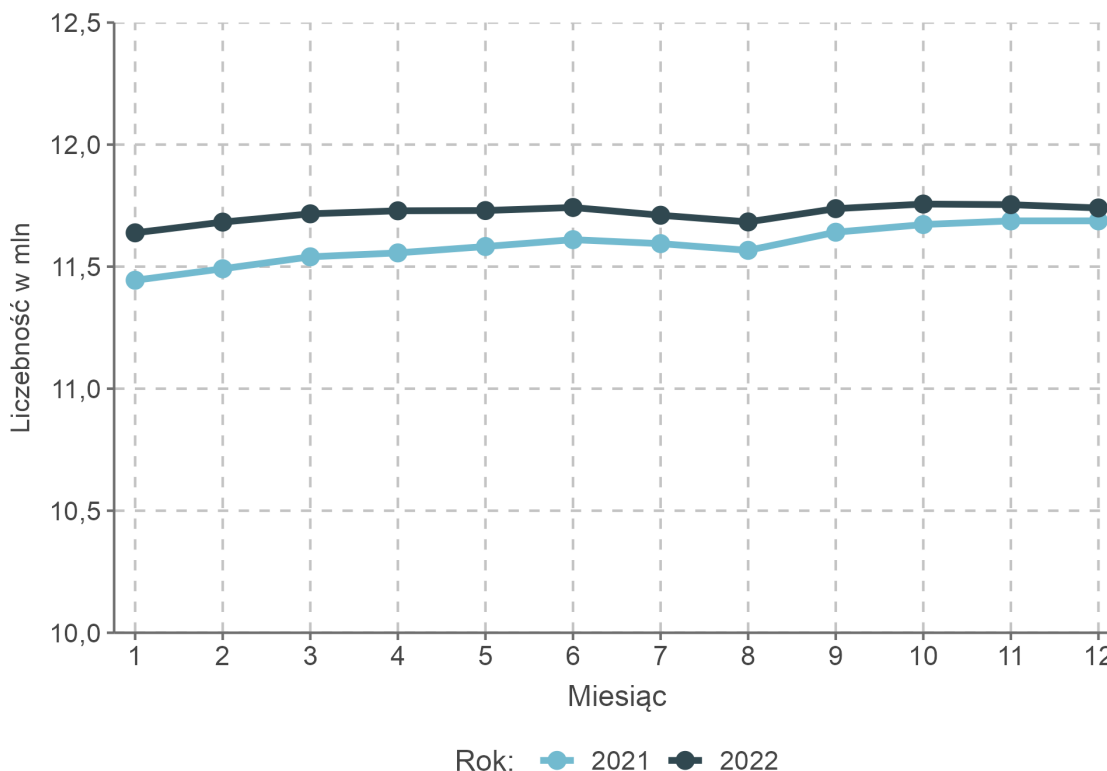
Górny próg		Skumulowany				
procent	kwota	Przychód	Liczebność	przychód	liczebność	% przychodu
Poniżej płacy minimalnej x 12						
5%	4 145	1,4 mld	679 955	1,4 mld	0,7 mln	0%
10%	9 548	4,6 mld	679 955	6,1 mld	1,4 mln	1%
15%	17 778	9,2 mld	679 955	15,3 mld	2,0 mln	2%
20%	25 754	14,4 mld	679 957	29,7 mld	2,7 mln	3%
25%	33 614	20,4 mld	679 952	50,1 mld	3,4 mln	6%
Płaca minimalna x 12	36 120	32,0 mld	898 834	82,1 mld	4,3 mln	9%
Poniżej średniego przychodu						
35%	38 975	17,3 mld	461 077	99,4 mld	4,8 mln	11%
40%	43 813	28,1 mld	679 956	127,6 mld	5,4 mln	15%
45%	48 415	31,4 mld	679 952	159,0 mld	6,1 mln	18%
50%	52 935	34,4 mld	679 955	193,4 mld	6,8 mln	22%
55%	57 761	37,6 mld	679 955	231,0 mld	7,5 mln	26%
60%	62 892	41,0 mld	679 955	272,0 mld	8,2 mln	31%
Średnia przychodu	64 252	10,7 mld	168 098	282,7 mld	8,3 mln	32%
Poniżej progu 30-krotności						
65%	68 528	34,0 mld	511 857	316,7 mld	8,8 mln	36%
70%	74 856	48,7 mld	679 955	365,4 mld	9,5 mln	42%
Wyn. GUS x 12	76 154	9,8 mld	129 757	375,2 mld	9,6 mln	43%
75%	82 101	43,5 mld	550 200	418,7 mld	10,2 mln	48%
80%	90 522	58,6 mld	679 953	477,2 mld	10,9 mln	55%
85%	101 434	65,1 mld	679 953	542,3 mld	11,6 mln	62%
90%	118 646	74,3 mld	679 956	616,6 mld	12,2 mln	71%
95%	155 409	91,1 mld	679 954	707,7 mld	12,9 mln	81%
96%	169 689	22,1 mld	135 991	729,7 mld	13,1 mln	84%
Próg 30-krotności	177 660	10,5 mld	60 653	740,3 mld	13,1 mln	85%
Powyżej progu 30-krotności						
97%	189 589	13,8 mld	75 338	754,1 mld	13,2 mln	86%
98%	219 910	27,7 mld	135 991	781,8 mld	13,3 mln	89%
99%	279 087	33,3 mld	135 991	815,1 mld	13,5 mln	93%
100%	-	58,7 mld	135 991	873,8 mld	13,6 mln	100%

Jako wyn. GUS przyjęto przeciętne wynagrodzenie w gospodarce narodowej.

Liczba ubezpieczonych opłacających składki z tytułów należących do kategorii *umowa o pracę* w roku 2022 wynosiła 13,27 mln, w roku 2021 było to 13,12 mln. Kategoria ubezpieczonych *umowa o pracę*, która zdefiniowana jest na podstawie kodów tytułów ubezpieczeń, różni się od źródła dochodu z umów o pracę zdefiniowanego na podstawie deklaracji podatkowych. Największa różnica wynika z wyodrębnienia służb mundurowych i wymiaru sprawiedliwości jako samodzielnych kategorii ubezpieczonych. Liczba ubezpieczonych w roku 2022 należąca do kategorii *służby mundurowe* wynosiła 350,8 tys., a dla kategorii *wymiar sprawiedliwości* wynosiła 17,7 tys.

Różnice pomiędzy definicjami *umów o pracę* zachodzą również na poziomie pojedynczych tytułów ubezpieczeń. Tytuł ubezpieczenia 0310 (5,9 tys. ubezpieczonych), przeznaczony dla członka rolniczej spółdzielni produkcyjnej, zaklasyfikowany został do kategorii ubezpieczonych *umowa o pracę*. Natomiast w zeznaniach podatkowych dochody z tego tytułu trafiają do źródła pozostałych. W przypadku tytułu 0511 (38,8 tys. ubezpieczonych), który dotyczy osób współpracujących z osobą prowadzącą działalność gospodarczą, jeżeli praca osoby współpracującej jest odpłatna to źródło dochodu traktowane jest podobnie jak z umowy o pracę. Natomiast składki opłacane są ryczałtowo analogicznie jak przy działalności gospodarczej.

Rysunek 16: Liczba ubezpieczonych z umowami o pracę według miesięcy

Rysunek 16 zawiera informacje o liczbie ubezpieczonych pracujących na umowie o pracę w poszczególnych miesiącach roku. Natomiast tabela 27 prezentuje sumy podstaw i składek z umów o pracę.

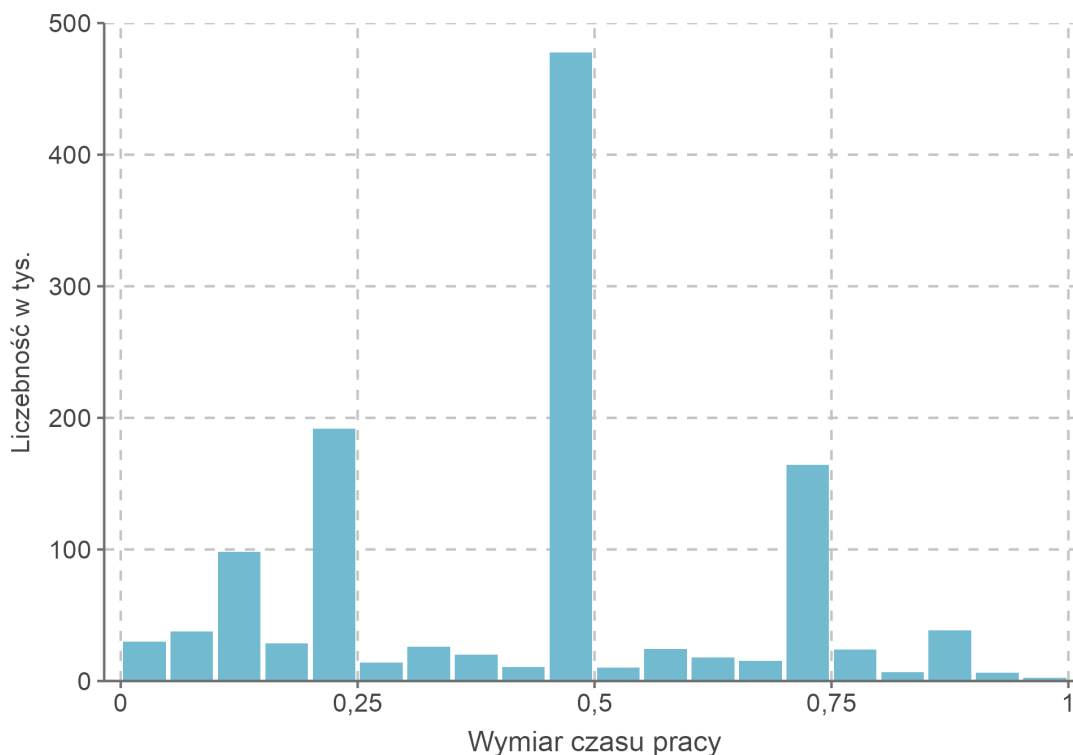
Tabela 27: Suma składek i podstaw z tytułu umów o pracę

Ubezpieczenie	Składka		Podstawa	
	2021	2022	2021	2022
Chorobowe	17,1 mld	19,3 mld	696,9 mld	786,4 mld
Emerytalne	128,8 mld	145,9 mld	659,6 mld	747,3 mld
Rentowe	52,8 mld	59,8 mld	659,6 mld	747,3 mld
Wypadkowe	8,3 mld	9,2 mld	696,9 mld	786,5 mld
Zdrowotne	55,1 mld	62,2 mld	615,4 mld	694,1 mld

Wynagrodzenia miesięczne z umów o pracę

Statystyki dotyczące wynagrodzeń podawane są dla danego miesiąca lub średniorocznie. Wartości średnioroczne wyliczone zostały jako średnia statystyk z poszczególnych miesięcy. W przypadku kiedy nie ma informacji o miesiącu dla danej statystyki, to jej wartość wyliczona została jako średnioroczna.

Rysunek 17: Rozkład wymiaru czasu pracy niepełnych etatów

Liczba ubezpieczonych na umowie o pracę wynosiła 11,21 mln w roku 2022 roku oraz 11,11 mln w 2021. Natomiast odsetek ubezpieczonych z niepełnym etatem wynosił odpowiednio 10,04% oraz 10,45%. Rysunek 17 przedstawia szczegółowy rozkład wymiaru czasu pracy dla niepełnych etatów.

Przyjęto dwie definicje wynagrodzenia:

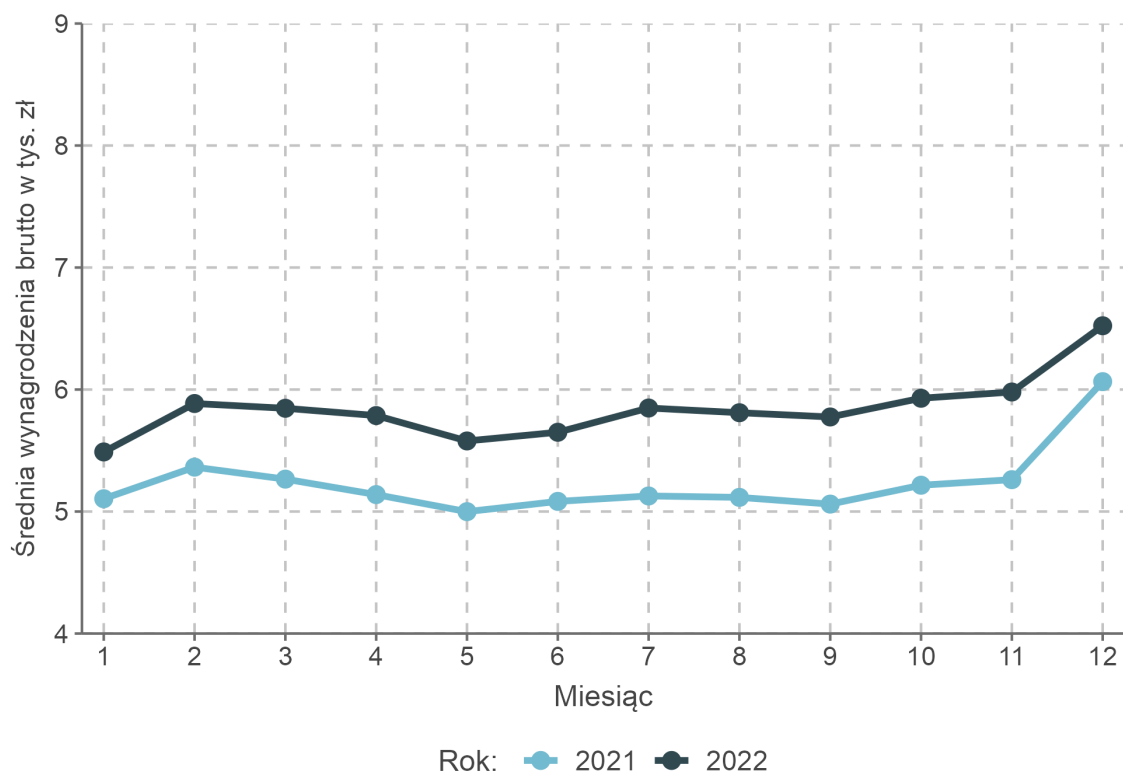
- *wynagrodzenie brutto* - maksimum z podstawy składki emerytalnej, wypadkowej i zdrowotnej z tytułu ubezpieczenia należącego do kategorii *umowa o pracę* powiększone o wypłaty z tytułu zasiłku i wynagrodzenia chorobowego,
- *wynagrodzenie etat* - wynagrodzenie brutto w przeliczeniu na pełen etat.

Tabela 28 przedstawia podstawowe statystyki wynagrodzeń. Wszystkie statystyki w tym podrozdziale, z wyjątkiem liczby ubezpieczonych, zostały policzone na podstawie umów o pracę zdefiniowanych jako para ubezpieczony-płatnik kategorii umowy o pracę dla danego roku i miesiąca.

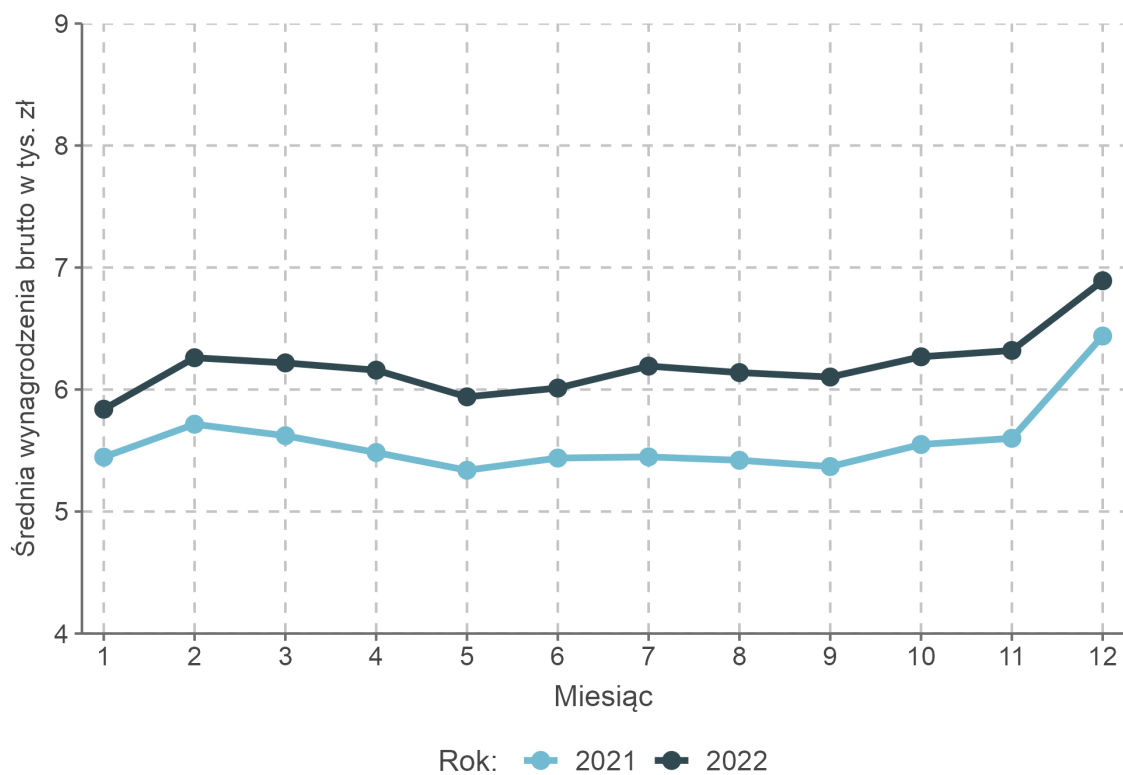
Tabela 28: Podstawowe statystyki wynagrodzeń

Statystyka	Wynagrodzenie brutto		Wynagrodzenie etat	
	2021	2022	2021	2022
Średnia	5 233,45	5 841,63	5 572,33	6 195,12
Mediana	4 162,22	4 723,23	4 315,40	4 886,81
Wariancja log.	0,621	0,612	0,431	0,424
Wsp. Giniego	0,361	0,357	0,339	0,337

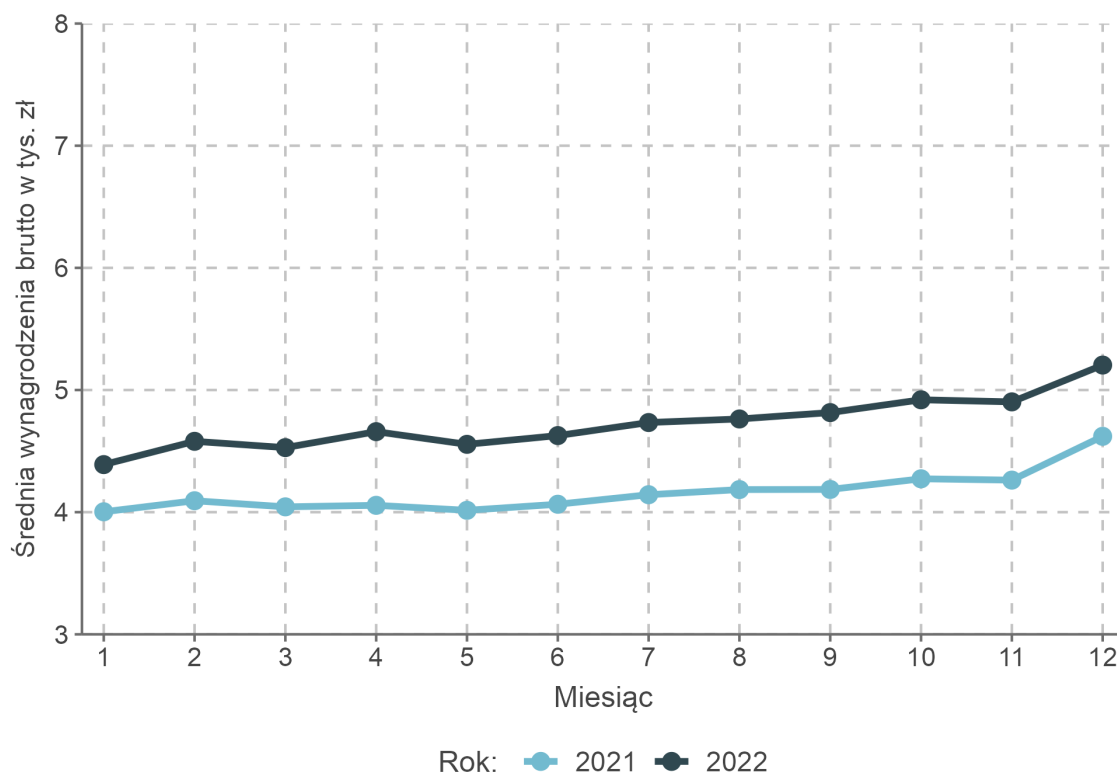
Rysunek 18: Średnia wynagrodzenia brutto według miesięcy

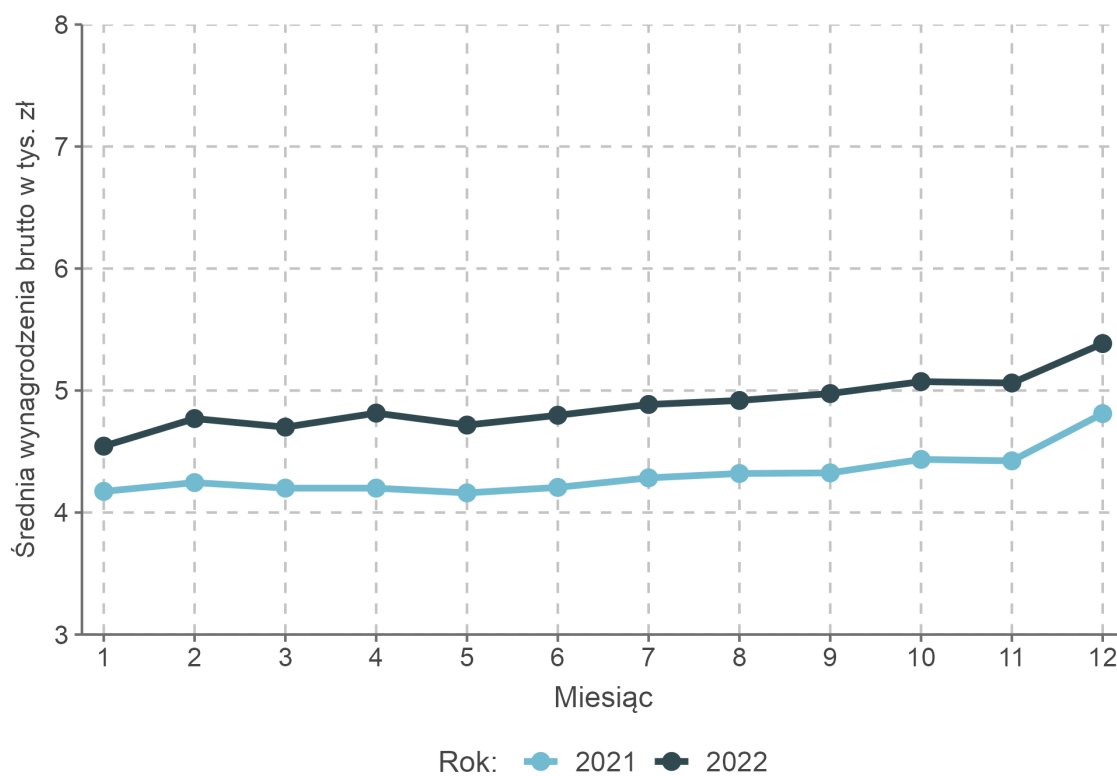
Rysunek 19: Średnia wynagrodzenia etat według miesięcy

Rysunek 20: Mediana wynagrodzenia brutto według miesięcy

Rysunek 21: Mediana wynagrodzenia etat według miesięcy

Rysunki 18-21 pokazują statystyki wynagrodzeń po miesiącach. Tabela 29 przedstawia podstawowe statystyki wynagrodzeń z podziałem na umowy o pracę o wymiarze czasu pracy równym lub większym niż jeden oraz niepełnym wymiarze czasu pracy.

Tabela 29: Pełny i niepełny wymiar etatu

Statystyka	Niepełny etat		Pełny etat	
	2021	2022	2021	2022
Liczba umów	1 283 993	1 245 412	10 159 925	10 304 957
Wynagrodzenie brutto				
Średnia	2 150	2 362	5 623	6 262
Mediana	1 419	1 603	4 452	5 038
Wariancja log.	0,902	0,904	0,438	0,430
Wsp. Giniego	0,445	0,445	0,331	0,328
Wynagrodzenie etat				
Średnia	5 194	5 665	5 620	6 259
Mediana	3 236	3 629	4 449	5 036
Wariancja log.	0,354	0,346	0,437	0,430
Wsp. Giniego	0,393	0,389	0,330	0,328

Tabela 30: Percentyle wynagrodzenia brutto w wybranych miesiącach

Percentyle	Wynagrodzenie brutto					
	Luty	Kwiecień	Czerwiec	Sierpień	Październik	Grudzień
5	1 124	1 156	1 240	1 380	1 254	1 300
10	2 290	2 292	2 400	2 530	2 437	2 508
15	3 010	3 010	3 010	3 010	3 010	3 010
20	3 010	3 010	3 010	3 010	3 010	3 010
25	3 150	3 184	3 200	3 229	3 245	3 310
30	3 409	3 485	3 500	3 546	3 600	3 696
35	3 672	3 750	3 766	3 844	3 948	4 054
40	3 966	4 031	4 032	4 130	4 250	4 430
45	4 250	4 333	4 320	4 439	4 577	4 808
50	4 580	4 659	4 627	4 763	4 920	5 204
55	4 943	5 000	4 963	5 100	5 288	5 619
60	5 349	5 363	5 318	5 491	5 669	6 014
65	5 800	5 749	5 700	5 886	6 041	6 516
70	6 305	6 122	6 078	6 278	6 530	7 078
75	6 940	6 622	6 582	6 823	7 093	7 752
80	7 702	7 232	7 200	7 481	7 795	8 579
85	8 857	8 114	8 046	8 396	8 699	9 750
90	10 701	9 570	9 400	9 950	10 130	11 589
95	14 039	12 975	12 488	13 196	13 260	15 316
99	24 533	25 274	23 621	23 798	23 869	27 738

¹ Wynagrodzenie minimalne w 2022 r. wynosiło 3010 zł.

Tabela 30 prezentuje wybrane percentyle wynagrodzenia brutto w miesiącach parzystych. Natomiast tabela 31 przedstawia percentyle wynagrodzenia etat oraz brutto dla października. Rysunek 22 pokazuje wartości wybranych percentyli wynagrodzenia brutto po miesiącach.

Tabela 31: Percentyle wynagrodzenia brutto i etat w październiku

Percentyle	Wynagrodzenie brutto		Wynagrodzenie etat	
	2021	2022	2021	2022
5	995	1 254	2 681	3 001
10	2 061	2 437	2 800	3 010
15	2 800	3 010	2 800	3 010
20	2 800	3 010	2 806	3 200
25	2 883	3 245	3 065	3 505
30	3 138	3 600	3 360	3 841
35	3 427	3 948	3 610	4 131
40	3 705	4 250	3 884	4 435
45	4 000	4 577	4 144	4 750
50	4 273	4 920	4 435	5 073
55	4 597	5 288	4 755	5 436
60	4 945	5 669	5 080	5 820
65	5 319	6 041	5 469	6 190
70	5 743	6 530	5 881	6 679
75	6 250	7 093	6 383	7 243
80	6 866	7 795	7 000	7 958
85	7 666	8 699	7 835	8 889
90	8 903	10 130	9 112	10 391
95	11 625	13 260	12 010	13 683
99	21 104	23 869	22 194	24 989

¹ Wynagrodzenie minimalne w 2021 r. wynosiło 2800 zł, a w 2022 r. wynosiło 3010 zł.

Rysunek 22: Wybrane percentyle wynagrodzenia brutto według miesięcy

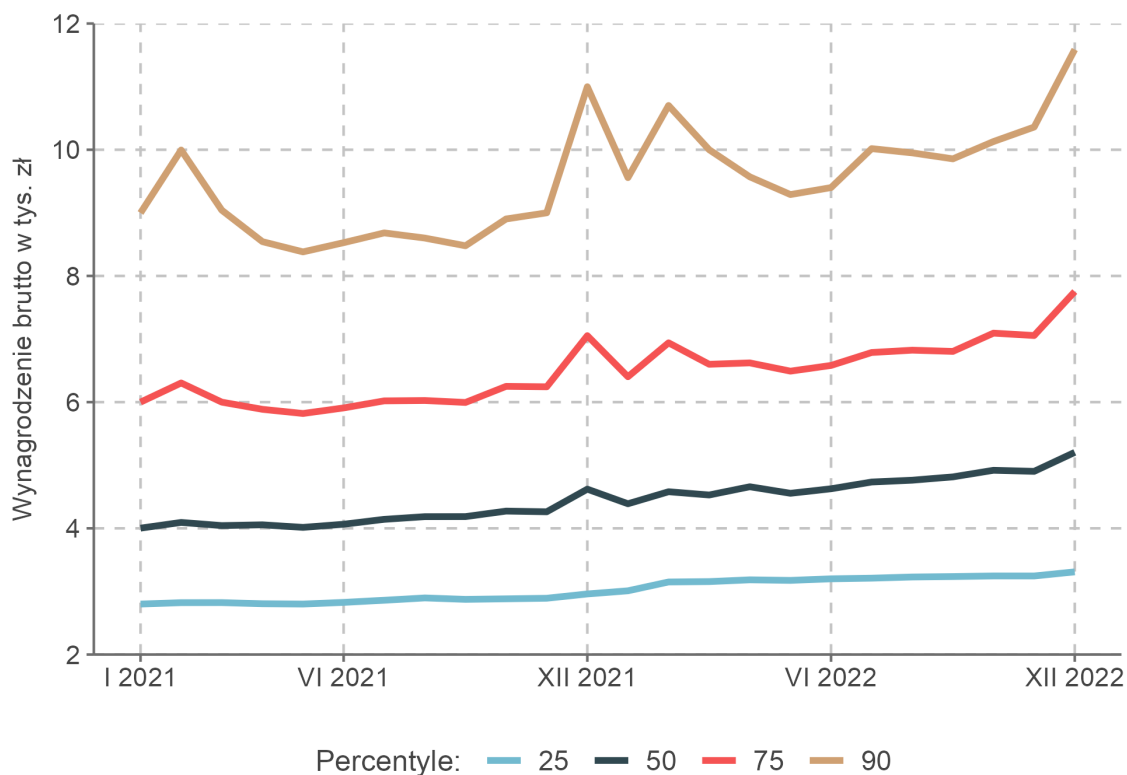

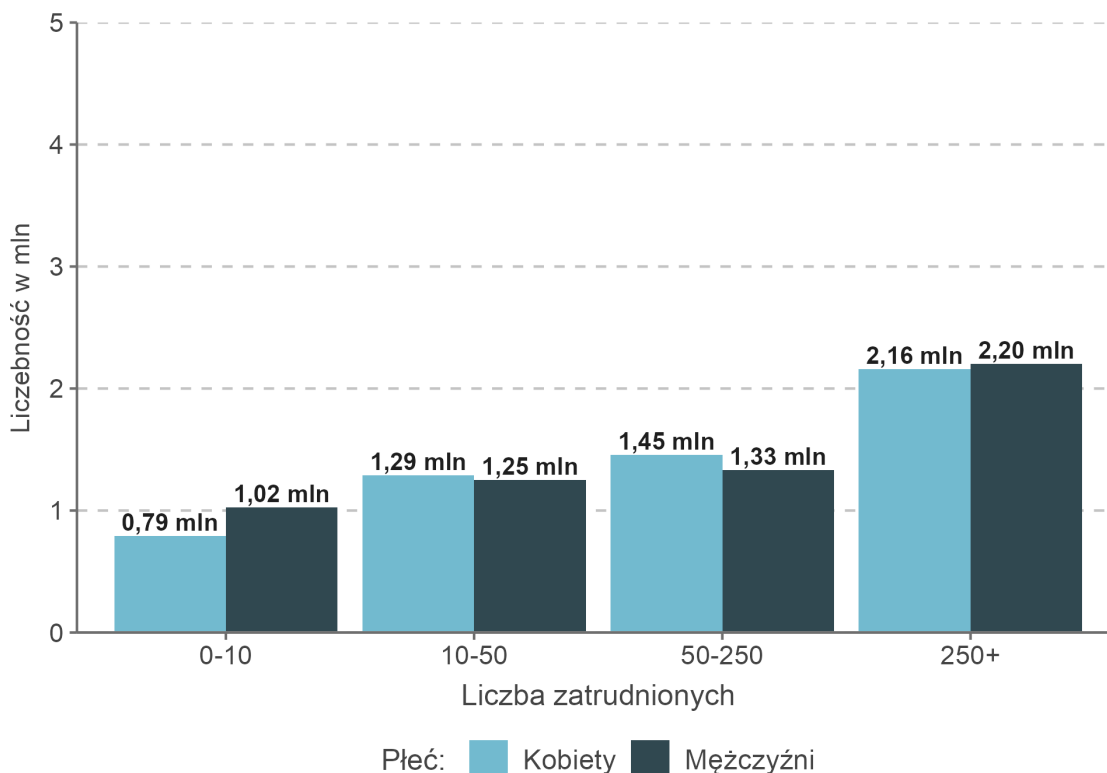
Tabela 32 przedstawia podstawowe statystyki według liczby zatrudnionych przez płatnika. Liczba zatrudnionych zdefiniowana została dla płatników składek i równa jest średniorocznej liczbie ubezpieczonych opłacających składki na ubezpieczenia społeczne z tytułów należących do kategorii umowy o pracę.

Tabela 32: Statystyki wynagrodzenia według liczby zatrudnionych

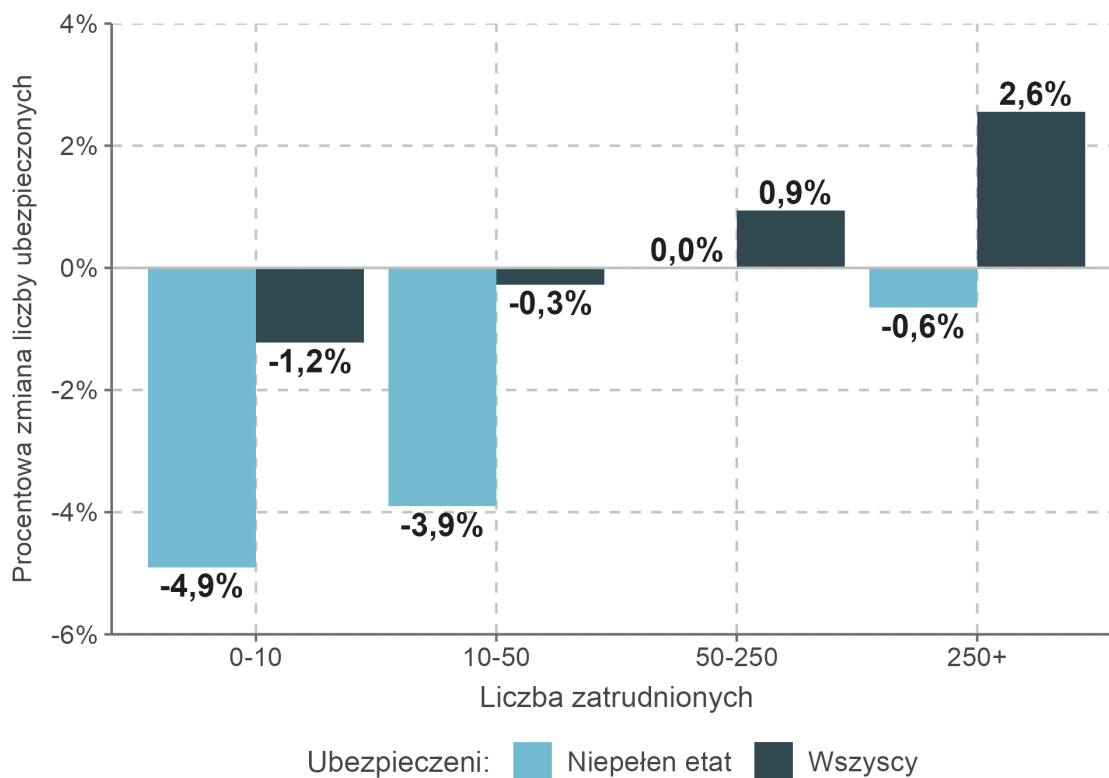
Statystyka	Liczba zatrudnionych			
	0-10	10-50	50-250	250+
Liczba ubezpieczonych				
Wszyscy	1 810 672	2 499 056	2 742 560	4 315 407
Niepełny etat	431 021	307 775	207 232	223 461
Wynagrodzenie brutto				
Średnia	3 319,29	4 821,68	6 178,32	7 281,59
Mediana	3 010,00	3 946,80	5 176,52	5 819,71
Wariancja log.	0,654	0,526	0,417	0,539
Wsp. Giniego	0,339	0,329	0,314	0,336
Wynagrodzenie etat				
Średnia	3 932,05	5 265,23	6 472,94	7 511,25
Mediana	3 010,00	4 190,38	5 303,08	5 911,70
Wariancja log.	0,341	0,370	0,330	0,423
Wsp. Giniego	0,261	0,307	0,305	0,331

Rysunek 23 przedstawia liczbę zatrudnionych według płci i wielkości zatrudnienia. Rysunki 24 oraz 25 prezentują zmianę liczby zatrudnionych i wynagrodzenia po wielkości zatrudnienia.

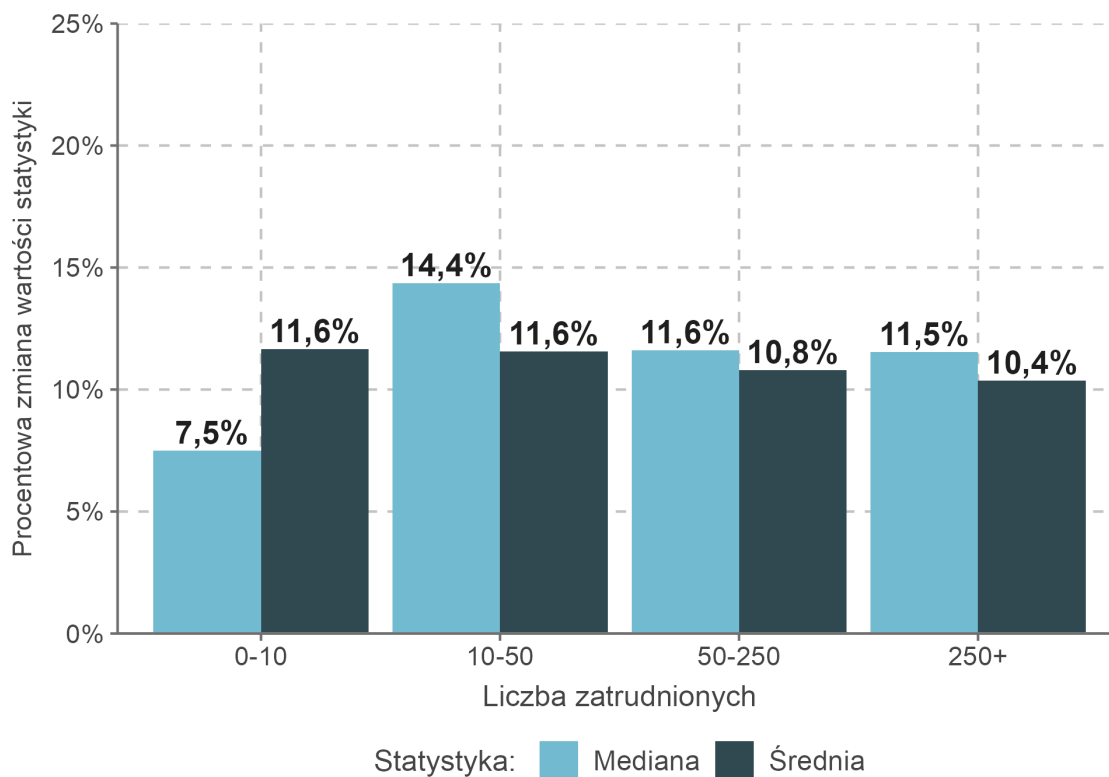
Rysunek 23: Liczba ubezpieczonych na umowie o pracę według płci i liczby zatrudnionych

Rysunek 24: Roczna zmiana liczby ubezpieczonych na umowach o pracę według liczby zatrudnionych

Rysunek 25: Roczna zmiana średniej i mediany wynagrodzenia etat według liczby zatrudnionych

Płaca minimalna

Dla uproszczenia jako osobę otrzymującą płacę minimalną zdefiniowano ubezpieczonego, dla którego w danym miesiącu maksimum z podstaw składek emerytalnej, wypadkowej i zdrowotnej po przeliczeniu na pełen etat dla kategorii umowy o pracę było równe płacy minimalnej, która w roku 2021 wynosiła 2800 zł oraz 3010 zł w 2022. W przypadku osób z więcej niż jedną umową o pracę w danym miesiącu, osoba zakwalifikowana jest jako otrzymująca płacę minimalną, jeżeli z przynajmniej jednej z umów otrzymywała płacę minimalną.

Średnioroczna liczba osób pobierających wynagrodzenie minimalne wynosiła 1,39 mln w roku 2022, a w 2021 było to 1,62 mln osób. Stanowiło to odpowiednio 12,4% oraz 14,5% ubezpieczonych na umowie o pracę. Wartości wynagrodzenia w przeliczeniu na pełen etat poniżej płacy minimalnej odnotowało średniorocznie 947 tys. ubezpieczonych w 2022 oraz 1018 tys. w 2021. Przyczyną takiego stanu rzeczy może być m.in.: (1) rozpoczęcie pracy, (2) zakończenie pracy, (3) pobieranie świadczeń krótkookresowych oraz (4) bycie pracownikiem młodocianym. Tabela 33 przedstawia grupowanie ubezpieczonych o wynagrodzeniu poniżej płacy minimalnej ze względu na potencjalne przyczyny.

Tabela 33: Liczba ubezpieczonych poniżej płacy minimalnej według cech wynagrodzenia

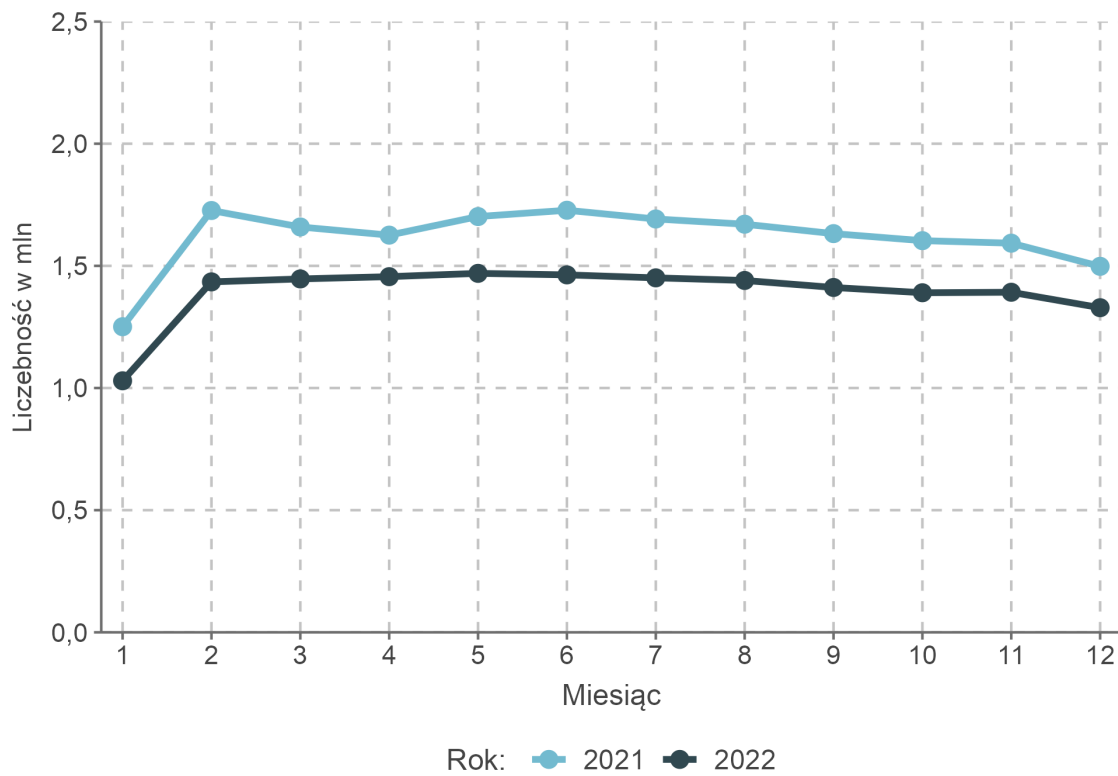
Cechy wynagrodzenia				Liczebność
Początek okresu	Koniec okresu	Świadczenie krótko.	Prac. młodociany	
-	-	✓	-	373 643
-	-	-	-	145 855
✓	-	-	-	97 794
-	✓	✓	-	94 537
-	-	-	✓	87 054
-	✓	-	-	51 040
✓	-	✓	-	30 969
✓	✓	-	-	24 866
-	-	✓	✓	15 959
-	✓	-	✓	12 913
✓	✓	✓	-	9 654
✓	-	-	✓	6 438
-	✓	✓	✓	3 230
✓	-	✓	✓	712
✓	✓	-	✓	476
✓	✓	✓	✓	52

Tabela 34 przedstawia liczebność w przedziałach powyżej płacy minimalnej. Przedział rozpoczyna się od płacy minimalnej, jednak jej nie uwzględnia. Prawe domknięcie wyrażone jest jako procentowa nadwyżka powyżej płacy minimalnej. Na przykład przedział 0%-30% oznacza wartości powyżej płacy minimalnej, ale mniejsze lub równe 130% płacy minimalnej. Udziały dla poszczególnych przedziałów powyżej płacy minimalnej obliczone zostały w relacji do wszystkich ubezpieczonych z umowami o pracę powyżej płacy minimalnej.

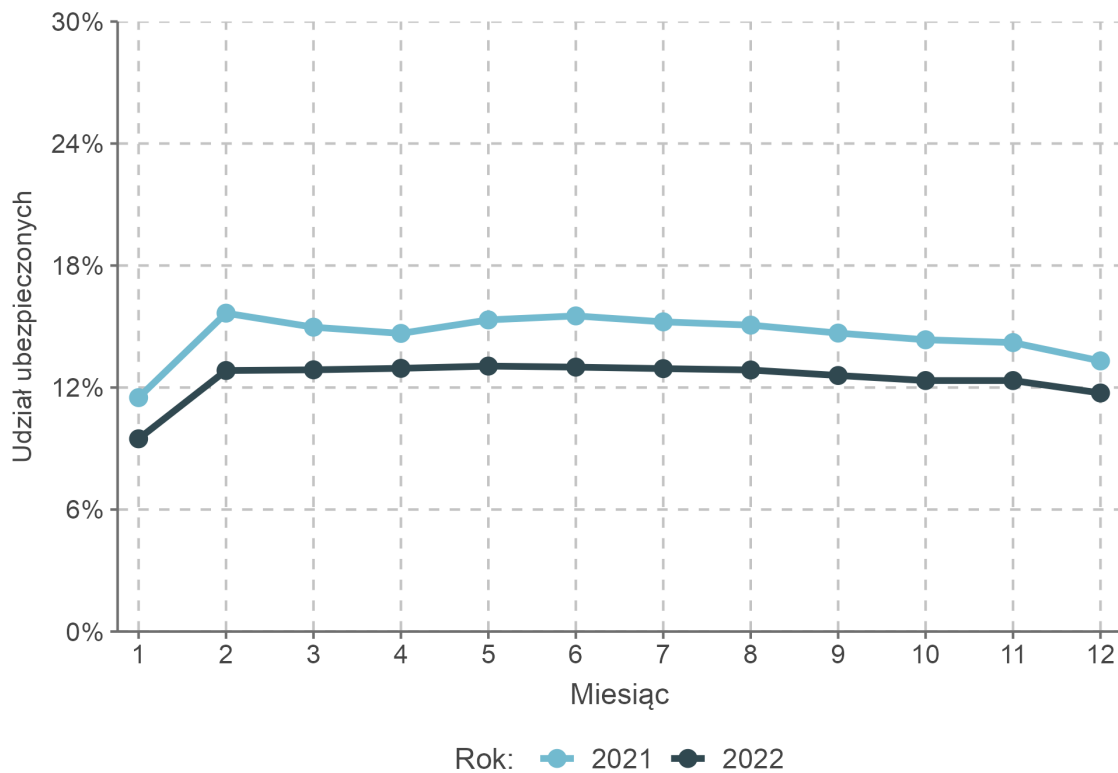
Tabela 34: Liczba ubezpieczonych w przedziałach powyżej płacy minimalnej

Przedział	Liczebność	Udział
0%-5%	260 598	3,0%
0%-10%	573 279	6,6%
0%-15%	814 164	9,4%
0%-20%	1 156 861	13,3%
0%-25%	1 415 448	16,3%
0%-30%	1 697 026	19,6%
0%-35%	2 003 952	23,1%

Rysunek 26: Liczba ubezpieczonych z płacą minimalną według miesięcy

Rysunek 27: Udział ubezpieczonych z płacą minimalną według miesięcy

Obciążenie podatkowo-składkowe umów o pracę

Przy wyliczaniu obciążenia podatkowo-składkowego zawężono populację do osób, które jednocześnie mają przychód wyłącznie z umów o pracę i opłacają składki wyłącznie z tytułu umowy o pracę. Takich osób jest 5,44 mln. Średni przychód tej grupy to 70 276 zł, średni dochód to 67 004 zł, a średni koszt pracy 81 599 zł.

Koszty pracy zostały obliczone jako przychód powiększony o składki pracodawcy³ na ubezpieczenia społeczne. W roku 2022 średnie obciążenie podatkowo-składkowe względem kosztów pracy wynosiło 34,75%, a mediana 34,19%. Przy czym średnie obciążenie podatkami wynosiło 2,49%, składkami na ubezpieczenia społeczne - 25,85% oraz składką zdrowotną - 6,33%. Dla porównania średnie obciążenie podatkowo-składkowe w 2021 równe było 36,13% a mediana 36,95%. W podziale na podatki, składki na ubezpieczenia społeczne oraz składkę zdrowotną było to w roku 2021 odpowiednio: 3,89%, 25,92% oraz 6,33%.

Tabela 35: Obciążenie podatkowo-składkowe według grup decylowych kosztu pracy w 2021

Gr. decylowa	Średni				Obciążenie	
	koszt pracy	%PIT	%ZUS	%NFZ	średnie	mediana
1	9 907	0,2%	26,9%	4,3%	31,4%	32,4%
2	34 473	2,2%	26,2%	6,6%	35,0%	35,4%
3	40 149	2,7%	26,5%	6,6%	35,8%	36,7%
4	47 020	3,1%	26,2%	6,6%	35,8%	36,6%
5	55 462	3,6%	26,1%	6,6%	36,2%	37,0%
6	64 428	4,0%	26,0%	6,6%	36,6%	37,3%
7	75 063	4,4%	26,0%	6,5%	36,9%	37,6%
8	89 017	4,9%	25,9%	6,5%	37,2%	37,9%
9	110 589	5,3%	25,8%	6,5%	37,6%	38,1%
10	199 892	8,4%	23,7%	6,6%	38,7%	38,9%

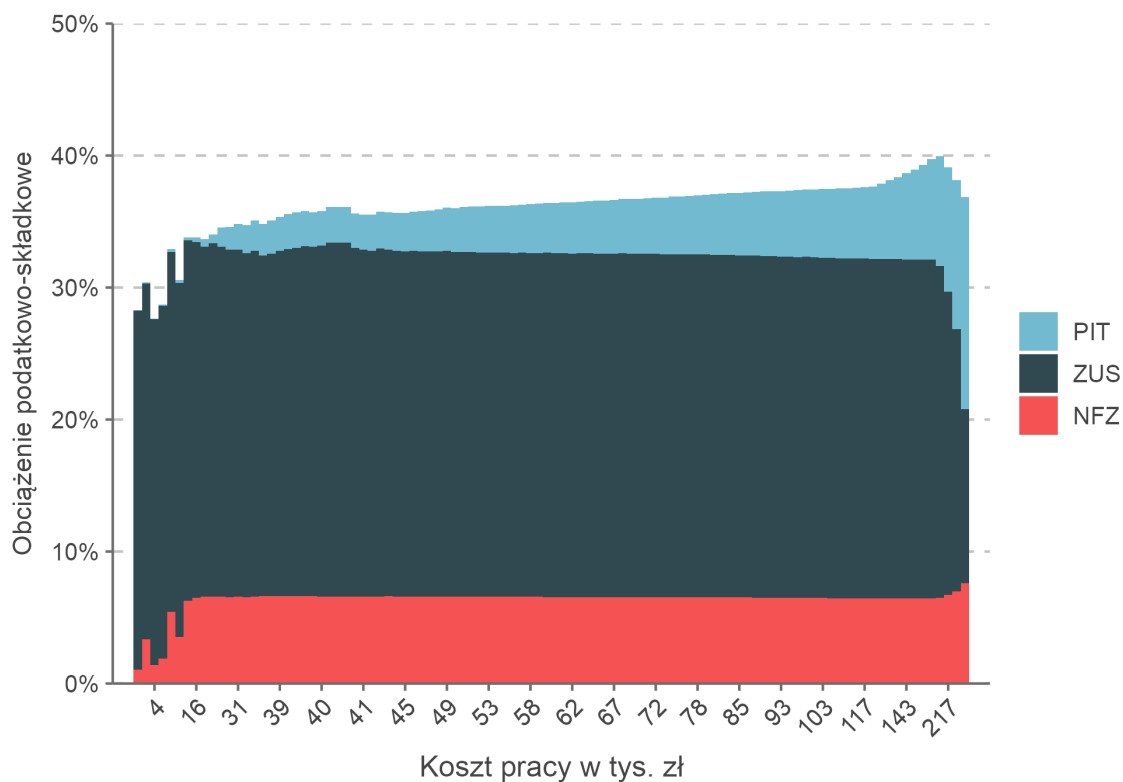
Tabela 36: Obciążenie podatkowo-składkowe według grup decylowych kosztu pracy w 2022

Gr. decylowa	Średni				Obciążenie	
	koszt pracy	%PIT	%ZUS	%NFZ	średnie	mediana
1	10 865	0,1%	26,9%	4,4%	32,1%	32,5%
2	38 533	0,3%	26,3%	6,6%	33,1%	33,0%
3	44 222	0,4%	26,5%	6,6%	33,5%	33,4%
4	53 730	1,1%	26,2%	6,6%	33,8%	33,6%
5	63 128	1,7%	26,1%	6,6%	34,3%	34,5%
6	73 120	2,3%	26,0%	6,5%	34,9%	35,3%
7	84 849	3,0%	25,9%	6,5%	35,4%	36,1%
8	100 103	3,7%	25,6%	6,4%	35,8%	36,7%
9	124 068	4,5%	25,5%	6,4%	36,4%	37,3%
10	223 374	7,9%	23,7%	6,6%	38,2%	38,2%

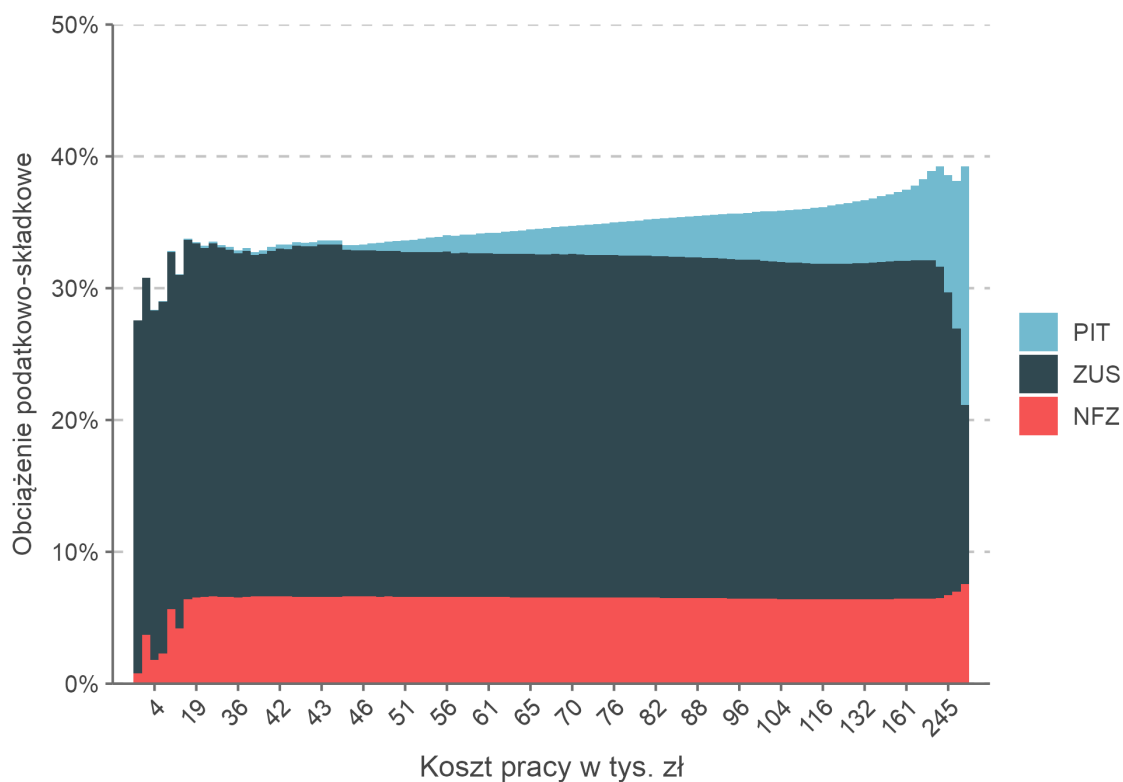
Tabela 35 oraz 36 przedstawiają średnie obciążenie podatkowo-składkowe w grupach decylowych kosztu pracy w latach 2021 oraz 2022. Na rysunkach 28 oraz 29 obciążenie podatkowo-składkowe zostało zaprezentowane po grupach centylowych kosztu pracy. Dodatkowo rysunki 30 oraz 31 pokazują obciążenie podatkowo-składkowe w 10 grupach centylowych o najwyższych kosztach pracy.

³Nie uwzględnia składek na Fundusz Pracy oraz Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych.

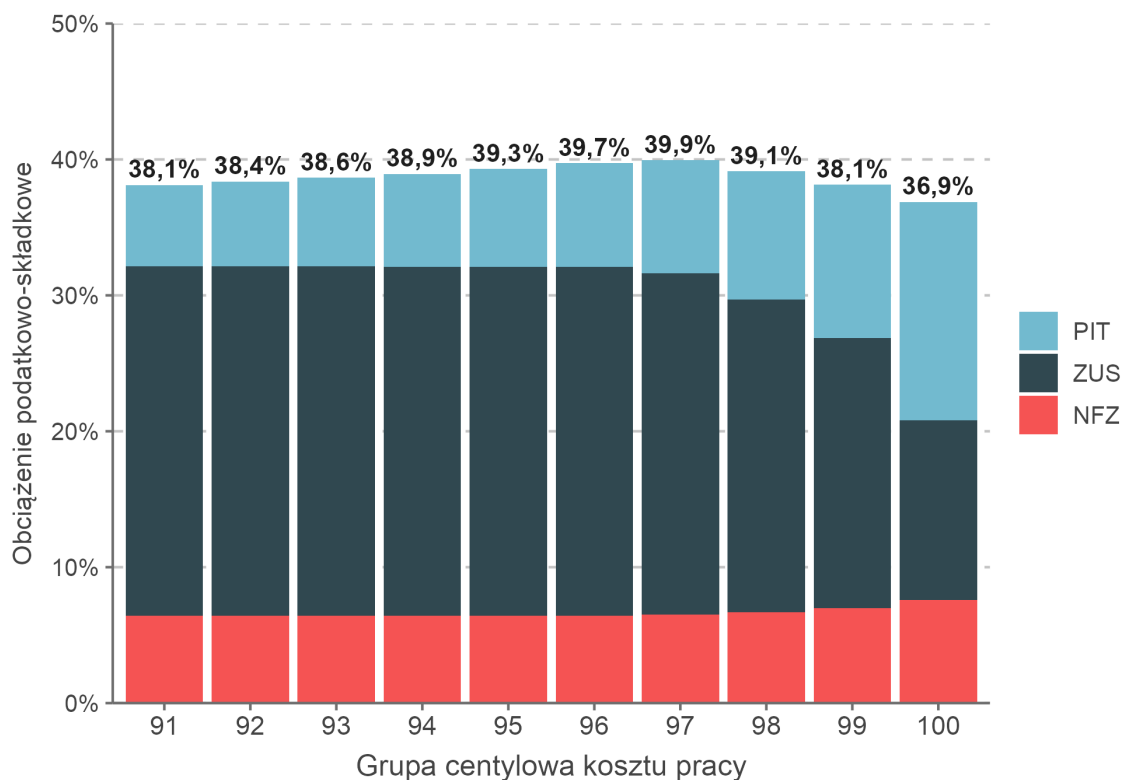
Rysunek 28: Obciążenie podatkowo-składkowe umów o pracę według grup centylowych kosztu pracy w 2021

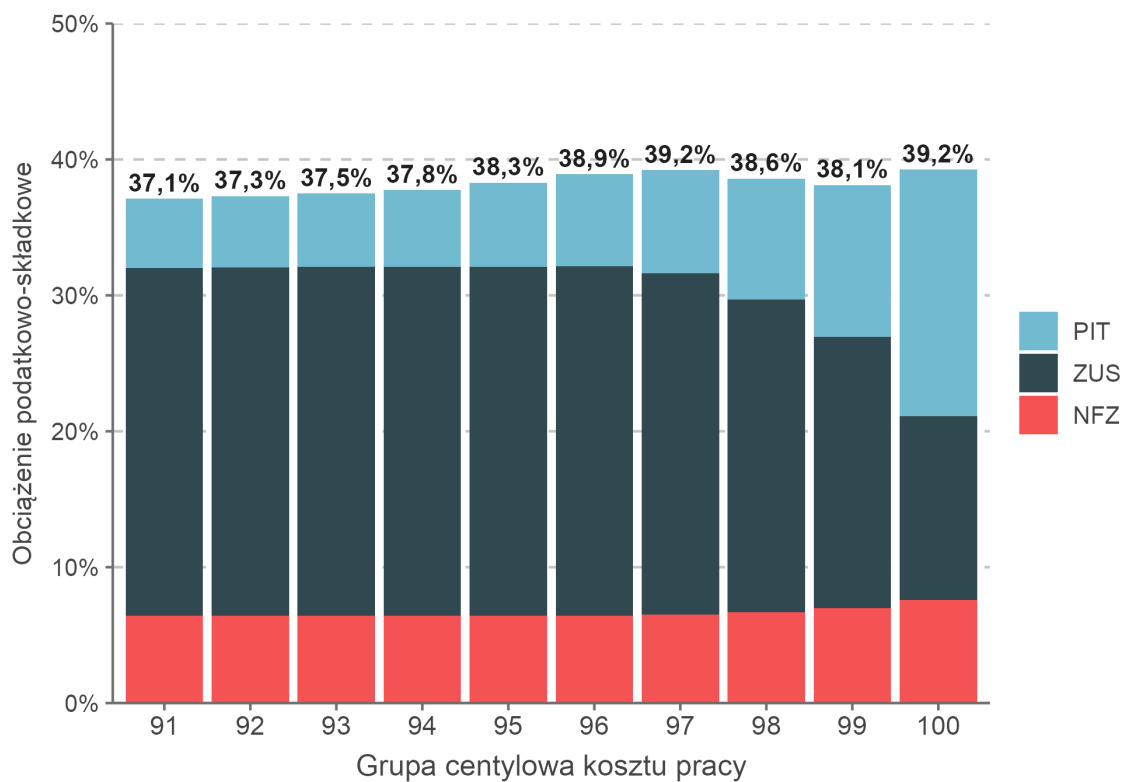
Rysunek 29: Obciążenie podatkowo-składkowe umów o pracę według grup centylowych kosztu pracy w 2022

Rysunek 30: Średnia obciążenia umów o pracę według grup centylowych kosztu pracy w 2021

Rysunek 31: Średnia obciążenia umów o pracę według grup centylowych kosztu pracy w 2022

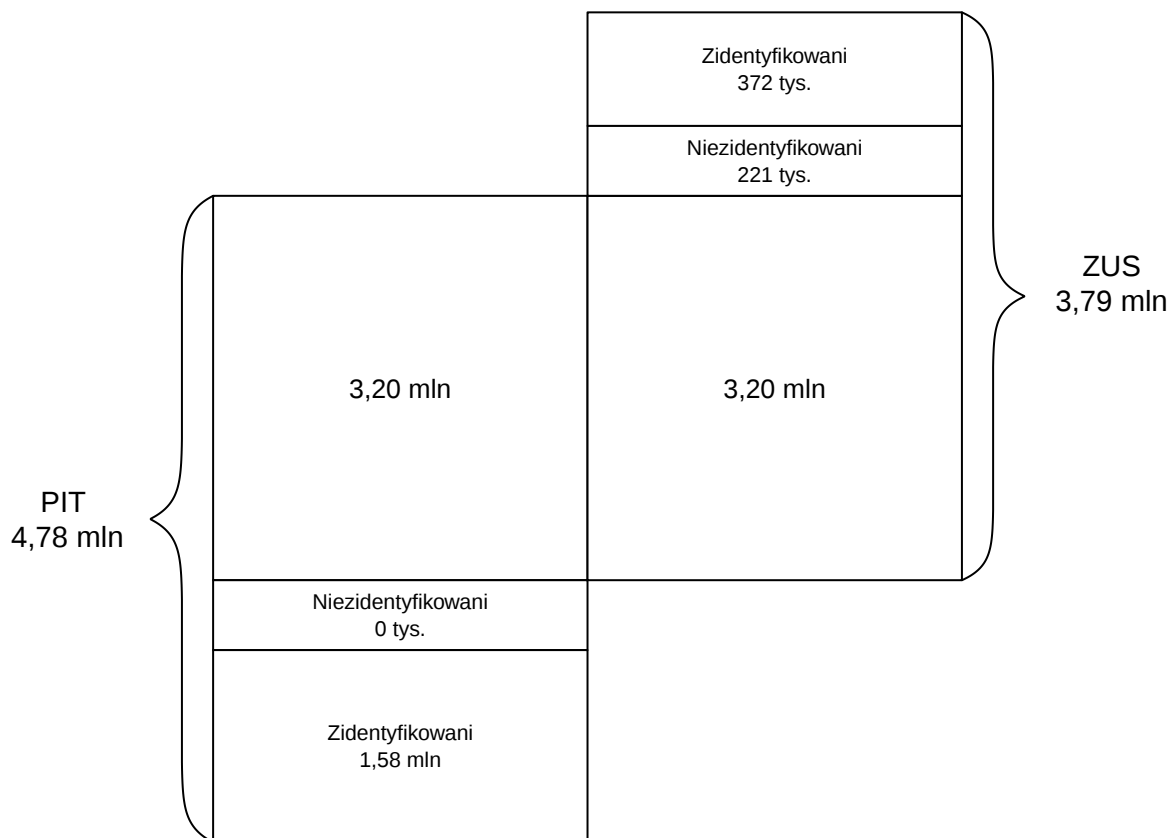

Umowy cywilnoprawne

Podstawowe informacje o umowach cywilnoprawnych

Osoby na umowach cywilnoprawnych można wyodrębnić na podstawie danych PIT lub ZUS. Rysunek 32 przedstawia liczbę podatników o dodatnim przychodzie, dochodzie lub kosztach ze źródła *umowy cywilnoprawne* i ubezpieczonych posiadających przynajmniej raz w roku kod tytułu ubezpieczenia należącego do kategorii *umowy cywilnoprawne*. Liczba takich podatników wynosiła 4,51 mln w 2021 oraz 4,78 mln w 2022, a ubezpieczonych 3,64 mln w 2021 oraz 3,79 mln w 2022.

Rysunek 32: Schemat połączonych baz danych PIT i ZUS w zakresie umów cywilnoprawnych

Główne różnice pomiędzy umowami cywilnoprawnymi w danych PIT i ZUS: (1) brak informacji o umowach o dzieło w danych ZUS, (2) brak informacji o studentach na umowach zlecenie w danych ZUS, (3) brak bezpośredniego rozróżnienia na rodzaje umów w danych PIT, (4) szeroka definicja dla danych PIT uwzględniająca m.in. dochody z rad nadzorczych i stypendiów sportowych.

Umowy cywilnoprawne w danych PIT można podzielić na: (1) działalność wykonywaną osobiście i umowy zlecenia zwolnione z opodatkowania - 4,64 mln podatników oraz (2) prawa majątkowe, dla których stosuje się koszty uzyskania przychodu z tytułu praw autorskich - 282 tys. podatników.

Kategoria *umowy cywilnoprawne* w danych ZUS zdefiniowane są na podstawie tytułów ubezpieczeń. Obejmuje ona tytuły ubezpieczeń dla: (1) umów zlecenia, agencyjny lub świadczenia usług - 99,7% wszystkich tytułów w kategorii, (2) współpracujących z osobą będącą na umowie zlecenie, agencyjną lub świadczenia usług, (3) stypendystów sportowych. W kategorii ubezpieczonych *umowy cywilnoprawne* stypendia sportowe uwzględniono dla celów porównawczych.

Umowy cywilnoprawne w danych PIT

Umowy cywilnoprawne w danych PIT wyodrębnione zostały na podstawie źródła przychodu. Liczba podatników posiadający dodatni przychód, dochód lub koszty z umów cywilnoprawnych wynosiła 4,51 mln w rok 2021 oraz 4,78 mln w roku 2022. Na źródło *umowy cywilnoprawne* składają się: (1) działalność wykonywana osobiście oraz (2) prawa majątkowe, dla których stosuje się koszty uzyskania przychodu z tytułu praw autorskich. Do działalności wykonywanej osobiście zaliczono umowy zlecenie zwolnione z podatku dochodowego. Przychód oraz dochód brutto podlegający opodatkowaniu został powiększony o przychód zwolniony z podatku. W przypadku działalności wykonywanej osobiście liczba podatników wynosiła 4,38 mln w roku 2021 oraz 4,64 mln w roku 2022. W tym 1,20 mln podatników z umowami zlecenia zwolnionych z podatku w 2021 oraz 1,31 mln w 2022. Liczba podatników deklarujących przychód, dochód lub koszty z praw majątkowych objętych autorskimi kosztami uzyskania przychodu wynosiła 276 tys. w roku 2021 oraz 282 tys. w roku 2022.

Tabela 37: Podstawowe statystyki umów cywilnoprawnych w danych PIT

Statystyka	Umowy cywilnoprawne		Działalność osobista		Prawa majątkowe	
	2021	2022	2021	2022	2021	2022
Przychód						
Średnia	15 959	17 737	15 355	17 012	17 158	20 130
Mediana	6 600	7 583	6 478	7 430	3 970	4 332
Wariancja log.	2,427	2,436	2,369	2,377	3,578	3,697
Wsp. Giniego	0,660	0,651	0,655	0,645	0,741	0,751
Dochód brutto						
Średnia	13 795	15 116	13 634	14 903	9 093	10 497
Mediana	5 656	6 510	5 630	6 472	2 049	2 234
Wariancja log.	2,481	2,481	2,416	2,416	3,607	3,712
Wsp. Giniego	0,664	0,649	0,663	0,647	0,748	0,755
Koszty						
Średnia	3 118	3 747	2 561	3 098	8 235	9 763
Mediana	1 228	1 364	1 150	1 273	1 938	2 128
Wariancja log.	2,395	2,410	2,246	2,254	3,586	3,682
Wsp. Giniego	0,677	0,703	0,638	0,669	0,735	0,747

Tabela 37 przedstawia podstawowe statystyki umów cywilnoprawnych z podziałem na działalność wykonywaną osobiście i prawa majątkowe z autorskimi kosztami uzyskania przychodu. Tabela 38 prezentuje decyle przychodu z umów cywilnoprawnych w takim samym podziale.

Tabela 38: Decyle przychodu z umów cywilnoprawnych

Decyl	Umowy cywilnoprawne		Działalność osobista		Prawa majątkowe	
	2021	2022	2021	2022	2021	2022
Pierwszy	696	780	700	788	335	383
Drugi	1 600	1 802	1 596	1 800	750	808
Trzeci	2 810	3 158	2 793	3 137	1 413	1 530
Czwarty	4 392	5 000	4 319	4 925	2 366	2 564
Piąty	6 600	7 583	6 478	7 430	3 970	4 332
Szósty	9 780	11 280	9 548	11 001	6 600	7 358
Siódmy	14 567	16 842	14 173	16 385	11 646	13 050
Ósmy	22 429	25 767	21 710	24 978	22 400	25 465
Dziewiąty	36 893	41 514	35 684	40 001	49 631	57 624

Umowy cywilnoprawne w danych ZUS

Umowy cywilnoprawne wyodrębnione zostały na podstawie kodów tytułów ubezpieczeń. Kody tytułów ubezpieczeń zaszerzegowane do kategorii *umowy cywilnoprawne* można podzielić na trzy grupy: (1) osoby wykonujące umowę agencyjną, umowę zlecenia lub umowę o świadczenie usług – kod ubezpieczenia 041X, 0426, 0428 (2) osoby współpracujące z osobą wykonującą umowę agencyjną, umowę zlecenia lub umowę o świadczenie usług – kod ubezpieczenia 0421, 0424 oraz (3) stypendyści sportowi pobierający stypendium - kod ubezpieczenia 07XX. Tabela przedstawia statystyki dla umów cywilnoprawnych z podziałem na wykonujących umowy zlecenia (dalej jako *umowy zlecenia*) oraz stypendia sportowe. Osoby współpracujące pominięto ze względu na bardzo małą liczbę takich przypadków - średniorocznie 68 ubezpieczonych.

Warto podkreślić, że dane ZUS nie zawierają informacji dotyczących umów o dzieło, gdyż nie podlegają one ubezpieczeniu zdrowotnemu i społecznym. Podobna sytuacja występuje z umowami zlecenia zawartymi ze studentami do 26 roku życia. Stąd też, umowy zlecenia w danych ZUS nie zawierają zbiorowości studentów poniżej 26 roku życia na umowach zlecenia.

Tabela 39: Średnioroczne statystyki umów cywilnoprawnych w danych ZUS

Statystyka	Ogółem		Wartości dodatnie	
	2021	2022	2021	2022
Umowy cywilnoprawne				
Liczba ubezpieczonych	2 050 222	2 161 099	1 531 407	1 614 107
Liczba umów	2 399 158	2 534 938	1 827 659	1 930 226
Średnia wynagrodzeń	1 647	1 802	2 203	2 410
Mediana wynagrodzeń	789	891	1 457	1 629
Wariancja log. wynagrodzeń	-	-	1,4178	1,4214
Wsp. Giniego wynagrodzeń	0,6463	0,6407	0,5259	0,5184
Umowy zlecenia				
Liczba ubezpieczonych	2 045 819	2 155 993	1 528 505	1 610 947
Liczba umów	2 393 925	2 528 540	1 824 000	1 925 939
Średnia wynagrodzeń	1 649	1 803	2 205	2 411
Mediana wynagrodzeń	791	894	1 459	1 631
Wariancja log. wynagrodzeń	-	-	1,4172	1,4200
Wsp. Giniego wynagrodzeń	0,6460	0,6403	0,5257	0,5181
Stypendia				
Liczba ubezpieczonych	4 647	5 375	2 976	3 228
Liczba umów	5 169	6 330	3 457	4 069
Średnia wynagrodzeń	792	951	1 278	1 594
Mediana wynagrodzeń	248	237	637	659
Wariancja log. wynagrodzeń	-	-	1,2931	1,6208
Wsp. Giniego wynagrodzeń	0,7370	0,7781	0,5779	0,6108

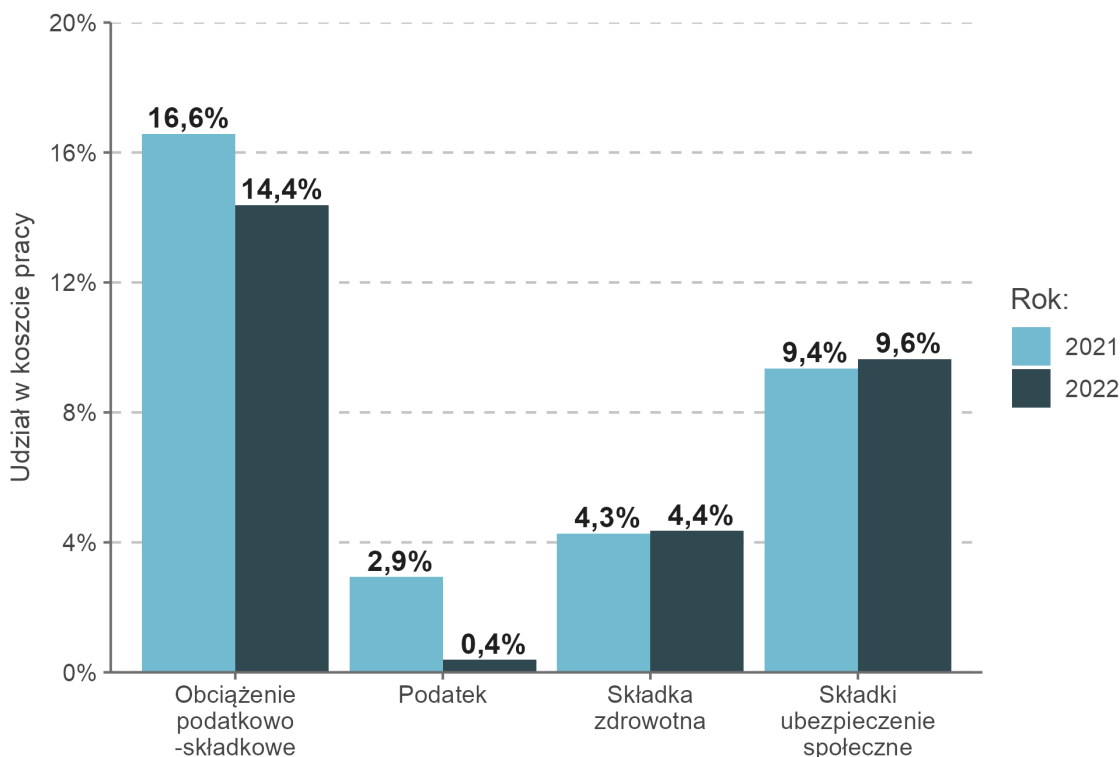
Dla umów cywilnoprawnych zdefiniowano *wynagrodzenie*, które równe jest maksimum z podstawy składki emerytalnej, wypadkowej i zdrowotnej. Jeżeli ubezpieczony ma więcej niż jedną umowę zlecenia w miesiącu, to wynagrodzenie ubezpieczonego sumowane jest ze wszystkich umów zlecenia dla tego miesiąca. W przypadku umów zlecenia możliwa jest sytuacja, że wynagrodzenie wynosi zero, jeżeli wypłaty w okresie trwania umowy mają charakter inny niż miesięczny. W takiej sytuacji odnotowana jest zerowa składka na ubezpieczenie zdrowotne i społeczne.

Obciążenie podatkowo-składkowe umów cywilnoprawnych

Obciążenie podatkowo-składkowe zdefiniowano jako sumę podatków oraz składek na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne podzielone przez koszt pracy równy przychodowi powiększonemu o składki płatnika⁴. W analizie obciążenia podatkowo-składkowego umów cywilnych uwzględniono osoby na umowach cywilnoprawnych w danych PIT z wyłączeniem osób opłacających składki z tytułu zasiadania w radzie nadzorczej. Dane PIT nie uwzględniają umów poniżej 200 zł rozliczanych ryczałtowo. Liczba podatników analizowana w podrozdziale wynosiła 4,61 mln osób, przy czym liczba ta nie uwzględnia osób zasiadających w radach nadzorczych - takich osób było 162 tys.

Ze względu na często dorywczy charakter umów cywilnoprawnych zdecydowano się w przypadku podatku dokonać korekty o udział dochodu z umów cywilnoprawnych względem całkowitego dochodu brutto. Stąd też podatek w tym podrozdziale rozumiany jest jako podatek należny pomnożony przez iloraz dochodu z umów cywilnoprawnych i dochodu brutto raportowanego na skali podatkowej. Dzięki temu możliwe jest uwzględnienie podatników, którzy mają inne poza umowami cywilnoprawnymi źródła dochodu. Proporcjonalne rozdzielenie podatku powoduje jednak, że wysokość podatku nie jest zależna wyłącznie od dochodu z umów cywilnoprawnych, ale od całkowitego dochodu na skali podatkowej.

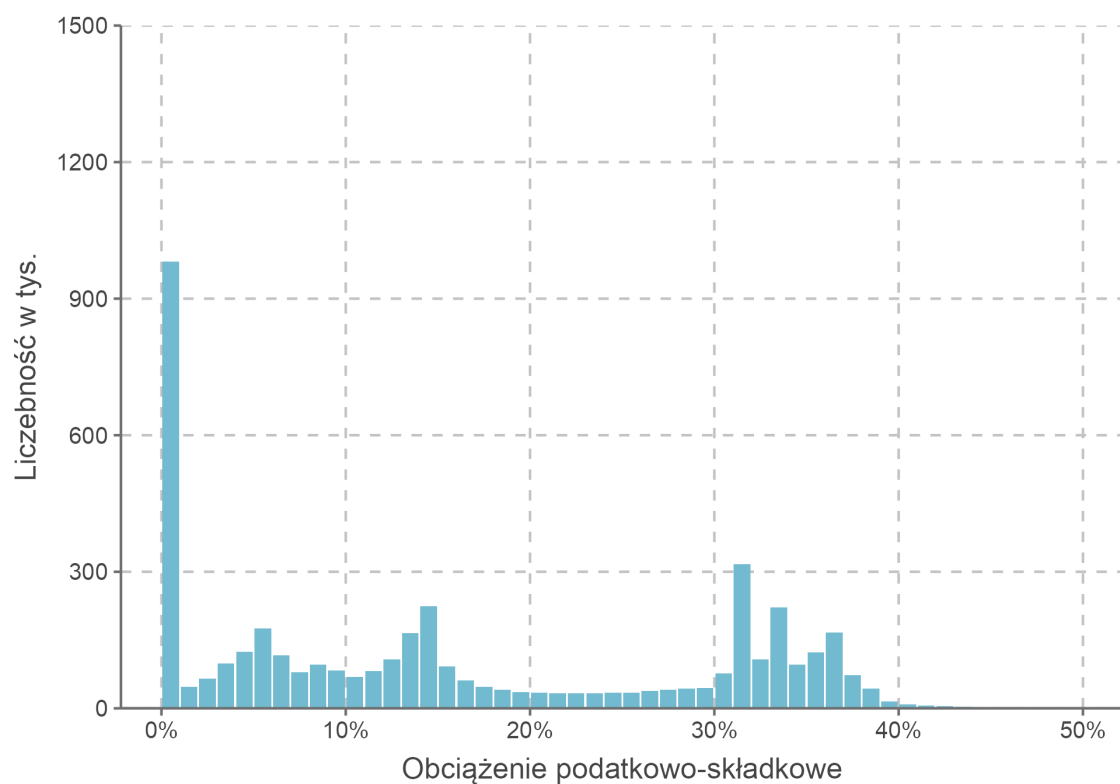
Rysunek 33: Udział składowych obciążenia podatkowo-składkowego umów cywilnoprawnych

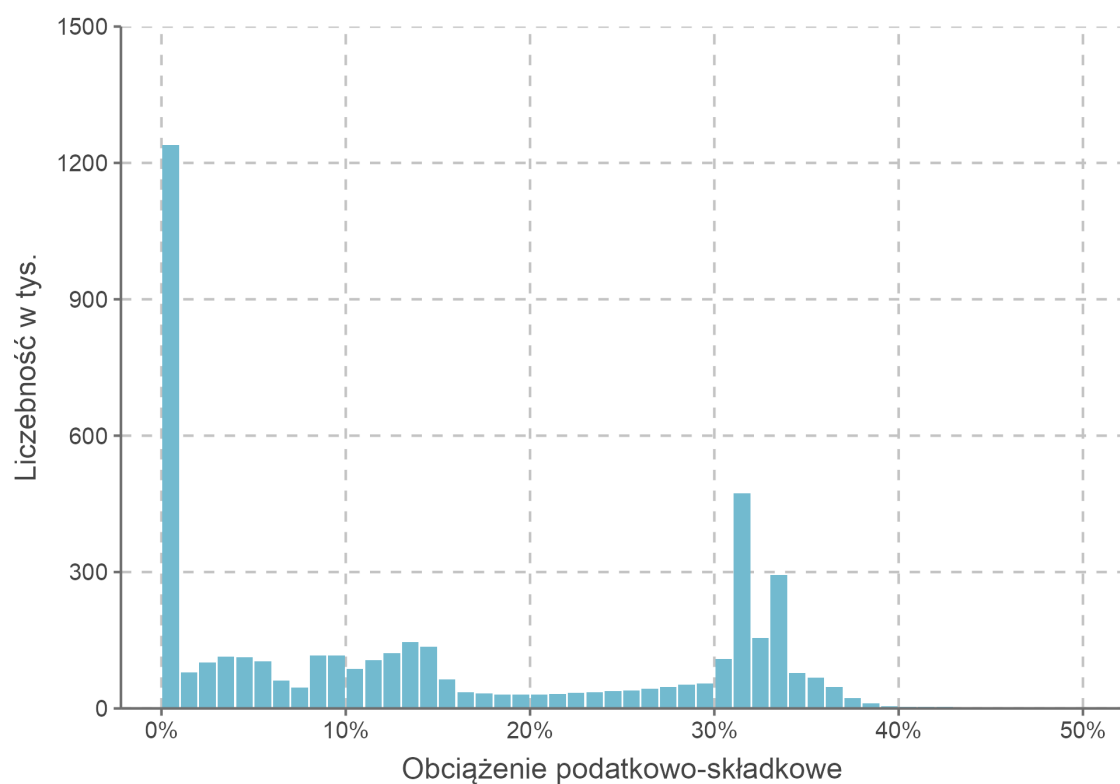
Rysunek 33 przedstawia średnią wysokość obciążenia podatkowo-składkowego umów cywilnoprawnych z podziałem na podatek, składki na ubezpieczenie społeczne oraz składki na ubezpieczenie zdrowotne. Rozkład obciążenia podatkowo-składkowego umów cywilnoprawnych pokazany jest na rysunkach 34 oraz 35. Natomiast rysunek 36 oraz 37 prezentują obciążenie podatkowo-składkowe według centyli kosztu pracy umów cywilnoprawnych.

⁴Nie uwzględnia składek na Fundusz Pracy oraz Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych.

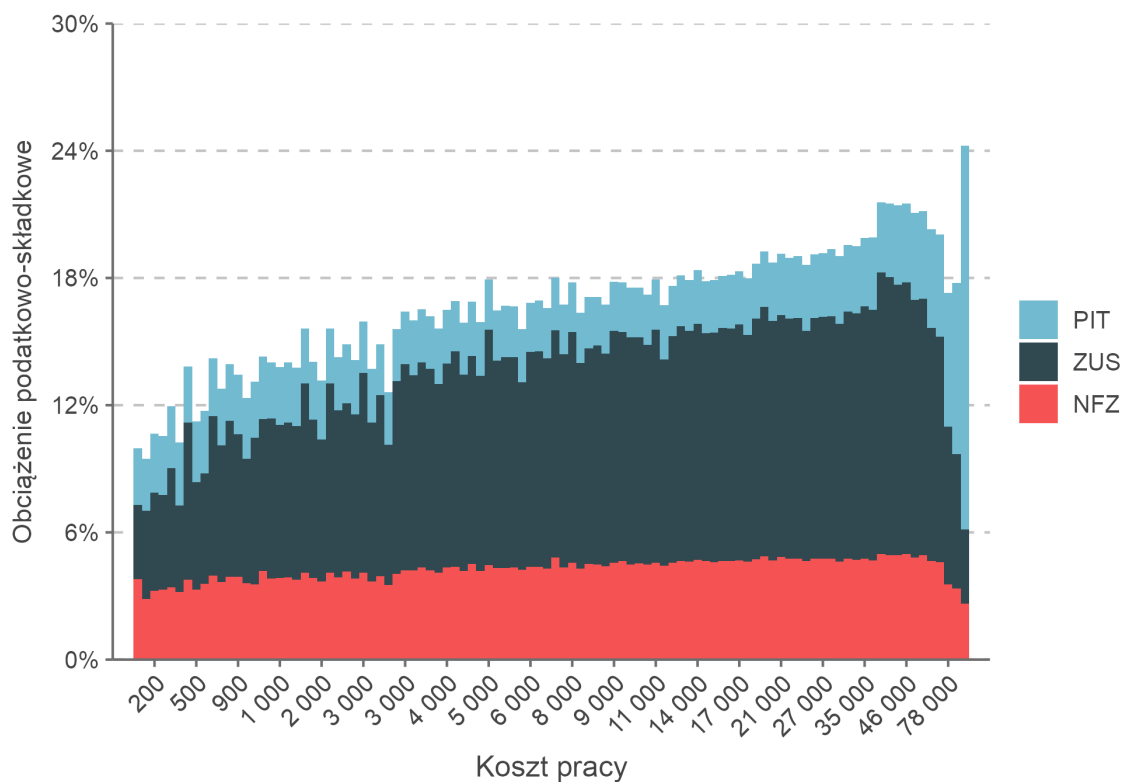
Rysunek 34: Rozkład obciążenia podatkowo-składkowego umów cywilnoprawnych w 2021

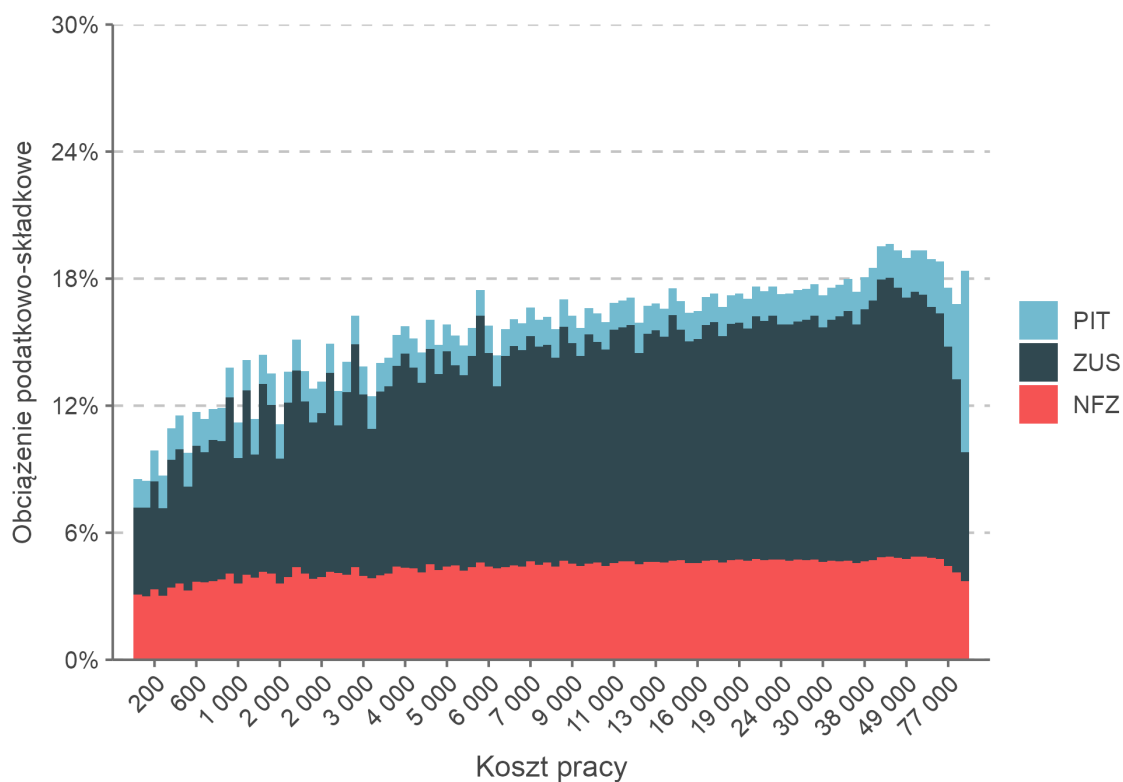
Rysunek 35: Rozkład obciążenia podatkowo-składkowego umów cywilnoprawnych w 2022

Rysunek 36: Obciążenie umów cywilnoprawnych po grupach centylowych w 2021

Rysunek 37: Obciążenie umów cywilnoprawnych po grupach centylowych w 2022

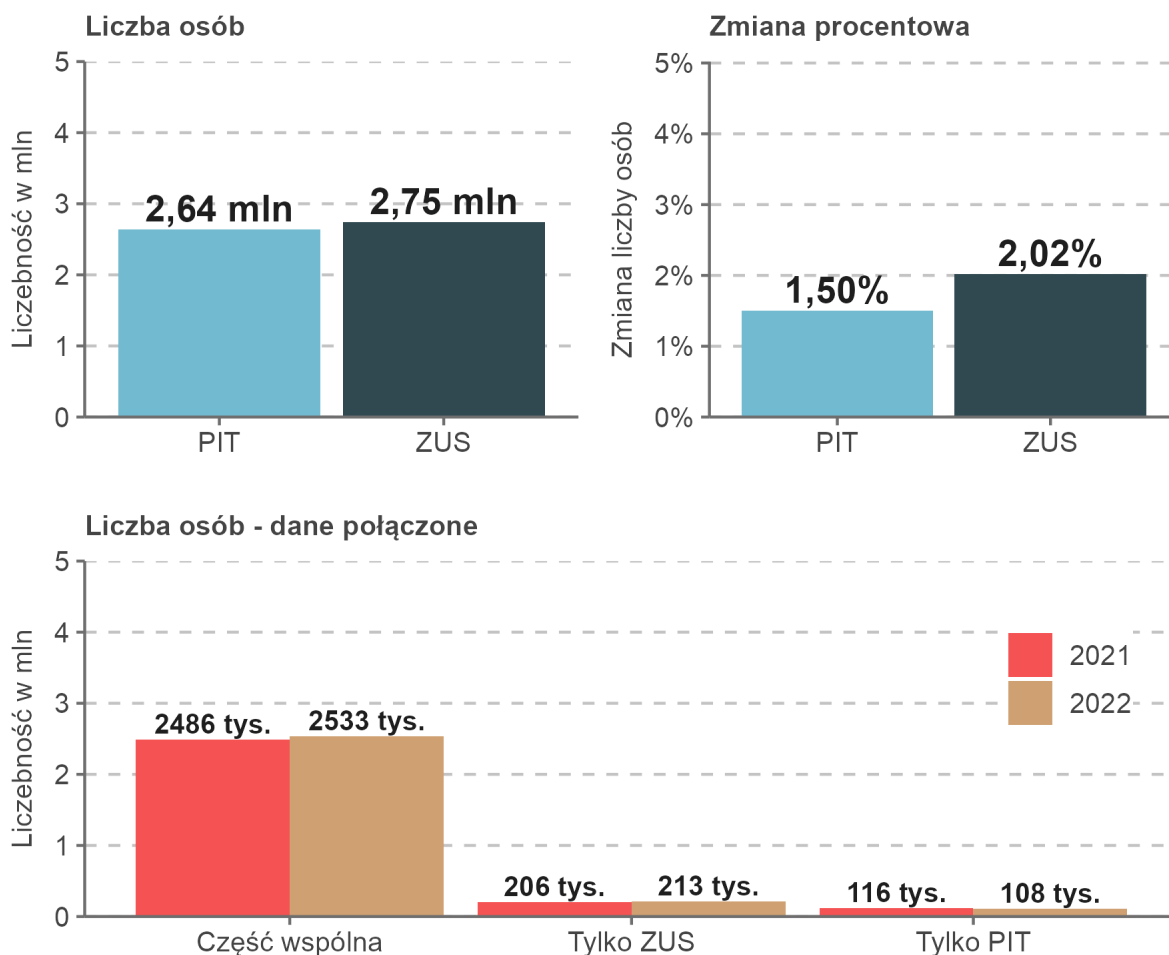
Działalność gospodarcza

Podstawowe informacje o działalności gospodarczej

Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą zostały wyodrębnione na podstawie danych PIT oraz ZUS. Działalność gospodarczą z perspektywy podatkowej można zaklasyfikować ze względu na formę opodatkowania. Występują cztery podstawowe sposoby opodatkowania osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą: (1) karta podatkowa, (2) ryczałt od przychodów ewidencjonowanych, (3) skala podatkowa oraz (4) podatek liniowy. Uwzględniono także działalności gospodarcze uzyskujące dochody objęte tzw. ulgą IP-BOX.

Definicja działalności gospodarczej na podstawie danych ZUS opiera się o kody tytułów ubezpieczenia. Osoba prowadząca działalność gospodarczą zdefiniowana jest jako osoba opłacająca składki na ubezpieczenia społeczne lub zdrowotne z następujących kodów tytułów ubezpieczenia: 051X, 052X, 053X, 054X, 057X oraz 059X.

Rysunek 38: Liczba osób prowadzących działalność gospodarczą według różnych zbiorów danych

Rysunek 38 przedstawia liczbę osób prowadzących działalność gospodarczą dla poszczególnych zbiorów danych. Różnice pomiędzy danymi PIT i ZUS w kontekście działalności gospodarczej dotyczą m.in: (1) zaklasyfikowania współpracujących z osobą prowadzącą działalność gospodarczą w danych ZUS do kategorii *działalność gospodarcza*, (2) objęciem wspólników jednoosobowych spółek z.o.o. obowiązkiem ubezpieczenia w ZUS oraz (3) niewystępowaniem w danych ZUS osób prowadzących działalność gospodarczą, które podlegają ubezpieczeniu w KRUS.

Działalność gospodarcza w danych PIT

Występują następujące formy opodatkowania działalności gospodarczych osób fizycznych:

- PIT-16 - karta podatkowa,
- PIT-28 - ryczałt od przychodów ewidencjonowanych,
- PIT-36 - skala podatkowa,
- PIT-36L - podatek liniowy.

Możliwość opodatkowania działalności gospodarczej kartą podatkową ograniczona jest do wybranych zawodów. W szczególności karta podatkowa obejmuje: (1) usługi taksówkowe - 30,7 tys., (2) usługi hotelarskie - 14,9 tys., (3) usługi fryzjerskie dla kobiet - 9,0 tys., (4) usługi kosmetyczne - 5,9 tys. Od roku 2022 z karty podatkowej mogą korzystać jedynie osoby kontynuujące opodatkowanie w tej formie.

W przypadku podatku ryczałtowego od przychodów ewidencjonowanych raportowany jest jedynie przychód bez informacji o kosztach. Rozliczać się podatkiem ryczałtowym mogą podatnicy spełniający wymogi co do zakresu działalności oraz o przychodzie poniżej 2 mln euro w poprzednim roku kalendarzowym. Jako osoby prowadzące działalność gospodarczą dla tej formy opodatkowania zakwalifikowano podatników o przychodzie z działalności gospodarczej większym od zera.

Dla skali podatkowej i podatku liniowego nie występują ograniczenia co do rodzaju i wielkości działalności gospodarczej. Osobę prowadzącą działalność gospodarczą, która rozlicza się jedną z tych form opodatkowania, zdefiniowano jako podatnika o dodatnim przychodzie, dochodzie brutto lub stracie z działalności gospodarczej. Przychód oraz dochód brutto dla skali podatkowej i podatku liniowego uwzględnia przychody i dochody objęte tzw. ulgą IP-Box.

Tabela 40: Podstawowe statystyki - działalność gospodarcza w 2021

Statystyka	Ogółem	Formularz			
		PIT-16	PIT-28	PIT-36	PIT-36L
Liczebność	2 612 828	97 899	599 671	1 137 773	777 485
Średnia					
przychód	703 825	-	149 186	246 625	1 784 906
dochód brutto	166 849	-	-	46 697	321 206
strata	35 632	-	-	24 533	70 961
zysk	138 309	-	-	33 778	288 576
Mediana					
przychód	126 000	-	65 205	89 104	392 874
dochód brutto	60 763	-	-	32 538	156 406
strata	11 830	-	-	9 928	22 663
zysk	45 392	-	-	23 274	140 011
Wariancja log.					
przychód	3,050	-	1,991	2,335	2,650
dochód brutto	2,470	-	-	1,734	1,784
strata	2,986	-	-	2,720	3,301
zysk	2,470	-	-	1,734	1,784
Wsp. Giniego					
przychód	0,823	-	0,652	0,701	0,777
dochód brutto	0,702	-	-	0,504	0,625
strata	0,723	-	-	0,677	0,726
zysk	0,806	-	-	0,796	0,689

Tabela 41: Podstawowe statystyki - działalność gospodarcza w 2022

Statystyka	Ogółem	Formularz			
		PIT-16	PIT-28	PIT-36	PIT-36L
Liczebność	2 662 126	77 510	776 584	1 306 437	501 595
Średnia					
przychód	733 817	-	252 488	299 463	2 616 307
dochód brutto	145 836	-	-	52 932	374 523
strata	38 773	-	-	28 810	76 294
zysk	119 214	-	-	40 040	325 375
Mediana					
przychód	137 883	-	117 719	101 486	643 913
dochód brutto	53 584	-	-	37 996	184 590
strata	12 454	-	-	10 733	24 401
zysk	40 777	-	-	29 276	157 993
Wariancja log.					
przychód	2,947	-	2,116	2,337	3,022
dochód brutto	2,343	-	-	1,659	2,083
strata	3,011	-	-	2,774	3,360
zysk	2,343	-	-	1,659	2,083
Wsp. Giniego					
przychód	0,819	-	0,651	0,714	0,766
dochód brutto	0,702	-	-	0,488	0,626
strata	0,735	-	-	0,704	0,729
zysk	0,825	-	-	0,742	0,709

Podstawowe statystyki o działalności gospodarczej z uwzględnieniem poszczególnych typów opodatkowania znajdują się w tabeli 40 dla roku 2021 oraz tabeli 41 dla roku 2022. Zysk zdefiniowano jako różnicę pomiędzy przychodem a kosztami uzyskania przychodu. Należy podkreślić, że dochód brutto w opracowaniu różni się od zysku tym, że dochód brutto nie może być ujemny. W przypadku straty dochód brutto wynosić będzie zero, natomiast zysk będzie równy wartości straty z ujemnym znakiem. Stratę deklaruje 261 tys. podatników.

Liczba podatników z działalnością gospodarczą według wieku i płci pokazuje tabela 42. Tabela zawiera informację dla roku 2021 oraz 2022.

Tabela 42: Liczba podatników z działalnością gospodarczą według wieku i płci

Przedział wieku	Kobiety		Mężczyźni		Ogółem	
	2021	2022	2021	2022	2021	2022
20-30	83 232	87 699	180 341	184 716	263 573	272 415
30-40	240 335	246 808	473 945	482 496	714 280	729 304
40-50	257 664	263 760	480 976	493 599	738 640	757 359
50-60	164 924	168 598	294 866	300 477	459 790	469 075
60-70	123 267	120 090	204 702	200 482	327 969	320 572
70-80	38 331	40 183	55 463	58 282	93 794	98 465
80-90	5 135	5 010	6 070	5 788	11 205	10 798
Ogółem	913 627	933 088	1 698 323	1 728 224	2 611 950	2 661 312

Działalność gospodarcza w danych ZUS

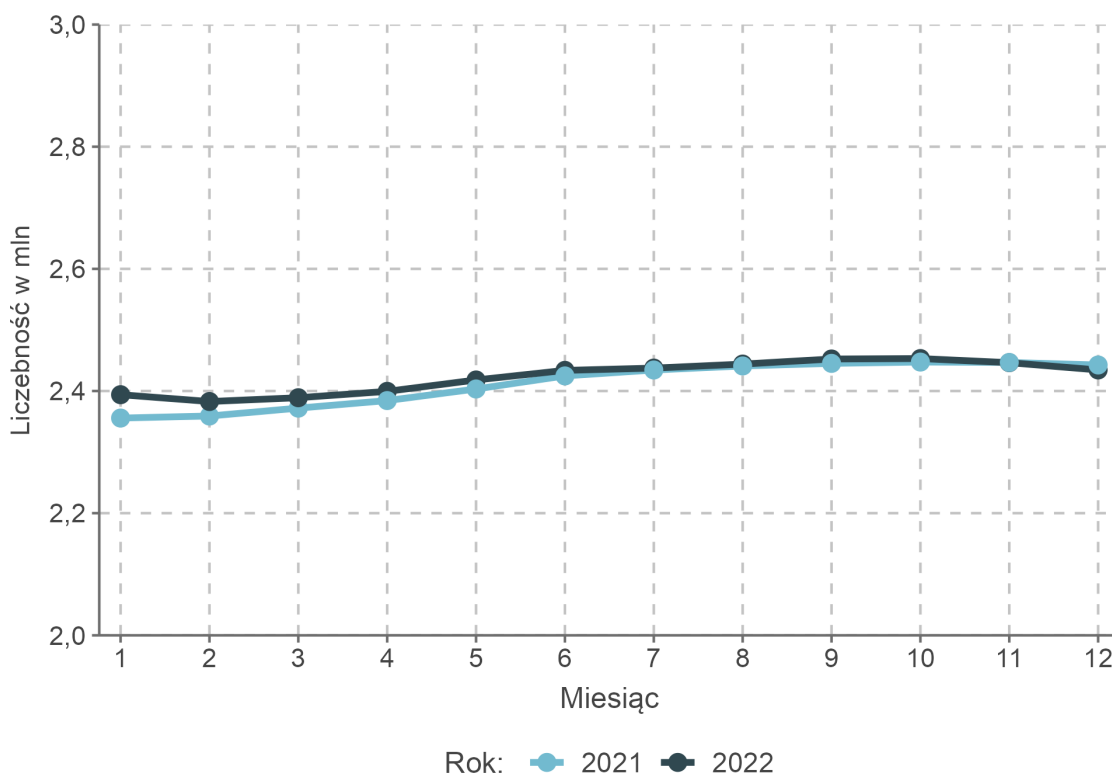
Na podstawie tytułów ubezpieczeń dla kategorii ubezpieczonych *działalność gospodarcza* można wydzielić następujące podkategorie: (1) prowadzący działalność gospodarczą (kod: 0510, 0512, 0544), (2) płacący preferencyjne składki (kod: 057X, 059X), (3) artyści i twórcy (kod: 0520, 0530), (4) ulga na start (kod: 0540), (5) wspólnicy jednoosobowych spółek (kod: 0543), (5) współpracujący z osobą prowadzącą działalność gospodarczą (kod: 0511, 0545). Tabela 43 przedstawia średnioroczną liczbę ubezpieczonych z działalnością gospodarczą według podkategorii.

Tabela 43: Liczba ubezpieczonych z działalnością gospodarczą według podkategorii

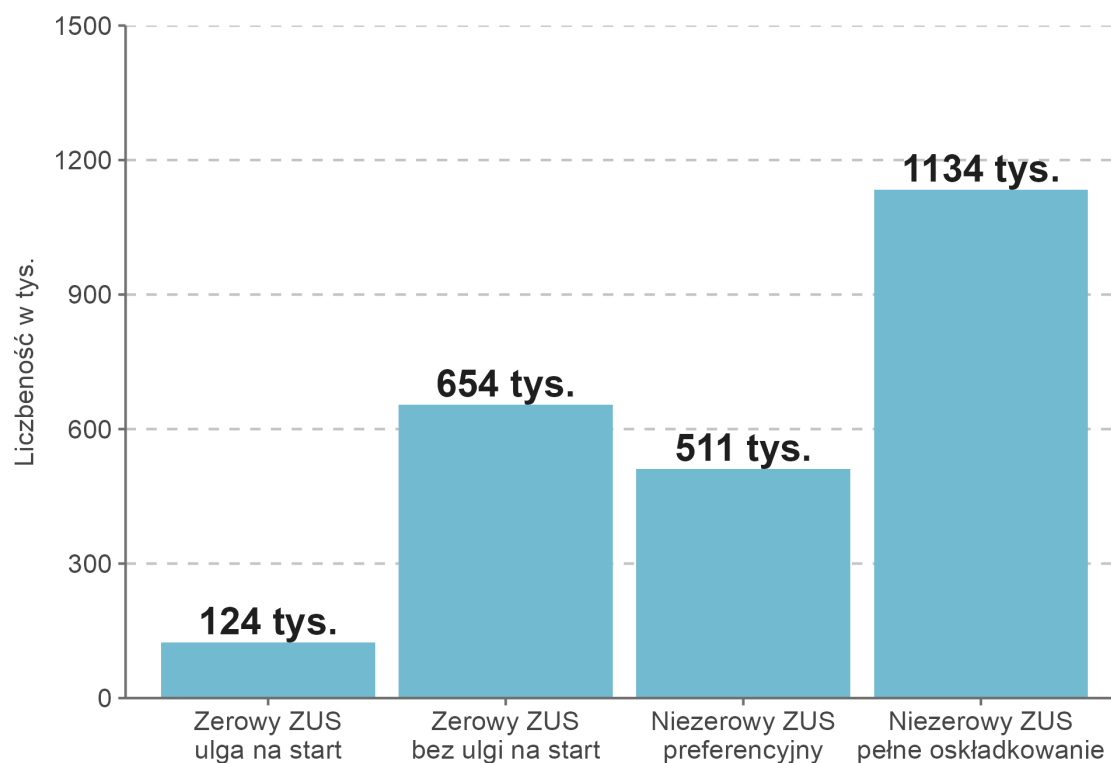
Działalność gospodarcza	Liczba ubezpieczonych	
	2021	2022
Ogółem	2 413 059	2 423 764
Preferencyjne składki	655 065	569 454
Osoby prowadzące działalność	1 532 834	1 627 557
Twórcy i artyści	403	228
Ulga na start	115 091	124 442
Osoby współpracujące	38 652	31 242
Wspólnicy jednoosobowych spółek	76 504	75 557

Rysunek 39 przedstawia liczbę ubezpieczonych z działalnością gospodarczą w poszczególnych miesiącach. W dalszej części, jeżeli nie ma podanego konkretnego miesiąca, statystyka ma charakter średnioroczny. Rysunek 40 oraz 41 przedstawiają podział działalności gospodarczej ze względu na wysokość opłacanej składki na ubezpieczenia społeczne. Informacje o składkach opłacanych w związku z działalnością gospodarczą prezentują rysunki 42 oraz 43.

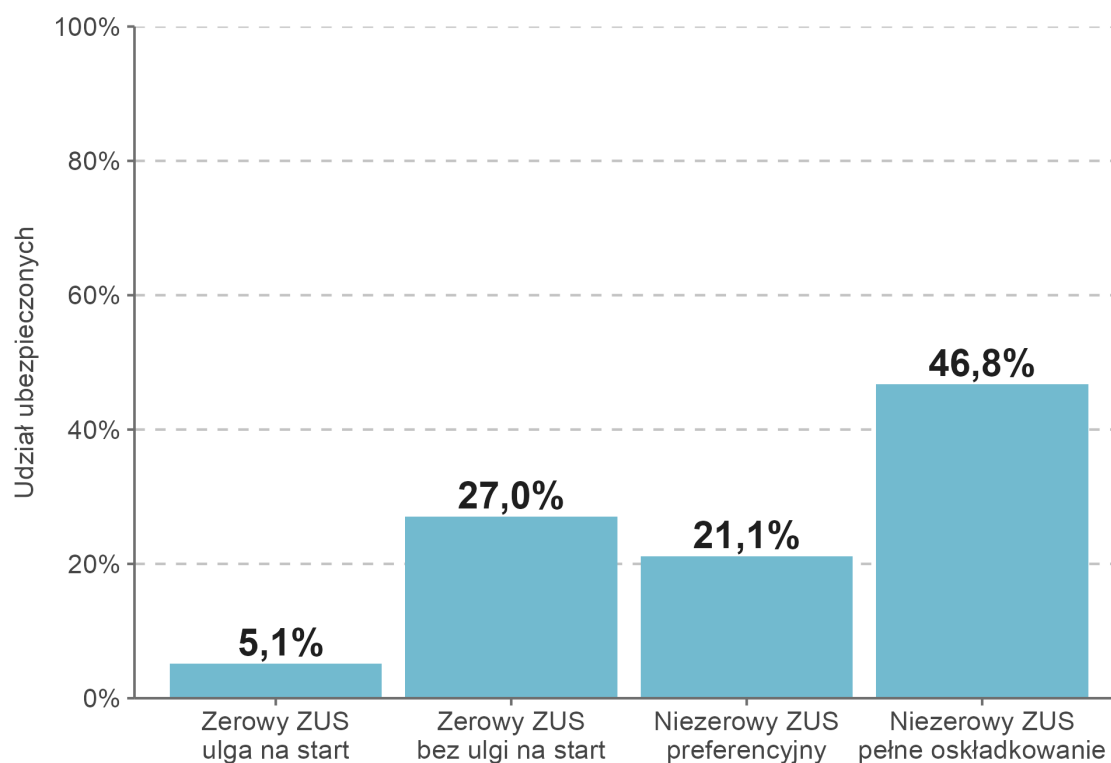
Rysunek 39: Liczba ubezpieczonych z działalnością gospodarczą

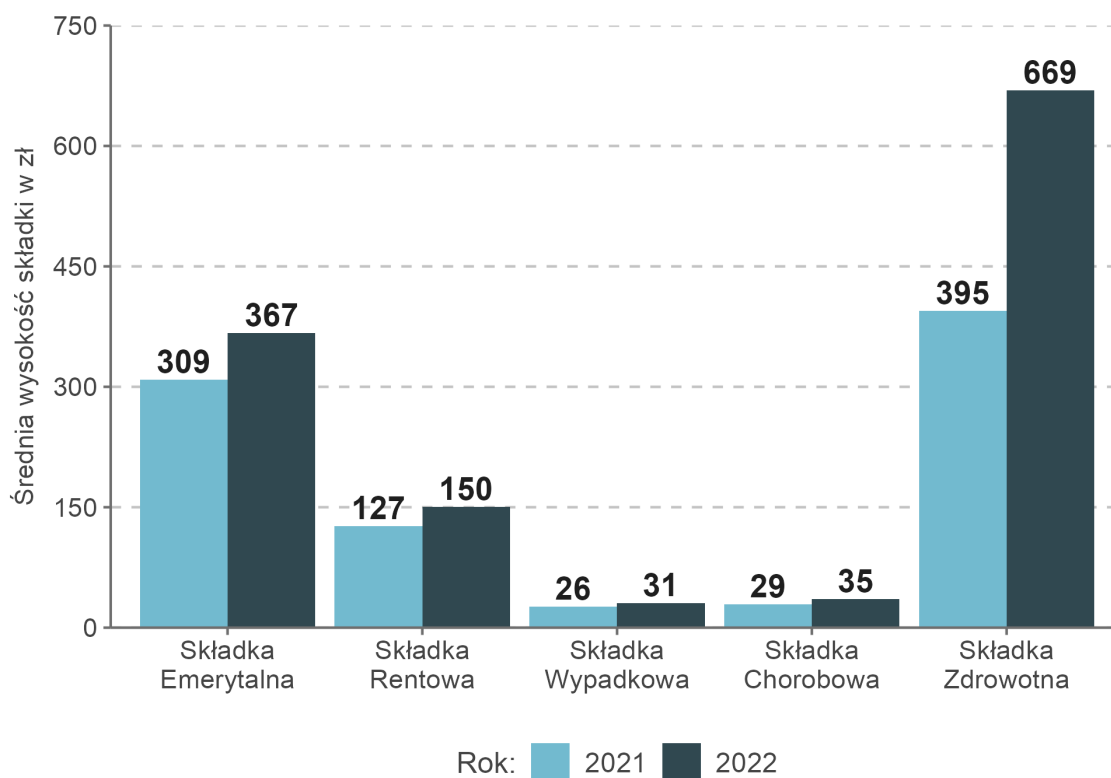
Rysunek 40: Liczba ubezpieczonych z działalnością gospodarczą według opłacanych składek ZUS

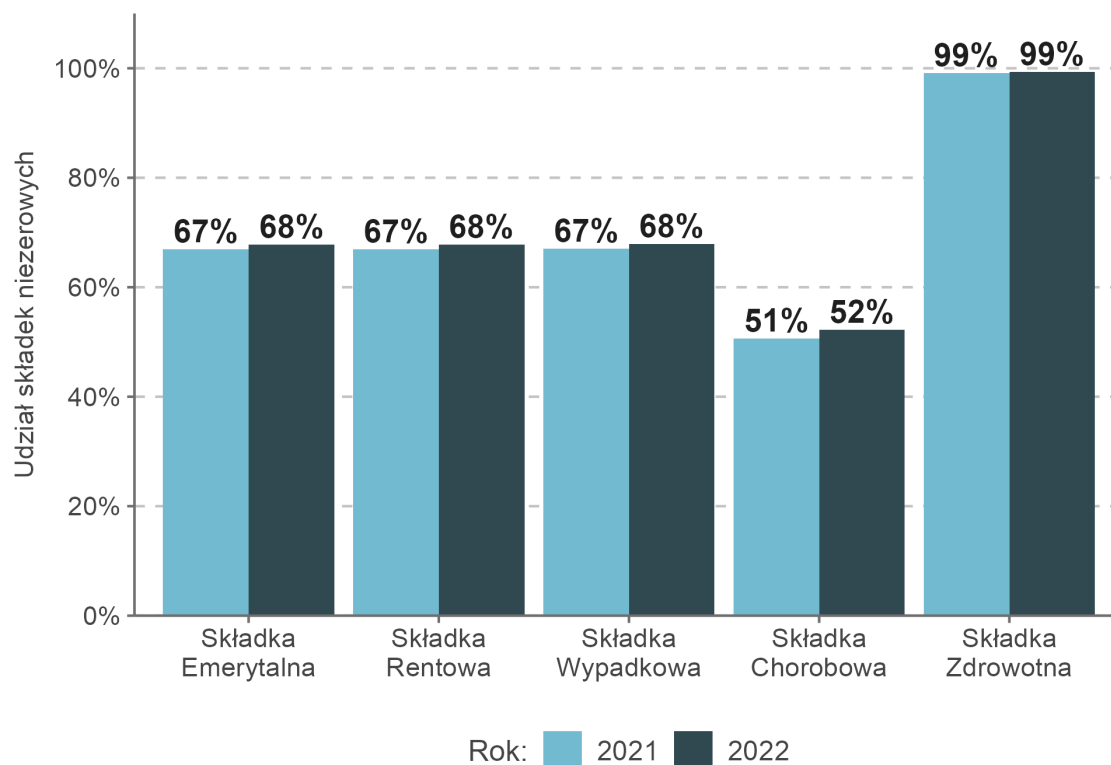
Rysunek 41: Udział ubezpieczonych z działalnością gospodarczą według opłacanych składek ZUS

Rysunek 42: Średnia wysokość miesięcznej składki na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne

Rysunek 43: Udział dodatknych składek względem miesięcy ubezpieczenia z tytułu działalności gospodarczej

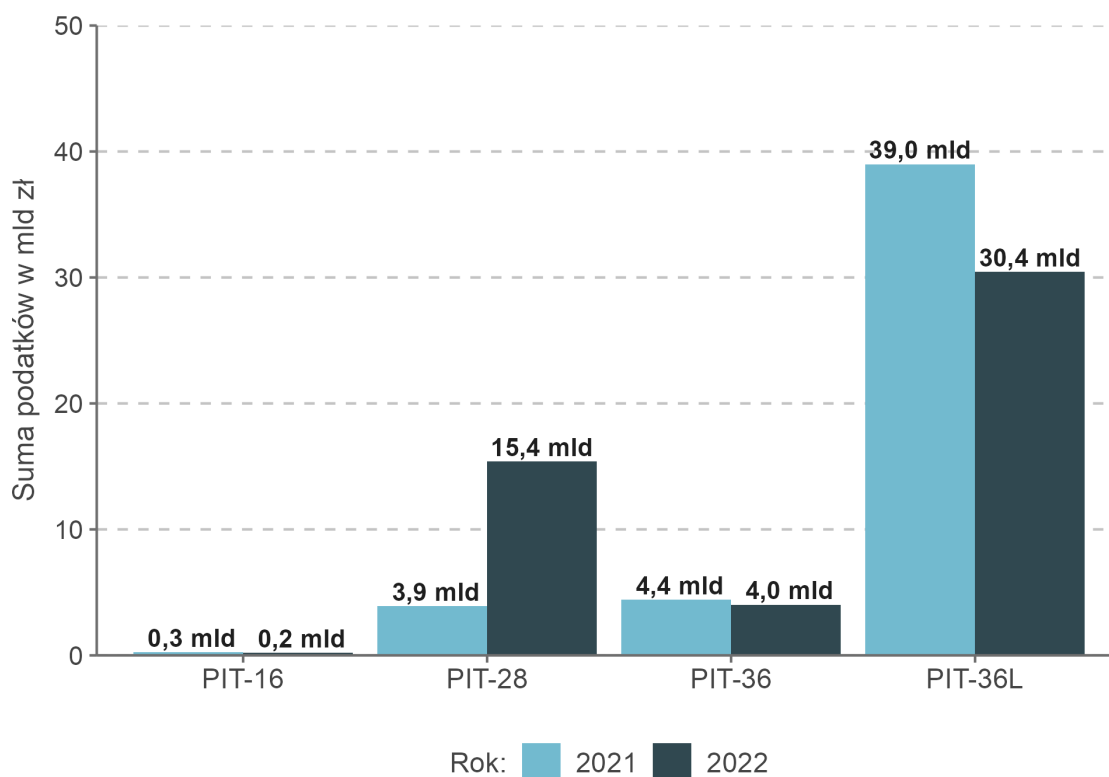
Obciążenie podatkowo-składkowe działalności gospodarczej

Obciążenie podatkowo-składkowe definiuje się jako sumę podatku oraz składek na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne w relacji do dochodu brutto (wykazawanego w formularzach PIT-36 oraz PIT-36L). W analizowanym podrozdziale populację zawężono do osób prowadzących działalność gospodarczą opodatkowaną skalą podatkową lub podatkiem liniowym, ponieważ tylko dla tych dwóch form opodatkowania raportowany jest dochód. Informacje o dochodzie nie są natomiast wykazywane w przypadku ryczału od przychodów ewidencjonowanych ani karty podatkowej. W 2021 r. dla przedsiębiorców obowiązywała minimalna ryczałtowa składka na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne. Co do zasady nie była to wartość zależna od dochodu czy też formy opodatkowania, ale przy spełnieniu określonych warunków możliwe było obniżenie tego minimum (np. w ramach tzw. preferencyjnych składek) lub zwolnienie z opłacania niektórych składek. W tym samym roku część składki zdrowotnej w wysokości 7,75% podstawy jej wymiaru można było odliczyć od podatku.

W 2022 r. zasady opłacania składki zdrowotnej zostały uzależnione od formy opodatkowania: (1) karta podatkowa – 9% wynagrodzenia minimalnego (19% składki odliczane od podatku), (2) ryczałt od przychodów ewidencjonowanych – 9% podstawy w trzy przedziały o progu 60 i 300 tys. z podstawą równą 60%, 100% oraz 180% przeciętnego wynagrodzenia (50% składki odliczane od przychodu), (3) podatek liniowy – 4,9% dochodu z możliwością odliczenia maksymalnie 8,7 tys. zł od podatku oraz (4) skala podatkowa – 9% dochodu

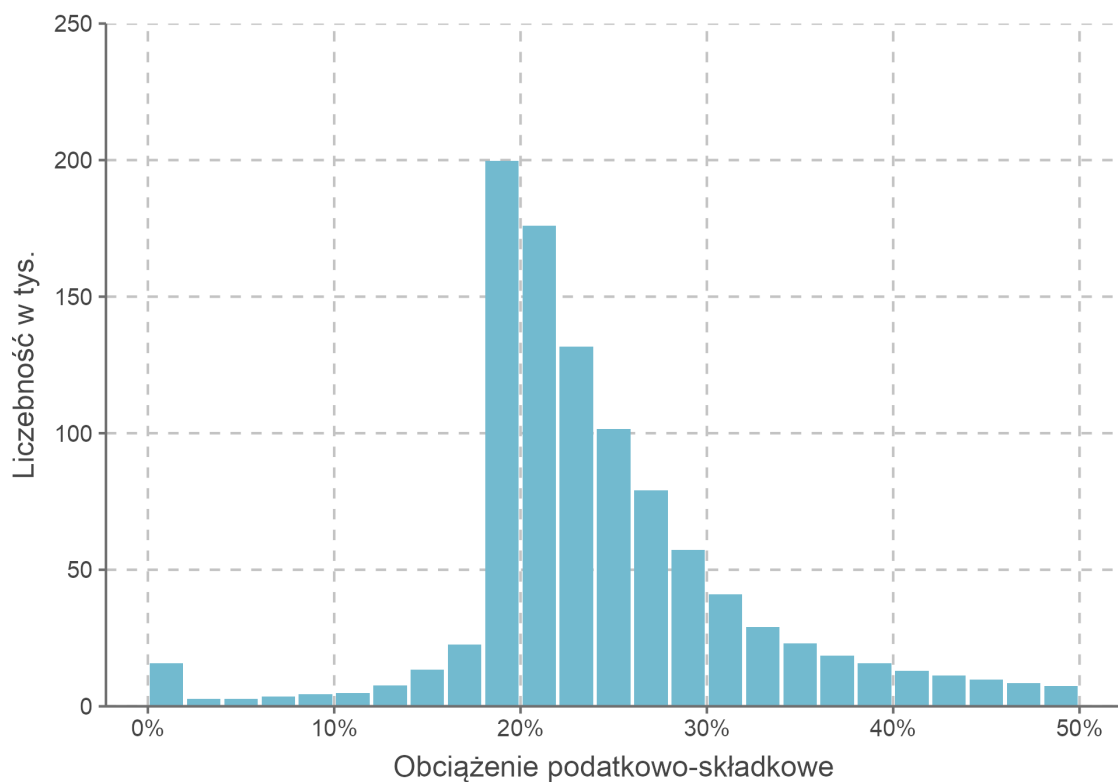
Rysunek 44 prezentuje informację o szacowanej wielkości podatków płaconych z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej. Wysokość podatku jest jedynie przybliżeniem, gdyż w formularzach PIT rozliczane są także inne źródła dochodu. Stąd też przyjęto, że podatek płacony z tytułu działalności gospodarczej to całkowity podatek pomnożony przez iloraz dochodu z działalności gospodarczej i całkowitego dochodu z danego formularza, a w przypadku działalności gospodarczej rozliczanej ryczałtem przez iloraz przychodu z działalności gospodarczej i całkowitego przychodu rozliczanego ryczałtem.

Rysunek 44: Suma podatków z działalności gospodarczej według formularzy

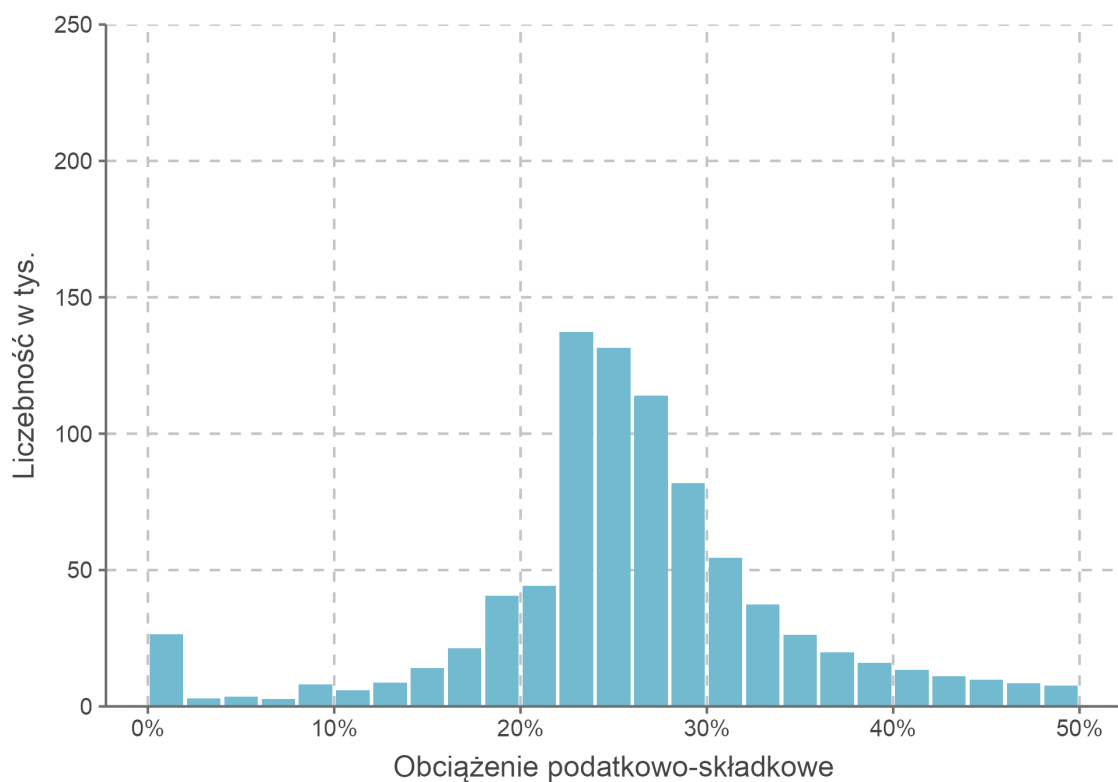

W dalszej części podrozdziału rysunki 45-48 pokazują obciążenie podatkowo-składkowe osób prowadzących działalność na skali podatkowej lub podatku liniowego o przychodzie wyłącznie z działalności gospodarczej.

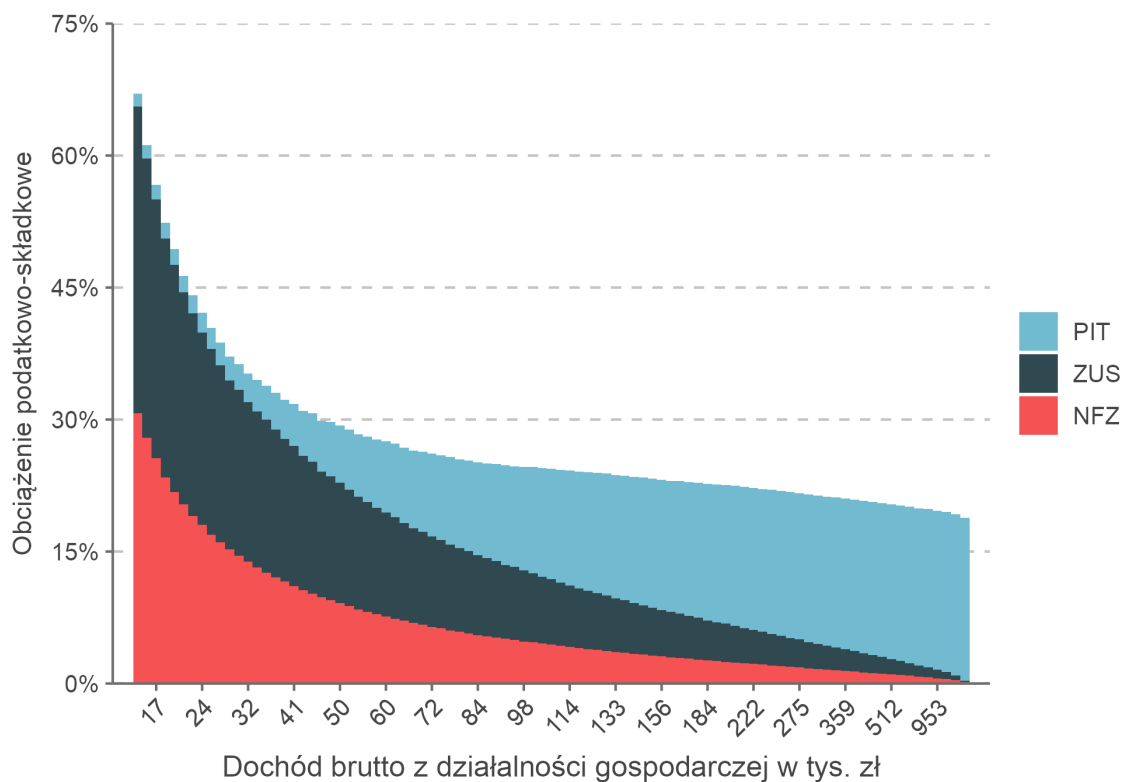
Rysunek 45: Rozkład obciążenia dochodu działalności gospodarczych w 2021

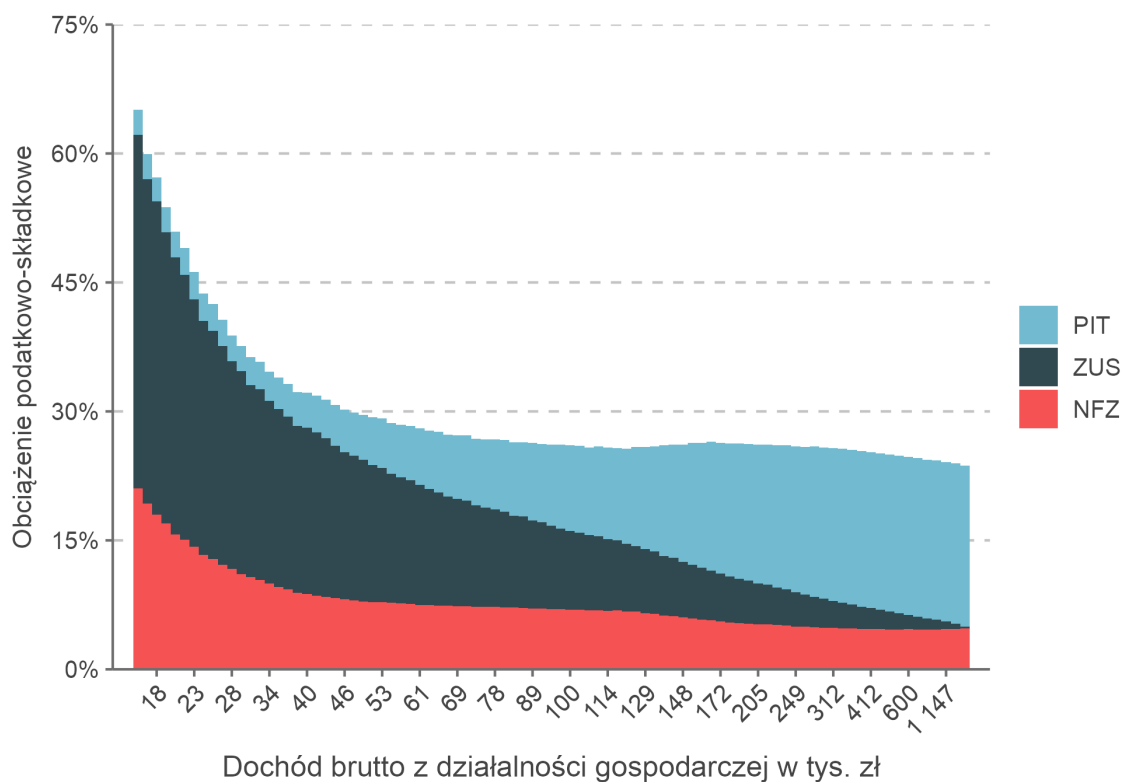
Rysunek 46: Rozkład obciążenia dochodu działalności gospodarczych w 2022

Rysunek 47: Obciążenie dochodu działalności gospodarczych po grupach centylowych w 2021

Rysunek 48: Obciążenie dochodu działalności gospodarczych po grupach centylowych w 2022

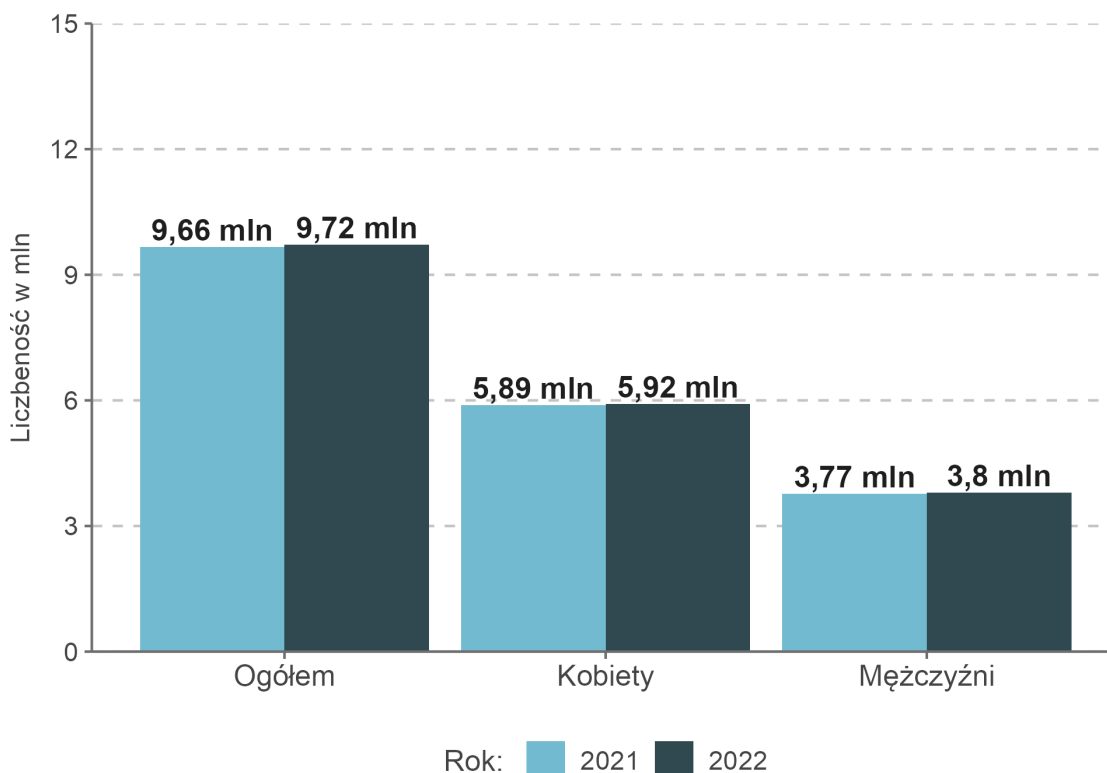
Emeryci i renciści

Emeryci i renciści w danych PIT

Emeryci i renciści identyfikowani są w danych PIT na podstawie źródła przychodu. Z tego powodu dane podatkowe uwzględniają emerytów i rencistów z rolniczego i pozarolniczego systemu ubezpieczeń (system powszechny i służb mundurowych), natomiast nie obejmują nieopodatkowanych dodatków do tych świadczeń (np. pielęgnacyjnego).

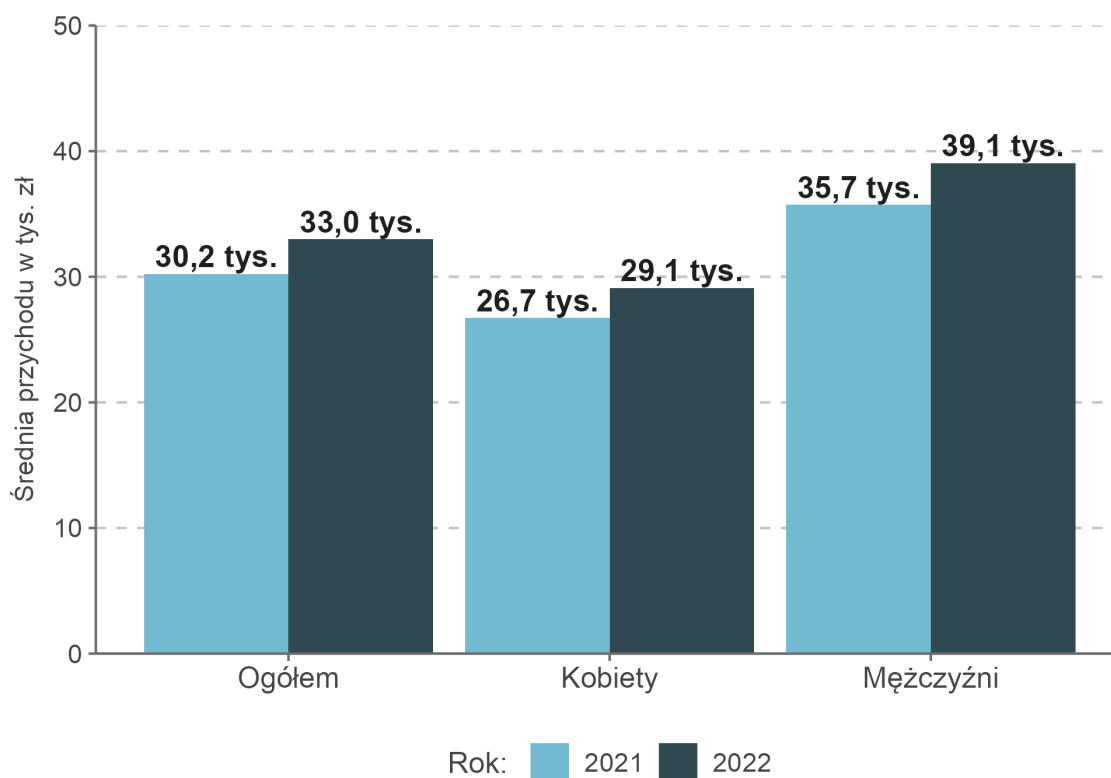
Przychody z emerytur/rent w roku 2021 uwzględniają wypłaty trzynastej i czternastej emerytury, gdyż w roku 2021 były one opodatkowane. Jednak w roku 2022 trzynasta oraz czternasta emerytura zostały zwolnione z opodatkowania i tym samym nie były raportowane na deklaracjach PIT. Celem zapewnienia porównywalności pomiędzy rokiem 2021 i 2022 zdecydowano się na imputowanie danych dotyczących wypłat czternastej i trzynastej emerytury. W przypadku trzynastej emerytury wszystkim emerytom i rencistom w 2022 do przychodów z emerytur/rent dodano 1338,44 zł, co stanowi wartość minimalnej emerytury oraz równe jest wypłacie trzynastej emerytury. W przypadku czternastej emerytury wartość wypłaty zależna jest od wysokości regularnie otrzymywanej emerytury/renty. Ze względu na brak w danych podatkowych informacji o świadczeniach miesięcznych wartość miesięczną świadczenia przybliżono dzieląc roczny dochód z emerytur i rent przez dwanaście. Jeżeli tak przybliżona emerytura była niższa od 2900 zł to pełna kwota czternastej emerytury wynosząca 1338,44 zł został dodana do przychodu z emerytur/rent. Powyżej progu 2900 zł dla przybliżonych miesięcznych wartości emerytur/rent zastosowano mechanizm złotówka za złotówkę. Mechanizm złotówkę za złotówkę powoduje, że każdy dodatkowy 1 zł przychodu ponad próg skutkuje obniżeniem świadczenia o 1 zł.

Rysunek 49: Liczba podatników z emeryturą/rentą

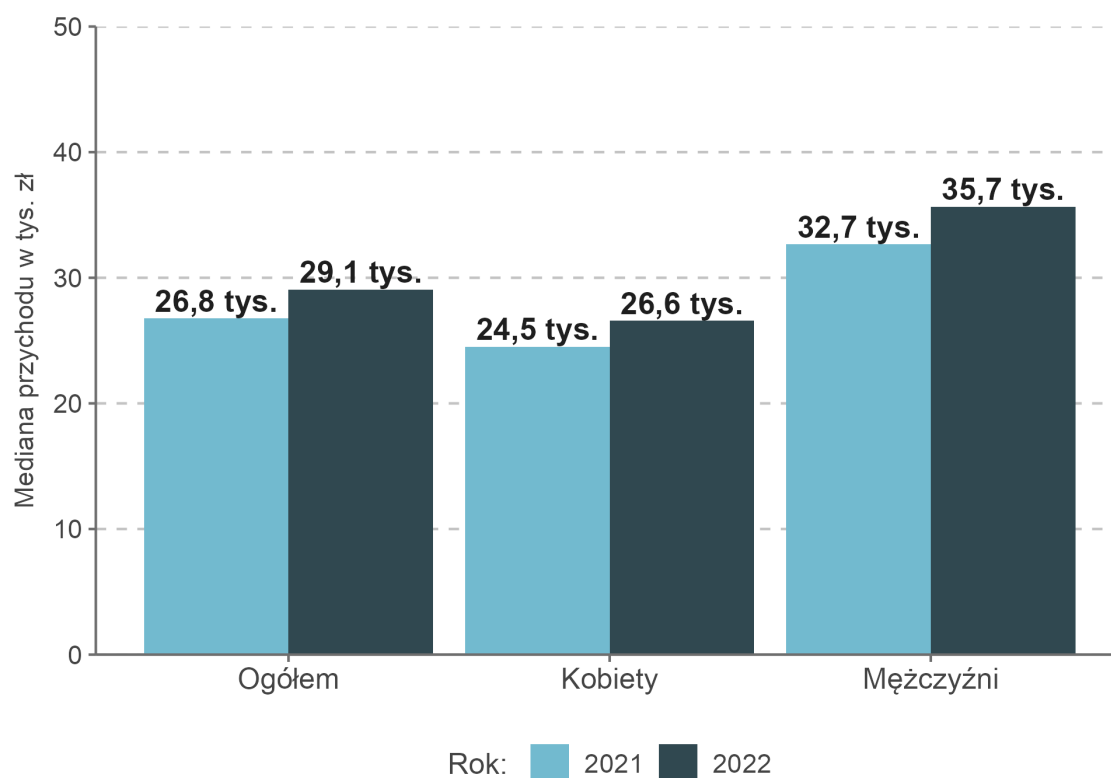

Rysunek 49 przedstawia liczebności emerytów i rencistów według płci. Dodatkowo rysunki 50 oraz 51 przedstawiają odpowiednio średnią i medianę przychodu z emerytur/rent z podziałem na płeć.

Rysunek 50: Średnia przychodu z emerytur/rent według płci

Rysunek 51: Mediana przychodu z emerytur/rent według płci

Obciążenie podatkowo-składkowe

Z tytułu otrzymywania emerytur i rent płaci się składkę zdrowotną oraz podatek PIT. Od emerytur i rent nie są pobierane składki na ubezpieczenia społeczne. W danych nie ma informacji o indywidualnej składce zdrowotnej emerytów i rencistów. Stąd też przyjęto, że składka zdrowotna równa się 9% przychodu z emerytur/rent. Ze względu na rozbieżności pomiędzy podstawą opodatkowania i oskładkowania jest to jedynie wartość szacunkowa. Szczególnym przypadkiem kiedy składka zdrowotna nie wynosi 9% jest zastosowanie mechanizmu pomniejszania składki zdrowotnej do kwoty zaliczki za dany miesiąc. Jako obciążenie podatkowo-składkowe zdefiniowano podatek oraz szacowana składka zdrowotna w relacji do przychodu z emerytur/rent na PIT powieszonych o imputowane trzynaste i czternaste emerytur w 2022. Obciążenie podatkowo-składkowe policzono jedynie dla osób, których przychód z emerytur/rent równy jest przychodowi ogółem na skali podatkowej.

Tabela 44: Obciążenie podatkowo-składkowe emerytur/rent według grup decylowych przychodu w 2021

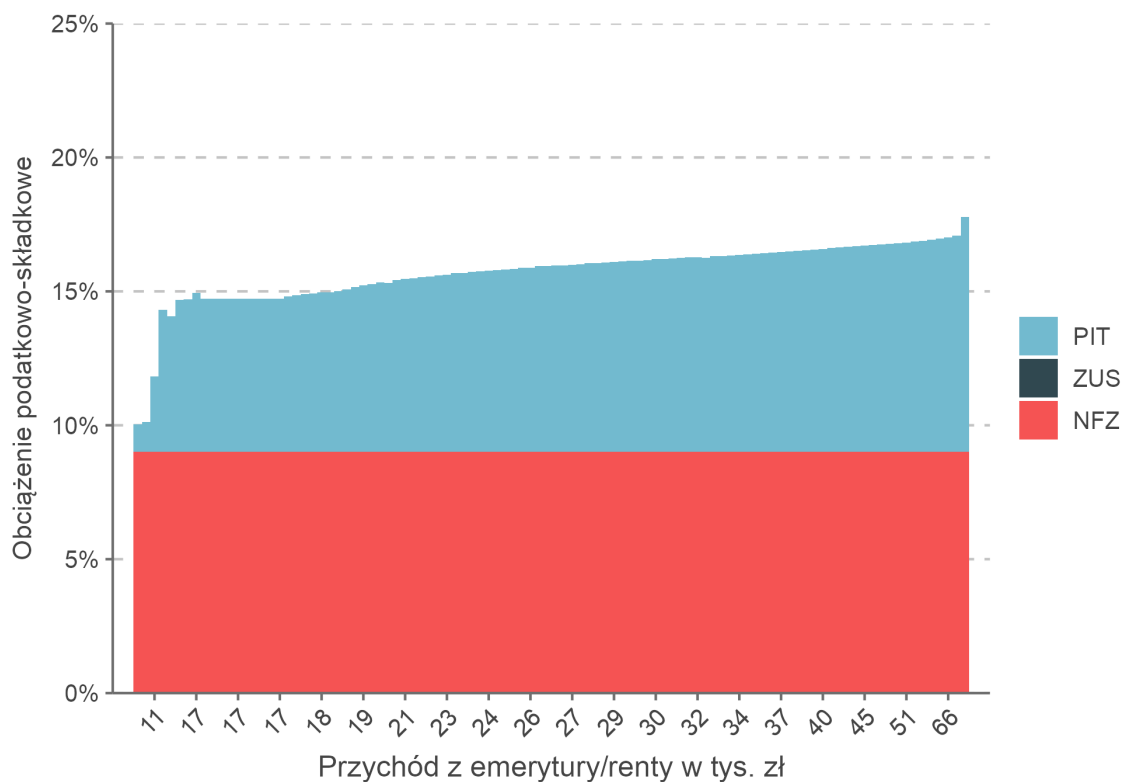
Gr. decylowa	Średni				Obciążenie	
	przychód	%PIT	%ZUS	%NFZ	średnie	mediana
1	11 805	3,9%	0%	9%	12,9%	14,3%
2	17 435	5,7%	0%	9%	14,7%	15,2%
3	18 798	6,1%	0%	9%	15,1%	15,4%
4	22 134	6,6%	0%	9%	15,6%	15,9%
5	25 249	6,9%	0%	9%	15,9%	16,1%
6	28 415	7,1%	0%	9%	16,1%	16,4%
7	32 108	7,3%	0%	9%	16,3%	16,6%
8	36 932	7,5%	0%	9%	16,5%	16,8%
9	44 211	7,7%	0%	9%	16,7%	17,0%
10	63 119	8,0%	0%	9%	17,0%	17,3%

Tabela 45: Obciążenie podatkowo-składkowe emerytur/rent według grup decylowych przychodu w 2022

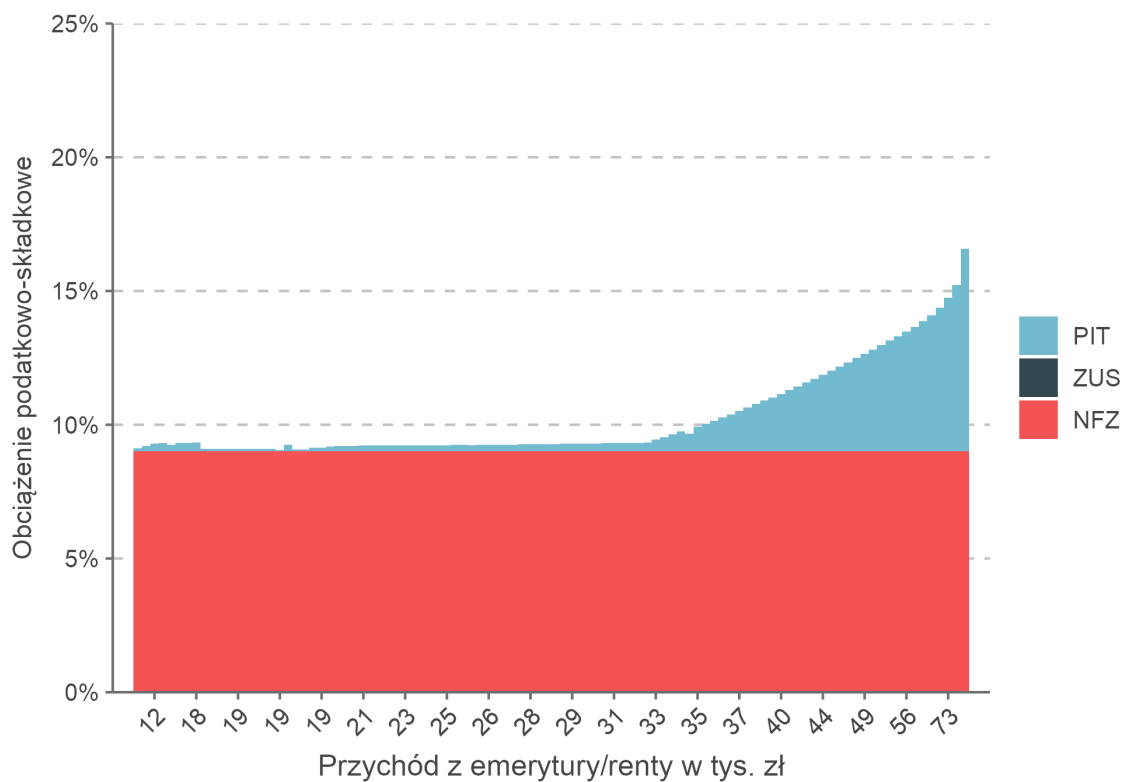
Gr. decylowa	Średni				Obciążenie	
	przychód	%PIT	%ZUS	%NFZ	średnie	mediana
1	13 230	0,3%	0%	9%	9,3%	9,0%
2	18 578	0,1%	0%	9%	9,1%	9,0%
3	20 281	0,2%	0%	9%	9,2%	9,0%
4	24 102	0,2%	0%	9%	9,2%	9,0%
5	27 423	0,3%	0%	9%	9,3%	9,0%
6	30 876	0,3%	0%	9%	9,3%	9,0%
7	34 956	0,9%	0%	9%	9,9%	9,6%
8	40 207	2,2%	0%	9%	11,2%	11,2%
9	48 225	3,6%	0%	9%	12,6%	12,8%
10	69 781	5,4%	0%	9%	14,4%	14,7%

Tabela 44 oraz 45 przedstawiają obciążenie podatkowo-składkowe dla roku 2021 oraz 2022 w podziale na grupy decylowe przychodu z emerytur i rent. Natomiast rysunek 52 oraz 53 pokazują obciążenie podatkowo-składkowe przychodu z emerytur/rent w podziale na grupy centylowe.

Rysunek 52: Obciążenie podatkowo-składkowe emerytur/rent według grup centylowych przychodu w 2021

Rysunek 53: Obciążenie podatkowo-składkowe emerytur/rent według grup centylowych przychodu w 2022

Służby mundurowe

Służby mundurowe w danych ZUS

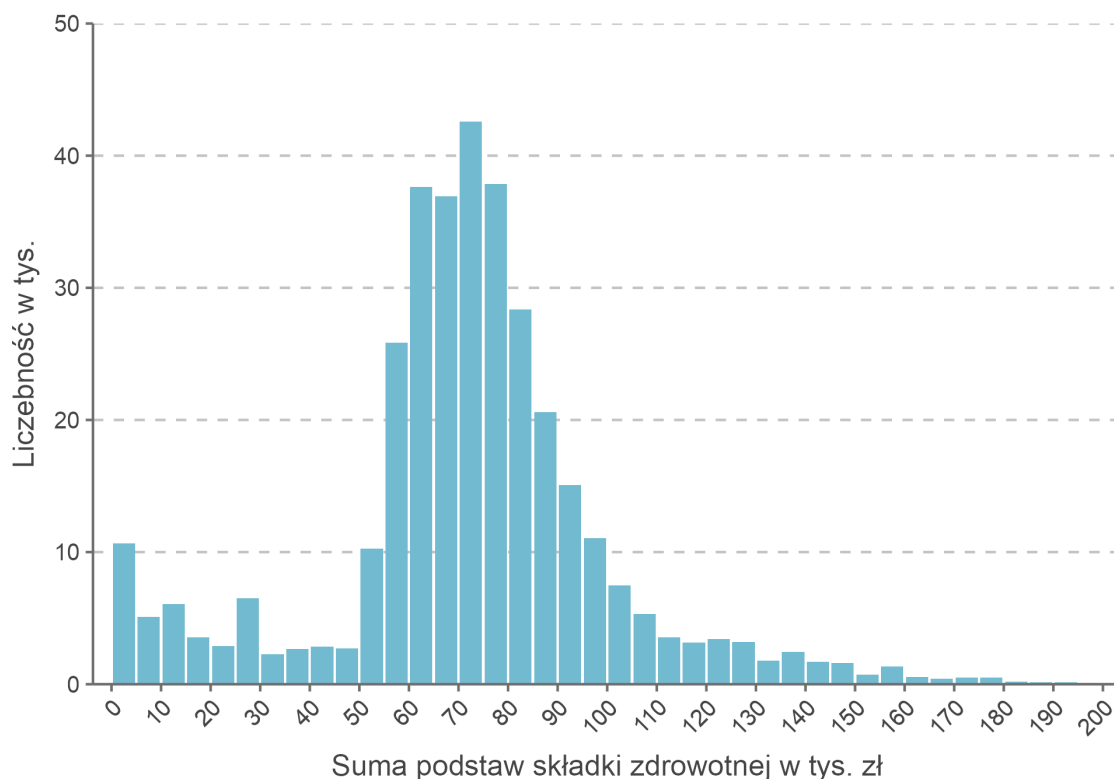
Przypisanie ubezpieczonych do służb mundurowych opiera się o kod tytułu ubezpieczenia. Szczególną cechą kategorii ubezpieczonych *służby mundurowe* jest opłacanie składki jedynie na ubezpieczenie zdrowotne. Służby mundurowe nie podlegają ubezpieczeniom społecznym w ZUS. Także nie całość wynagrodzenia jest objęta składką zdrowotną, a jedynie uposażenie. Tabela 46 przedstawia podstawowe statystyki służb mundurowych w ujęciu średniorocznym.

Tabela 46: Podstawowe statystyki służb mundurowych

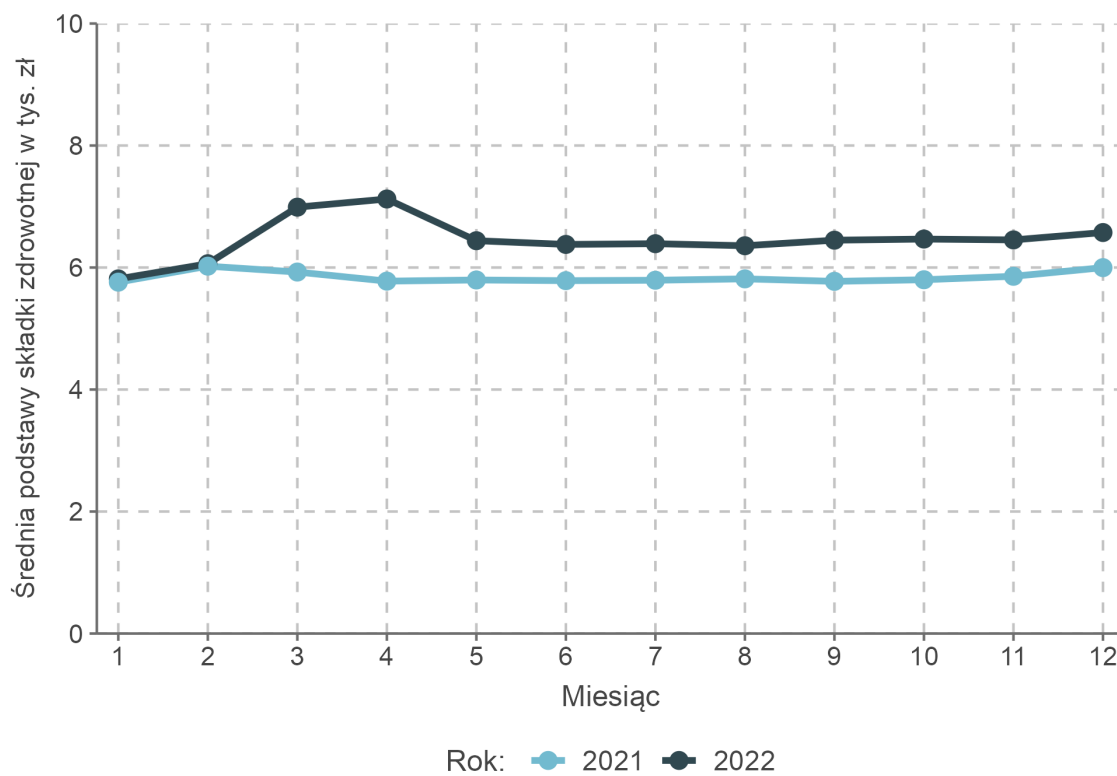
Statystyka	Wartość	
	2021	2022
Liczebność	322 836	327 297
Podstawa składki zdrowotnej		
Roczna suma	22,6 mld	25,4 mld
Średnia	5 842	6 458
Mediana	5 521	6 157
Wariancja log.	0,177	0,156
Wsp. Giniego	0,190	0,186

Rysunek 54 zawiera informację o rozkładzie rocznej sumy podstawy składki zdrowotnej służb mundurowych. Średnią podstawę składki zdrowotnej służb mundurowych w poszczególnych miesiącach prezentuje rysunek 55, a rysunek 56 przedstawia medianę podstawy składki zdrowotnej służb mundurowych według miesięcy.

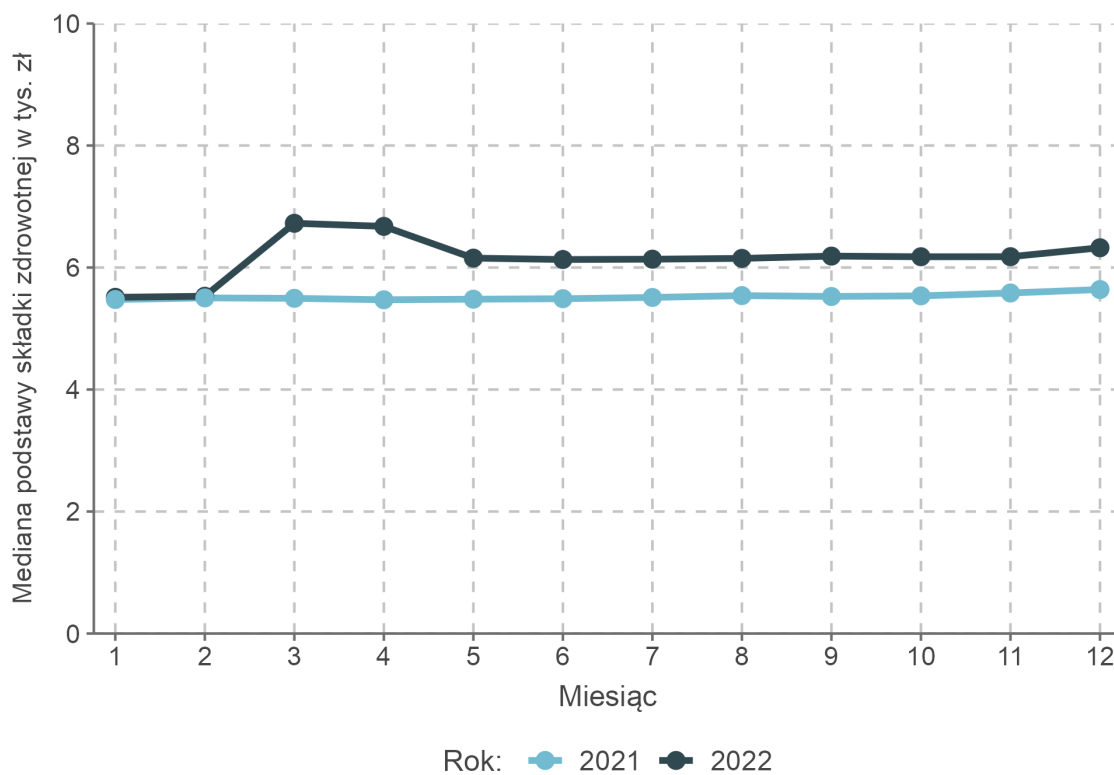
Rysunek 54: Rozkład rocznej podstawy składki zdrowotnej służb mundurowych

Rysunek 55: Średnia podstawy składki zdrowotnej służb mundurowych

Rysunek 56: Mediana podstawy składki zdrowotnej służb mundurowych

Obciążenie podatkowo-składkowe służb mundurowych

Służby mundurowe identyfikowane są na podstawie danych ubezpieczeniowych. W przypadku danych podatkowych informacja o przychodach służb mundurowych raportowana jest łącznie z umowami o pracę. Z tego powodu każdemu ubezpieczonemu należącemu do kategorii *służby mundurowe* przypisano przychód oraz wysokość podatków ze źródła *umowy o pracę*. W niektórych przypadkach może to powodować przypisanie wartości przychodu lub podatku nie tylko z pracy w służbach mundurowych, ale także ze zwykłych umów o pracę. Z tego powodu analizowaną populację zawężono do osób, które opłacały składki na ubezpieczenia wyłącznie z tytułu pracy w służbach mundurowych oraz ich przychód raportowany przy rozliczaniu na skali podatkowej równy był przychodowi z umów o pracę - przy czym przychód oraz przychód z umów o pracę uwzględnia przychód z umów o pracę zwolniony z opodatkowania. W 2022 roku osób spełniających te warunki było 228 tys. Średni przychód dla tej populacji równy był 89,4 tys. zł, a średnia roczna podstawa składki zdrowotnej wynosiła 72,4 tys. zł. Różnica ta wynika m.in. z tego, że część wynagrodzenia np. tzw. trzynastka nie jest objęta ubezpieczeniem zdrowotnym. Średni udział podstawy składki zdrowotnej do przychodu dla analizowanej populacji wynosił 85%. Iloraz sumy podstawy składki zdrowotnej do sumy przychodów równy był 80,9%.

Obciążenie podatkowo-składkowe dla służb mundurowych zdefiniowano jako sumę podatku i składki zdrowotnej w relacji do przychodu. Średnie obciążenie podatkowo-składkowe służb mundurowych wynosiło 13,5% przychodu, a mediana 13,7% przychodu w roku 2022. Dla roku 2021 to odpowiedni 15,9% oraz 16,1%. Tabela 47 oraz 48 pokazują obciążenie podatkowo-składkowe w grupach decylowych, a rysunek 57 oraz 58 w grupach centylowych przychodu.

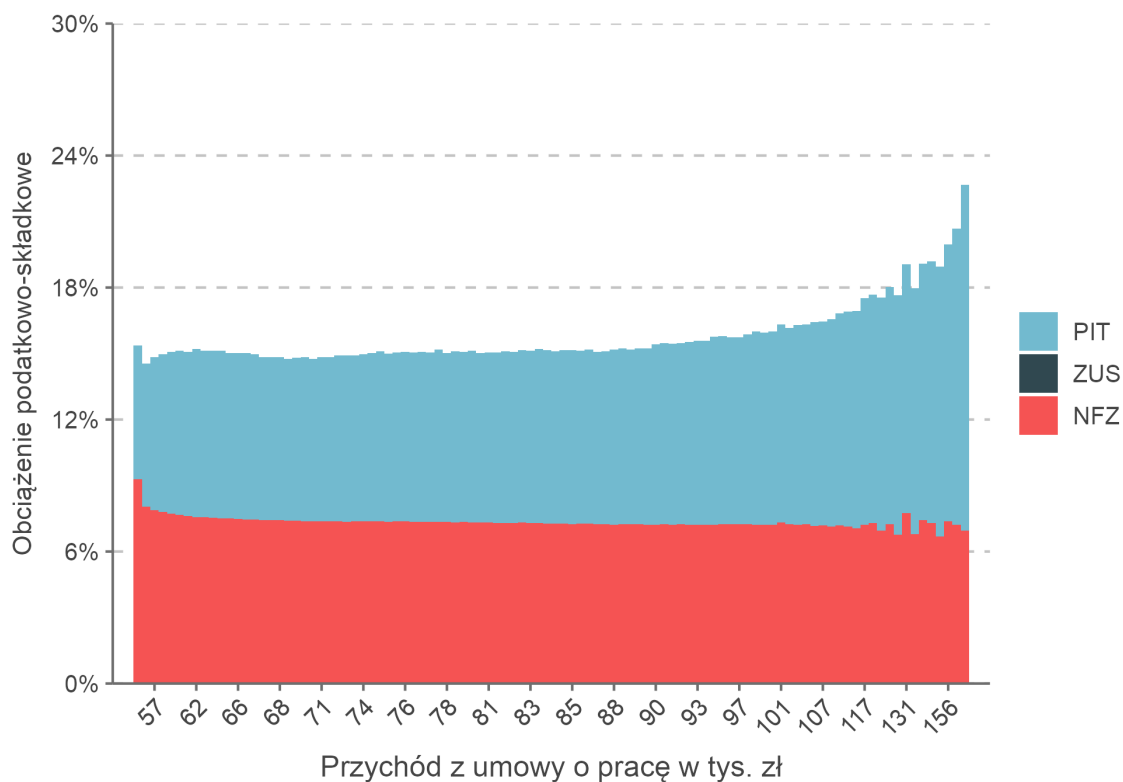
Tabela 47: Obciążenie podatkowo-składkowe służb mundurowych według grup decylowych w 2021

Gr. decylowa	Średni				Obciążenie	
	przychód	%PIT	%ZUS	%NFZ	średnie	mediana
1	57 935	7,1%	0%	9,1%	16,3%	16,1%
2	67 065	7,5%	0%	7,4%	14,9%	15,9%
3	72 278	7,5%	0%	7,4%	14,9%	15,7%
4	77 178	7,7%	0%	7,4%	15,1%	15,7%
5	81 718	7,8%	0%	7,3%	15,1%	15,5%
6	86 382	7,9%	0%	7,3%	15,1%	15,5%
7	91 848	8,3%	0%	7,2%	15,5%	15,8%
8	99 086	8,8%	0%	7,2%	16,0%	16,1%
9	112 177	9,8%	0%	7,2%	16,9%	16,5%
10	148 103	12,2%	0%	7,1%	19,3%	19,0%

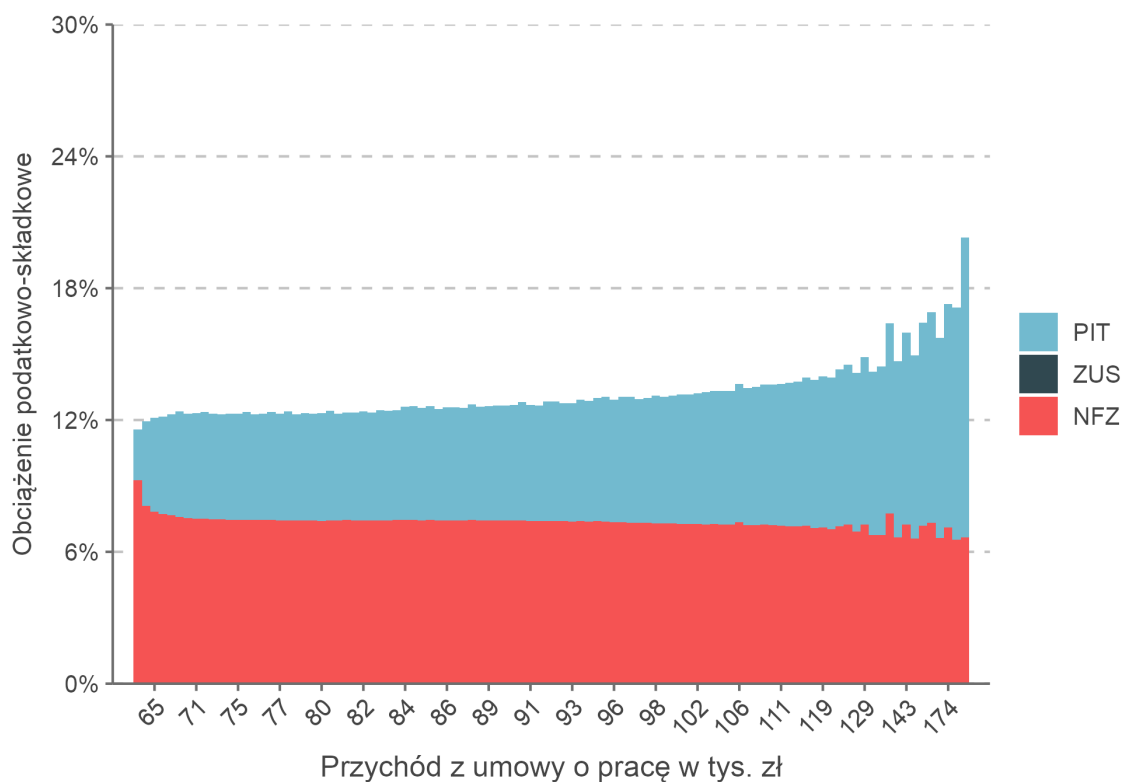
Tabela 48: Obciążenie podatkowo-składkowe służb mundurowych według grup decylowych w 2022

Gr. decylowa	Średni				Obciążenie	
	przychód	%PIT	%ZUS	%NFZ	średnie	mediana
1	65 836	4,3%	0%	10,8%	15,2%	13,3%
2	75 943	4,9%	0%	7,4%	12,3%	13,5%
3	80 791	4,9%	0%	7,4%	12,3%	13,1%
4	85 283	5,1%	0%	7,4%	12,5%	13,1%
5	89 695	5,3%	0%	7,4%	12,7%	13,2%
6	94 380	5,6%	0%	7,4%	12,9%	13,3%
7	100 062	5,9%	0%	7,3%	13,1%	13,5%
8	108 622	6,3%	0%	7,2%	13,6%	13,8%
9	124 224	7,2%	0%	7,0%	14,2%	14,1%
10	163 699	9,6%	0%	7,0%	16,5%	15,4%

Rysunek 57: Obciążenie podatkowo-składkowe służb mundurowych w 2021

Rysunek 58: Obciążenie podatkowo-składkowe służb mundurowych w 2022

Obciążenie podatkowo-składkowe

Struktura obciążenia podatkowo-składkowego

Kwotowe obciążenie podatkowo-składkowe osób fizycznych to suma danin płaconych w związku z działalnością zarobkową osób fizycznych. Tabela 49 prezentuje podstawowe statystyki kwot opodatkowania i oskładkowania podatników z formularzy PIT-16, PIT-28, PIT-36, PIT-36L, PIT-37, PIT-38, PIT-39 oraz PIT-40A. Powszechnie przyjęło się, że obciążenie podatkowo-składkowe wylicza się w wartościach procentowych względem dochodu *na rękę* powiększonego o daniny na rzecz państwa. W praktyce stanowi to jednak problem, gdyż trudno jest porównać dochody podatkowe np. pracowników na umowach o pracę z przedsiębiorcami. Przychód czy też dochód brutto może oznaczać coś innego w zależności od źródła przychodu/dochodu i typu opodatkowania/oskładkowania.

Tabela 49: Podstawowe statystyki kwotowego obciążenia podatkowo-składkowego

Zmienna	Średnia		Mediana		Suma	
	2021	2022	2021	2022	2021	2022
Wszyscy podatnicy						
Podatek	5 286	4 450	2 009	213	136,8 mld	117,5 mld
Składki ubez. społ.	8 972	10 011	4 631	5 204	232,2 mld	264,3 mld
<i>Składka emerytalna</i>	5 612	6 266	2 973	3 349	145,2 mld	165,4 mld
<i>Składka rentowa</i>	2 300	2 568	1 218	1 372	59,5 mld	67,8 mld
<i>Składka chorobowa</i>	701	780	206	221	18,2 mld	20,6 mld
<i>Składka wypadkowa</i>	359	397	168	181	9,3 mld	10,5 mld
Składka zdrowotna	3 807	4 462	3 054	3 264	98,5 mld	117,8 mld
Bez emerytów/rencistów						
Podatek	6 385	5 856	1 970	626	103,7 mld	97,9 mld
Składki ubez. społ.	13 525	15 020	11 509	12 994	219,7 mld	251,0 mld
<i>Składka emerytalna</i>	8 455	9 397	7 391	8 323	137,4 mld	157,0 mld
<i>Składka rentowa</i>	3 465	3 851	3 029	3 411	56,3 mld	64,4 mld
<i>Składka chorobowa</i>	1 063	1 176	879	990	17,3 mld	19,7 mld
<i>Składka wypadkowa</i>	543	597	449	503	8,8 mld	10,0 mld
Składka zdrowotna	4 161	4 968	3 615	3 820	67,6 mld	83,0 mld

Ze względu na problem związany z porównywaniem (procentowego) obciążenia podatkowo-składkowego między różnymi grupami podatników rozważono trzy warianty miary obciążenia podatkowo-składkowego. Dla wszystkich wariantów **licznik obciążenia podatkowo-składkowego** równy jest kwotowemu obciążeniu podatkowo-składkowemu, które zdefiniowano jako sumę składek na ubezpieczenia społeczne, składki zdrowotnej i podatku. Przy czym obciążenie podatkowo-składkowe nie uwzględnia składek na KRUS, Fundusz Pracy oraz Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych. Z powodu niepełnej informacji o składce zdrowotnej emerytów/rencistów przyjęto wysokość składki zdrowotnej równą 9% przychodu z emerytury/renty dla emerytów/rencistów nie opłacających w ciągu danego roku składek z kodu tytułu ubezpieczenia 25XX.

Według wyodrębnionych wariantów jako **mianownik obciążenia podatkowo-składkowego** przyjęto:

1. przychód,
2. dochód brutto,
3. dochód skorygowany brutto⁵.

Dochód skorygowany brutto zdefiniowano jako przychód pomniejszony o: (1) koszty uzyskania przychodu, (2) dochód ze sprzedaży nieruchomości przeznaczony na własne cele mieszkaniowe oraz powiększony o: (1) składki na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne opłacane przez płatnika, budżet państwa lub Fundusz Kościelny, (2) koszty uzyskania przychodów dla umów o pracę i umów cywilnoprawnych, (3) składki na ubezpieczenia

⁵Szczegółowy opis definicji dochodów zawarto w załączniku: *Definicje dochodów/przychodów oraz ich populacji*

społeczne zaliczone do kosztów uzyskania przychodów przez podatników prowadzących działalność gospodarczą. Wartości ujemne dochodu skorygowanego brutto zastąpiono wartościami zerowymi.

Kwotowe obciążenie dochodu brutto obliczone zostało dla podatników rozliczających się formularzami PIT-36, PIT-36L, PIT-37, PIT-38, PIT-39 oraz PIT-40A, którzy nie rozliczają się kartą podatkową oraz nie deklarują dodatnich przychodów z działalności gospodarczej rozliczanej ryczałtem od przychodów ewidencjonowanych. Przy konstruowaniu populacji podatników ze zdefiniowanym kwotowym obciążeniem podatkowo-składkowym dochodu brutto pominięto deklaracje o zerowym dochodzie brutto, przychodzie, kosztach uzyskania przychodu oraz podatku należnym. Pominięto również małżonków ze wspólnych deklaracji, którzy wykazali zerowy dochód brutto, przychód, koszt uzyskania przychodu oraz podatek należny. Powyżej zdefiniowany zbiór podatników jest mniejszy niż populacja dochodu brutto ze względu na wyłączenie podatników prowadzących działalność gospodarczą opodatkowana kartą podatkową lub ryczałtem od przychodów ewidencjonowanych.

Kwotowe obciążenie dochodu skorygowanego brutto obliczone zostało dla populacji dochodu skorygowanego brutto. Populacja dochodu skorygowanego brutto skonstruowana jest analogicznie jak populacja podatników ze zdefiniowanym kwotowym obciążeniem podatkowo-składkowym dochodu brutto. Jednak w porównaniu do populacji podatników ze zdefiniowanym kwotowym obciążeniem podatkowo-składkowym dochodu brutto w populacji dochodu skorygowanego brutto nie uwzględniono podatników, którzy wykazują jedynie dochód ze sprzedaży nieruchomości przeznaczony na własne cele mieszkaniowe. Jest to spowodowane nieuwzględnieniem tego rodzaju dochodu w definicji dochodu skorygowanego brutto⁶.

Kwotowe obciążenie przychodu obliczone zostało dla podatników rozliczających się formularzami PIT-28, PIT-36, PIT-36L, PIT-37, PIT-38, PIT-39 oraz PIT-40A, nie rozliczających się jednocześnie kartą podatkową. W porównaniu do dwóch wcześniejszych wariantów obciążenia rozszerzona została badana populacja przez dodatnie podatników deklarujących dodatni przychód z działalności gospodarczej opodatkowanej ryczałtem od przychodów ewidencjonowanych oraz podatników, dla których najem opodatkowany ryczałtem od przychodów ewidencjonowanych był jedynym źródłem przychodu.

Wszystkie trzy warianty (**procentowego**) **obciążenia podatkowo-składkowego** obliczono dla podatników o dodatniej sumie odpowiednich dochodów/przychodów. W przypadku dochodu brutto i dochodu skorygowanego brutto podatnicy o zerowym dochodzie są to głównie podatnicy odnotowujący stratę. Jednak ze względu na różnice w uwzględnianiu kosztów uzyskania przychodów podatek wykazujący stratę według jednej definicji może wykazywać dodatni dochód według drugiej definicji.

Tabela 50: Liczebności populacji procentowego obciążenia podatkowo-składkowego

Populacja procentowego obciążenia	Liczebność	
	2021	2022
Przychodu	25,87 mln	26,39 mln
Dochodu brutto	25,06 mln	25,41 mln
Dochodu skorygowanego brutto	25,16 mln	25,51 mln

Wykorzystano cztery miary obciążenia podatkowo-składkowego: (1) medianę, (2) średnią ważoną, (3) relatywną sumę oraz (4) średnią powyżej 10 000 zł. Nieuwzględnienie średniej wynika z bardzo wysokich wartości procentowego obciążenia podatkowo-składkowego przy niskich dochodach z działalności gospodarczej, które to mają znaczący wpływ na ostateczną wartość statystyki. W przypadku średniej ważonej wagi dla obciążenia stanowią w zależności od wariantu przychód, dochód brutto lub dochód skorygowany brutto. Relatywną sumę zdefiniowano jako sumę składek i podatków podzieloną przez sumę dochodów lub przychodów. Różnica pomiędzy sumą relatywną a średnią ważoną dotyczy traktowania osób z zerowym dochodem/przychodem. W przypadku relatywnej sumy obciążenie osoby z zerowym dochodem/przychodem uwzględniane są w obliczeniach. Wysokość progu dla średniej powyżej progu jest taka sama niezależnie od wariantu obciążenia.

⁶Szczegółowy opis definicji dochodów zawarto w załączniku: *Definicje dochodów/przychodów oraz ich populacji*

Tabele 51-54 przedstawiają cztery miary obciążenia podatkowo-składkowego w trzech wariantach. Dodatkowo wprowadzono podział na dwie populacje: (1) wszyscy podatnicy oraz (2) podatnicy bez emerytów/rencistów. Do pierwszej grupy należą wszyscy podatnicy, którzy spełniają warunki danego wariantu obciążenia podatkowo-składkowego. Druga grupa pomniejszona jest o osoby deklarujące w danym roku dodatni przychód z emerytury/renty, nawet jeżeli posiadały przychody z innych źródeł.

Tabela 51: Mediana obciążenia podatkowo-składkowego

Zmienna	Dochód skor. brutto		Dochód brutto		Przychód	
	2021	2022	2021	2022	2021	2022
Wszyscy podatnicy						
Podatek	5,5%	0,2%	6,3%	0,2%	6,0%	0,5%
Składki ubez. społ.	16,3%	17,1%	19,7%	20,7%	13,9%	14,6%
<i>Składka emerytalna</i>	10,3%	10,8%	12,4%	13,1%	8,8%	9,2%
<i>Składka rentowa</i>	4,2%	4,4%	5,1%	5,4%	3,6%	3,8%
<i>Składka chorobowa</i>	0,8%	0,8%	0,9%	1,0%	0,5%	0,5%
<i>Składka wypadkowa</i>	0,5%	0,5%	0,6%	0,6%	0,4%	0,5%
Składka zdrowotna	6,7%	6,7%	8,5%	8,5%	7,8%	7,8%
Obciążenie ogółem	28,2%	27,1%	33,4%	31,6%	27,0%	25,2%
Bez emerytów/rencistów						
Podatek	4,1%	0,7%	5,2%	0,9%	4,4%	1,1%
Składki ubez. społ.	25,2%	25,3%	31,1%	31,0%	29,1%	29,0%
<i>Składka emerytalna</i>	15,9%	16,0%	19,5%	19,5%	18,5%	18,5%
<i>Składka rentowa</i>	6,5%	6,6%	8,0%	8,0%	7,6%	7,6%
<i>Składka chorobowa</i>	2,0%	2,0%	2,4%	2,4%	2,2%	2,2%
<i>Składka wypadkowa</i>	0,8%	0,8%	1,0%	1,0%	0,9%	0,9%
Składka zdrowotna	6,6%	6,6%	8,0%	8,0%	7,6%	7,6%
Obciążenie ogółem	34,6%	33,0%	44,1%	41,8%	39,4%	38,2%

Tabela 52: Średnia ważona obciążenia podatkowo-składkowego

Zmienna	Dochód skor. brutto		Dochód brutto		Przychód	
	2021	2022	2021	2022	2021	2022
Wszyscy podatnicy						
Podatek	8,3%	5,8%	9,3%	6,6%	4,4%	3,4%
Składki ubez. społ.	14,4%	15,2%	16,2%	17,2%	7,4%	7,7%
<i>Składka emerytalna</i>	9,0%	9,5%	10,1%	10,8%	4,6%	4,8%
<i>Składka rentowa</i>	3,7%	3,9%	4,1%	4,4%	1,9%	2,0%
<i>Składka chorobowa</i>	1,1%	1,2%	1,3%	1,3%	0,6%	0,6%
<i>Składka wypadkowa</i>	0,6%	0,6%	0,6%	0,7%	0,3%	0,3%
Składka zdrowotna	6,0%	6,6%	6,8%	7,5%	3,1%	3,5%
Obciążenie ogółem	28,7%	27,6%	32,2%	31,3%	14,9%	14,6%
Bez emerytów/rencistów						
Podatek	8,3%	6,3%	9,5%	7,4%	4,1%	3,6%
Składki ubez. społ.	18,1%	19,1%	20,8%	22,4%	8,7%	9,2%
<i>Składka emerytalna</i>	11,3%	11,9%	13,0%	14,0%	5,5%	5,7%
<i>Składka rentowa</i>	4,6%	4,9%	5,3%	5,7%	2,2%	2,4%
<i>Składka chorobowa</i>	1,4%	1,5%	1,6%	1,8%	0,7%	0,7%
<i>Składka wypadkowa</i>	0,7%	0,8%	0,8%	0,9%	0,4%	0,4%
Składka zdrowotna	5,4%	6,1%	6,3%	7,2%	2,7%	3,0%
Obciążenie ogółem	31,8%	31,5%	36,6%	37,0%	15,5%	15,8%

Tabela 53 przedstawia relatywną sumę obciążenia podatkowo-składkowego zdefiniowaną jako iloraz sumy danin do sumy dochodów. Wykorzystanie relatywnej sumy pozwala uwzględnić osoby z zerowym dochodem a większymi od zera podatkami lub składkami. W przypadku tabeli 54 zastosowano średnią z dodatkowym ograniczeniem, gdyż statystyki policzono dla podatników o dochodzie powyżej 10 tys. zł.

Tabela 53: Relatywna suma obciążenia podatkowo-składkowego

Zmienna	Dochód skor. brutto		Dochód brutto		Przychód	
	2021	2022	2021	2022	2021	2022
Wszyscy podatnicy						
Podatek	8,8%	6,0%	9,3%	6,7%	4,4%	3,4%
Składki ubez. społ.	15,5%	15,9%	16,5%	17,8%	7,4%	7,7%
<i>Składka emerytalna</i>	9,7%	9,9%	10,3%	11,1%	4,6%	4,8%
<i>Składka rentowa</i>	4,0%	4,1%	4,2%	4,6%	1,9%	2,0%
<i>Składka chorobowa</i>	1,2%	1,2%	1,3%	1,4%	0,6%	0,6%
<i>Składka wypadkowa</i>	0,6%	0,6%	0,7%	0,7%	0,3%	0,3%
Składka zdrowotna	6,6%	7,1%	7,0%	7,9%	3,1%	3,5%
Obciążenie ogółem	30,9%	28,9%	32,8%	32,4%	14,9%	14,6%
Bez emerytów/rencistów						
Podatek	8,9%	6,6%	9,6%	7,6%	4,1%	3,6%
Składki ubez. społ.	19,8%	20,0%	21,3%	23,1%	8,7%	9,2%
<i>Składka emerytalna</i>	12,4%	12,5%	13,3%	14,5%	5,5%	5,7%
<i>Składka rentowa</i>	5,1%	5,1%	5,4%	5,9%	2,2%	2,4%
<i>Składka chorobowa</i>	1,6%	1,6%	1,7%	1,8%	0,7%	0,7%
<i>Składka wypadkowa</i>	0,8%	0,8%	0,9%	0,9%	0,4%	0,4%
Składka zdrowotna	6,1%	6,6%	6,5%	7,7%	2,7%	3,0%
Obciążenie ogółem	34,8%	33,2%	37,4%	38,4%	15,5%	15,8%

Tabela 54: Średnia obciążenia podatkowo składkowego powyżej 10 000 zł

Zmienna	Dochód skor. brutto		Dochód brutto		Przychód	
	2021	2022	2021	2022	2021	2022
Wszyscy podatnicy						
Podatek	5,6%	2,4%	6,2%	2,8%	5,5%	2,5%
Składki ubez. społ.	13,7%	13,9%	16,6%	16,7%	14,6%	14,8%
<i>Składka emerytalna</i>	8,7%	8,8%	10,4%	10,5%	9,2%	9,3%
<i>Składka rentowa</i>	3,5%	3,6%	4,3%	4,3%	3,8%	3,8%
<i>Składka chorobowa</i>	1,0%	1,0%	1,2%	1,2%	1,1%	1,1%
<i>Składka wypadkowa</i>	0,5%	0,5%	0,6%	0,6%	0,6%	0,6%
Składka zdrowotna	7,3%	7,3%	8,2%	8,1%	7,4%	7,4%
Obciążenie ogółem	26,6%	23,7%	30,9%	27,6%	27,6%	24,7%
Bez emerytów/rencistów						
Podatek	4,7%	2,9%	5,6%	3,4%	4,7%	3,1%
Składki ubez. społ.	22,1%	22,4%	27,0%	27,2%	23,3%	23,3%
<i>Składka emerytalna</i>	13,9%	14,1%	17,0%	17,1%	14,7%	14,7%
<i>Składka rentowa</i>	5,7%	5,8%	7,0%	7,0%	6,0%	6,0%
<i>Składka chorobowa</i>	1,6%	1,6%	2,0%	2,0%	1,7%	1,7%
<i>Składka wypadkowa</i>	0,9%	0,9%	1,1%	1,1%	0,9%	0,9%
Składka zdrowotna	6,3%	6,3%	7,6%	7,6%	6,6%	6,6%
Obciążenie ogółem	33,1%	31,6%	40,2%	38,2%	34,6%	33,0%

Tabele 55 oraz 56 pokazują sumę obciążeń względem sumy dochodów dla wybranych przedziałów dochodu. W tabelach uwzględnieni zostali również podatnicy o zerowym dochodzie. Liczebności ustalone zostały dla populacji dochodu skorygowanego brutto.

Tabela 55: Relatywna suma obciążeń dochodu skorygowanego brutto według przedziałów dochodu w 2021

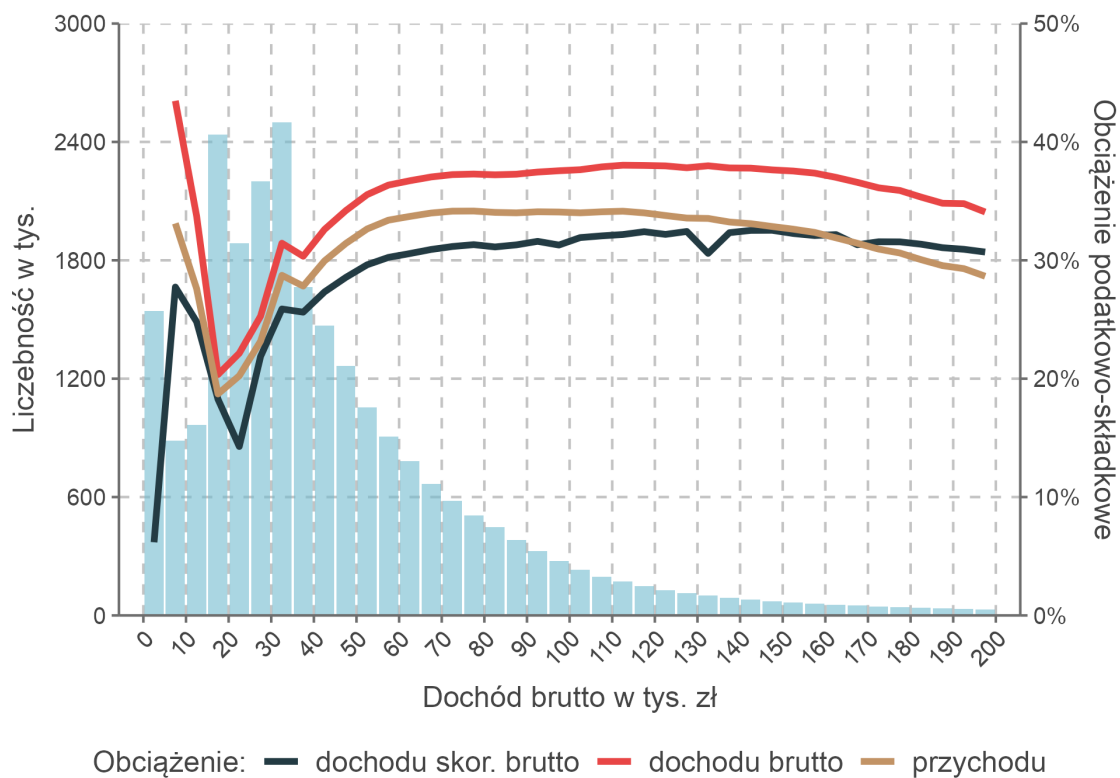
Dochód skorygowany brutto		Podatki	Składki		Obciążenie	Liczebność
Od	Do		społeczne	zdrowotna		
0	10 000	0,6%	23,2%	10,8%	34,5%	1 951 520
10 000	20 000	4,3%	7,8%	8,7%	20,7%	3 306 167
20 000	30 000	5,7%	5,7%	8,5%	19,8%	3 590 217
30 000	40 000	5,1%	12,1%	7,6%	24,8%	3 546 383
40 000	50 000	4,9%	15,1%	7,3%	27,3%	2 522 023
50 000	100 000	5,2%	19,4%	6,7%	31,3%	6 698 327
100 000	200 000	7,4%	19,6%	6,1%	33,0%	2 568 223
200 000	500 000	13,2%	11,9%	4,9%	30,0%	660 521
500 000	1 000 000	17,8%	3,6%	2,5%	23,9%	98 267
1 000 000	-	21,0%	0,8%	0,8%	22,6%	46 185

Tabela 56: Relatywna suma obciążeń dochodu skorygowanego brutto według przedziałów dochodu 2022

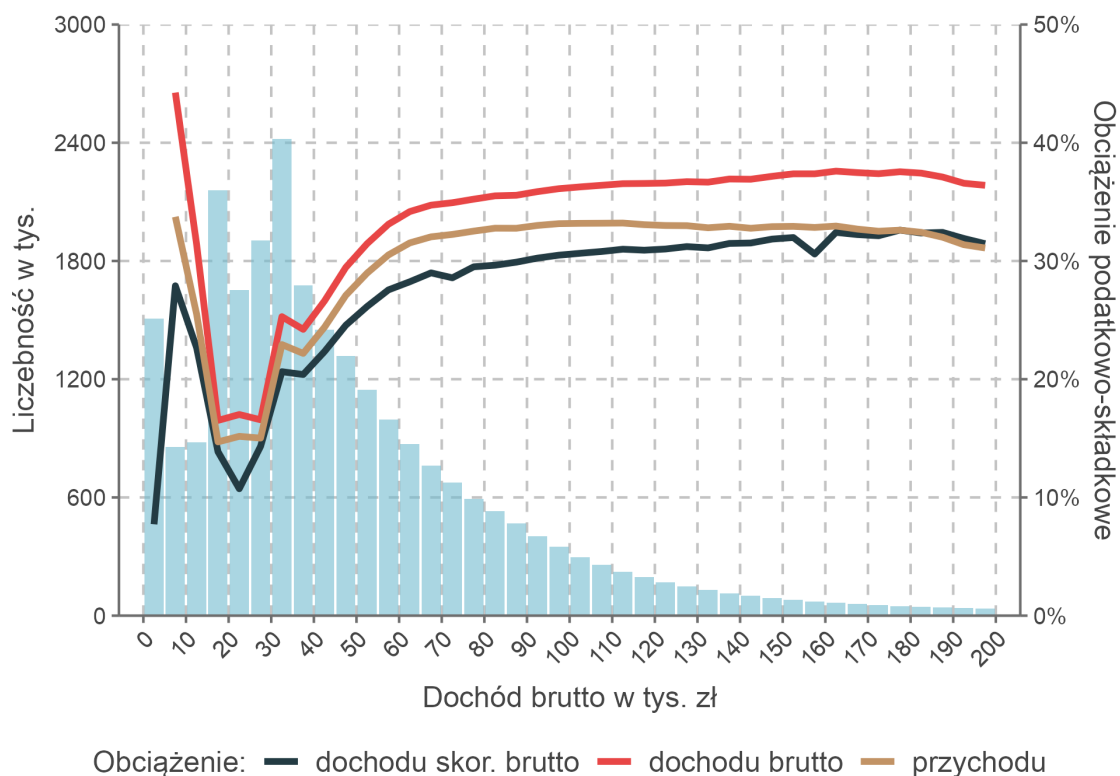
Dochód skorygowany brutto		Podatki	Składki		Obciążenie	Liczebność
Od	Do		społeczne	zdrowotna		
0	10 000	1,5%	25,2%	10,1%	36,8%	1 868 559
10 000	20 000	0,2%	8,0%	8,4%	16,7%	2 922 333
20 000	30 000	0,4%	6,1%	8,3%	14,8%	3 420 455
30 000	40 000	0,8%	7,4%	7,9%	16,0%	2 903 455
40 000	50 000	1,4%	15,4%	7,2%	24,1%	2 972 970
50 000	100 000	3,0%	19,1%	6,8%	28,8%	7 189 726
100 000	200 000	5,5%	20,1%	6,4%	32,0%	3 202 384
200 000	500 000	11,9%	14,6%	6,2%	32,7%	740 198
500 000	1 000 000	19,0%	4,6%	5,5%	29,1%	88 527
1 000 000	-	18,6%	0,8%	3,8%	23,2%	38 084

Rysunki 59 oraz 60 przedstawiają obciążenie podatkowo-składkowe dla subpopulacji podatników o dochodzie brutto powyżej 10 tys. zł przy jednoczesnym pokazaniu rozkładu dochodu. Rozkłady obciążenia podatkowo-składkowego dochodu skorygowanego brutto w wersji dla wszystkich podatników oraz bez emerytów/rencistów zostały przedstawione na rysunkach 61-64. Natomiast rysunki 65-68 prezentują wysokość średniego obciążenia poniżej 70% w grupach centylowych dochodu skorygowanego brutto. Pierwsze dwa wykresy z tej grupy prezentują obciążenie podatkowo-składkowe dla wszystkich podatników, a kolejne dwa z wyłączeniem podatników mających dochód z emerytury/renty. Wysokość obciążenia podatkowo-składkowego z uwzględnieniem udziału dochodu brutto z umów o pracę i działalności gospodarczej w sumie dochodu brutto dla poszczególnych grup centylowych lub przedziałów dochodu przedstawiono na rysunkach 69-72. W dalszej części rysunki 73-76 pokazują jaki udział obciążenia podatkowo-składkowego przypada na konkretną grupę decylową lub centylową dochodu skorygowanego brutto. Dodatkowo rysunki 77-82 rozpatrują obciążenie podatkowo-składkowe według źródła dochodu. Przy obliczaniu obciążenia dla danego źródła uwzględniono podatników o przychodzie wyłączne z danego źródła.

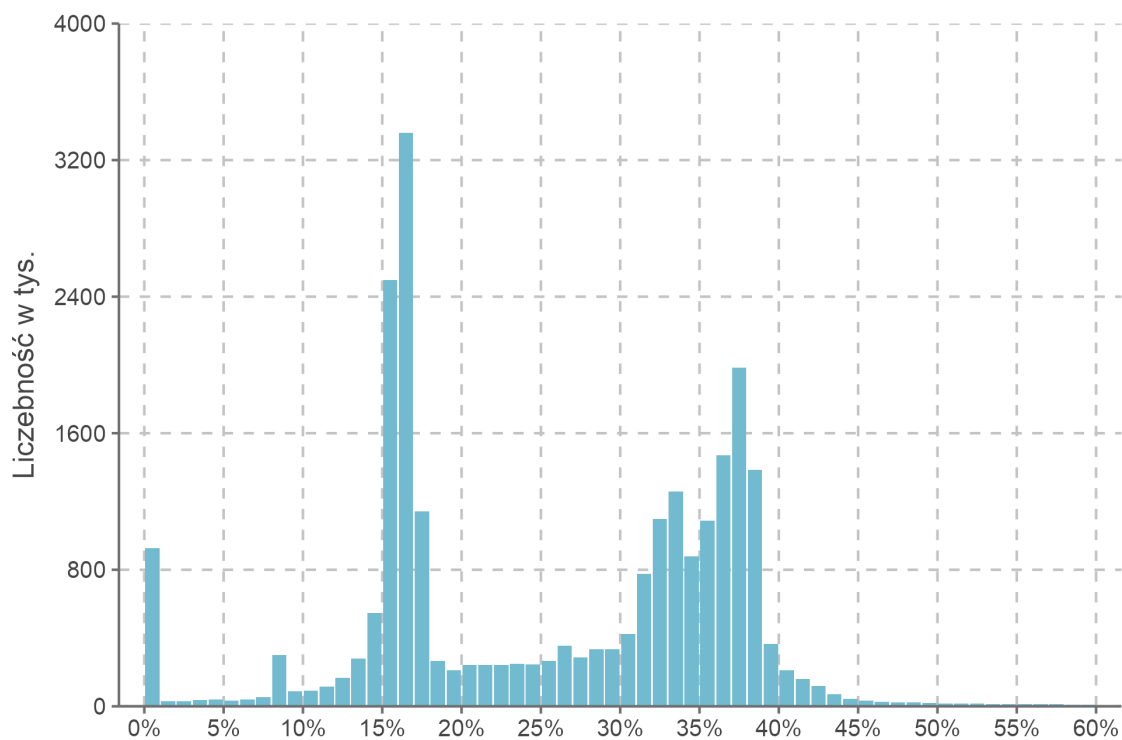
Rysunek 59: Rozkład dochodów brutto oraz wysokość obciążenia podatkowo-składkowego w 2021

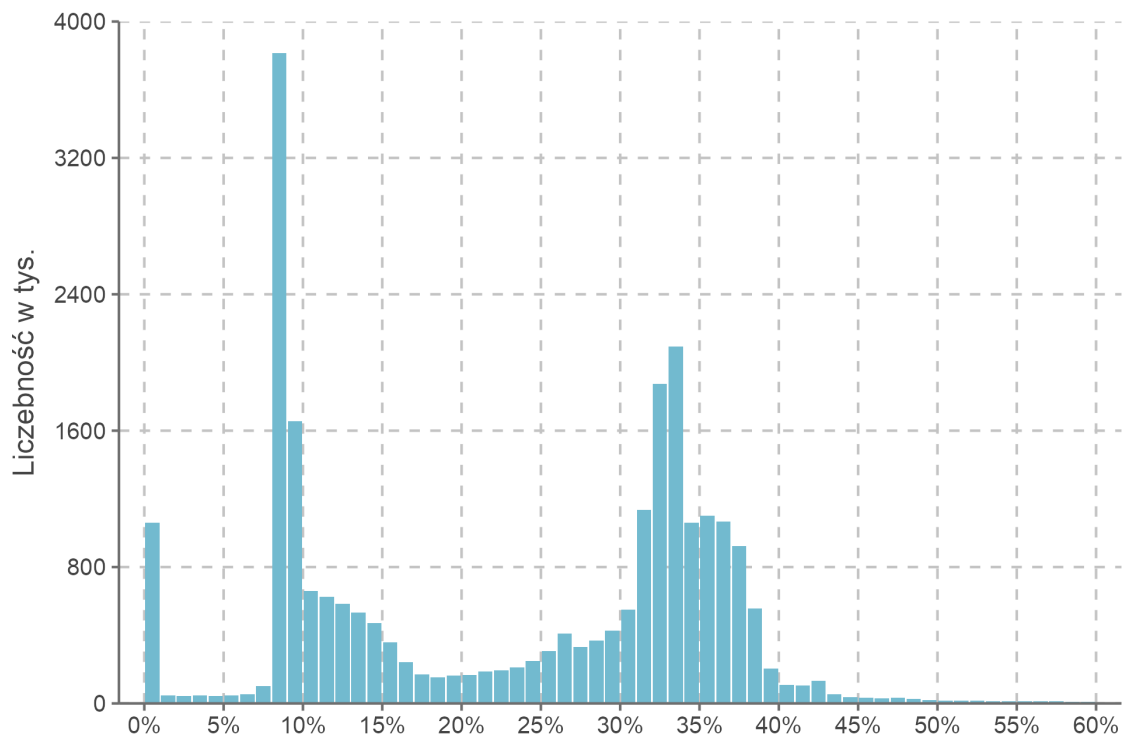
Rysunek 60: Rozkład dochodów brutto oraz wysokość obciążenia podatkowo-składkowego w 2022

Rysunek 61: Rozkład obciążenia dochodu skorygowanego brutto wszyscy podatnicy w 2021

Rysunek 62: Rozkład obciążenia dochodu skorygowanego brutto wszyscy podatnicy w 2022

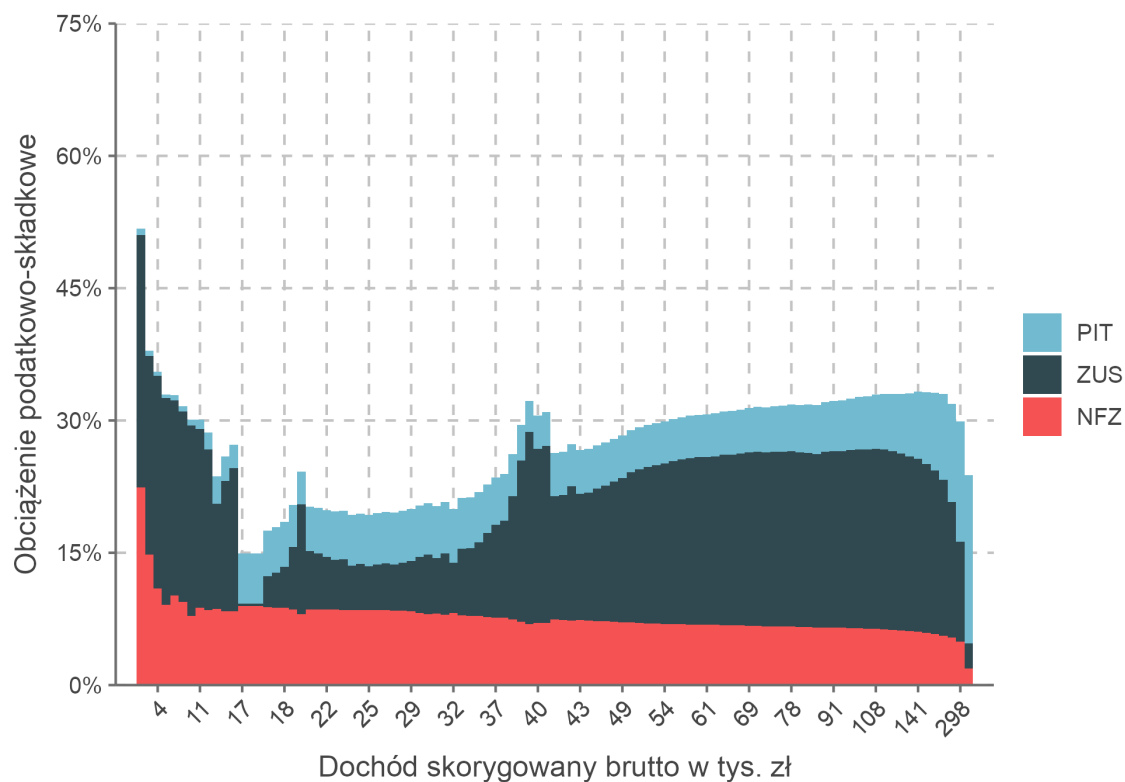

The histogram displays the frequency of children per family. The x-axis, labeled 'Procent rodzin', ranges from 0% to 60% in 5% increments. The y-axis, labeled 'Liczebność w tys.', ranges from 0 to 2500 in 500-unit increments. The data shows a sharp peak at 0% (approximately 950 thousand families) and a broader, higher peak around 38% (approximately 2000 thousand families). The distribution is skewed to the right, with a long tail extending towards 60%.

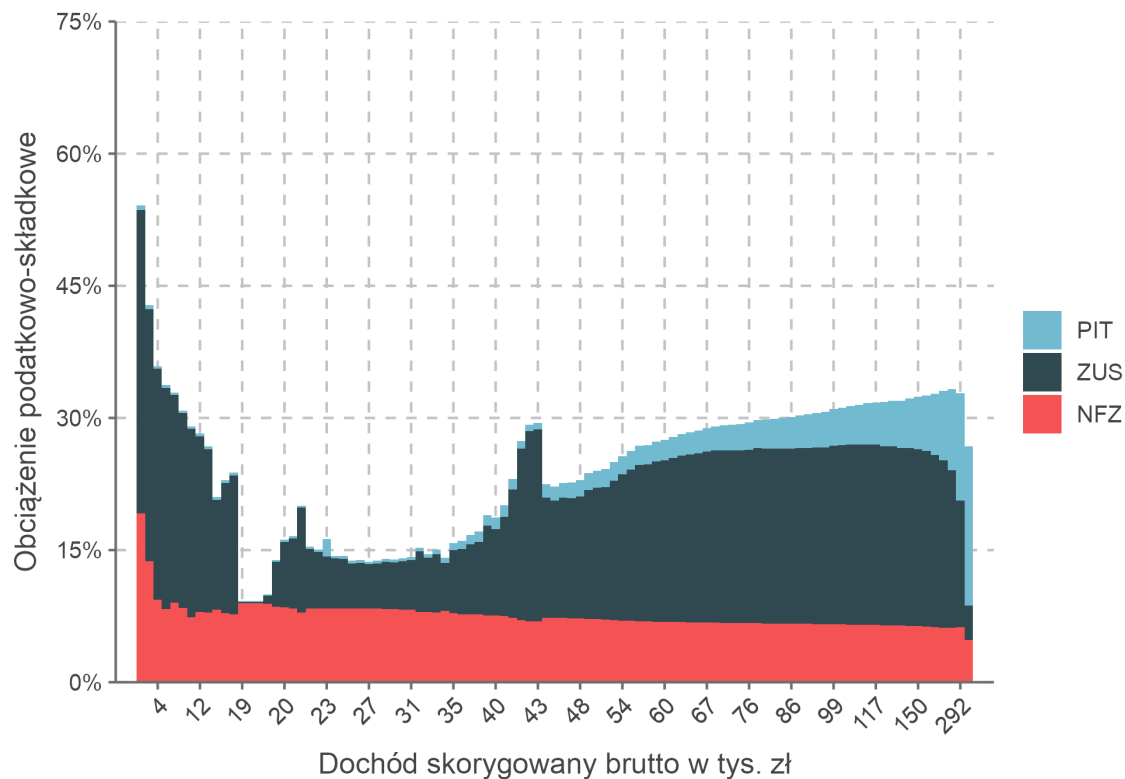
The histogram displays the frequency of children per family across different percentage ranges. The x-axis, labeled 'Procent rodzin', ranges from 0% to 60% in 5% increments. The y-axis, labeled 'Liczebność w tys.', ranges from 0 to 2500 in 500-unit increments. The data shows a primary peak at 33-34% with a count of about 2100, and a secondary, much smaller peak at 0-1% with a count of about 1050. The distribution is unimodal and slightly right-skewed.

Procent rodzin	Liczebność w tys.
0-1	1050
1-2	20
2-3	20
3-4	20
4-5	20
5-6	20
6-7	20
7-8	20
8-9	20
9-10	20
10-11	20
11-12	20
12-13	20
13-14	20
14-15	20
15-16	20
16-17	20
17-18	20
18-19	20
19-20	20
20-21	20
21-22	20
22-23	20
23-24	20
24-25	20
25-26	20
26-27	20
27-28	20
28-29	20
29-30	20
30-31	20
31-32	20
32-33	20
33-34	2100
34-35	1050
35-36	1050
36-37	1050
37-38	1050
38-39	1050
39-40	1050
40-41	1050
41-42	1050
42-43	1050
43-44	1050
44-45	1050
45-46	1050
46-47	1050
47-48	1050
48-49	1050
49-50	1050
50-51	1050
51-52	1050
52-53	1050
53-54	1050
54-55	1050
55-56	1050
56-57	1050
57-58	1050
58-59	1050
59-60	1050

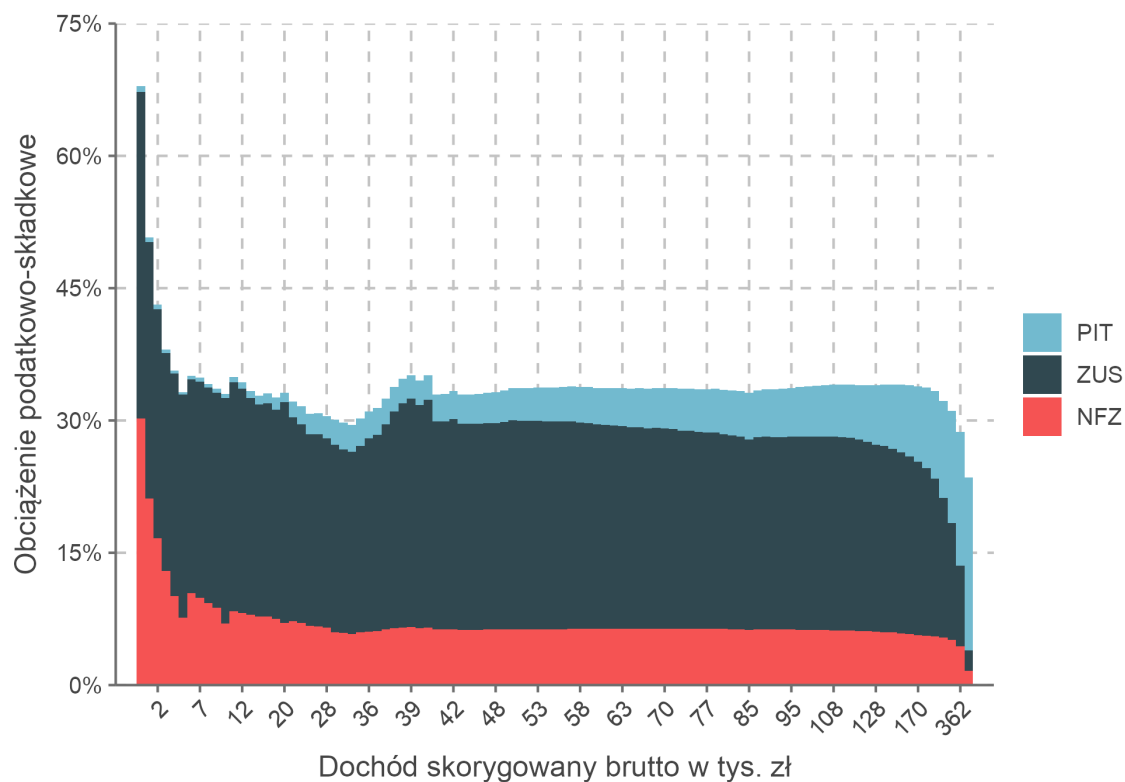
Rysunek 65: Obciążenie dochodu skorygowanego brutto wszyscy podatnicy po grupach centylowych w 2021

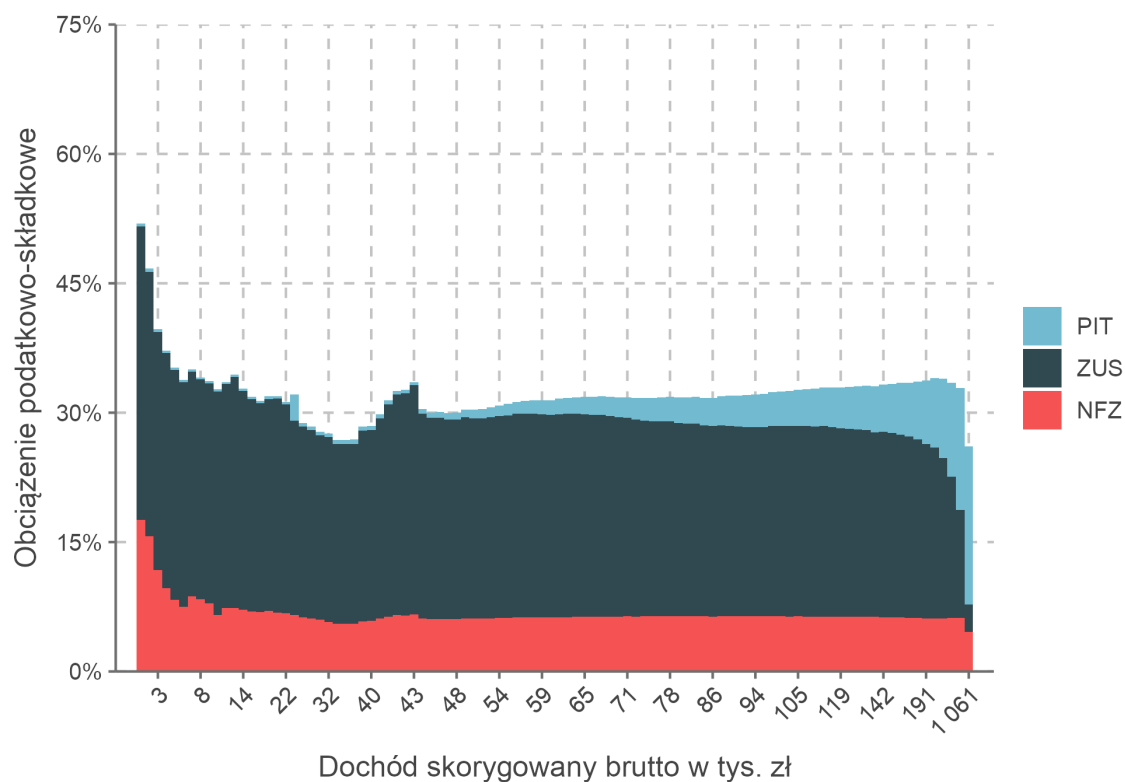
Rysunek 66: Obciążenie dochodu skorygowanego brutto wszyscy podatnicy po grupach centylowych w 2022

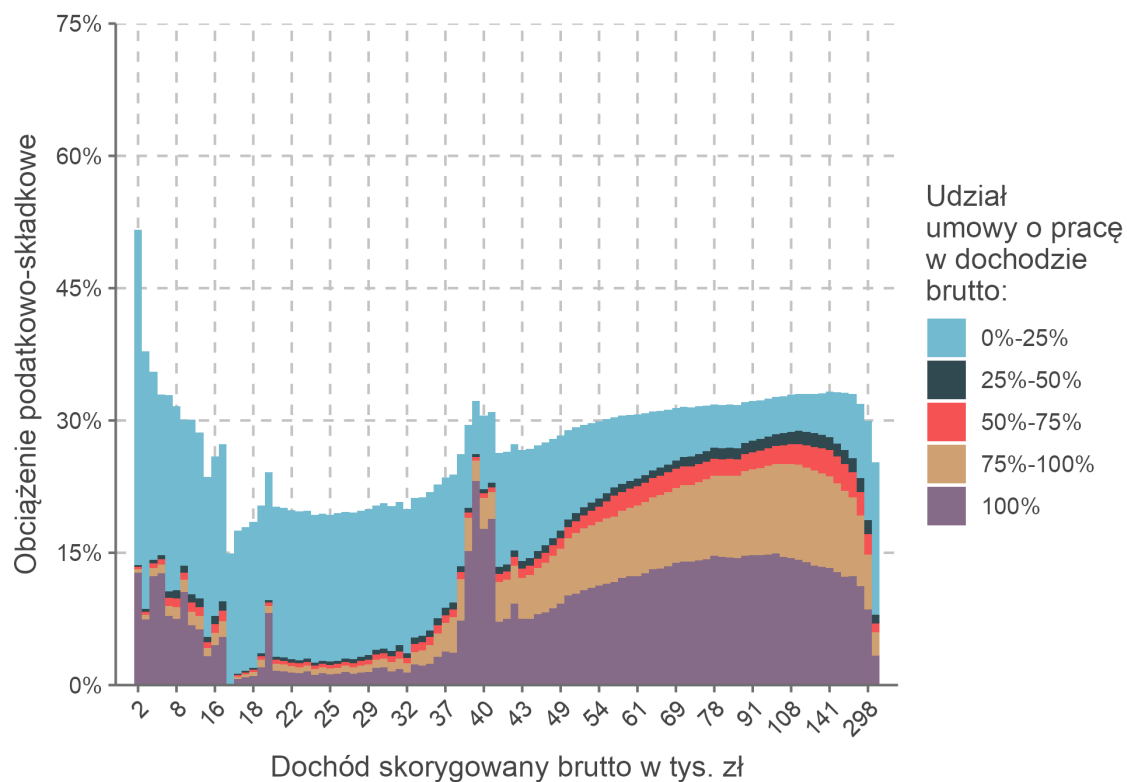
Rysunek 67: Obciążenie dochodu skor. brutto bez emerytów/rencistów po grupach centylowych w 2021

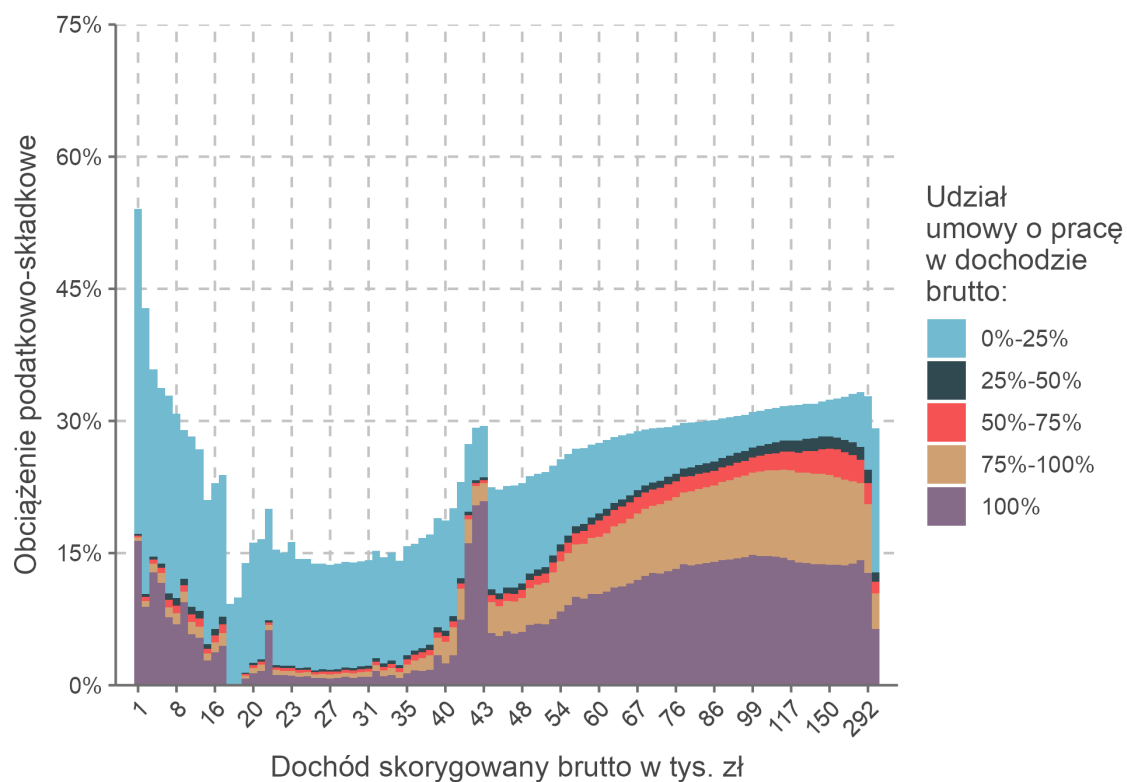
Rysunek 68: Obciążenie dochodu skor. brutto bez emerytów/rencistów po grupach centylowych w 2022

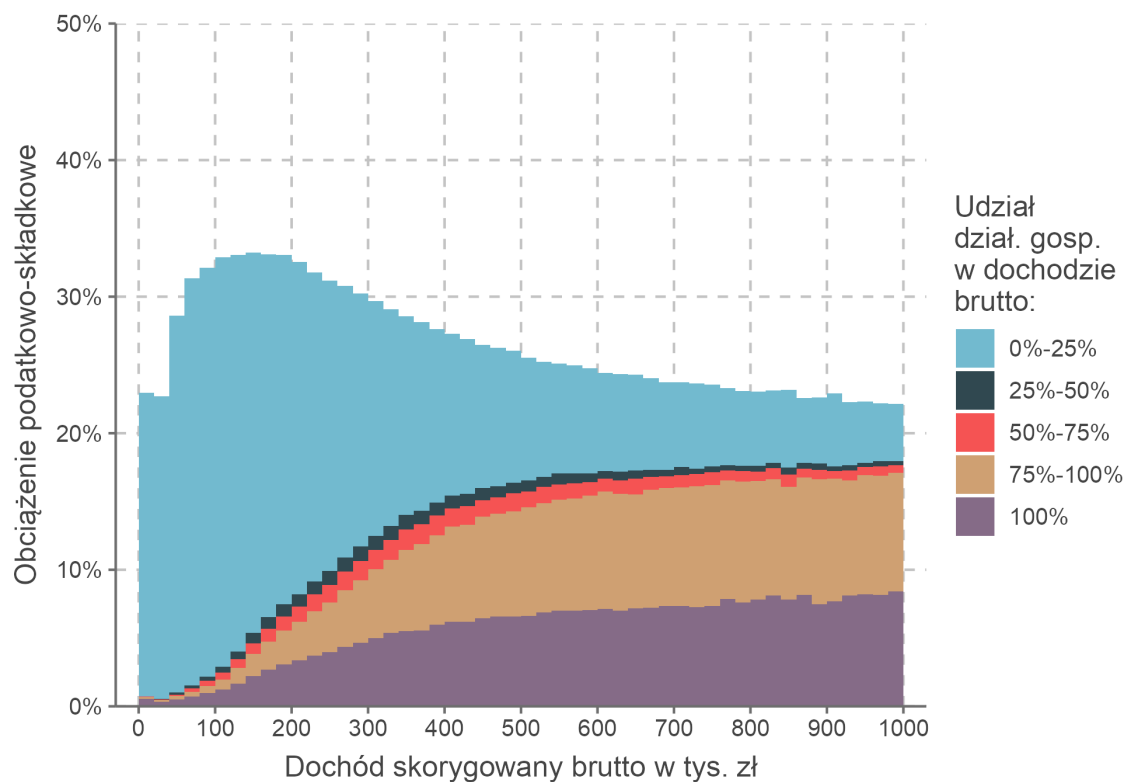
Rysunek 69: Obciążenie dochodu skor. brutto wszyscy podatnicy według udziału umów o pracę w 2021

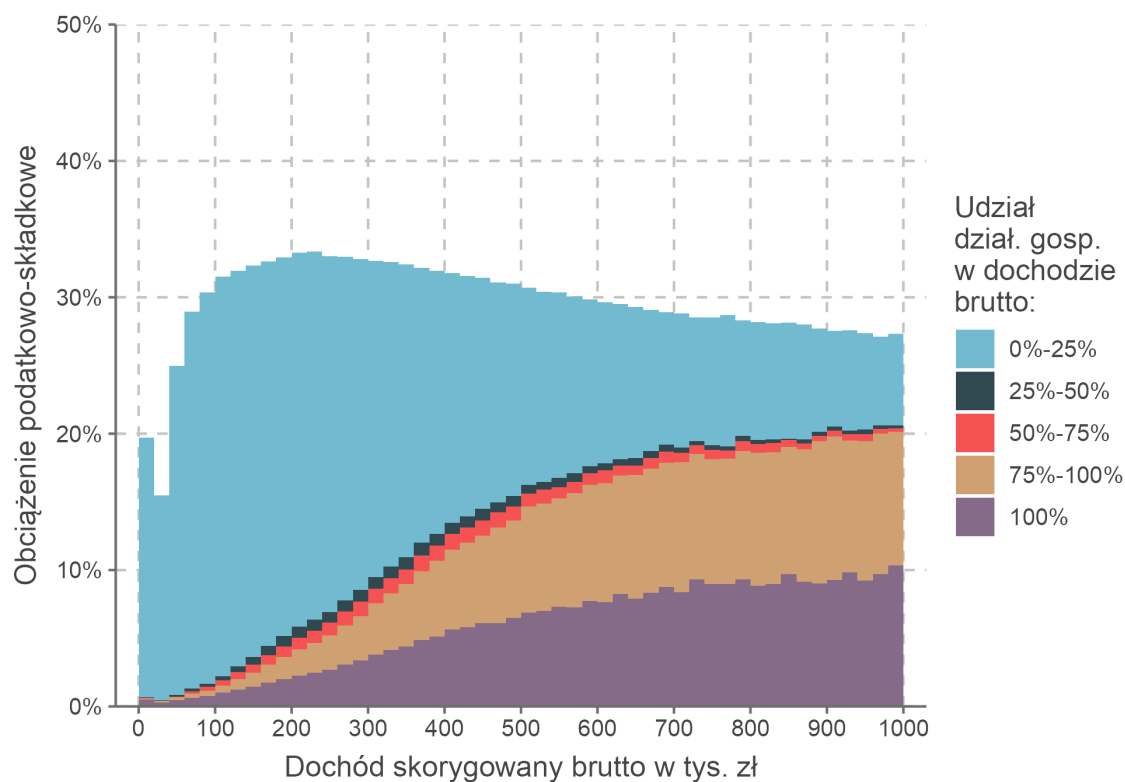
Rysunek 70: Obciążenie dochodu skor. brutto wszyscy podatnicy według udziału umów o pracę w 2022

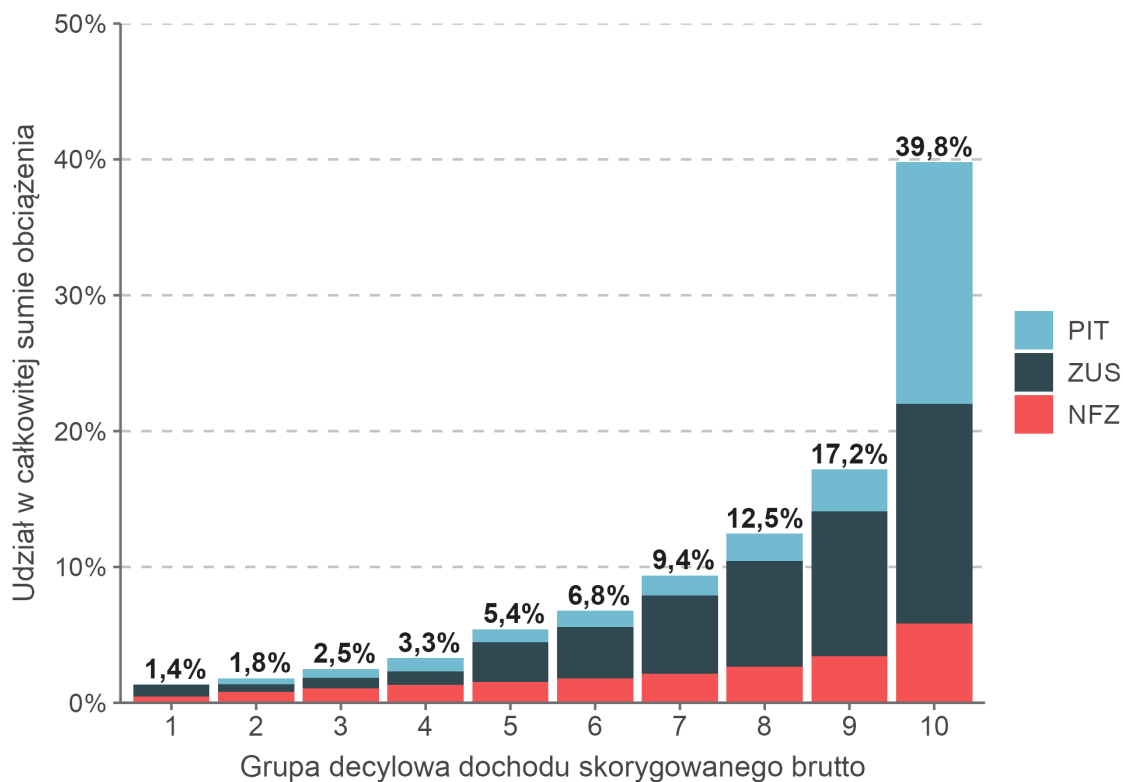
Rysunek 71: Obciążenie dochodu skor. brutto wszyscy podatnicy według udziału dział. gosp. w 2021

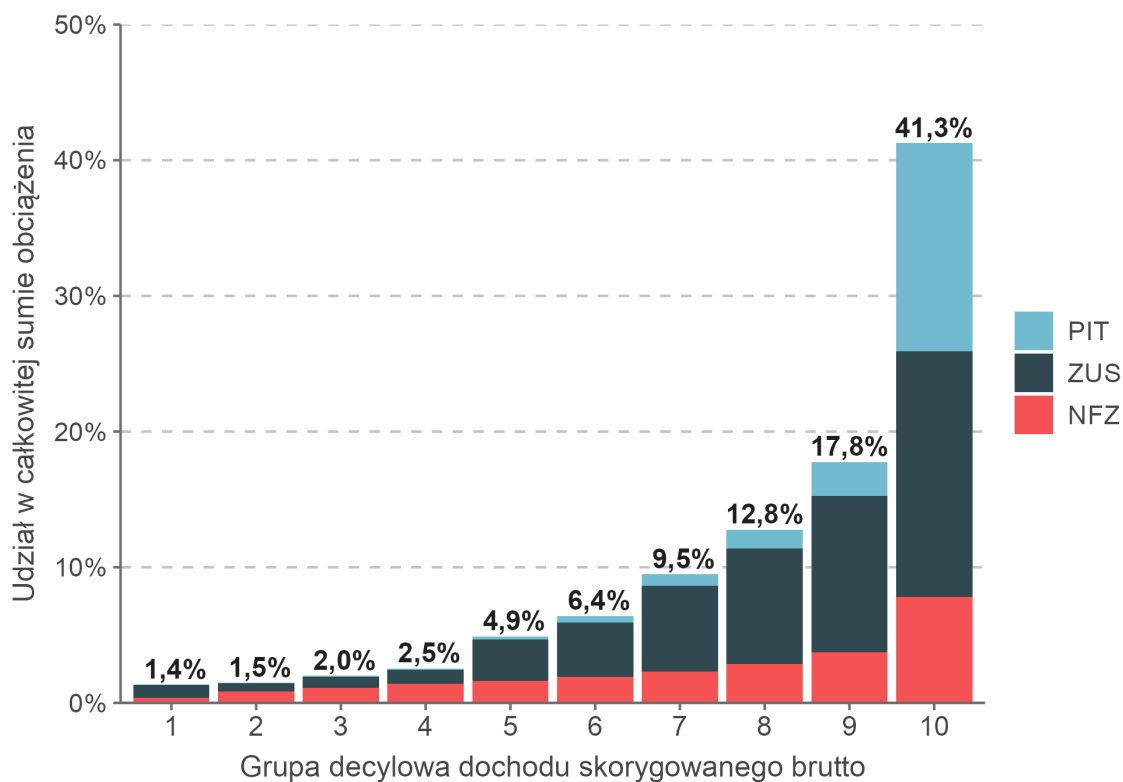
Rysunek 72: Obciążenie dochodu skor. brutto wszyscy podatnicy według udziału dział. gosp. w 2022

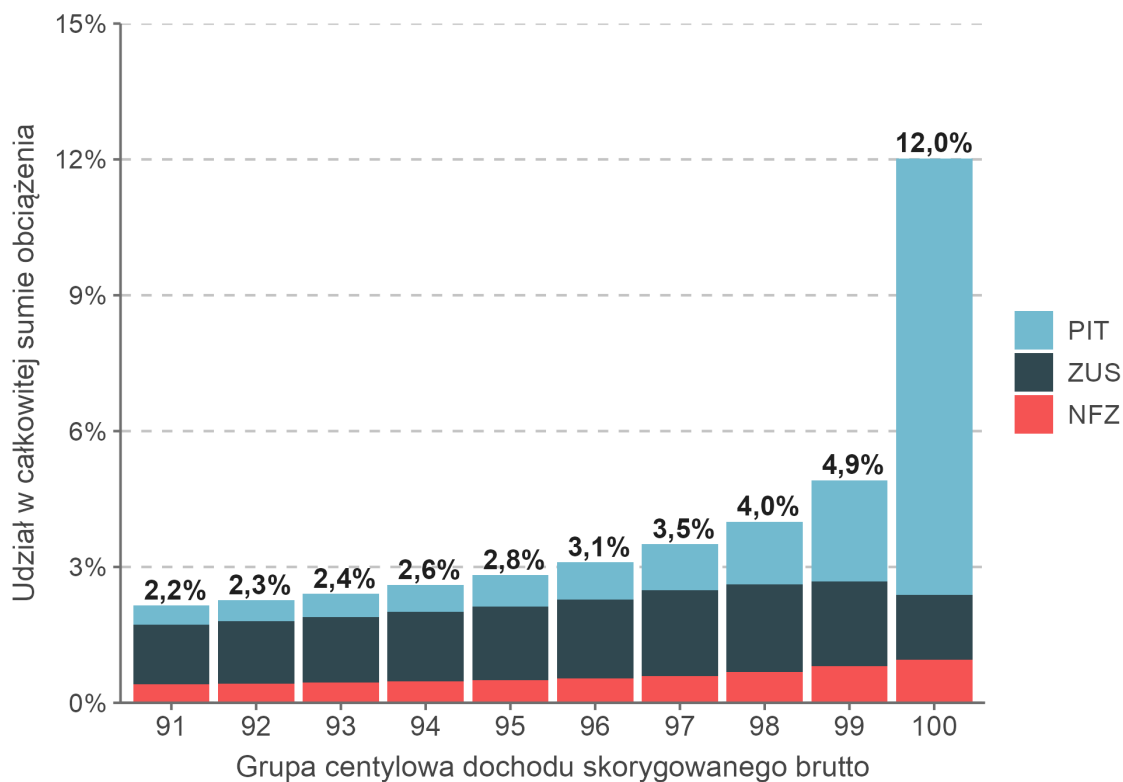
Rysunek 73: Udział w sumie obciążenia dochodu skorygowanego brutto po grupach decylowych w 2021

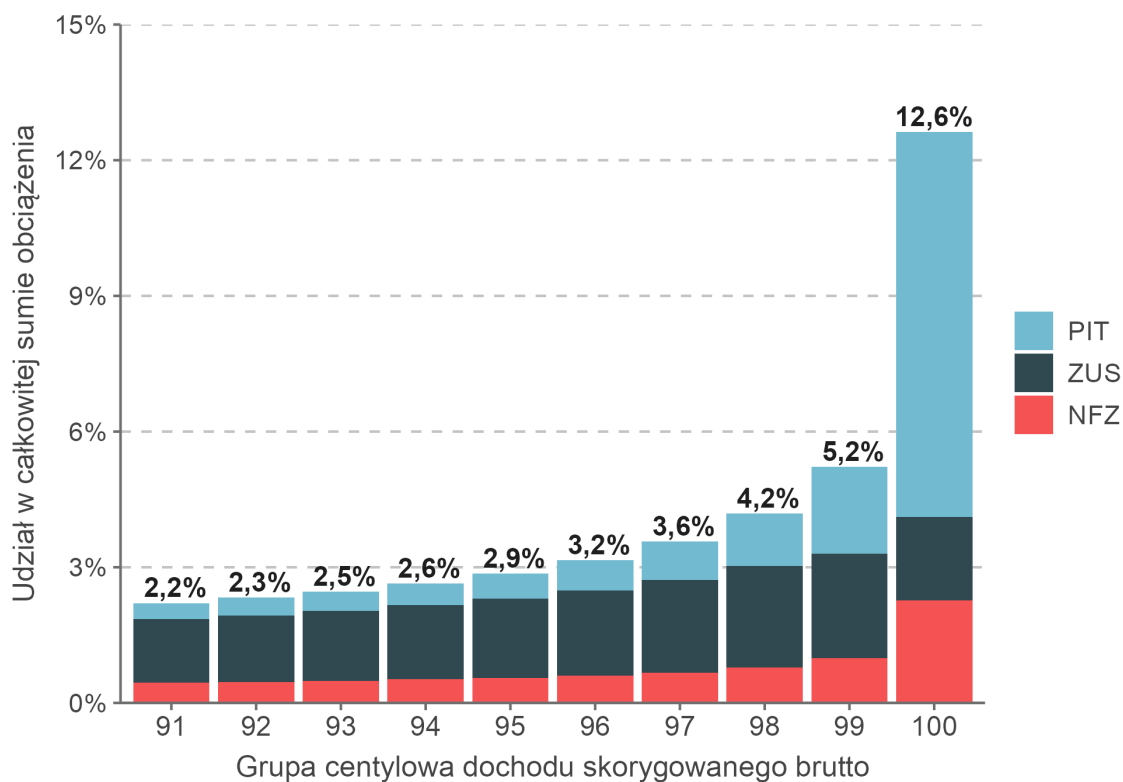
Rysunek 74: Udział w sumie obciążenia dochodu skorygowanego brutto po grupach decylowych w 2022

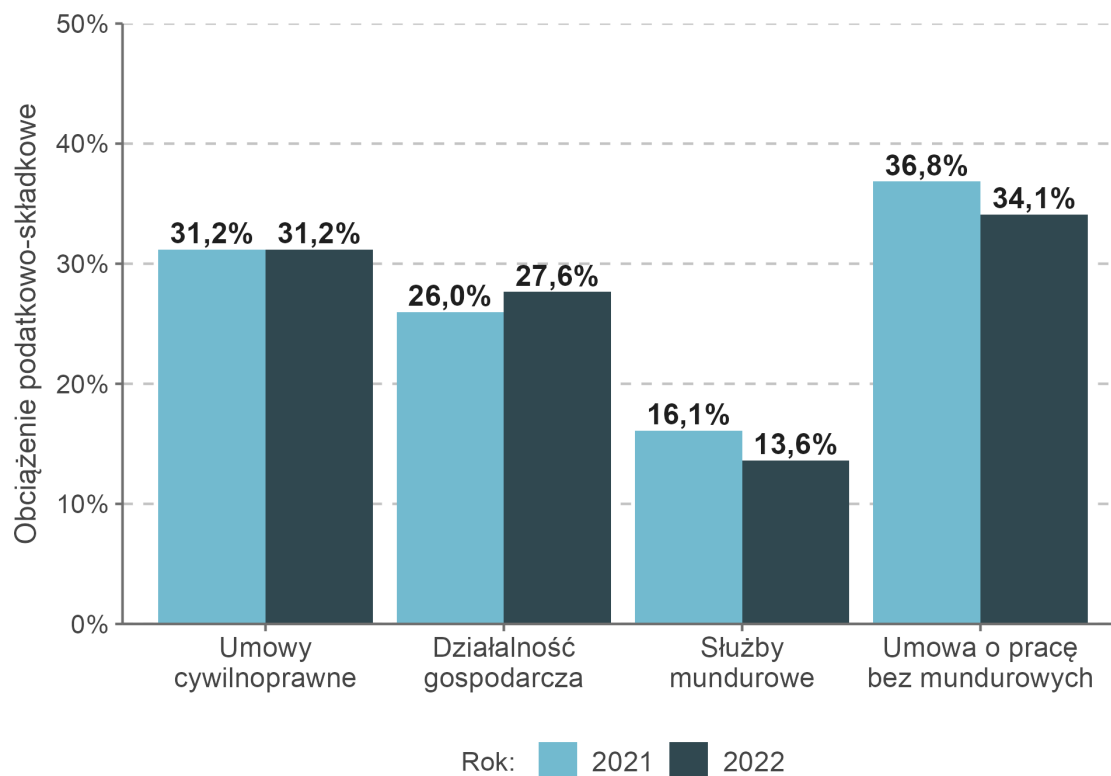
Rysunek 75: Udział w sumie obciążenia dochodu skorygowanego brutto po grupach centylowych w 2021

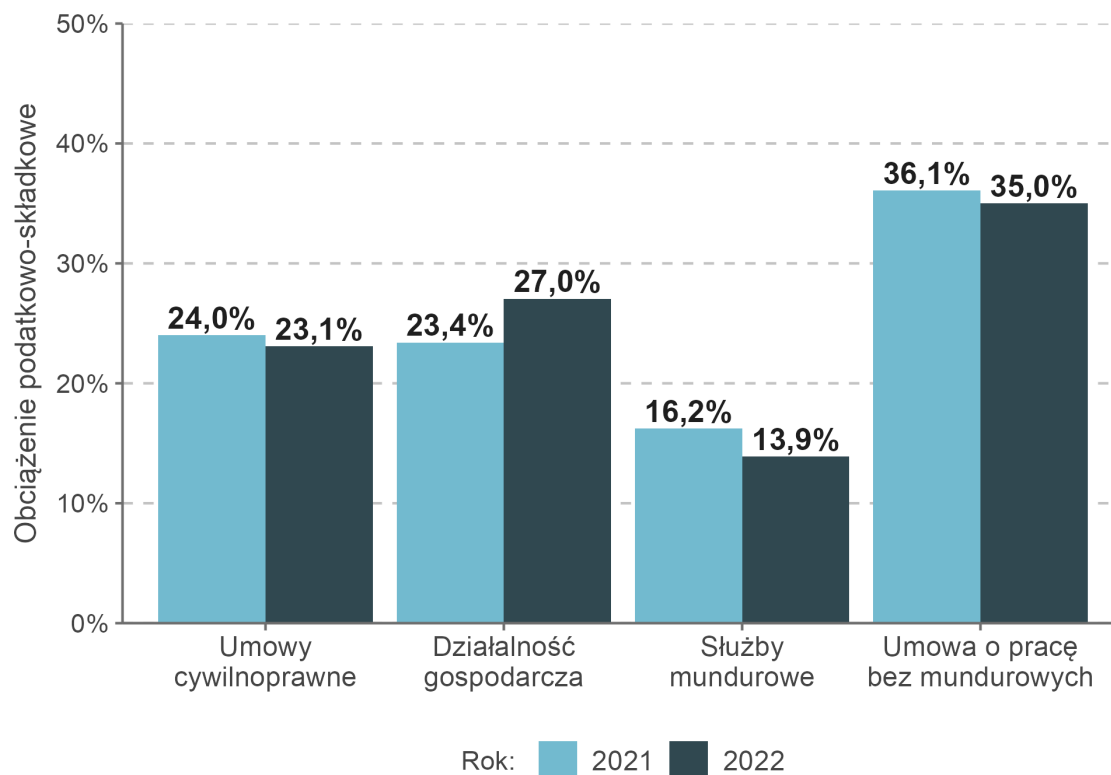
Rysunek 76: Udział w sumie obciążenia dochodu skorygowanego brutto po grupach centylowych w 2022

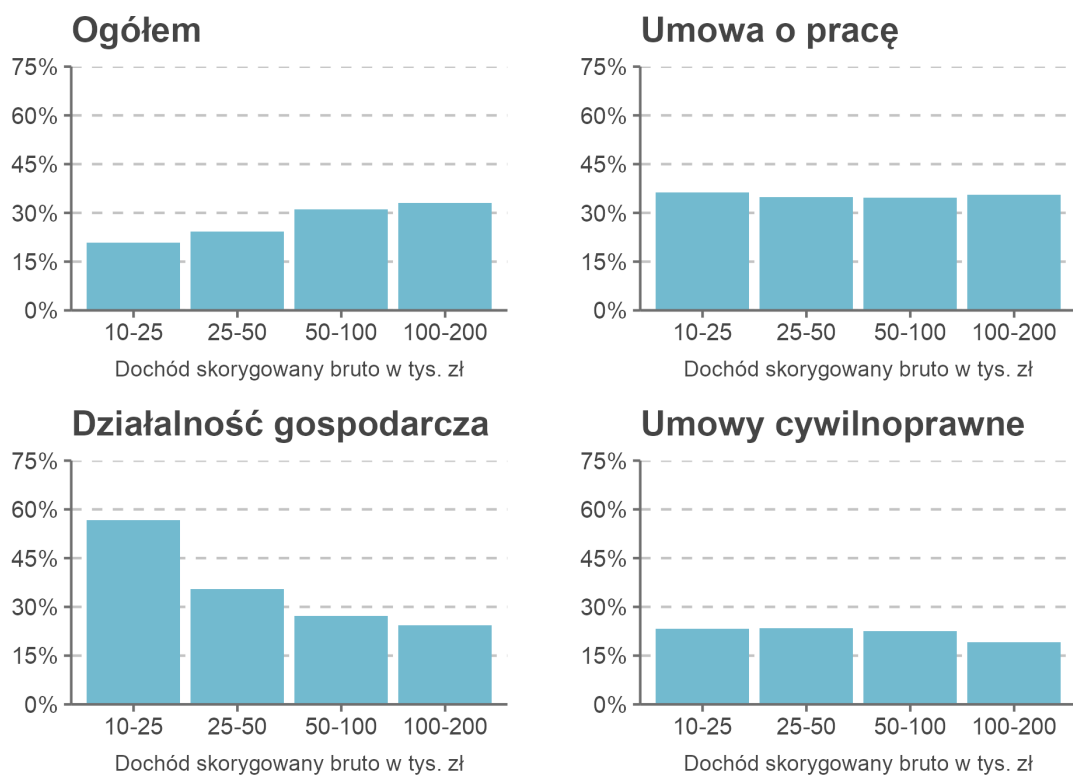
Rysunek 77: Mediana obciążenia dochodu skorygowanego brutto dla wybranych źródeł dochodu

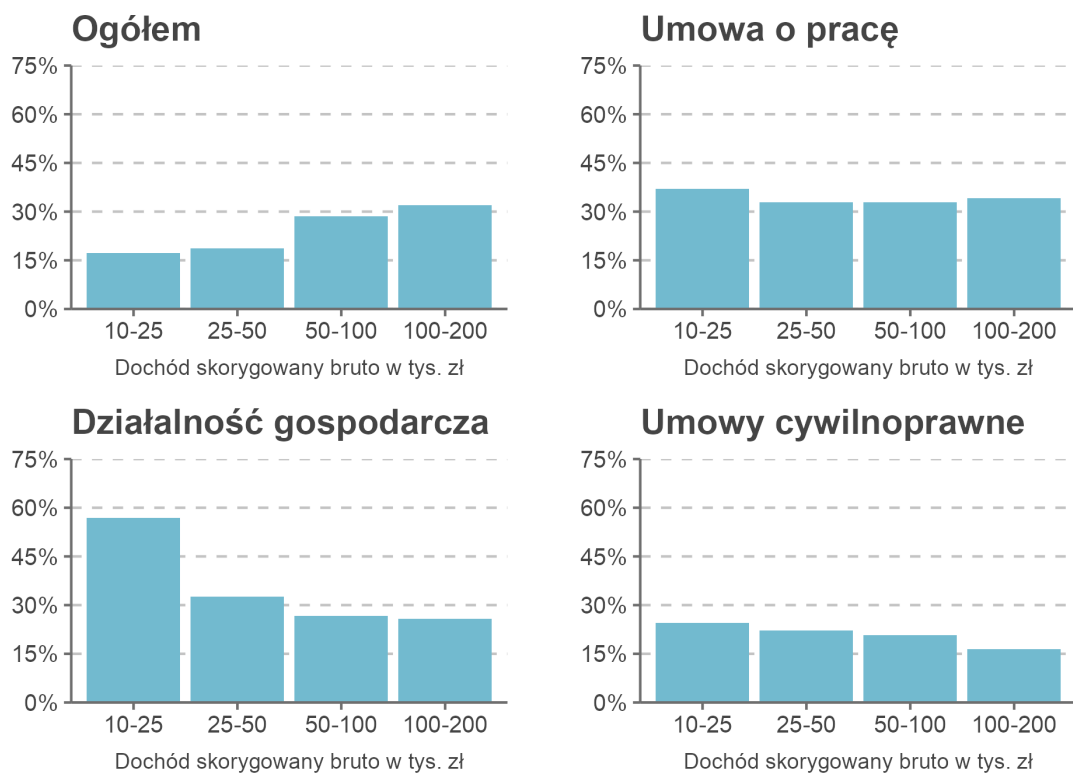
Rysunek 78: Średnia ważona obciążenia dochodu skorygowanego brutto dla wybranych źródeł dochodu

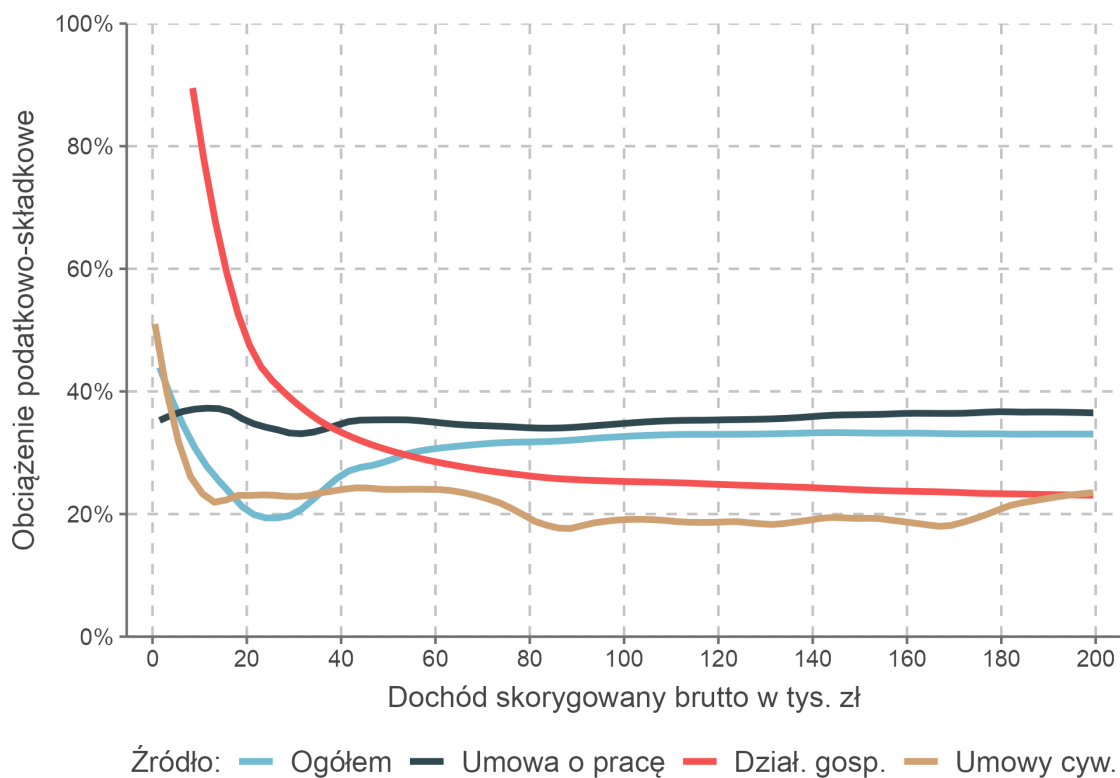
Rysunek 79: Obciążenie dochodu skorygowanego brutto w przedziałach według źródła dochodu w 2021

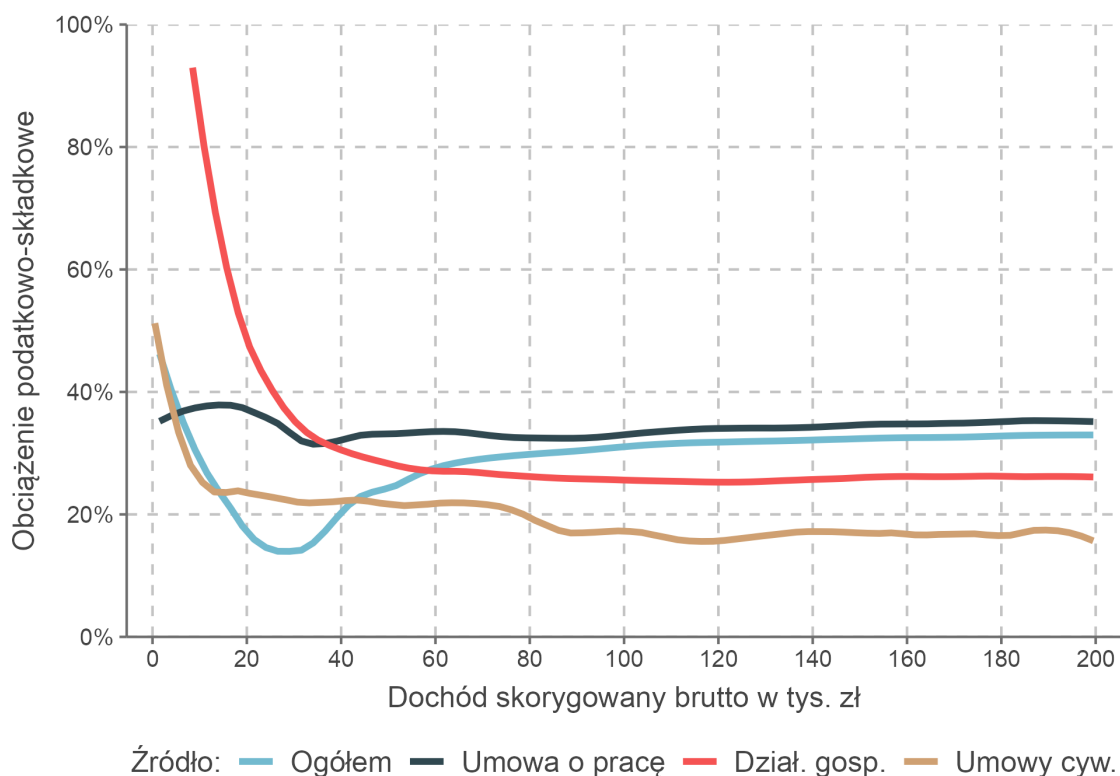
Rysunek 80: Obciążenie dochodu skorygowanego brutto w przedziałach według źródła dochodu w 2022

Rysunek 81: Obciążenie dochodu skorygowanego brutto według źródła dochodu w 2021

Rysunek 82: Obciążenie dochodu skorygowanego brutto według źródła dochodu w 2022

Wspólne rozliczenie podatku

Wspólne rozliczenie podatku z małżonkiem

W przypadku małżeństw rozliczających się według skali podatkowej możliwe jest wspólne rozliczenie się z podatku. W sytuacji gdy małżonkowie rozliczają się wspólnie, wyróżniamy na wspólnej deklaracji podatnika i małżonka. Podatnik to osoba, która składa zeznanie podatkowe, a małżonek to osoba dołączona do zeznania. Jest to rozróżnienie czysto techniczne.

Tabela 57: Podstawowe informacje o rozliczających się wspólnie

Statystyka	Wartość statystyki	
	2021	2022
Liczba		
deklaracji	4 067 263	4 181 921
osób	8 134 526	8 363 842
osób o zerowym dochodzie	877 933	791 491
małżonków o zerowym przychodzie	822 415	740 477
podatników o zerowym przychodzie	55 518	51 014
Średnia dochodu brutto		
ogółem	54 760	61 144
podatnika	69 383	77 217
małżonka	40 137	45 071
Średnia przychodu		
ogółem	72 764	84 039
podatnika	100 921	117 709
małżonka	44 607	50 369
Korelacja		
pomiedzy dochodami małżonków	0,11	0,12

Udział małżeństw wspólnie rozliczających się, w których jedna z osób ma zerowy przychód, zaprezentowany został przy podziale na przedziały sumy dochodów małżeństwa w tabeli 58. Przychód oraz dochód brutto zostały powiększone o przychody zwolnione z opodatkowania.

Tabela 58: Małżeństwa z osobą o zerowym przychodzie według dochodów brutto małżeństwa

Dochód brutto	Liczba małżeństw		Udział małżeństw	
	2021	2022	2021	2022
Przedział				
0-25000	149 001	96 919	76,7%	73,2%
25000-50000	313 339	230 564	53,5%	55,4%
50000-75000	172 745	173 411	22,5%	22,6%
75000-100000	92 819	107 787	13,4%	14,7%
100000-150000	72 786	89 682	7,6%	8,8%
150000-200000	26 690	34 323	5,5%	6,1%
200000-350000	19 739	27 648	6,1%	5,9%
350000-500000	3 757	4 777	9,6%	8,1%
powyżej 500000	3 590	4 146	18,1%	15,9%
Ogółem	854 466	769 257	21,0%	18,4%

Udział względem wszystkich małżeństw wspólnie rozliczających się

Wspólne rozliczenie podatku z dzieckiem

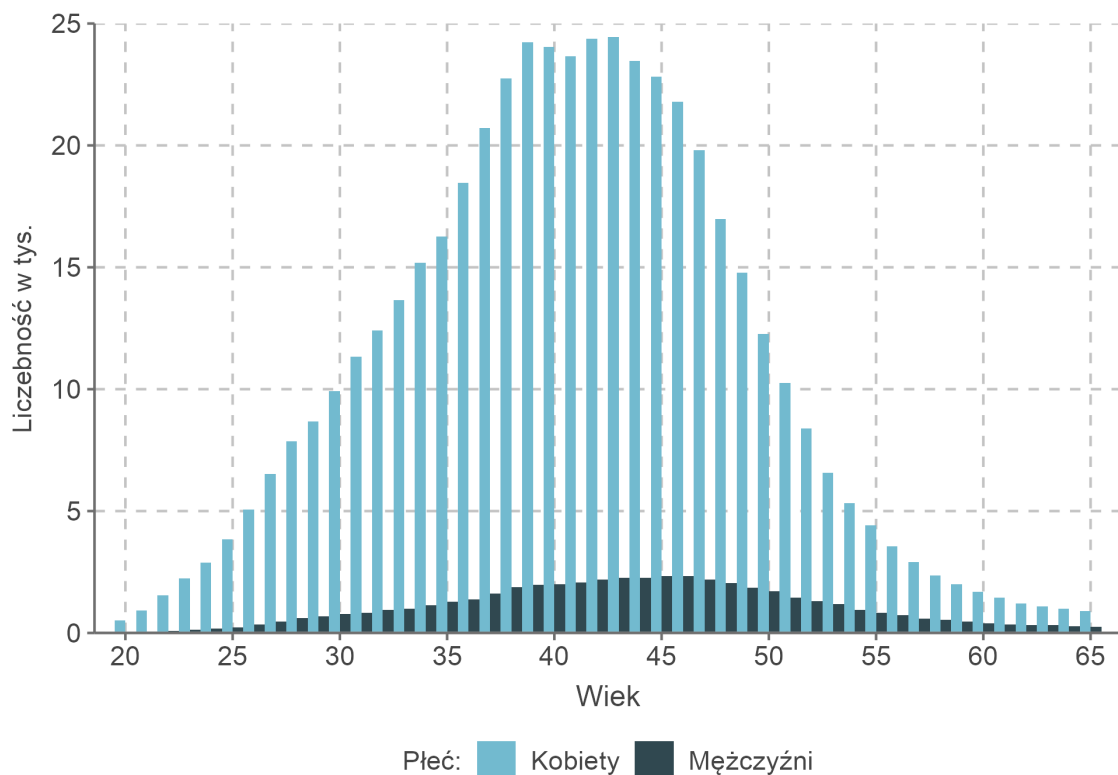
Samotnie wychowujący rodzic może rozliczać się z podatku wraz z dzieckiem. W takiej sytuacji podatnik płaci dwukrotność podatku obliczonego z połowy sumy podstaw opodatkowania rodzica i dziecka. Dotyczy to jedynie dochodu opodatkowanego skalą.

Tabela 59: Podstawowe informacje o rozliczających się wspólnie z dzieckiem

Statystyka	Wartość statystyki	
	2021	2022
Demografia		
liczba podatników	534 tys.	546 tys.
udział kobiet	90,5%	90,7%
średni wiek	41,6	41,7
Średni dochód brutto		
na skali podatkowej	56 336	62 427
z umowy o pracę	44 674	51 312
Średni przychód		
na skali podatkowej	68 887	77 758
z umowy o pracę	47 257	53 992

Tabela 59 przedstawia podstawowe statystyki dotyczące wspólnego rozliczania podatku z dzieckiem. Przychód oraz dochód brutto został powiększony o przychód zwolniony z opodatkowania. Rysunek 83 przedstawia strukturę demograficzną podatników rozliczających się wspólnie z dzieckiem.

Rysunek 83: Struktura demograficzna podatników wspólnie rozliczających się z dzieckiem

Załączniki

Definicje dochodów/przychodów oraz ich populacji

W opracowaniu wykorzystano cztery definicje dochodu/przychodu:

- przychód,
- dochód brutto,
- dochód skorygowany brutto,
- dochód skorygowany netto.

Należy podkreślić, że powyższe definicje mają charakter podatkowy i nie obejmują dochodów nieopodatkowanych. Największą nieuwzględnioną z tego powodu grupą dochodu są transfery społeczne. Nieuwzględnienie transferów społecznych wynika także z faktu, że znaczna liczba transferów społecznych przyznawanych jest na rodzinę lub gospodarstwo domowe. Natomiast opracowanie skupia się wyłącznie na osobach fizycznych i nie podejmuje tematu grupowania w rodziny czy też gospodarstwa domowe. Transfery opodatkowane, w szczególności pochodzące z systemu publicznych ubezpieczeń (emerytury, renty oraz zasiłki dla bezrobotnych), są objęte powyższymi definicjami.

Zaproponowane definicje nie obejmują również dochodów z działalności opodatkowanej, na której ze względu na charakter lub formę opodatkowania nie spoczywa obowiązek raportowania dochodów i przychodów. Dotyczy to działalności rolniczej, w przypadku której podatek uzależniony jest od powierzchni i rodzaju gruntu. Dochodu oraz przychodu nie raportuje się również prowadząc działalność gospodarczą opodatkowaną kartą podatkową. Podatek ten ma charakter kwotowy, gdzie wysokości kwoty podatku zależny m.in. od rodzaju działalności, wielkości miejscowości oraz liczby zatrudnionych. Podatnik rozliczający się kartą podatkową nie składa deklaracji rocznej, a jedynie dokonuje płatności miesięcznych.

Szczególnym rodzajem opodatkowania działalności gospodarczej i najmu jest ryczałt od przychodów ewidencjonowanych - formularz PIT-28. Podatek dla ryczałtu obliczany jest procentowo od przychodu. Z tego względu formularz PIT-28 nie zawiera informacji o kosztach uzyskania przychodów i nie jest możliwe bezpośrednie obliczenie dochodu brutto dla tego formularza.

W przypadku prowadzenia działalności gospodarczej opodatkowanej podatkiem liniowym lub według skali podatkowej możliwe jest zastosowanie ulgi IP-BOX. Przychody, dochody, koszty objęte ulgą IP-BOX oraz wynikający z nich podatek nie są wykazywane w formularzach PIT-36 lub PIT-36L, lecz w odrębnym załączniku do tych formularzy. Dla potrzeb opracowania wartości wykazane w załączniku IP-BOX zostały przypisane do odpowiednich pozycji formularza głównego i zaliczone do źródła działalności gospodarcza.

Do każdej definicji dodatkowo zdefiniowana jest populacja. Przy czym populacje zdefiniowane dla danego rodzaju dochodu/przychodu mają charakter pomocniczy i uproszczający. Statystyki dochodów/przychodów mogą odnosić do zbiorów podatników o zakresie szerszym lub węższym niż zdefiniowana populacja. Szczegółowe informacje o wykorzystanej populacji przy obliczaniu statystyk dla poszczególnych tabel i rysunków można znaleźć w załączniku *Spis populacji*.

Poniżej zaprezentowano definicje dochodów/przychodów wraz z populacjami.

Przychód – przychody w sensie podatkowym dostępne są dla następujących formularzy: PIT-28, PIT-36, PIT-36L, PIT-37, PIT-38, PIT-39 oraz PIT-40A. Występują różnice co do znaczenia terminu przychód pomiędzy różnymi źródłami przychodu. Można to zobrazować na przykładzie różnic pomiędzy przychodem z umowy o pracę a przychodem z działalności gospodarczej. Po pierwsze, występują różnice w charakterze deklarowanego przychodu. W przypadku umowy o pracę jest to wynagrodzenie brutto. Natomiast dla znacznej części działalności gospodarczej jest to sprzedaż towarów i usług. Po drugie, w przypadku działalności gospodarczej przychód zawiera w sobie koszty wytworzenia towaru lub usługi. Po trzecie, przychód nie obejmuje składek opłacanych przez płatnika w przypadku kiedy płatności podzielone są na część płatnika i ubezpieczonego.

Populacja przychodu – zbiór podatników z formularzy PIT-28, PIT-36, PIT-36L, PIT-37, PIT-38, PIT-39 oraz PIT-40A z pominięciem: (1) podatników, którzy złożyli wyłącznie deklaracje zerowe oraz (2) małżonków wspólnie rozliczających się deklarujących wyłącznie wartości zerowe lub brak informacji dla przychodu, dochodu brutto, kosztów uzyskania przychodu oraz podatek należny.

Deklaracje zerowe – deklaracje PIT-36, PIT-36L, PIT-37, PIT-38, PIT-39 oraz PIT-40A z wartością zerową lub brakiem informacji dla przychodu, dochodu brutto, kosztu uzyskania przychodu oraz podatku należnego. W przypadku formularza PIT-28 deklaracje z wartością zerową lub brakiem informacji dla przychodu i podatku należnego. Nie dotyczy małżonków wspólnie rozliczających się, ponieważ małżonkowie rozliczają się jedną wspólną deklaracją.

Dochód brutto – dochody brutto w sensie podatkowym dostępne dla następujących formularzy: PIT-36, PIT-36L, PIT-37, PIT-38, PIT-39 oraz PIT-40A. Dochód brutto obliczony jest jako nieujemna różnica pomiędzy przychodem i kosztem uzyskania przychodu dla każdego formularza. Stąd też w przypadku sumowania dochodów brutto starta z jednego formularza nie pomniejsza dochodu brutto z innego formularza. Ponadto w zależności od źródła dochodu brutto różnie wliczane są składki na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne. Mogą być one wliczone w dochód brutto w całości lub częściowo albo pomniejszając dochód brutto poprzez zaliczenie do kosztów uzyskania przychodu. W zależności od źródła dochodu brutto różnie traktowane są również koszty uzyskania przychodu. W przypadku działalności gospodarczej powinny one odzwierciedlać koszty poniesione w celu wytworzenia towaru lub usługi. Dla umów o pracę i cywilnoprawnych koszty uzyskania przychodu regulowane są prawnie.

Populacja dochodu brutto – zbiór podatników z formularzy: PIT-36, PIT-36L, PIT-37, PIT-38, PIT-39 oraz PIT-40A z pominięciem: (1) podatników, którzy złożyli wyłącznie deklaracje zerowe oraz (2) małżonków wspólnie rozliczających się deklarujących wyłącznie wartości zerowe lub brak informacji dla przychodu, dochodu brutto, kosztów uzyskania przychodu oraz podatku należnego. W porównaniu do populacji przychodu pominięto formularz PIT-28.

Zastosowana w opracowaniu definicja dochodu brutto ma charakter podatkowy i zależy od definicji przychodu oraz kosztów uzyskania przychodu. Definicje te mogą znacząco różnić się pomiędzy formami opodatkowania oraz źródłami dochodu. W celu zminimalizowania różnic wynikających z różnego traktowania składek oraz kosztów uzyskania przychodów wprowadzono definicję dochodu skorygowanego netto i brutto. Dochód skorygowany brutto to dochód przed oskładkowaniem i opodatkowaniem, a dochód skorygowany netto po oskładkowaniu i opodatkowaniu.

Dochód skorygowany brutto – przychód skorygowany o:

- koszty uzyskania przychodu
- + koszty uzyskania przychodu dla umów o pracę i umów cywilnoprawnych
- + składki na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne opłacane przez płatnika
- + składki na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne opłacane przez budżet państwa
- + składki na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne opłacane przez Fundusz Kościelny
- + składki na ubezpieczenia społeczne z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej zaliczane do kosztów uzyskania przychodu
- kwota dochodu zwolnionego na podstawie art. 21 ust. 1 pkt 131

Dochód skorygowany netto – przychód skorygowany o:

- koszty uzyskania przychodu
- + koszty uzyskania przychodu dla umów o pracę i umów cywilnoprawnych
- składki na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne opłacane przez ubezpieczonego
- + składki na ubezpieczenia społeczne z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej zaliczane do kosztów uzyskania przychodu
- kwota dochodu zwolnionego na podstawie art. 21 ust. 1 pkt 131
- podatek należny

- daninę solidarnościową
- + zwroty niewykorzystanej ulgi na dzieci

W przypadku małżonków wspólnie rozliczających się jako podatek należny danego małżonka zdefiniowano iloczyn udziału dochodu do opodatkowania w sumie dochodów do opodatkowania małżeństwa oraz sumy podatku należnego małżeństwa.

W obu definicjach dochodu skorygowanego od przychodu odjęto koszty uzyskania przychodu. Tak obliczony dochód pozwala na sumowanie strat i dodatnich dochodów pomiędzy formularzami w spójny sposób. Wartości ujemne całkowitego dochodu skorygowanego brutto oraz netto, będącego wynikiem sumowania wartości z poszczególnych formularzy, zastąpiono wartościami zerowymi. Zabieg ten dokonano w celu zwiększenia porównywalności z dochodem brutto.

Drugą korektą, którą dokonano w obu definicjach, jest dodanie kosztów uzyskania przychodu dla umów o pracę oraz umów cywilnoprawnych. W większości sytuacji są to koszty wynikające z regulacji i nie mają one związku z kosztami wypracowania przychodu. Koszty takie działają na zasadzie kwoty obniżającej podstawę opodatkowania. Źródło określane tutaj jako umowy o pracę obejmuje stosunek służbowy, stosunek pracy, praca nakładczą oraz spółdzielczy stosunek pracy. Natomiast umowy cywilnoprawne obejmują: (1) działalność wykonywana osobiście, o której mowa w art. 13 ustawy oraz (2) prawa autorskie i inne prawa, o których mowa w art. 18 ustawy, do których podatnik stosuje 50% koszty uzyskania przychodów na podstawie art. 22 ust. 9 pkt 1–3 ustawy.

Trzecią korektą zastosowaną dla obu definicji jest dodanie przez podatników prowadzących działalność gospodarczą składek na ubezpieczenia społeczne zaliczonych do kosztów uzyskania przychodu. Podatnik prowadzący działalność gospodarczą ma możliwość wyboru, czy chce odliczyć składki na ubezpieczenia społeczne od dochodu, czy też powiększyć o ich wartość koszty uzyskania przychodów. Ma to znaczenia przy niskich dochodach lub stracie, gdyż umożliwia to wykazanie lub powiększenie straty. Bieżąca strata może zostać odliczona od dochodów w przyszłości. Deklaracje podatkowe nie zawierają informacji o zaliczeniu składek na ubezpieczenia społeczne do kosztów, dlatego wysokość składek zaliczonych do kosztów określona została na podstawie porównania odliczeń od dochodu w danych PIT z opłaconym składki w danych ZUS. Operacja dodania składek zaliczonych do kosztów zapewnia większą porównywalność dochodu skorygowanego brutto pomiędzy różnymi źródłami dochodów. W przypadku dochodu skorygowanego netto umożliwia to uniknięcia dwukrotnego odjęcia tych samych składek.

Czwartą korektą, którą uwzględniono w oby definicjach dochodów skorygowanych, jest odjęcie kwoty dochodu zwolnionego na podstawie art. 21 ust. 1 pkt 131. Jest to kwota wykazywana w formularzu PIT-39 i jest deklarowana w sytuacji, gdy dochód ze sprzedaży nieruchomości przeznaczony jest na własne cele mieszkaniowe.

Populacja dochodu skorygowanego netto/brutto – zbiór podatników z formularzy: PIT-36, PIT-36L, PIT-37, PIT-38, PIT-39 oraz PIT-40A z pominięciem: (1) podatników, którzy złożyli wyłącznie deklaracje zerowe, (2) małżonków wspólnie rozliczających się deklarujących wyłącznie wartości zerowe lub brak informacji dla przychodu, dochodu brutto, kosztu uzyskania przychodu oraz podatku należnego, (3) podatników rozliczających się kartą podatkową oraz (4) podatników rozliczających się ryczałtem od przychodów ewidencjonowanych o dodatnim przychodzie z działalności gospodarcza. Przy konstrukcji populacji dochodu skorygowanego netto/brutto pominięto deklaracje PIT-39, dla których suma dochodu brutto równa była zwolnieniu z opodatkowania ze względu na wykorzystanie dochodu ze sprzedaży nieruchomości na własne cele mieszkaniowe. W odróżnieniu do populacji dochodu brutto nie uwzględniono podatników prowadzących działalność gospodarczą opodatkowaną formami, które nie wymagają raportowania dochodu. Podatników prowadzących taką działalność gospodarczą pominięto nawet w sytuacji, kiedy deklarowali dochody z innych źródeł. Uwzględnienie tylko części dochodów takich podatników zaburzałoby porównywalność pomiędzy osobami.

Definicje źródeł dochodów/przychodów

W tabeli 60 przedstawione zostały definicje źródeł dochodu/przychodu. Źródła zdefiniowane na potrzeby opracowania mogą mieć szerszy charakter niż wskazują na to nazwa. Przykładem takim są *umowa o pracę* oraz *umowy cywilnoprawne*.

Tabela 60: Definicje źródła dochodu/przychodu

Źródło	Opis
Umowa o pracę	Należności ze stosunku: pracy, służbowego, spółdzielczego i z pracy nakładczej, a także zasiłki pieniężne z ubezpieczenia społecznego wypłacone przez zakład pracy. Formularze PIT-36 oraz PIT-37.
Działalność gospodarcza	Pozarolnicza działalność gospodarcza. Formularze PIT-28, PIT-36 oraz PIT-36L. W przypadku formularza PIT-28 dostępny jedynie przychód. Uwzględnia ulgę IP-BOX.
Umowy cywilnoprawne	Działalność wykonywana osobiście, o której mowa w art. 13 ustawy (w tym umowy o dzieło i zlecenia). Prawa autorskie i inne prawa, o których mowa w art. 18 ustawy oraz co do których stosuje się 50% koszty uzyskania przychodu. Formularze PIT-36 oraz PIT-37.
Emerytury i renty	Emerytury – renty oraz inne krajowe świadczenia, o których mowa w art. 34 ust. 7 ustawy. Formularze PIT-36, PIT-37 oraz PIT-40A.
Najem	Najem, Podnajem lub Dzierżawa. Formularze PIT-28 oraz PIT-36. W przypadku formularza PIT-28 dostępny jedynie przychód.
Nieruchomości	Przychód i dochód ogółem z formularza PIT-39.
Papiery wartościowe	Przychód i dochód ogółem z formularza PIT-38.
Pozostałe	Inne źródła, niewymienione powyżej lub zdefiniowane oddzielnie dla poszczególnych analiz jako kategoria resztowa.

Definicje kategorii ubezpieczonych

W tabeli 61 przedstawione zostało przypisanie kategorii ubezpieczonego do poszczególnych kodów tytułów ubezpieczeń. Przypisanie kategorii może ulegać zmianie w przypadku, jeżeli sposób oskładkowania danego tytułu ubezpieczenia zostanie zmieniony.

Tabela 61: Kategoria ubezpieczonego a tytuł ubezpieczenia

Tytuł	Kategoria	Opis
01100	Umowa o pracę	Pracownik podlegający ubezpieczeniom społecznym i ubezpieczeniu zdrowotnemu
01101	Umowa o pracę	Pracownik podlegający ubezpieczeniom społecznym i ubezpieczeniu zdrowotnemu
01102	Umowa o pracę	Pracownik podlegający ubezpieczeniom społecznym i ubezpieczeniu zdrowotnemu
01110	Umowa o pracę	Pracownik podlegający ubezpieczeniom społecznym i z mocy przepisów szczególnych niepodlegający ubezpieczeniu zdrowotnemu
01111	Umowa o pracę	Pracownik podlegający ubezpieczeniom społecznym i z mocy przepisów szczególnych niepodlegający ubezpieczeniu zdrowotnemu
01112	Umowa o pracę	Pracownik podlegający ubezpieczeniom społecznym i z mocy przepisów szczególnych niepodlegający ubezpieczeniu zdrowotnemu
01120	Umowa o pracę	Osoba pobierająca świadczenie szkoleniowe wypłacane po ustaniu zatrudnienia
01121	Umowa o pracę	Osoba pobierająca świadczenie szkoleniowe wypłacane po ustaniu zatrudnienia
01122	Umowa o pracę	Osoba pobierająca świadczenie szkoleniowe wypłacane po ustaniu zatrudnienia
01200	Umowa o pracę	Pracownik młodociany
01201	Umowa o pracę	Pracownik młodociany
01202	Umowa o pracę	Pracownik młodociany
01240	Umowa o pracę	Były pracownik mianowany lub były urzędnik służby cywilnej, z którym został rozwiązany stosunek pracy, pobierający świadczenie pieniężne za okres po ustaniu zatrudnienia
01241	Umowa o pracę	Były pracownik mianowany lub były urzędnik służby cywilnej, z którym został rozwiązany stosunek pracy, pobierający świadczenie pieniężne za okres po ustaniu zatrudnienia
01242	Umowa o pracę	Były pracownik mianowany lub były urzędnik służby cywilnej, z którym został rozwiązany stosunek pracy, pobierający świadczenie pieniężne za okres po ustaniu zatrudnienia
01250	Umowa o pracę	Pracownik podlegający ubezpieczeniom społecznym i ubezpieczeniu zdrowotnemu, opłacający składki na własne ubezpieczenia w przypadku określonym w art. 109 rozporządzenia Rady (EWG) nr 574/72 z dnia 21 marca 1972 r. w sprawie wykonywania rozporządzenia Rady (EWG) nr 1408/71 w sprawie stosowania systemów zabezpieczenia społecznego do pracowników najemnych, osób prowadzących działalność na własny rachunek i do członków ich rodzin przemieszczających się we Wspólnocie (Dz. Urz. WE L 74 z 27.03.1972, str. 1, z późn. zm.

Tabela 61: Kategoria ubezpieczonego a tytuł ubezpieczenia (*kontynuacja*)

Tytuł	Kategoria	Opis
01251	Umowa o pracę	Pracownik podlegający ubezpieczeniom społecznym i ubezpieczeniu zdrowotnemu, opłacający składki na własne ubezpieczenia w przypadku określonym w art. 109 rozporządzenia Rady (EWG) nr 574/72 z dnia 21 marca 1972 r. w sprawie wykonywania rozporządzenia Rady (EWG) nr 1408/71 w sprawie stosowania systemów zabezpieczenia społecznego do pracowników najemnych, osób prowadzących działalność na własny rachunek i do członków ich rodzin przemieszczających się we Wspólnocie (Dz. Urz. WE L 74 z 27.03.1972, str. 1, z późn. zm.
01252	Umowa o pracę	Pracownik podlegający ubezpieczeniom społecznym i ubezpieczeniu zdrowotnemu, opłacający składki na własne ubezpieczenia w przypadku określonym w art. 109 rozporządzenia Rady (EWG) nr 574/72 z dnia 21 marca 1972 r. w sprawie wykonywania rozporządzenia Rady (EWG) nr 1408/71 w sprawie stosowania systemów zabezpieczenia społecznego do pracowników najemnych, osób prowadzących działalność na własny rachunek i do członków ich rodzin przemieszczających się we Wspólnocie (Dz. Urz. WE L 74 z 27.03.1972, str. 1, z późn. zm.
01260	Umowa o pracę	Pracownik podlegający ubezpieczeniom społecznym i z mocy przepisów szczególnych niepodlegający ubezpieczeniu zdrowotnemu, opłacający składki na własne ubezpieczenia w przypadku określonym w art. 109 rozporządzenia Rady (EWG) nr 574/72 albo w art. 21 ust. 2 rozporządzenia Rady (WE) nr 987/2009
01261	Umowa o pracę	Pracownik podlegający ubezpieczeniom społecznym i z mocy przepisów szczególnych niepodlegający ubezpieczeniu zdrowotnemu, opłacający składki na własne ubezpieczenia w przypadku określonym w art. 109 rozporządzenia Rady (EWG) nr 574/72 albo w art. 21 ust. 2 rozporządzenia Rady (WE) nr 987/2009
02000	Umowa o pracę	Osoba wykonująca pracę nakładczą
02001	Umowa o pracę	Osoba wykonująca pracę nakładczą
02002	Umowa o pracę	Osoba wykonująca pracę nakładczą
03100	Umowa o pracę	Członek rolniczej spółdzielni produkcyjnej, spółdzielni kółek rolniczych lub innej spółdzielni zajmującej się produkcją rolną
03101	Umowa o pracę	Członek rolniczej spółdzielni produkcyjnej, spółdzielni kółek rolniczych lub innej spółdzielni zajmującej się produkcją rolną
03102	Umowa o pracę	Członek rolniczej spółdzielni produkcyjnej, spółdzielni kółek rolniczych lub innej spółdzielni zajmującej się produkcją rolną
03200	Inni	Osoba wykonująca pracę w spółdzielni lub w gospodarstwie rolnym spółdzielni na innej podstawie niż stosunek pracy, niebędąca jej członkiem i wynagradzana według zasad obowiązujących członków spółdzielni, w tym kandydat na członka spółdzielni
03201	Inni	Osoba wykonująca pracę w spółdzielni lub w gospodarstwie rolnym spółdzielni na innej podstawie niż stosunek pracy, niebędąca jej członkiem i wynagradzana według zasad obowiązujących członków spółdzielni, w tym kandydat na członka spółdzielni

Tabela 61: Kategoria ubezpieczonego a tytuł ubezpieczenia (*kontynuacja*)

Tytuł	Kategoria	Opis
03202	Inni	Osoba wykonująca pracę w spółdzielni lub w gospodarstwie rolnym spółdzielni na innej podstawie niż stosunek pracy, niebędąca jej członkiem i wynagradzana według zasad obowiązujących członków spółdzielni, w tym kandydat na członka spółdzielni
04110	Umowa cywilnoprawna	Osoba wykonująca umowę agencyjną, umowę zlecenia lub umowę o świadczenie usług
04111	Umowa cywilnoprawna	Osoba wykonująca umowę agencyjną, umowę zlecenia lub umowę o świadczenie usług
04112	Umowa cywilnoprawna	Osoba wykonująca umowę agencyjną, umowę zlecenia lub umowę o świadczenie usług
04170	Umowa cywilnoprawna	Osoba wykonująca umowę agencyjną, umowę zlecenia lub umowę o świadczenie usług, z mocy przepisów szczególnych niepodlegająca ubezpieczeniu zdrowotnemu
04171	Umowa cywilnoprawna	Osoba wykonująca umowę agencyjną, umowę zlecenia lub umowę o świadczenie usług, z mocy przepisów szczególnych niepodlegająca ubezpieczeniu zdrowotnemu
04172	Umowa cywilnoprawna	Osoba wykonująca umowę agencyjną, umowę zlecenia lub umowę o świadczenie usług, z mocy przepisów szczególnych niepodlegająca ubezpieczeniu zdrowotnemu
04210	Umowa cywilnoprawna	Osoba współpracująca z osobą wykonującą umowę agencyjną, umowę zlecenia lub umowę o świadczenie usług
04211	Umowa cywilnoprawna	Osoba współpracująca z osobą wykonującą umowę agencyjną, umowę zlecenia lub umowę o świadczenie usług
04212	Umowa cywilnoprawna	Osoba współpracująca z osobą wykonującą umowę agencyjną, umowę zlecenia lub umowę o świadczenie usług
04240	Umowa cywilnoprawna	Osoba współpracująca z osobą wykonującą umowę agencyjną, umowę zlecenia lub umowę o świadczenie usług z mocy przepisów szczególnych niepodlegająca ubezpieczeniu zdrowotnemu
04241	Umowa cywilnoprawna	Osoba współpracująca z osobą wykonującą umowę agencyjną, umowę zlecenia lub umowę o świadczenie usług z mocy przepisów szczególnych niepodlegająca ubezpieczeniu zdrowotnemu
04260	Umowa cywilnoprawna	Osoba wykonująca umowę agencyjną, umowę zlecenia lub umowę o świadczenie usług, opłacająca składki na własne ubezpieczenia w przypadku określonym w art. 109 rozporządzenia Rady (EWG) nr 574/72 albo w art. 21 ust. 2 rozporządzenia Rady (WE) nr 987/2009
04261	Umowa cywilnoprawna	Osoba wykonująca umowę agencyjną, umowę zlecenia lub umowę o świadczenie usług, opłacająca składki na własne ubezpieczenia w przypadku określonym w art. 109 rozporządzenia Rady (EWG) nr 574/72 albo w art. 21 ust. 2 rozporządzenia Rady (WE) nr 987/2010
04262	Umowa cywilnoprawna	Osoba wykonująca umowę agencyjną, umowę zlecenia lub umowę o świadczenie usług, opłacająca składki na własne ubezpieczenia w przypadku określonym w art. 109 rozporządzenia Rady (EWG) nr 574/72 albo w art. 21 ust. 2 rozporządzenia Rady (WE) nr 987/2011

Tabela 61: Kategoria ubezpieczonego a tytuł ubezpieczenia (*kontynuacja*)

Tytuł	Kategoria	Opis
04280	Umowa cywilnoprawna	Osoba wykonująca umowę agencyjną, umowę zlecenia lub umowę o świadczenie usług, z mocy przepisów szczególnych niepodlegająca ubezpieczeniu zdrowotnemu, opłacająca składki na własne ubezpieczenia w przypadku określonym w art. 109 rozporządzenia Rady (EWG) nr 574/72 albo w art. 21 ust. 2 rozporządzenia Rady (WE) nr 987/2009
04281	Umowa cywilnoprawna	Osoba wykonująca umowę agencyjną, umowę zlecenia lub umowę o świadczenie usług, z mocy przepisów szczególnych niepodlegająca ubezpieczeniu zdrowotnemu, opłacająca składki na własne ubezpieczenia w przypadku określonym w art. 109 rozporządzenia Rady (EWG) nr 574/72 albo w art. 21 ust. 2 rozporządzenia Rady (WE) nr 987/2009
04282	Umowa cywilnoprawna	Osoba wykonująca umowę agencyjną, umowę zlecenia lub umowę o świadczenie usług, z mocy przepisów szczególnych niepodlegająca ubezpieczeniu zdrowotnemu, opłacająca składki na własne ubezpieczenia w przypadku określonym w art. 109 rozporządzenia Rady (EWG) nr 574/72 albo w art. 21 ust. 2 rozporządzenia Rady (WE) nr 987/2009
04300	Inni	Osoba sprawująca opiekę nad dziećmi na podstawie umowy uaktywniającej w rozumieniu ustawy z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 (Dz. U. Nr 45, poz. 235), dla której podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia stanowi kwota nie wyższa niż wysokość minimalnego wynagrodzenia za pracę
04301	Inni	Osoba sprawująca opiekę nad dziećmi na podstawie umowy uaktywniającej w rozumieniu ustawy z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 (Dz. U. Nr 45, poz. 235), dla której podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia stanowi kwota nie wyższa niż wysokość minimalnego wynagrodzenia za pracę
04302	Inni	Osoba sprawująca opiekę nad dziećmi na podstawie umowy uaktywniającej w rozumieniu ustawy z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 (Dz. U. Nr 45, poz. 235), dla której podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia stanowi kwota nie wyższa niż wysokość minimalnego wynagrodzenia za pracę
04310	Inni	Osoba sprawująca opiekę nad dziećmi na podstawie umowy uaktywniającej w rozumieniu ustawy z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3, dla której podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia stanowi nadwyżka ponad kwotę minimalnego wynagrodzenia za pracę
04311	Inni	Osoba sprawująca opiekę nad dziećmi na podstawie umowy uaktywniającej w rozumieniu ustawy z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3, dla której podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia stanowi nadwyżka ponad kwotę minimalnego wynagrodzenia za pracę
04312	Inni	Osoba sprawująca opiekę nad dziećmi na podstawie umowy uaktywniającej w rozumieniu ustawy z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3, dla której podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia stanowi nadwyżka ponad kwotę minimalnego wynagrodzenia za pracę

Tabela 61: Kategoria ubezpieczonego a tytuł ubezpieczenia (*kontynuacja*)

Tytuł	Kategoria	Opis
05100	Działalność gospodarcza	Osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą na podstawie przepisów o działalności gospodarczej lub innych przepisów szczególnych niemająca ustalonego prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy, dla której podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne stanowi zadeklarowana kwota nie niższa niż 60 % kwoty przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia, oraz osoba prowadząca niepubliczną szkołę, placówkę lub ich zespół, na podstawie przepisów o systemie oświaty
05101	Działalność gospodarcza - emeryci i renciści	Osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą na podstawie przepisów o działalności gospodarczej lub innych przepisów szczególnych niemająca ustalonego prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy, dla której podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne stanowi zadeklarowana kwota nie niższa niż 60 % kwoty przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia, oraz osoba prowadząca niepubliczną szkołę, placówkę lub ich zespół, na podstawie przepisów o systemie oświaty
05102	Działalność gospodarcza - emeryci i renciści	Osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą na podstawie przepisów o działalności gospodarczej lub innych przepisów szczególnych niemająca ustalonego prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy, dla której podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne stanowi zadeklarowana kwota nie niższa niż 60 % kwoty przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia, oraz osoba prowadząca niepubliczną szkołę, placówkę lub ich zespół, na podstawie przepisów o systemie oświaty
05110	Działalność gospodarcza	Osoba współpracująca z osobą prowadzącą pozarolniczą działalność
05111	Działalność gospodarcza - emeryci i renciści	Osoba współpracująca z osobą prowadzącą pozarolniczą działalność
05112	Działalność gospodarcza - emeryci i renciści	Osoba współpracująca z osobą prowadzącą pozarolniczą działalność
05122	Działalność gospodarcza	Osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą na podstawie przepisów o działalności gospodarczej lub innych przepisów szczególnych mająca ustalone prawo do renty z tytułu niezdolności do pracy, dla której podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne stanowi zadeklarowana kwota nie niższa niż 60 % kwoty przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia
05200	Działalność gospodarcza	Twórca
05201	Działalność gospodarcza - emeryci i renciści	Twórca
05202	Działalność gospodarcza - emeryci i renciści	Twórca

Tabela 61: Kategoria ubezpieczonego a tytuł ubezpieczenia (*kontynuacja*)

Tytuł	Kategoria	Opis
05300	Działalność gospodarcza	Artysta
05301	Działalność gospodarcza - emeryci i renciści	Artysta
05302	Działalność gospodarcza - emeryci i renciści	Artysta
05400	Działalność gospodarcza	Osoba niepodlegająca ubezpieczeniom społecznym i podlegająca ubezpieczeniu zdrowotnemu, zgodnie z art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. - prawo przedsiębiorców
05401	Działalność gospodarcza - emeryci i renciści	Osoba niepodlegająca ubezpieczeniom społecznym i podlegająca ubezpieczeniu zdrowotnemu, zgodnie z art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. - prawo przedsiębiorców
05402	Działalność gospodarcza - emeryci i renciści	Osoba niepodlegająca ubezpieczeniom społecznym i podlegająca ubezpieczeniu zdrowotnemu, zgodnie z art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. - prawo przedsiębiorców
05430	Działalność gospodarcza	Wspólnik jednoosobowej spółki z ograniczoną odpowiedzialnością oraz wspólnicy spółki jawnej, komandytowej lub partnerskiej
05431	Działalność gospodarcza - emeryci i renciści	Wspólnik jednoosobowej spółki z ograniczoną odpowiedzialnością oraz wspólnicy spółki jawnej, komandytowej lub partnerskiej
05432	Działalność gospodarcza - emeryci i renciści	Wspólnik jednoosobowej spółki z ograniczoną odpowiedzialnością oraz wspólnicy spółki jawnej, komandytowej lub partnerskiej
05440	Działalność gospodarcza	Osoba prowadząca pozarolniczą działalność, z mocy przepisów szczególnych niepodlegająca ubezpieczeniu zdrowotnemu
05441	Działalność gospodarcza - emeryci i renciści	Osoba prowadząca pozarolniczą działalność, z mocy przepisów szczególnych niepodlegająca ubezpieczeniu zdrowotnemu
05442	Działalność gospodarcza - emeryci i renciści	Osoba prowadząca pozarolniczą działalność, z mocy przepisów szczególnych niepodlegająca ubezpieczeniu zdrowotnemu
05450	Działalność gospodarcza	Osoba współpracująca z osobą prowadzącą pozarolniczą działalność, z mocy przepisów szczególnych niepodlegająca ubezpieczeniu zdrowotnemu
05451	Działalność gospodarcza	Osoba współpracująca z osobą prowadzącą pozarolniczą działalność, z mocy przepisów szczególnych niepodlegająca ubezpieczeniu zdrowotnemu

Tabela 61: Kategoria ubezpieczonego a tytuł ubezpieczenia (*kontynuacja*)

Tytuł	Kategoria	Opis
05452	Działalność gospodarcza	Osoba współpracująca z osobą prowadzącą pozarolniczą działalność, z mocy przepisów szczególnych niepodlegająca ubezpieczeniu zdrowotnemu
05700	Działalność gospodarcza	Osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą niemająca ustalonego prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy, dla której podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne stanowi zadeklarowana kwota nie niższa niż 30 % kwoty minimalnego wynagrodzenia
05701	Działalność gospodarcza - emeryci i renciści	Osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą niemająca ustalonego prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy, dla której podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne stanowi zadeklarowana kwota nie niższa niż 30 % kwoty minimalnego wynagrodzenia
05702	Działalność gospodarcza - emeryci i renciści	Osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą niemająca ustalonego prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy, dla której podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne stanowi zadeklarowana kwota nie niższa niż 30 % kwoty minimalnego wynagrodzenia
05722	Działalność gospodarcza	Osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą mająca ustalone prawo do renty z tytułu niezdolności do pracy, dla której podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne stanowi zadeklarowana kwota nie niższa niż 30 % kwoty minimalnego wynagrodzenia
05800	Urlop macierzyński	Osoba prowadząca pozarolniczą działalność, której zasiłek macierzyński nie przekracza kwoty świadczenia rodzicielskiego
05801	Urlop macierzyński	Osoba prowadząca pozarolniczą działalność, której zasiłek macierzyński nie przekracza kwoty świadczenia rodzicielskiego
05802	Urlop macierzyński	Osoba prowadząca pozarolniczą działalność, której zasiłek macierzyński nie przekracza kwoty świadczenia rodzicielskiego
05810	Urlop macierzyński	Osoba współpracująca z osobą prowadzącą pozarolniczą działalność, której zasiłek macierzyński nie przekracza kwoty świadczenia rodzicielskiego
05900	Działalność gospodarcza	Osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą niemająca ustalonego prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy, dla której podstawa wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne uzależniona jest od przychodu
05901	Działalność gospodarcza - emeryci i renciści	Osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą niemająca ustalonego prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy, dla której podstawa wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne uzależniona jest od przychodu
05902	Działalność gospodarcza - emeryci i renciści	Osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą niemająca ustalonego prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy, dla której podstawa wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne uzależniona jest od przychodu
05920	Działalność gospodarcza	Osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą mająca ustalone prawo do renty z tytułu niezdolności do pracy, dla której podstawa wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne uzależniona jest od przychodu
05921	Działalność gospodarcza - emeryci i renciści	Osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą mająca ustalone prawo do renty z tytułu niezdolności do pracy, dla której podstawa wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne uzależniona jest od przychodu

Tabela 61: Kategoria ubezpieczonego a tytuł ubezpieczenia (*kontynuacja*)

Tytuł	Kategoria	Opis
05922	Działalność gospodarcza - emeryci i renciści	Osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą mająca ustalone prawo do renty z tytułu niezdolności do pracy, dla której podstawa wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne uzależniona jest od przychodu
06100	Umowa o pracę	Posel lub senator pobierający uposażenie
06101	Umowa o pracę	Posel lub senator pobierający uposażenie
06102	Umowa o pracę	Posel lub senator pobierający uposażenie
07100	Umowa cywilnoprawna	Stypendysta sportowy pobierający stypendium podlegający z tego tytułu ubezpieczeniom społecznym oraz ubezpieczeniu zdrowotnemu albo wyłącznie ubezpieczeniu zdrowotnemu
07101	Umowa cywilnoprawna	Stypendysta sportowy pobierający stypendium podlegający z tego tytułu ubezpieczeniom społecznym oraz ubezpieczeniu zdrowotnemu albo wyłącznie ubezpieczeniu zdrowotnemu
07102	Umowa cywilnoprawna	Stypendysta sportowy pobierający stypendium podlegający z tego tytułu ubezpieczeniom społecznym oraz ubezpieczeniu zdrowotnemu albo wyłącznie ubezpieczeniu zdrowotnemu
07200	Umowa cywilnoprawna	Stypendysta sportowy pobierający stypendium podlegający z tego tytułu wyłącznie ubezpieczeniom społecznym
07201	Umowa cywilnoprawna	Stypendysta sportowy pobierający stypendium podlegający z tego tytułu wyłącznie ubezpieczeniom społecznym
07202	Umowa cywilnoprawna	Stypendysta sportowy pobierający stypendium podlegający z tego tytułu wyłącznie ubezpieczeniom społecznym
08000	Inni	Osoba wykonująca odpłatnie pracę na podstawie skierowania do pracy, w czasie odbywania kary pozbawienia wolności lub tymczasowego aresztowania
08001	Inni	Osoba wykonująca odpłatnie pracę na podstawie skierowania do pracy, w czasie odbywania kary pozbawienia wolności lub tymczasowego aresztowania
08002	Inni	Osoba wykonująca odpłatnie pracę na podstawie skierowania do pracy, w czasie odbywania kary pozbawienia wolności lub tymczasowego aresztowania
09000	Inni	Osoba pobierająca dodatek solidarnościowy
09100	Bezrobotni	Osoba bezrobotna pobierająca zasiłek dla bezrobotnych, osoba pobierająca świadczenie integracyjne
09101	Bezrobotni	Osoba bezrobotna pobierająca zasiłek dla bezrobotnych, osoba pobierająca świadczenie integracyjne
09102	Bezrobotni	Osoba bezrobotna pobierająca zasiłek dla bezrobotnych, osoba pobierająca świadczenie integracyjne
09110	Bezrobotni	Osoba bezrobotna niepobierająca zasiłku dla bezrobotnych lub stypendium
09111	Bezrobotni	Osoba bezrobotna niepobierająca zasiłku dla bezrobotnych lub stypendium
09112	Bezrobotni	Osoba bezrobotna niepobierająca zasiłku dla bezrobotnych lub stypendium

Tabela 61: Kategoria ubezpieczonego a tytuł ubezpieczenia (*kontynuacja*)

Tytuł	Kategoria	Opis
09200	Bezrobotni	Osoba pobierająca stypendium w okresie odbywania szkolenia, stażu lub przygotowania zawodowego dorosłych, na które została skierowana przez powiatowy urząd pracy lub inny niż powiatowy urząd pracy podmiot kierujący oraz osoba pobierająca stypendium w okresie odbywania studiów podyplomowych
09201	Bezrobotni	Osoba pobierająca stypendium w okresie odbywania szkolenia, stażu lub przygotowania zawodowego dorosłych, na które została skierowana przez powiatowy urząd pracy lub inny niż powiatowy urząd pracy podmiot kierujący oraz osoba pobierająca stypendium w okresie odbywania studiów podyplomowych
09202	Bezrobotni	Osoba pobierająca stypendium w okresie odbywania szkolenia, stażu lub przygotowania zawodowego dorosłych, na które została skierowana przez powiatowy urząd pracy lub inny niż powiatowy urząd pracy podmiot kierujący oraz osoba pobierająca stypendium w okresie odbywania studiów podyplomowych
09400	Inni	Osoba zamieszkała w Rzeczypospolitej Polskiej pobierająca zasiłek przedemerytalny lub świadczenie przedemerytalne
09402	Inni	Osoba zamieszkała w Rzeczypospolitej Polskiej pobierająca zasiłek przedemerytalny lub świadczenie przedemerytalne
09410	Inni	Osoba pobierająca zasiłek przedemerytalny lub świadczenie przedemerytalne, zamieszkała w innym niż Rzeczpospolita Polska państwie członkowskim Unii Europejskiej lub państwie członkowskim Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA)
10100	Duchowni	Duchowny, nieprowadzący pozarolniczej działalności gospodarczej, opłacający składkę od minimalnej podstawy wymiaru
10101	Duchowni	Duchowny, nieprowadzący pozarolniczej działalności gospodarczej, opłacający składkę od minimalnej podstawy wymiaru
10102	Duchowni	Duchowny, nieprowadzący pozarolniczej działalności gospodarczej, opłacający składkę od minimalnej podstawy wymiaru
10120	Duchowni	Duchowny, nieprowadzący pozarolniczej działalności gospodarczej, opłacający składkę od zadeklarowanej nadwyżki ponad minimalną podstawę wymiaru
10121	Duchowni	Duchowny, nieprowadzący pozarolniczej działalności gospodarczej, opłacający składkę od zadeklarowanej nadwyżki ponad minimalną podstawę wymiaru
10122	Duchowni	Duchowny, nieprowadzący pozarolniczej działalności gospodarczej, opłacający składkę od zadeklarowanej nadwyżki ponad minimalną podstawę wymiaru
10200	Duchowni	Duchowny, nieprowadzący pozarolniczej działalności gospodarczej, będący członkiem zakonu kontemplacyjno-klauzurowego lub misjonarzem, opłacający składkę od minimalnej podstawy wymiaru
10201	Duchowni	Duchowny, nieprowadzący pozarolniczej działalności gospodarczej, będący członkiem zakonu kontemplacyjno-klauzurowego lub misjonarzem, opłacający składkę od minimalnej podstawy wymiaru

Tabela 61: Kategoria ubezpieczonego a tytuł ubezpieczenia (*kontynuacja*)

Tytuł	Kategoria	Opis
10202	Duchowni	Duchowny, nieprowadzący pozarolniczej działalności gospodarczej, będący członkiem zakonu kontemplacyjno-klauzurowego lub misjonarzem, opłacający składkę od minimalnej podstawy wymiaru
10500	Inni	Alumn seminarium duchownego, nowicjusz, postulanci i junioryści, podlegający ubezpieczeniu zdrowotnemu
10502	Inni	Alumn seminarium duchownego, nowicjusz, postulanci i junioryści, podlegający ubezpieczeniu zdrowotnemu
11100	Umowa o pracę	Żołnierz niezawodowy w służbie czynnej
11101	Umowa o pracę	Żołnierz niezawodowy w służbie czynnej
11102	Umowa o pracę	Żołnierz niezawodowy w służbie czynnej
11110	Umowa o pracę	Osoba odbywająca służbę zastępczą
11111	Umowa o pracę	Osoba odbywająca służbę zastępczą
11120	Umowa o pracę	Osoba odbywająca nadterminową zasadniczą służbę wojskową
11130	Mundurowi	Osoba odbywająca okresową służbę wojskową
11131	Mundurowi	Osoba odbywająca okresową służbę wojskową
11132	Mundurowi	Osoba odbywająca okresową służbę wojskową
11140	Mundurowi	Funkcjonariusz w służbie kandydackiej oraz kandydat na żołnierza zawodowego
11142	Mundurowi	Funkcjonariusz w służbie kandydackiej oraz kandydat na żołnierza zawodowego
11200	Mundurowi	Żołnierz zawodowy
11201	Mundurowi	Żołnierz zawodowy
11202	Mundurowi	Żołnierz zawodowy
11300	Mundurowi	Funkcjonariusz Policji
11301	Mundurowi	Funkcjonariusz Policji
11302	Mundurowi	Funkcjonariusz Policji
11310	Mundurowi	Funkcjonariusz Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Agencji Wywiadu
11311	Mundurowi	Funkcjonariusz Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Agencji Wywiadu
11320	Mundurowi	Funkcjonariusz Straży Granicznej
11321	Mundurowi	Funkcjonariusz Straży Granicznej
11330	Mundurowi	Funkcjonariusz Państwowej Straży Pożarnej
11331	Mundurowi	Funkcjonariusz Państwowej Straży Pożarnej
11332	Mundurowi	Funkcjonariusz Państwowej Straży Pożarnej
11340	Mundurowi	Funkcjonariusz Służby Celno-Skarbowej
11341	Mundurowi	Funkcjonariusz Służby Celno-Skarbowej
11342	Mundurowi	Funkcjonariusz Służby Celno-Skarbowej
11350	Mundurowi	Funkcjonariusz Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego albo Biura Ochrony Rządu

Tabela 61: Kategoria ubezpieczonego a tytuł ubezpieczenia (*kontynuacja*)

Tytuł	Kategoria	Opis
11351	Mundurowi	Funkcjonariusz Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego albo Biura Ochrony Rządu
11400	Mundurowi	Funkcjonariusz Służby Więziennej
11401	Mundurowi	Funkcjonariusz Służby Więziennej
11402	Mundurowi	Funkcjonariusz Służby Więziennej
11500	Mundurowi	Osoba w stanie spoczynku pobierająca uposażenie
11501	Mundurowi	Osoba w stanie spoczynku pobierająca uposażenie
11502	Mundurowi	Osoba w stanie spoczynku pobierająca uposażenie
11510	Mundurowi	Osoba pobierająca uposażenie rodzinne
11511	Mundurowi	Osoba pobierająca uposażenie rodzinne
11512	Mundurowi	Osoba pobierająca uposażenie rodzinne
11520	Mundurowi	Osoba pobierająca uposażenie po zwolnieniu ze służby lub świadczenia pieniężne o takim samym charakterze
11521	Mundurowi	Osoba pobierająca uposażenie po zwolnieniu ze służby lub świadczenia pieniężne o takim samym charakterze
11522	Mundurowi	Osoba pobierająca uposażenie po zwolnieniu ze służby lub świadczenia pieniężne o takim samym charakterze
11530	Umowa o pracę	Żołnierz lub funkcjonariusz, za którego jest obowiązek opłacenia składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe w związku ze zwolnieniem ze służby lub utratą prawa do emerytury bądź renty
11531	Umowa o pracę	Żołnierz lub funkcjonariusz, za którego jest obowiązek opłacenia składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe w związku ze zwolnieniem ze służby lub utratą prawa do emerytury bądź renty
11532	Umowa o pracę	Żołnierz lub funkcjonariusz, za którego jest obowiązek opłacenia składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe w związku ze zwolnieniem ze służby lub utratą prawa do emerytury bądź renty
12110	Inni	Osoba przebywająca na urlopie wychowawczym
12111	Inni	Osoba przebywająca na urlopie wychowawczym
12112	Inni	Osoba przebywająca na urlopie wychowawczym
12400	Urlop macierzyński	Osoba pobierająca zasiłek macierzyński
12401	Urlop macierzyński	Osoba pobierająca zasiłek macierzyński
12402	Urlop macierzyński	Osoba pobierająca zasiłek macierzyński
12500	Inni	Osoba sprawująca osobistą opiekę nad dzieckiem, która bezpośrednio przed podjęciem opieki podlegała ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym jako osoba prowadząca pozarolniczą działalność
12600	Inni	Osoba sprawująca osobistą opiekę nad dzieckiem, która bezpośrednio przed sprawowaniem opieki podlegała ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym jako zleceniobiorca

Tabela 61: Kategoria ubezpieczonego a tytuł ubezpieczenia (*kontynuacja*)

Tytuł	Kategoria	Opis
12700	Inni	Osoba sprawująca osobistą opiekę nad dzieckiem, która bezpośrednio przed podjęciem opieki podlegała ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym jako osoba współpracująca z osobą prowadzącą pozarolniczą działalność albo ze zleceniobiorcą
12800	Inni	Osoba sprawująca osobistą opiekę nad dzieckiem, która bezpośrednio przed podjęciem opieki podlegała ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym jako osoba duchowna
12900	Inni	Osoba sprawująca osobistą opiekę nad dzieckiem, podlegająca wyłącznie ubezpieczeniu emerytalnemu
13100	Inni	Osoba, która na podstawie odrębnych przepisów lub układów zbiorowych pracy pobiera świadczenie socjalne wypłacane w czasie urlopu innego niż kolejowy
13101	Inni	Osoba, która na podstawie odrębnych przepisów lub układów zbiorowych pracy pobiera świadczenie socjalne wypłacane w czasie urlopu innego niż kolejowy
13102	Inni	Osoba, która na podstawie odrębnych przepisów lub układów zbiorowych pracy pobiera świadczenie socjalne wypłacane w czasie urlopu innego niż kolejowy
13200	Inni	Osoba pobierająca zasiłek socjalny na czas przekwalifikowania zawodowego i poszukiwania nowego zatrudnienia
13210	Inni	Osoba, która na podstawie odrębnych przepisów lub układów zbiorowych pracy pobiera świadczenie socjalne wypłacane w czasie urlopu kolejowego
13220	Inni	Osoba pobierająca świadczenie socjalne w okresie zwolnienia z obowiązku świadczenia pracy
13221	Inni	Osoba pobierająca świadczenie socjalne w okresie zwolnienia z obowiązku świadczenia pracy
13222	Inni	Osoba pobierająca świadczenie socjalne w okresie zwolnienia z obowiązku świadczenia pracy
14220	Inni	Świadczeniobiorca, za którego jednostka organizacyjna pomocy społecznej albo wójt, burmistrz lub prezydent miasta ma obowiązek opłacać składki
14221	Inni	Świadczeniobiorca, za którego jednostka organizacyjna pomocy społecznej albo wójt, burmistrz lub prezydent miasta ma obowiązek opłacać składki
14222	Inni	Świadczeniobiorca, za którego jednostka organizacyjna pomocy społecznej albo wójt, burmistrz lub prezydent miasta ma obowiązek opłacać składki
18110	Inni	Student lub uczestnik studiów doktoranckich, za którego szkoła wyższa lub jednostka organizacyjna prowadząca studia doktoranckie jest zobowiązana do opłacania składek na ubezpieczenie zdrowotne
18111	Inni	Student lub uczestnik studiów doktoranckich, za którego szkoła wyższa lub jednostka organizacyjna prowadząca studia doktoranckie jest zobowiązana do opłacania składek na ubezpieczenie zdrowotne
18112	Inni	Student lub uczestnik studiów doktoranckich, za którego szkoła wyższa lub jednostka organizacyjna prowadząca studia doktoranckie jest zobowiązana do opłacania składek na ubezpieczenie zdrowotne

Tabela 61: Kategoria ubezpieczonego a tytuł ubezpieczenia (*kontynuacja*)

Tytuł	Kategoria	Opis
18120	Inni	Doktorant podlegający z tego tytułu ubezpieczeniom społecznym oraz ubezpieczeniu zdrowotnemu
18121	Inni	Doktorant podlegający z tego tytułu ubezpieczeniom społecznym oraz ubezpieczeniu zdrowotnemu
18122	Inni	Doktorant podlegający z tego tytułu ubezpieczeniom społecznym oraz ubezpieczeniu zdrowotnemu
18130	Inni	Doktorant podlegający z tego tytułu ubezpieczeniom społecznym, niepodlegający ubezpieczeniu zdrowotnemu
18131	Inni	Doktorant podlegający z tego tytułu ubezpieczeniom społecznym, niepodlegający ubezpieczeniu zdrowotnemu
18132	Inni	Doktorant podlegający z tego tytułu ubezpieczeniom społecznym, niepodlegający ubezpieczeniu zdrowotnemu
18300	Inni	Słuchacz Krajowej Szkoły Administracji Publicznej
19000	Inni	Osoba podlegająca dobrowolnie ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym, na podstawie art. 7 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych
19001	Inni	Osoba podlegająca dobrowolnie ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym, na podstawie art. 7 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych
19002	Inni	Osoba podlegająca dobrowolnie ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym, na podstawie art. 7 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych
19100	Inni	Osoba podlegająca dobrowolnie ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym w okresie zawieszenia wykonywania działalności gospodarczej
19101	Inni	Osoba podlegająca dobrowolnie ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym w okresie zawieszenia wykonywania działalności gospodarczej
19102	Inni	Osoba podlegająca dobrowolnie ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym w okresie zawieszenia wykonywania działalności gospodarczej
20100	Wymiar sprawiedliwości	Sędzia
20101	Wymiar sprawiedliwości	Sędzia
20102	Wymiar sprawiedliwości	Sędzia
20200	Wymiar sprawiedliwości	Prokurator, ławnik sądowy, aplikant Krajowej Szkoły Sądownictwa i Prokuratury
20201	Wymiar sprawiedliwości	Prokurator, ławnik sądowy, aplikant Krajowej Szkoły Sądownictwa i Prokuratury
20202	Wymiar sprawiedliwości	Prokurator, ławnik sądowy, aplikant Krajowej Szkoły Sądownictwa i Prokuratury
20300	Umowa o pracę	Sędzia lub prokurator, za którego jest obowiązek opłacenia składek na ubezpieczenia społeczne, w związku z rozwiązaniem lub wygaśnięciem stosunku służbowego

Tabela 61: Kategoria ubezpieczonego a tytuł ubezpieczenia (*kontynuacja*)

Tytuł	Kategoria	Opis
21100	Inni	Dziecko lub uczeń niepodlegający ubezpieczeniu zdrowotnemu z innego tytułu
21101	Inni	Dziecko lub uczeń niepodlegający ubezpieczeniu zdrowotnemu z innego tytułu
21102	Inni	Dziecko lub uczeń niepodlegający ubezpieczeniu zdrowotnemu z innego tytułu
21200	Inni	Słuchacz zakładu kształcenia nauczycieli niepodlegający ubezpieczeniu zdrowotnemu z innego tytułu
22100	Inni	Kombatant, za którego składki na ubezpieczenie zdrowotne ma obowiązek opłacać Urząd do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych
22101	Inni	Kombatant, za którego składki na ubezpieczenie zdrowotne ma obowiązek opłacać Urząd do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych
22300	Inni	Osoba podlegająca ubezpieczeniu zdrowotnemu z tytułu uprawnienia do świadczeń alimentacyjnych na podstawie ugody sądowej lub prawomocnego orzeczenia sądu
22301	Inni	Osoba podlegająca ubezpieczeniu zdrowotnemu z tytułu uprawnienia do świadczeń alimentacyjnych na podstawie ugody sądowej lub prawomocnego orzeczenia sądu
22302	Inni	Osoba podlegająca ubezpieczeniu zdrowotnemu z tytułu uprawnienia do świadczeń alimentacyjnych na podstawie ugody sądowej lub prawomocnego orzeczenia sądu
22400	Rada nadzorcza	Członek rady nadzorczej podlegający z tego tytułu wyłącznie ubezpieczeniu zdrowotnemu
22401	Rada nadzorcza	Członek rady nadzorczej podlegający z tego tytułu wyłącznie ubezpieczeniu zdrowotnemu
22402	Rada nadzorcza	Członek rady nadzorczej podlegający z tego tytułu wyłącznie ubezpieczeniu zdrowotnemu
22410	Rada nadzorcza	Członek rady nadzorczej, podlegający z tego tytułu ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym oraz ubezpieczeniu zdrowotnemu
22411	Rada nadzorcza	Członek rady nadzorczej, podlegający z tego tytułu ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym oraz ubezpieczeniu zdrowotnemu
22412	Rada nadzorcza	Członek rady nadzorczej, podlegający z tego tytułu ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym oraz ubezpieczeniu zdrowotnemu
22420	Rada nadzorcza	Członek rady nadzorczej, podlegający z tego tytułu ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym, nie podlegający ubezpieczeniu zdrowotnemu
22421	Rada nadzorcza	Członek rady nadzorczej, podlegający z tego tytułu ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym, nie podlegający ubezpieczeniu zdrowotnemu
22422	Rada nadzorcza	Członek rady nadzorczej, podlegający z tego tytułu ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym, nie podlegający ubezpieczeniu zdrowotnemu
22500	Rada nadzorcza	Osoba powołana do pełnienia funkcji na mocy aktu powołania, która z tego tytułu pobiera wynagrodzenie
22501	Rada nadzorcza	Osoba powołana do pełnienia funkcji na mocy aktu powołania, która z tego tytułu pobiera wynagrodzenie

Tabela 61: Kategoria ubezpieczonego a tytuł ubezpieczenia (*kontynuacja*)

Tytuł	Kategoria	Opis
22502	Rada nadzorcza	Osoba powołana do pełnienia funkcji na mocy aktu powołania, która z tego tytułu pobiera wynagrodzenie
23300	Inni	Małżonek Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej
24100	Inni	Osoba objęta dobrowolnym ubezpieczeniem zdrowotnym lub wolontariusz, niepodlegający ubezpieczeniu zdrowotnemu z innego tytułu, za którego składkę na ubezpieczenie zdrowotne dobrowolnie finansuje korzystający, o którym mowa w przepisach o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie
24101	Inni	Osoba objęta dobrowolnym ubezpieczeniem zdrowotnym lub wolontariusz, niepodlegający ubezpieczeniu zdrowotnemu z innego tytułu, za którego składkę na ubezpieczenie zdrowotne dobrowolnie finansuje korzystający, o którym mowa w przepisach o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie
24102	Inni	Osoba objęta dobrowolnym ubezpieczeniem zdrowotnym lub wolontariusz, niepodlegający ubezpieczeniu zdrowotnemu z innego tytułu, za którego składkę na ubezpieczenie zdrowotne dobrowolnie finansuje korzystający, o którym mowa w przepisach o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie
25000	Inni	Emeryt lub rencista zamieszkały w Rzeczypospolitej Polskiej, którego składka na ubezpieczenie zdrowotne finansowana jest przez świadczeniobiorcę
25001	Inni	Emeryt lub rencista zamieszkały w Rzeczypospolitej Polskiej, którego składka na ubezpieczenie zdrowotne finansowana jest przez świadczeniobiorcę
25002	Inni	Emeryt lub rencista zamieszkały w Rzeczypospolitej Polskiej, którego składka na ubezpieczenie zdrowotne finansowana jest przez świadczeniobiorcę
25011	Inni	Emeryt lub rencista zamieszkały w innym niż Rzeczpospolita Polska państwie członkowskim Unii Europejskiej lub państwie członkowskim Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA), którego składka na ubezpieczenie zdrowotne finansowana jest przez świadczeniobiorcę
25012	Inni	Emeryt lub rencista zamieszkały w innym niż Rzeczpospolita Polska państwie członkowskim Unii Europejskiej lub państwie członkowskim Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA), którego składka na ubezpieczenie zdrowotne finansowana jest przez świadczeniobiorcę
25100	Inni	Emeryt lub rencista zamieszkały w Rzeczypospolitej Polskiej, którego składka na ubezpieczenie zdrowotne jest finansowana z budżetu państwa
25101	Inni	Emeryt lub rencista zamieszkały w Rzeczypospolitej Polskiej, którego składka na ubezpieczenie zdrowotne jest finansowana z budżetu państwa
25102	Inni	Emeryt lub rencista zamieszkały w Rzeczypospolitej Polskiej, którego składka na ubezpieczenie zdrowotne jest finansowana z budżetu państwa
25111	Inni	Emeryt lub rencista zamieszkały w innym niż Rzeczpospolita Polska państwie członkowskim Unii Europejskiej lub państwie członkowskim Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA), którego składka na ubezpieczenie zdrowotne finansowana jest z budżetu państwa

Tabela 61: Kategoria ubezpieczonego a tytuł ubezpieczenia (*kontynuacja*)

Tytuł	Kategoria	Opis
25112	Inni	Emeryt lub rencista zamieszkały w innym niż Rzeczpospolita Polska państwie członkowskim Unii Europejskiej lub państwie członkowskim Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA), którego składka na ubezpieczenie zdrowotne finansowana jest z budżetu państwa
26000	Inni	Osoba pobierająca nauczycielskie świadczenie kompensacyjne zamieszkała w Rzeczypospolitej Polskiej
26001	Inni	Osoba pobierająca nauczycielskie świadczenie kompensacyjne zamieszkała w Rzeczypospolitej Polskiej
26002	Inni	Osoba pobierająca nauczycielskie świadczenie kompensacyjne zamieszkała w Rzeczypospolitej Polskiej
26010	Inni	Osoba pobierająca nauczycielskie świadczenie kompensacyjne zamieszkała w innym niż Rzeczpospolita Polska państwie członkowskim Unii Europejskiej lub państwie członkowskim Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA)
26011	Inni	Osoba pobierająca nauczycielskie świadczenie kompensacyjne zamieszkała w innym niż Rzeczpospolita Polska państwie członkowskim Unii Europejskiej lub państwie członkowskim Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA)
27000	Inni	Osoba pobierająca emeryturę pomostową zamieszkała w Rzeczypospolitej Polskiej
27001	Inni	Osoba pobierająca emeryturę pomostową zamieszkała w Rzeczypospolitej Polskiej
27002	Inni	Osoba pobierająca emeryturę pomostową zamieszkała w Rzeczypospolitej Polskiej
27010	Inni	Osoba pobierająca emeryturę pomostową zamieszkała w innym niż Rzeczpospolita Polska państwie członkowskim Unii Europejskiej lub państwie członkowskim Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA)
30000	Zaległe	Osoba, za którą należy rozliczyć i opłacić składki lub należne świadczenia w dokumentach rozliczeniowych składanych nie wcześniej niż za następny miesiąc, po ustaniu tytułu do ubezpieczeń
30001	Zaległe	Osoba, za którą należy rozliczyć i opłacić składki lub należne świadczenia w dokumentach rozliczeniowych składanych nie wcześniej niż za następny miesiąc, po ustaniu tytułu do ubezpieczeń
30002	Zaległe	Osoba, za którą należy rozliczyć i opłacić składki lub należne świadczenia w dokumentach rozliczeniowych składanych nie wcześniej niż za następny miesiąc, po ustaniu tytułu do ubezpieczeń
50000	Inni	Inny tytuł do ubezpieczeń
50001	Inni	Inny tytuł do ubezpieczeń
50002	Inni	Inny tytuł do ubezpieczeń

Spis populacji tabel i rysunków

Tabela 62 przedstawia spis analizowanych populacji w poszczególnych tabelach. Analogicznie tabela 63 przedstawia taki spis dla rysunków.

W przypadku *wszystkich podatników* uwzględnione są również osoby wspólnie rozliczające się z małżonkiem, które deklarowały zerowy przychód. Przez podatników PIT-16 rozumie się osoby rozliczające się kartą podatkową. Jako PIT-16 oznaczane są również informacje dotyczące typu działalności, wysokości składek i podatku osób rozliczających się kartą podatkową.

W bazie danych ZUS informacja o składkach na ubezpieczenie zdrowotne od emerytur i rent dostępna jest jedynie dla kodów tytułów ubezpieczeń 25XX. Osób mających opłacone składki z tego tytułu było 487 558. Opracowanie nie uwzględnia również składkę opłacanych w ramach KRUS.

Tabela 62: Spis populacji - tabele

Numer tabeli	Badana populacja
Tabela 2	Podatnicy z formularzy: PIT-16, PIT-28, PIT-36, PIT-36L, PIT-37, PIT-38, PIT-39, PIT-40A.
Tabela 3	Podatnicy z formularzy: PIT-16, PIT-28, PIT-36, PIT-36L, PIT-37, PIT-38, PIT-39, PIT-40A.
Tabela 4	Podatnicy z formularzy: PIT-36, PIT-36L, PIT-37, PIT-38, PIT-39, PIT-40A.
Tabela 5	Ubezpieczeni w ZUS z wyjątkiem emerytów i rencistów opłacających składkę zdrowotną z tytułu emerytury lub renty inaczej niż poprzez tytuł ubezpieczenia 25XX.
Tabela 6	Ubezpieczeni w ZUS z wyjątkiem emerytów i rencistów opłacających składkę zdrowotną z tytułu emerytury lub renty inaczej niż poprzez tytuł ubezpieczenia 25XX.
Tabela 7	Ubezpieczeni w ZUS z wyjątkiem emerytów i rencistów opłacających składkę zdrowotną z tytułu emerytury lub renty inaczej niż poprzez tytuł ubezpieczenia 25XX.
Tabela 8	Ubezpieczeni w ZUS z wyjątkiem emerytów i rencistów opłacających składkę zdrowotną z tytułu emerytury lub renty inaczej niż poprzez tytuł ubezpieczenia 25XX.
Tabela 9	Podatnicy z populacji dochodu brutto. W przypadku przychodu populację brutto powiększono o podatników deklarujących dodatni przychód lub podatek należny na formularzu: PIT-28.
Tabela 10	Podatnicy z populacji dochodu brutto.
Tabela 11	Podatnicy z populacji dochodu brutto.
Tabela 12	Podatnicy z populacji dochodu skorygowanego netto/brutto.
Tabela 13	Podatnicy z populacji dochodu skorygowanego netto/brutto.
Tabela 14	Podatnicy z populacji dochodu brutto o zerowym dochodzie z emerytury/renty i dodatnim dochodzie brutto.
Tabela 15	Podatnicy z populacji dochodu skorygowanego netto/brutto o zerowym dochodzie z emerytury/renty i dodatnim dochodzie skorygowanym netto/brutto.
Tabela 16	Podatnicy z populacji dochodu skorygowanego netto/brutto o zerowym dochodzie z emerytury/renty i dodatnim dochodzie skorygowanym netto/brutto.
Tabela 17	Podatnicy z populacji dochodu brutto oraz dochodu skorygowanego netto/brutto. W przypadku wskaźników uogólnionej entropii jedynie podatnicy o dodatnich dochodach dla danej definicji dochodu.
Tabela 18	Podatnicy z populacji dochodu brutto. W przypadku przychodu populację brutto powiększono o podatników deklarujących dodatni przychód lub podatek należny na formularzu: PIT-28.

Tabela 62: Spis populacji - tabele (*kontynuacja*)

Numer tabeli	Badana populacja
Tabela 19	Podatnicy z populacji dochodu brutto. W przypadku przychodu populację brutto powiększono o podatników deklarujących dodatni przychód lub podatek należny na formularzu: PIT-28.
Tabela 20	Podatnicy z populacji dochodu brutto. W przypadku przychodu populację brutto powiększono o podatników deklarujących dodatni przychód lub podatek należny na formularzu: PIT-28.
Tabela 21	Podatnicy z populacji dochodu brutto.
Tabela 22	Podatnicy z populacji dochodu brutto.
Tabela 23	Podatnicy z populacji dochodu brutto.
Tabela 24	Podatnicy o dodatnim przychodzie z umowy o pracę z formularzy: PIT-36 oraz PIT-37.
Tabela 25	Podatnicy o dodatnim przychodzie z umowy o pracę z formularzy: PIT-36 oraz PIT-37.
Tabela 26	Podatnicy o dodatnim przychodzie z umowy o pracę z formularzy: PIT-36 oraz PIT-37.
Tabela 27	Ubezpieczeni opłacający składki z tytułu ubezpieczenia należącego do kategorii umowa o pracę
Tabela 28	Ubezpieczeni opłacający składki z tytułu ubezpieczenia należącego do kategorii umowa o pracę.
Tabela 29	Ubezpieczeni opłacający składki z tytułu ubezpieczenia należącego do kategorii umowa o pracę.
Tabela 30	Ubezpieczeni opłacający składki z tytułu ubezpieczenia należącego do kategorii umowa o pracę.
Tabela 31	Ubezpieczeni opłacający składki z tytułu ubezpieczenia należącego do kategorii umowa o pracę.
Tabela 32	Ubezpieczeni opłacający składki z tytułu ubezpieczenia należącego do kategorii umowa o pracę z dostępną cechą płeć i wiek.
Tabela 33	Ubezpieczeni opłacający składki z tytułu ubezpieczenia należącego do kategorii umowa o pracę z wynagrodzeniem poniżej płacy minimalnej.
Tabela 34	Ubezpieczeni opłacający składki z tytułu ubezpieczenia należącego do kategorii umowa o pracę z wynagrodzeniem powyżej płacy minimalnej.
Tabela 35	Osoby spełniające dwa warunki dla danego roku: (1) mające wyłączenie przychód z umowy o pracę z formularzy PIT-28, PIT-36, PIT-36L, PIT-37, PIT-40 oraz nie występowały na PIT-16, (2) opłacające składki na ubezpieczenie zdrowotne i społeczne wyłącznie z tytułów ubezpieczeń należących do kategorii umowy o pracę.
Tabela 36	Osoby spełniające dwa warunki dla danego roku: (1) mające wyłączenie przychód z umowy o pracę z formularzy PIT-28, PIT-36, PIT-36L, PIT-37, PIT-40 oraz nie występowały na PIT-16, (2) opłacające składki na ubezpieczenie zdrowotne i społeczne wyłącznie z tytułów ubezpieczeń należących do kategorii umowy o pracę.
Tabela 37	Podatnicy o dodatnim przychodzie, dochodzie lub kosztach uzyskania przychodu z działalności wykonywanej osobiście lub praw majątkowych do których stosuje się autorskie koszty uzyskania przychodu z formularzy: PIT-36 lub PIT-37.
Tabela 38	Podatnicy o dodatnim przychodzie z działalności wykonywanej osobiście lub praw majątkowych do których stosuje się autorskie koszty uzyskania przychodu z formularzy: PIT-36 lub PIT-37.

Tabela 62: Spis populacji - tabele (*kontynuacja*)

Numer tabeli	Badana populacja
Tabela 39	Ubezpieczeni z tytułu należącego do kategorii umowa cywilnoprawne
Tabela 40	Podatnicy o dodatnim przychodzie, dochodzie brutto lub stracie z działalności gospodarczej z formularzy PIT-36 oraz PIT-37, dodatnim przychodzie z działalności gospodarczej z formularza PIT-28 oraz rozliczający się kartą podatkową.
Tabela 41	Podatnicy o dodatnim przychodzie, dochodzie brutto lub stracie z działalności gospodarczej z formularzy PIT-36 oraz PIT-37, dodatnim przychodzie z działalności gospodarczej z formularza PIT-28 oraz rozliczający się kartą podatkową.
Tabela 42	Podatnicy o dodatnim przychodzie, dochodzie brutto lub stracie z działalności gospodarczej z formularzy PIT-36 oraz PIT-37, dodatnim przychodzie z działalności gospodarczej z formularza PIT-28 oraz rozliczający się kartą podatkową.
Tabela 43	Ubezpieczeni opłacający składki z tytułu ubezpieczenia należącego do kategorii działalność gospodarcza
Tabela 44	Podatnicy deklarujący dodatni przychód z emerytur/rent z formularzy: PIT-36, PIT-37, PIT-40A, których przychód z z emerytur/rent równy jest całkowitemu przychodowi z tych formularzy.
Tabela 45	Podatnicy deklarujący dodatni przychód z emerytur/rent z formularzy: PIT-36, PIT-37, PIT-40A, których przychód z z emerytur/rent równy jest całkowitemu przychodowi z tych formularzy.
Tabela 46	Ubezpieczeni z tytułu należącego do kategorii służby mundurowe.
Tabela 47	Wszyscy ubezpieczeni w ciągu roku wyłącznie z tytułów należących do kategorii służby mundurowe oraz posiadających przychód wyłącznie z umów o pracę z formularza PIT-37.
Tabela 48	Wszyscy ubezpieczeni w ciągu roku wyłącznie z tytułów należących do kategorii służby mundurowe oraz posiadających przychód wyłącznie z umów o pracę z formularza PIT-37.
Tabela 49	Podatnicy z formularzy: PIT-16, PIT-28, PIT-36, PIT-36L, PIT-37, PIT-38, PIT-39, PIT-40A. Ubezpieczeni będący jednocześnie podatnikami z formularzy: PIT-16, PIT-28, PIT-36, PIT-36L, PIT-37, PIT-38, PIT-39, PIT-40A.
Tabela 50	Podatnicy z formularzy: PIT-28, PIT-36, PIT-36L, PIT-37, PIT-38, PIT-39, PIT-40A, dla których możliwe jest obliczenie procentowego obciążenia podatkowo-składkowego zgodnie z definicją danego wariantu.
Tabela 51	Podatnicy z formularzy: PIT-28, PIT-36, PIT-36L, PIT-37, PIT-38, PIT-39, PIT-40A, dla których obliczono procentowe obciążenie podatkowo-składkowego zgodnie z definicją danego wariantu.
Tabela 52	Podatnicy z formularzy: PIT-28, PIT-36, PIT-36L, PIT-37, PIT-38, PIT-39, PIT-40A, dla których obliczono procentowe obciążenie podatkowo-składkowego zgodnie z definicją danego wariantu.
Tabela 53	Podatnicy z formularzy: PIT-28, PIT-36, PIT-36L, PIT-37, PIT-38, PIT-39, PIT-40A, dla których obliczono kwotowe obciążenie podatkowo-składkowego zgodnie z definicją danego wariantu.
Tabela 54	Podatnicy z formularzy: PIT-28, PIT-36, PIT-36L, PIT-37, PIT-38, PIT-39, PIT-40A, dla których mianownik obciążenia podatkowo-składkowego zgodnie z definicją danego wariantu jest większy od ustalonego progu.
Tabela 55	Podatnicy z populacji dochodu skorygowanego brutto.

Tabela 62: Spis populacji - tabele (*kontynuacja*)

Numer tabeli	Badana populacja
Tabela 56	Podatnicy z populacji dochodu skorygowanego brutto.
Tabela 57	Podatnicy i małżonkowie rozliczający się wspólnie z formularzy: PIT-36, PIT-37.
Tabela 58	Podatnicy i małżonkowie rozliczający się wspólnie z formularzy: PIT-36, PIT-37.
Tabela 59	Podatnicy wspólnie rozliczający się z dzieckiem z formularzy: PIT-36, PIT-37.

Tabela 63: Spis populacji - rysunki

Numer rysunku	Badana populacja
Rysunek 1	Podatnicy z formularzy: PIT-16, PIT-28, PIT-36, PIT-36L, PIT-37, PIT-38, PIT-39, PIT-40A.
Rysunek 2	Podatnicy z formularzy: PIT-28, PIT-36, PIT-36L, PIT-37, PIT-38, PIT-39, PIT-40A.
Rysunek 3	Podatnicy z formularzy: PIT-36, PIT-36L, PIT-37, PIT-38, PIT-39, PIT-40A.
Rysunek 4	Podatnicy z formularzy: PIT-16, PIT-28, PIT-36, PIT-36L, PIT-37, PIT-38, PIT-39, PIT-40A.
Rysunek 5	Ubezpieczeni w ZUS z wyjątkiem emerytów i rencistów opłacających składkę zdrowotną z tytułu emerytury lub renty inaczej niż poprzez tytuł ubezpieczenia 25XX.
Rysunek 6	Ubezpieczeni w ZUS z wyjątkiem emerytów i rencistów opłacających składkę zdrowotną z tytułu emerytury lub renty inaczej niż poprzez tytuł ubezpieczenia 25XX.
Rysunek 7	Podatnicy z populacji dochodu brutto oraz dochodu skorygowanego netto/brutto.
Rysunek 8	Podatnicy z populacji dochodu brutto oraz dochodu skorygowanego netto/brutto.
Rysunek 9	Podatnicy z populacji dochodu brutto oraz dochodu skorygowanego netto/brutto.
Rysunek 10	Podatnicy z populacji dochodu brutto.
Rysunek 11	Podatnicy z populacji dochodu brutto.
Rysunek 12	Podatnicy z populacji dochodu brutto.
Rysunek 13	Podatnicy z populacji dochodu brutto.
Rysunek 14	Podatnicy z populacji dochodu brutto.
Rysunek 15	Podatnicy z populacji dochodu brutto.
Rysunek 16	Ubezpieczeni opłacający składki z tytułu ubezpieczenia należącego do kategorii umowa o pracę
Rysunek 17	Ubezpieczeni opłacający składki z tytułu ubezpieczenia należącego do kategorii umowa o pracę o wymiarze etatu mniejszym niż jeden.
Rysunek 18	Ubezpieczeni opłacający składki z tytułu ubezpieczenia należącego do kategorii umowa o pracę.
Rysunek 19	Ubezpieczeni opłacający składki z tytułu ubezpieczenia należącego do kategorii umowa o pracę.
Rysunek 20	Ubezpieczeni opłacający składki z tytułu ubezpieczenia należącego do kategorii umowa o pracę.
Rysunek 21	Ubezpieczeni opłacający składki z tytułu ubezpieczenia należącego do kategorii umowa o pracę.

Tabela 63: Spis populacji - rysunki (*kontynuacja*)

Numer rysunku	Badana populacja
Rysunek 22	Ubezpieczeni opłacający składki z tytułu ubezpieczenia należącego do kategorii umowa o pracę.
Rysunek 23	Ubezpieczeni opłacający składki z tytułu ubezpieczenia należącego do kategorii umowa o pracę z dostępną cechą płeć i liczba zatrudnionych.
Rysunek 24	Ubezpieczeni opłacający składki z tytułu ubezpieczenia należącego do kategorii umowa o pracę z dostępną cechą liczba zatrudnionych.
Rysunek 25	Ubezpieczeni opłacający składki z tytułu ubezpieczenia należącego do kategorii umowa o pracę z dostępną cechą liczba zatrudnionych.
Rysunek 26	Ubezpieczeni opłacający składki z tytułu ubezpieczenia należącego do kategorii umowa o pracę z wynagrodzeniem równym płacy minimalnej.
Rysunek 27	Ubezpieczeni opłacający składki z tytułu ubezpieczenia należącego do kategorii umowa o pracę oraz ubezpieczeni opłacający składki z tytułu ubezpieczenia należącego do kategorii umowa o pracę z wynagrodzeniem równym płacy minimalnej.
Rysunek 28	Osoby spełniające dwa warunki dla danego roku: (1) mające wyłączenie przychód z umowy o pracę z formularzy PIT-28, PIT-36, PIT-36L, PIT-37, PIT-40 oraz nie występowały na PIT-16, (2) opłacające składki na ubezpieczenie zdrowotne i społeczne wyłącznie z tytułów ubezpieczeń należących do kategorii umowy o pracę.
Rysunek 29	Osoby spełniające dwa warunki dla danego roku: (1) mające wyłączenie przychód z umowy o pracę z formularzy PIT-28, PIT-36, PIT-36L, PIT-37, PIT-40 oraz nie występowały na PIT-16, (2) opłacające składki na ubezpieczenie zdrowotne i społeczne wyłącznie z tytułów ubezpieczeń należących do kategorii umowy o pracę.
Rysunek 30	Osoby spełniające dwa warunki dla danego roku: (1) mające wyłączenie przychód z umowy o pracę z formularzy PIT-28, PIT-36, PIT-36L, PIT-37, PIT-40 oraz nie występowały na PIT-16, (2) opłacające składki na ubezpieczenie zdrowotne i społeczne wyłącznie z tytułów ubezpieczeń należących do kategorii umowy o pracę.
Rysunek 31	Osoby spełniające dwa warunki dla danego roku: (1) mające wyłączenie przychód z umowy o pracę z formularzy PIT-28, PIT-36, PIT-36L, PIT-37, PIT-40 oraz nie występowały na PIT-16, (2) opłacające składki na ubezpieczenie zdrowotne i społeczne wyłącznie z tytułów ubezpieczeń należących do kategorii umowy o pracę.
Rysunek 33	Osoby o dodatnim koszcie pracy z umów cywilnoprawnych zgodnie z definicjami zbiorów: wszyscy, dopełnienie oraz przecięcie.
Rysunek 34	Osoby o dodatnim koszcie pracy z umów cywilnoprawnych zgodnie z definicją zbioru wszyscy.
Rysunek 35	Osoby o dodatnim koszcie pracy z umów cywilnoprawnych zgodnie z definicją zbioru wszyscy.
Rysunek 36	Osoby o dodatnim koszcie pracy z umów cywilnoprawnych zgodnie z definicją zbioru wszyscy.
Rysunek 37	Osoby o dodatnim koszcie pracy z umów cywilnoprawnych zgodnie z definicją zbioru wszyscy.
Rysunek 38	Podatnicy o dodatnim przychodzie, dochodzie lub stracie z działalności gospodarczej z formularzy PIT-36 oraz PIT-37, dodatnim przychodzie z działalności gospodarczej z formularza PIT-28 oraz rozliczający się kartą podatkową. Ubezpieczeni opłacający składki z tytułu ubezpieczenia należącego do kategorii działalność gospodarcza.
Rysunek 39	Ubezpieczeni opłacający składki z tytułu ubezpieczenia należącego do kategorii działalność gospodarcza

Tabela 63: Spis populacji - rysunki (*kontynuacja*)

Numer rysunku	Badana populacja
Rysunek 40	Ubezpieczeni opłacający składki z tytułu ubezpieczenia należącego do kategorii działalność gospodarcza
Rysunek 41	Ubezpieczeni opłacający składki z tytułu ubezpieczenia należącego do kategorii działalność gospodarcza
Rysunek 42	Ubezpieczeni opłacający składki z tytułu ubezpieczenia należącego do kategorii działalność gospodarcza
Rysunek 43	Ubezpieczeni opłacający składki z tytułu ubezpieczenia należącego do kategorii działalność gospodarcza
Rysunek 44	Podatnicy o dodatnim przychodzie, dochodzie lub stracie z działalności gospodarczej z formularzy PIT-36 oraz PIT-37, dodatnim przychodzie z działalności gospodarczej z formularza PIT-28 oraz rozliczający się kartą podatkową.
Rysunek 45	Osoby o dodatnim dochodzie z działalności gospodarczej zgodnie z definicją zbioru przecięcie.
Rysunek 46	Osoby o dodatnim dochodzie z działalności gospodarczej zgodnie z definicją zbioru przecięcie.
Rysunek 47	Osoby o dodatnim dochodzie z działalności gospodarczej zgodnie z definicją zbioru przecięcie.
Rysunek 48	Osoby o dodatnim dochodzie z działalności gospodarczej zgodnie z definicją zbioru przecięcie.
Rysunek 49	Podatnicy deklarujący dodatni przychód z emerytur/rent z formularzy: PIT-36, PIT-37, PIT-40A.
Rysunek 50	Podatnicy deklarujący dodatni przychód z emerytur/rent z formularzy: PIT-36, PIT-37, PIT-40A.
Rysunek 51	Podatnicy deklarujący dodatni przychód z emerytur/rent z formularzy: PIT-36, PIT-37, PIT-40A.
Rysunek 52	Podatnicy deklarujący dodatni przychód z emerytur/rent z formularzy: PIT-36, PIT-37, PIT-40A, których przychód z z emerytur/rent równy jest całkowitemu przychodowi z tych formularzy.
Rysunek 53	Podatnicy deklarujący dodatni przychód z emerytur/rent z formularzy: PIT-36, PIT-37, PIT-40A, których przychód z z emerytur/rent równy jest całkowitemu przychodowi z tych formularzy.
Rysunek 54	Ubezpieczeni z tytułu należącego do kategorii służby mundurowe.
Rysunek 55	Ubezpieczeni z tytułu należącego do kategorii służby mundurowe.
Rysunek 56	Ubezpieczeni z tytułu należącego do kategorii służby mundurowe.
Rysunek 57	Wszyscy ubezpieczeni w ciągu roku wyłącznie z tytułów należących do kategorii służby mundurowe oraz posiadających przychód wyłącznie z umów o pracę z formularza PIT-37.
Rysunek 58	Wszyscy ubezpieczeni w ciągu roku wyłącznie z tytułów należących do kategorii służby mundurowe oraz posiadających przychód wyłącznie z umów o pracę z formularza PIT-37.

Tabela 63: Spis populacji - rysunki (*kontynuacja*)

Numer rysunku	Badana populacja
Rysunek 59	W przypadku rozkładu dochodów brutto podatnicy z populacji dochodu brutto, z wyłączeniem podatników o dodatnim przychodzie z działalności gospodarczej rozliczanej ryczałtem od przychodów ewidencjonowanych oraz rozliczających się kartą podatkową. Obciążenie podatkowo-składkowe obliczono dla subpopulacji podatników o dochodzie brutto powyżej 10 tys. zł.
Rysunek 60	W przypadku rozkładu dochodów brutto podatnicy z populacji dochodu brutto, z wyłączeniem podatników o dodatnim przychodzie z działalności gospodarczej rozliczanej ryczałtem od przychodów ewidencjonowanych oraz rozliczających się kartą podatkową. Obciążenie podatkowo-składkowe obliczono dla subpopulacji podatników o dochodzie brutto powyżej 10 tys. zł.
Rysunek 61	Podatnicy o dodatnim dochodzie skorygowanym brutto z populacji dochodu skorygowanego brutto.
Rysunek 62	Podatnicy o dodatnim dochodzie skorygowanym brutto z populacji dochodu skorygowanego brutto.
Rysunek 63	Podatnicy o dodatnim dochodzie skorygowanym brutto z populacji dochodu skorygowanego brutto, z wyłączeniem podatników o dodatnim przychodzie z emerytur/rent.
Rysunek 64	Podatnicy o dodatnim dochodzie skorygowanym brutto z populacji dochodu skorygowanego brutto, z wyłączeniem podatników o dodatnim przychodzie z emerytur/rent.
Rysunek 65	Podatnicy o dodatnim dochodzie skorygowanym brutto z populacji dochodu skorygowanego brutto, z wyłączeniem podatników mających dodatni przychód z działalności gospodarczej rozliczanej ryczałtem od przychodów ewidencjonowanych oraz rozliczających się kartą podatkową. Grupy centylowe o średnim obciążeniu podatkowo-składkowym poniżej 70%.
Rysunek 66	Podatnicy o dodatnim dochodzie skorygowanym brutto z populacji dochodu skorygowanego brutto, z wyłączeniem podatników mających dodatni przychód z działalności gospodarczej rozliczanej ryczałtem od przychodów ewidencjonowanych oraz rozliczających się kartą podatkową. Grupy centylowe o średnim obciążeniu podatkowo-składkowym poniżej 70%.
Rysunek 67	Podatnicy o dodatnim dochodzie skorygowanym brutto z populacji dochodu skorygowanego brutto, z wyłączeniem podatników o dodatnim przychodzie z emerytur/rent, podatników mających dodatni przychód z działalności gospodarczej rozliczanej ryczałtem od przychodów ewidencjonowanych oraz rozliczających się kartą podatkową. Grupy centylowe o średnim obciążeniu podatkowo-składkowym poniżej 70%.
Rysunek 68	Podatnicy o dodatnim dochodzie skorygowanym brutto z populacji dochodu skorygowanego brutto, z wyłączeniem podatników o dodatnim przychodzie z emerytur/rent, podatników mających dodatni przychód z działalności gospodarczej rozliczanej ryczałtem od przychodów ewidencjonowanych oraz rozliczających się kartą podatkową. Grupy centylowe o średnim obciążeniu podatkowo-składkowym poniżej 70%.
Rysunek 69	Podatnicy o dodatnim dochodzie skorygowanym brutto z populacji dochodu skorygowanego brutto, z wyłączeniem podatników mających dodatni przychód z działalności gospodarczej rozliczanej ryczałtem od przychodów ewidencjonowanych oraz rozliczających się kartą podatkową. Grupy centylowe o średnim obciążeniu podatkowo-składkowym poniżej 70%.

Tabela 63: Spis populacji - rysunki (*kontynuacja*)

Numer rysunku	Badana populacja
Rysunek 70	Podatnicy o dodatnim dochodzie skorygowanym brutto z populacji dochodu skorygowanego brutto, z wyłączeniem podatników mających dodatni przychód z działalności gospodarczej rozliczanej ryczałtem od przychodów ewidencjonowanych oraz rozliczających się kartą podatkową. Grupy centylowe o średnim obciążeniu podatkowo-składkowym poniżej 70%.
Rysunek 71	Podatnicy o dodatnim dochodzie skorygowanym brutto z populacji dochodu skorygowanego brutto, z wyłączeniem podatników mających dodatni przychód z działalności gospodarczej rozliczanej ryczałtem od przychodów ewidencjonowanych oraz rozliczających się kartą podatkową.
Rysunek 72	Podatnicy o dodatnim dochodzie skorygowanym brutto z populacji dochodu skorygowanego brutto, z wyłączeniem podatników mających dodatni przychód z działalności gospodarczej rozliczanej ryczałtem od przychodów ewidencjonowanych oraz rozliczających się kartą podatkową.
Rysunek 73	Podatnicy z populacji dochodu skorygowanego brutto.
Rysunek 74	Podatnicy z populacji dochodu skorygowanego brutto.
Rysunek 75	Podatnicy z populacji dochodu skorygowanego brutto.
Rysunek 76	Podatnicy z populacji dochodu skorygowanego brutto.
Rysunek 77	Podatnicy o dodatnim dochodzie skorygowanym, których suma dochodów brutto równa jest dochodom z danego źródła, z formularzy: PIT-36, PIT-36L, PIT-37, PIT-38, PIT-39, PIT-40A, z wyłączeniem podatników mających dodatni przychód z działalności gospodarczej rozliczanej ryczałtem od przychodów ewidencjonowanych oraz rozliczających się kartą podatkową.
Rysunek 78	Podatnicy o dodatnim dochodzie skorygowanym, których suma dochodów brutto równa jest dochodom z danego źródła, z formularzy: PIT-36, PIT-36L, PIT-37, PIT-38, PIT-39, PIT-40A, z wyłączeniem podatników mających dodatni przychód z działalności gospodarczej rozliczanej ryczałtem od przychodów ewidencjonowanych oraz rozliczających się kartą podatkową.
Rysunek 79	Podatnicy o dodatnim dochodzie skorygowanym brutto z populacji dochodu skorygowanego brutto, dla których suma dochodów brutto równa jest dochodom brutto z danego źródła.
Rysunek 80	Podatnicy o dodatnim dochodzie skorygowanym brutto z populacji dochodu skorygowanego brutto, dla których suma dochodów brutto równa jest dochodom brutto z danego źródła.
Rysunek 81	Podatnicy o dodatnim dochodzie skorygowanym brutto z populacji dochodu skorygowanego brutto, dla których suma dochodów brutto równa jest dochodom brutto z danego źródła.
Rysunek 82	Podatnicy o dodatnim dochodzie skorygowanym brutto z populacji dochodu skorygowanego brutto, dla których suma dochodów brutto równa jest dochodom brutto z danego źródła.
Rysunek 83	Podatnicy wspólnie rozliczający się z dzieckiem z formularzy: PIT-36, PIT-37.